دلار ۳۷۷۲ تومان | یورو ۴۳۶۷ تومان | تمام‌سکه ۱۲۱۸۰۰۰ تومان | شاخص بورس ۷۸۷۰۴

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

شنبه ۱۰ تیر ۱۳۹۶ | ۶ شوال ۱۴۳۸ | سال چهارم | شماره ۸۵۷ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۱۰۰۰ تومان | Vol.4 | No.857 | Sat. July 1. 2017

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

لاریجانی در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی سی‌ان‌ان:

ممنوعیت برای سفر اتباع برخی کشورها ژست است

صفحه ۲

بالا گرفتن کشمکش بر سر «تامین امنیت» در امریکا

قانون مهاجرتی ترامپ رسما آغاز شد

صفحه ۷

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با «تعادل» تشریح کرد

۳ ماموریت صنعتی امسال

صفحه ۱۴

موصل آزاد شد

پیام تبریک رییس‌جمهوری ایران به مناسبت آزادی موصل از دست داعش

صفحات ۲ و ۷

سخن نخست

موتور محرک دوران طلایی اقتصاد در دهه ۴۰

محمدرضا فرهادی‌پور

این روزها، روز انتخاب وزیران و شهرداران است. از یک طرف برای هر سمت یا پستی فقط اسامی مدیرانی شنیده می‌شود که عموما بالای ۶۰ یا ۶۵ سال دارند. برای بسیاری از شهرداران هم همین‌طور. گویی قحط‌المدیر است. متاسفانه در دوران ۸ ساله دولت اصلاحات نیز اصلاح‌طلبان ریسک انتخاب مدیران جوان را نپذیرفتند و در این زمینه کم گذاشتند. اما مهم‌تر از آن، این است که حالا یک تضاد جدی وجود دارد؛ این مدیران ۶۰ ساله که عمدتا محل رجوع سیاستمداران و دولتیان هستند، از معرفی جوانانی که از قضا تجربه کمی هم ندارند، می‌ترسند و همه چیز را برای خودشان می‌خواهند. پدیده بازنشستگی مدیران دولتی-سیاسی در ایران بسیار غریب است. اسم یک مدیر ۶۶ ساله را این روزها برای وزارت، میراث فرهنگی، شهرداری تهران و شهرداری مشهد می‌شنویم و جالب اینکه خودش می‌گوید سلامت جسم ندارم.

صفحه ۱۳

تحلیل

نگاهی به رفتارهای مالیاتی سرمایه‌داری مدرن

احمد سیف

تفاوت بین فرار مالیاتی (که غیرقانونی است) و اجتناب از پرداخت مالیات (که قانونی است) تفاوت قابل‌توجهی نیست ولی واقعیت این است که پیامدهایش مثل هم‌اند، یعنی باعث می‌شوند تا درآمد مالیاتی دولت کاهش یابد و بعد به صورت مالیات بیشتر بر دیگران یا کاستن از هزینه‌های عمومی درآید. به‌خصوص پس از بحران مالی ۲۰۰۸ و کسری مالی که اغلب دولت‌ها با آن روبه رو شده‌اند...

صفحه ۸

نفت و انرژی

واکنش نیویورک و لندن در برابر عرضه سهام آرامکو

«بزرگ‌ترین عرضه اولیه سهام در تاریخ» توصیف اغواگری از تصمیم عربستان‌سعودی برای فروش بخش کوچکی از سهام شرکت ملی نفت این کشور است. تصمیمی که نخستین و مهم‌ترین گام برای کاهش وابستگی اقتصاد این کشور به درآمدهای نفتی در چارچوب سند «چشم‌انداز ۲۰۳۰سعودی» شناخته می‌شود. صحبت از عرضه شرکت نفت «آرامکو» است که در میان اعراب به نگین پادشاهی سعودی‌ها شهره است. مقامات عربستان ماه‌هاست، تبلیغات سنگینی را در رابطه با این عرضه که قرار است اوایل سال آینده میلادی انجام شود به راه انداخته‌اند تا سرمایه‌گذاران را برای خرید سهام آرامکو مشتاق کنند. در عرصه عمل نیز اقداماتی نظیر کاهش مالیات این شرکت انجام شده تا همه‌چیز برای یک سرمایه‌گذاری بین‌المللی عظیم فراهم باشد. اما همه‌چیز به خوبی آنچه از تریبون‌های سعودی اعلام می‌شود، نیست. عربستان دچار سردرگمی شدیدی در رابطه با انتخاب بورس بین‌المللی مورد نظر برای انجام این فرآیند است...

۱۵

بورس و فرابورس

کورسوی امید در بورس به پیروی از بازارهای جهانی

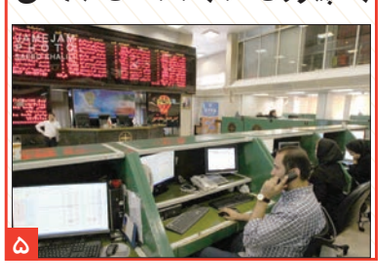

۵

FUSO

MAYAN
شرکت تولیدی و صنعتی مایان فولاد

www.mayan-group.com

به مناسبت عید سعید فطر

فروش ویژه اقساطی محصولات شرکت مایان فولاد

از تاریخ ۹۶/۴/۱۰ جهت کسب اطلاعات بیشتر با نمایندگی های فروش یا دفتر مرکزی تماس حاصل فرمایید.

نمایندگی شهرکی (اصفهان)	۰۳۱-۳۳۸۵۳۲۸۵	نمایندگی شهرکی (تهران)	۰۲۱-۵۵۲۵۲۱۷۴
نمایندگی اکبری (تهران)	۰۲۱-۵۵۲۵۴۳۵۲	نمایندگی ضیغمی (شیراز)	۰۷۱۳-۷۲۳۹۳۳۰
نمایندگی بیتا تجارت آراد (ندیم) (تهران)	۰۲۱-۵۵۲۷۳۱۷۳	نمایندگی پیشرو دیزل پارسیان (عربی) (مشهد)	۰۵۱-۳۳۹۲۴۰۴۱
نمایندگی زندی (تهران)	۰۲۱-۵۶۶۹۶۷۰۰		

از شما دعوت می نماییم در دومین نمایشگاه بین المللی خودرو، قطعات و صنایع وابسته ارومیه از تاریخ ۱۳ الی ۱۶ تیرماه ۱۳۹۶ ساعت ۱۷ الی ۲۲ واقع در نمایشگاه بین المللی ارومیه (فضای باز سالن ۳) از غرفه مایان فولاد دیدن فرمایید.

روی موج خبر

روحانی آزادسازی موصل را تبریک گفت؛
تعادل| رییس‌جمهور در جملاتی در توییت خود آزادسازی موصل را تبریک گفت. حسن روحانی در این توییت که درباره آزادسازی موصل منتشر شده، نوشته است: «نسیم آزادی در موصل بعد از ۳ سال اشغال و خشونت و کشتار، بر مردم زجرکشیده آن دیار و بر مردم عراق، ایران و منطقه مبارک باد.»

پیام روحانی به حضرت آیت‌الله العظمی سیستانی؛
پاد| رییس‌جمهور در پیامی به حضرت آیت‌الله العظمی سیستانی با تبریک پیروزی مردم عراق و آزادسازی شهر موصل، تصریح کرد: این پیروزی مردم عراق، یک‌بار دیگر جایگاه مرجعیت و فتوا را برای جهانیان روشن ساخت. متن پیام روحانی به این شرح است: «پیروزی مردم عراق و آزادسازی شهر موصل، یک‌بار دیگر جایگاه مرجعیت و فتوا را برای جهانیان روشن ساخت. سه سال پیش در روزهای ناامیدی و هرج و مرج، این حوزه و مرجعیت بود که امید و اراده لازم برای مبارزه را به جامعه عراق برگرداند و موجب حرکت مردم و ارتش در برابر متجاوزین گردید. اینجانب ضمن تبریک این پیروزی بزرگ به جنابعالی و مردم عراق، برای حضرتعالی سلامت و دوام توفیقات و برای مردم سربلندی آرزو می‌نمایم.»

ارتباط دادن مسائل داخلی بحرین به ایران دستاویزی نخ‌نما شده است؛
ایسنا| بهرام قاسمی سخنگوی وزارت امور خارجه، ضمن رد تلاش دیگر بار مقام‌های امنیتی بحرین برای ارتباط دادن مسائل داخلی این کشور با جمهوری اسلامی ایران، آن را دستاویزی نخ‌نما و شکست خورده برای سرپوش نهادن بر مشکلات داخلی خود دانست و افزود: دولت بحرین هر از چندی به بهانه مقابله با هسته‌های تروریستی خبر از دستگیری تعدادی از اتباع این کشور می‌دهد و ادعا می‌کند آنها با جمهوری اسلامی ایران در ارتباط بودند. وی خاطرنشان کرد: جامعه بین‌الملل به خوبی واقف است که بحران داخلی ۶ ساله بحرین نتیجه رویکرد امنیتی دولت به اعتراضات مدنی و مسالمت‌آمیز اکثریت مردم این کشور است.

منازعات غیرمستقیم پایان یابد؛
ایلنا| علی مطهری نایب‌رییس مجلس شورای اسلامی، با اشاره به درگیری لفظی برخی مسوولان و سران قوا از طریق شبکه‌های اجتماعی، در واکنش به سوالی مبنی بر اینکه چنین درگیری‌هایی چه تاثیری در انسجام و وحدت ملی دارد، گفت: مسوولان به‌جای اینکه در شبکه‌های مجازی و اینستاگرام به یکدیگر پاسخ دهند، باید رودررو با یکدیگر صحبت کنند. وی گفت: گفت‌وگوی مستقیم و رودرروی مسوولان با یکدیگر به نفع کشور خواهد بود و بهتر است که این منازعات ادامه پیدا نکند. نایب‌رییس مجلس شورای اسلامی همچنین یادآور شد: مسوولان بهتر است اگر اختلاف‌نظری وجود دارد، رودررو با یکدیگر صحبت کرده و اختلافاتی که با هم دارند را حل کنند.

آیین تحلیف رییس‌جمهوری ۱۴ مرداد برگزار می‌شود؛
ایرنا| روابط عمومی مجلس شورای اسلامی روز گذشته با صدور اطلاعیه‌یی اعلام کرد: مراسم تحلیف حجت‌الاسلام والمسلمین حسن روحانی به‌عنوان رییس‌جمهور دوره دوازدهم در روز شنبه ۱۴مرداد در محل صحن مجلس شورای اسلامی انجام می‌شود. پیش از برگزاری آیین تحلیف در مجلس شورای اسلامی، حکم ریاست‌جمهوری از سوی رهبر معظم انقلاب به منتخب ملت تنفیذ می‌شود. گفتنی است آیین تحلیف رییس‌جمهوری طبق اصل یکصد و بیست و یکم قانون اساسی انجام می‌شود که براساس آن رییس‌جمهور در مجلس شورای اسلامی در جلسه‌یی که با حضور رییس قوه قضاییه و اعضای شورای نگهبان تشکیل می‌شود، سوگند یاد کرده و سوگندنامه را امضا می‌کند.

برجام هیچ‌گونه تغییری نخواهد کرد؛
ایسنا| علاءالدین بروجردی رییس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی در واکنش به سخنان نیکی هیلی سفیر امریکا در سازمان ملل متحد، مبنی بر اینکه امریکا در حال بازنگری برجام است، اظهار کرد: دولت آقای ترامپ تازه‌کار است و نمی‌داند این یک توافق بین‌المللی و چند کشوری است، یعنی در مقابل جمهوری اسلامی ایران ۶ کشور دیگر به‌علاوه اتحادیه اروپا برجام را امضا کرده‌اند. وی گفت: برجام یک توافق بین‌المللی است، بازنگری در آن کار یک کشور نیست و برجام هیچ‌گونه تغییری نخواهد کرد.

تا تضمین امنیت کامل منطقه در کنار عراق می‌مانیم؛
مهر| حسین امیرعبداللهیان دستیار ویژه رییس مجلس در امور بین‌الملل ضمن تبریک سقوط داعش در موصل به دولت و ملت عراق گفت که ایران تا تضمین امنیت کامل منطقه در کنار عراق می‌ماند. امیرعبداللهیان در صفحه شخصی خود در توییتر نوشت: «پایان داعش در موصل، تبریک و شادباش به دولت، ملت، نیروهای مسلح، مرجعیت و حشدالشعبی جمهوری عراق/ تا تضمین امنیت کامل منطقه در کنار عراق می‌مانیم.»

تصویب طرح تحریم ایران در کنگره امریکا باز هم به تعویق افتاد؛
تسنیم| قانونگذاران امریکایی گفتند، سنا ایراد فنی‌ای را که مانع از تصویب بسته تحریم‌های ایران و روسیه می‌شد را رفع کرده، اما این طرح با مخالفت‌هایی در مجلس نمایندگان امریکا مواجه است و این می‌تواند به معنای به تعویق افتادن بیشتر طرح مذکور باشد. رویترز در این زمینه نوشت، هر چند سنا ایرادات قانون اساسی را رفع کرده، اما به نظر می‌رسد که به‌دلیل تاخیر به وجود آمده و در پیش بودن تعطیلات کنگره در هفته آینده، مجلس نمایندگان تا بعد از نشست گروه ۲۰ نخواهد توانست در مورد آن رای‌گیری کند.

عملیات موشکی سپاه با هماهنگی دولت سوریه انجام شد؛
ایلنا| رییس ستاد کل نیروهای مسلح گفت: عملیات ضدتروریستی ایران در خاک سوریه با هماهنگی دولت این کشور انجام شده است. سرلشکر محمد باقری در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه گفته می‌شود دولت سوریه به دلیل اینکه پایگاه نظامی امریکا نزدیک مواضع داعش قرار دارد مسولیت حمله را برعهده نگرفته است، گفت: سوریه شبانه‌روز با تروریست‌ها در حال جنگ است و این عملیات را ایران با هماهنگی دولت این کشور انجام داده است.

واعظی دخالت خود در انتخابات هیات‌رییسه را تکذیب کرد؛
برنا| وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات بار دیگر انتشار برخی مطالب مبنی بر دخالت وی در انتخابات هیات‌رییسه مجلس را تکذیب کرد. محمود واعظی در اینستاگرام خود نوشت: «انتشار مطالبی مبنی بر دخالت در انتخابات هیات‌رییسه و تلاش برای جلوگیری از رای‌آوری علی مطهری کذب محض و بی‌پایه و اساس است.»

لاریجانی در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی سی‌ان‌ان:

ممنوعیت برای سفر اتباع برخی کشورها ژست است

رییس مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی CNN در سئول پایتخت کره‌جنوبی، در پاسخ به سوالی پیرامون قانون ممنوعیت سفر اتباع برخی کشورها به امریکا اظهار کرد: در صحنه بین‌المللی به یک دیپلماسی خلاق نیاز داریم نه یک دیپلماسی ماجراجویانه.

ایجاد ممنوعیت سفر برای اتباع برخی کشورها دیپلماسی خلاق نیست بلکه اقدامی واپس‌گرایانه است و آنها مساله مبارزه با تروریسم را بهانه‌یی برای این کارها قرار داده‌اند.

علی لاریجانی با بیان اینکه امریکا ادعای مبارزه با داعش می‌کند و این یک لفاظی است؛ زیرا به دیگر تروریست‌ها کمک می‌کند، افزود: تروریست‌ها در منطقه بیداد می‌کنند ولی برخورد جدی از سوی امریکا با آنها مشاهده نکرده‌ایم. امریکا ادعای مبارزه با داعش می‌کند این یک لفاظی است زیرا به دیگر تروریست‌ها کمک می‌کند و این مسیر برای امریکا مفید نخواهد بود. تروریست‌ها در هر جایی که بتوانند اقدام می‌کنند.

رییس قوه مقننه همچنین ایجاد ممنوعیت برای سفر اتباع برخی کشورها را باعث سرکوب اقدامات تروریستی ندانست و خاطرنشان کرد: بیشتر از آنکه این اقدام مبارزه با تروریسم باشد، یک ژست است. از طرف دیگر باید توجه داشت که تروریست‌ها با پاسپورت عادی سفر نمی‌کنند و در نتیجه می‌توان گفت ایجاد چنین محدودیت‌هایی برای اتباع برخی کشورها تاثیری در جلوگیری از اقدامات تروریستی نخواهد داشت. وی با بیان اینکه درخصوص ایجاد داعش، امریکا مظنون است، ادامه داد: وزیر خارجه اسبق امریکا گفته بود که ما در به وجود آوردن داعش نقش داشته‌ایم.

وی در پاسخ به سوالی پیرامون انجام حمله تروریستی اخیر در تهران افزود: داعش اعلام کرد که آنها این اقدامات را انجام داده‌اند و موضوع پیچیده‌یی نبود، ایران چند سال است که با داعش درگیر است و آنها به‌دنبال ضربه زدن به ایران بودند و توانستند به ساختمان ارتباطات مردمی نمایندگان ضربه بزنند که البته ایران گروه‌های زیادی را از آنها سرکوب کرد، این موضوع نشان می‌دهد که ایران برای مبارزه با تروریسم جدی است و هزینه‌های آن را خواهد داد.

تعداد زیادی از برنامه‌های تروریست‌ها برای انجام عملیات در ایران خنثی شد

رییس پارلمان ایران در ادامه گفت‌وگوی اختصاصی خود با این شبکه با بیان اینکه تعداد زیادی از برنامه‌های تروریست‌ها برای انجام عملیات در ایران خنثی شده، گفت: در کارهای تروریستی ممکن است آنها از یک رخنه‌یی استفاده کنند، ولی آن چیزی که اهمیت دارد این است که تروریست‌ها می‌خواستند تعداد زیادی عملیات انجام دهند که از آنها جلوگیری شد.

لاریجانی در پاسخ به این سوال که از تکرار عملیات‌های تروریستی نمی‌ترسید، گفت: ترسی نداریم زیرا سیستم‌های امنیتی ایران اشراف اطلاعاتی خوبی دارند و ما هم مراقبت می‌کنیم همچنان که امریکا و اروپا مراقبت می‌کنند.

به گزارش خانه ملت وی افزود: پس از انقلاب ما همیشه با تروریسم مواجه بودیم و جریان سازمان یافته‌تری نسبت به داعش در ایران به‌نام مجاهدین خلق فعالیت می‌کردند که حدود ۱۷ هزار نفر را ترور کردند و ما روش این تروریست‌ها را می‌شناسیم، گروه‌های تروریستی در ایران رخنه کرده‌اند و یک عملیات انجام دادند همچنان که در عراق، سوریه، افغانستان و پاکستان، همچنین در فرانسه و بلژیک تعداد زیادی عملیات می‌کنند آنها می‌دانند در ایران با سنگرهای محکمی روبه‌رو هستند و نمی‌توانند کاری از پیش ببرند.

نماینده قم افزود: ما خیلی متاسفیم که هیات حاکمه امریکا از منافقان و تروریسم حمایت می‌کنند، اینها همان‌هایی هستند که یک‌جا از تروریسم حمایت می‌کنند و یک‌جا ادعای مبارزه با تروریسم را دارند. لاریجانی با بیان اینکه سعودی‌ها برای ایجاد ارتباط جدید با قطر تنها یک شرط قطع روابط با ایران را نگذاشته‌اند بلکه ۱۲ شرط دیگر را نیز مطرح کرده‌اند، گفت: قطع شدن شبکه الجزیره و قطع ارتباط با اخوان‌المسلمین از سوی قطر نیز از جمله شروط عربستان بود و سعودی‌ها می‌خواهند قطر از آنها حمایت کند آیا این یک تصویر معقول است که قطر بتواند آنها را بپذیرد. ضمنا گفته‌اند که روابط قطر با ایران نیز باید قطع شود، هر کشوری منافعی دارد و براساس آن عمل می‌کند، سعودی‌ها این وزنه را ندارند که این‌گونه در منطقه ژست بگیرند.

این‌گونه مبارزه با تروریسم بیهوده است

وی ادامه داد: مهم‌تر، این است که بفهمیم این رفتارها برای کشوری قابل پذیرش است یا خیر؟ در ابتدای محاصره قطر، امریکا طرف سعودی‌ها را گرفت ولی بعد از انعقاد قرارداد نظامی و مانور طرف قطری را گرفت. رییس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه این مسیر به موفقیت منتج نمی‌شود، گفت: باید پذیرفت که کشورها از دیپلماسی خاص خود برخوردار هستند، درخواست‌های سعودی‌ها از قطر آن‌قدر متنوع است که می‌تواند به پرستیژ قطر ضربه بزند.

لاریجانی بیان کرد: اعلامیه دوم از عقلانیت برخوردار نبود، ایران سال‌هاست که با تروریسم مبارزه می‌کند و می‌توان گفت سیاست‌های کاخ سفید و اعلامیه‌های آن از عقلانیت لازم برخوردار نیست.

تعداد زیادی از ایرانیان در امریکا مشغول به زندگی، تحصیل و کار تجاری هستند، کدام‌یک از اینها اقدام تروریستی انجام داده که در حال حاضر مسوولان امریکایی به‌دنبال ایجاد پوشش برای کارهای خود هستند. این‌گونه مبارزه با تروریسم بیهوده است.

رییس مجلس شورای اسلامی ادامه داد: مسوولان امریکا می‌دانند که این روش مبارزه با تروریسم نیست، منشا تروریست‌ها در عراق، افغانستان و سوریه است، آیا در ابتدای تحرک داعش در عراق امریکا برای مبارزه با داعش کار کرد؟ لاریجانی گفت: آیت‌الله سیستانی و مردم عراق با کمک ایران به دولت عراق توانستند داعش را پس بزنند، در سوریه نیز امریکا به برخی تروریست‌ها کمک می‌کند، با ژست‌های سیاسی نمی‌توانند به نتیجه برسند، تفکر ایرانی با تروریسم سازگار نیست و به همین جهت سال‌هاست که با تروریسم مبارزه می‌کنیم.

عکس: خانه ملت

ظریف با رییس‌جمهوری فرانسه دیدار کرد

محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه روز جمعه با امانوئل ماکرون رییس‌جمهوری فرانسه در کاخ الیزه دیدار کرد. در دیدار وزیر امور خارجه ایران و رییس‌جمهوری فرانسه درخصوص روابط دوجانبه ایران و فرانسه در حوزه‌های گوناگون و نیز مهم‌ترین مسائل منطقه‌یی و تحولات بین‌المللی گفت‌وگو و تبادل‌نظر شد. همچنین در این دیدار پیام کتبی حسن روحانی رییس‌جمهوری اسلامی ایران تسلیم رییس‌جمهوری فرانسه شد.

این درحالی است که وزیر امور خارجه از روز دوشنبه دور جدید سفر اروپایی خود را برای انجام دیدارهای دوجانبه و شرکت در نشست شورای اروپایی روابط خارجی از کشور آلمان آغاز کرد. وی در آلمان در نشست سالانه «شورای روابط خارجی اروپا» (ای‌سی‌اف‌آر - ECFR) در برلین، با یادآوری تجربه «برجام» به عنوان یک راه‌حل برد - برد، بر ضرورت وجود یک مجمع امنیتی منطقه‌یی در خلیج‌فارس برای ترویج گفت‌وگو تاکید کرد.

به گزارش اداره کل دیپلماسی رسانه‌یی وزارت امور خارجه، ظریف در سفر به پاریس همچنین با «ژان ایوز لو دریان» همتای فرانسوی خود و «ژرار لارشه» رییس مجلس سنای فرانسه دیدار و درباره توسعه مناسبات و همکاری‌های دوجانبه گفت‌وگو کرد. محمدجواد ظریف در فرودگاه شارل دوگل فرانسه با اشاره به انتخابات اخیر ریاست‌جمهوری در ایران و فرانسه گفت: احساس می‌کنم بعد از انجام این دو انتخابات؛ هر دو طرف این آمادگی را داشته باشند که با دست بازتر برای گسترش روابط، امور را پیگیری کنند.

وی گفت: از زمان انتخاب مجدد جناب دکتر روحانی و جناب ماکرون چندین بار روسای جمهور و وزرای خارجه با یکدیگر به صورت تلفنی صحبت کرده‌اند که تقریبا این حجم تماس در مدتی به این کوتاهی بی‌سابقه است.

ظریف ادامه داد: این نشان‌دهنده علاقه و احترام متقابل بین دو کشور است و می‌تواند زمینه خوبی برای گسترش هر چه بیشتر روابط باشد. احساس می‌کنم بعد از این دو انتخابات دو طرف این آمادگی را داشته باشند که با دست بازتر برای گسترش روابط، امور را پیگیری کنند.

رییس دستگاه دیپلماسی کشورمان؛ فرانسه را یکی از شرکای نزدیک اقتصادی ایران به ویژه بعد از برجام دانست و تاکید کرد: همکاری‌های بسیار خوبی در زمینه گسترش تولید و کمک به اشتغال بین ایران و فرانسه در ایران انجام شده است.

ظریف اظهار داشت: در پاریس هم با مقامات فرانسوی در مورد مسائل دوجانبه و منطقه‌یی و برجام صحبت خواهیم کرد. معتقدیم ایران و فرانسه می‌توانند مواضعشان را درباره برخی موضوع‌های منطقه‌یی از جمله سوریه نزدیک‌تر کنند.

وزیر امور خارجه گفت: در رابطه با برخی موضوع‌های دیگر منطقه‌یی مانند ضرورت امنیت در خلیج‌فارس نیز دیدگاه‌های ما نسبتا به همدیگر نزدیک است. مواضعی که دولت فرانسه مخصوصا در بحران خلیج‌فارس داشت مبتنی بر همان مواضعی بوده که جمهوری اسلامی ایران بر آنها مصر بوده است.

وزیر امور خارجه افزود: موضع هر دو کشور، گفت‌وگو و حل و فصل مشکلات از طریق راه‌های مسالمت‌آمیز به جای آوردن فشار و تحریم است. ما آمده‌ایم تا درباره این موضوع‌ها در این سفر به بحث و تبادل‌نظر با مقامات فرانسوی بپردازیم.

ظریف گفت: همچنین جلساتی با گروه‌های فکری و تاثیرگذاران سیاسی جامعه فرانسه برگزار می‌کنیم که از آن برای پرداختن به موضوع‌هایی که با صلح و امنیت منطقه ما بسیار درهم آمیخته و عجین شده است، استفاده خواهیم کرد به ویژه درباره دو مساله ترور و افراطی‌گری.

وحدت و همدلی با اطاعت از قانون اتفاق می‌افتد

سخنگوی دستگاه قضا گفت: بنا به تجارب گذشته با توجه به تخریب‌هایی که علیه سپاه، بسیج و دستگاه قضا می‌شود، فکر می‌کنم فتنه جدیدی در پیش است.

به گزارش ایسنا غلامحسین محسنی‌اژه‌ای پیش از خطبه‌های این هفته نماز جمعه تهران گفت: با توجه به اینکه در سال اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال هستیم، قوه قضاییه وظیفه خود می‌داند با سایر قوا در همین چارچوب همکاری کند تا دولت بتواند گره از کار مردم باز کند، از رکود خارج شود و افزایش تورم نداشته باشیم. قوه قضاییه به دولت کمک می‌کند تا در سرمایه‌گذاری‌ها امنیت ایجاد شود، کمک می‌کند تا دولت در مقابل مفسدان بایستد و زمینه‌های فساد را از بین ببرد تا با مبارزه با امر قاچاق توفیق داشته باشد. ما وظیفه خود می‌دانیم در چارچوب قوانین همه حمایت را انجام دهیم تا این رکود، تورم، مشکلات جامعه از جمله مشکلات سیاسی، فرهنگی و اقتصادی برطرف شده و دولت در امور خود موفق شود.

او همچنین تاکید کرد: قوه قضاییه همواره با همکاری سایر دستگاه‌ها با همه کم و کاستی‌ها مقابل همه نفوذی‌ها و فتنه‌گران قبل و بعد سال هشتاد و هشت، جاسوس‌ها و مفسدان با همه فشارها و تطمیع‌هایی که بوده، ایستاده و آنها را مجازات کرده است.

سخنگوی قوه قضایه خاطرنشان کرد: همه شما خوب یادتان هست؛ دادگاه‌های انقلاب در اوایل انقلاب کلیه کسانی که اموال بیت‌المال را غصب و غارت کرده بودند چه در داخل و چه در خارج کشور شناسایی کرده و اموال را به مردم و بیت‌المال برگرداندند. دادگاه‌های انقلاب افرادی را که اموال عمومی و خصوصی را غصب کرده بودند، مجبور کرد تا اموال را برگردانند. بخشی از این اموال در اختیار دولت نوپا قرار گرفت تا صرف امور جاری شود و بخش دیگری هم در اختیار نهادهایی قرار گرفت که به نفع مردم خرج می‌کردند. اموال گرفته شده در اختیار بنیاد ۱۵ خرداد، بنیاد شهید و ایثارگران، کمیته امام و نهادهای مردمی قرار گرفت تا آنها هم به نفع عموم مردم یا نیازمندان خرج کنند.

اژه‌ای با اشاره به برخی اقدامات قوه قضاییه در مقابله با تخلفات گفت: پرونده‌های مربوط به تخلفات ۳هزار میلیاردی، نفتی، صندوق ذخیره فرهنگیان، اختلاس‌های بانکی، ارز، تعاونی‌های اعتباری از جمله پرونده‌هایی بود که برای مردم آشنا هستند و قوه قضاییه آنها را حل و فصل کرد. وزارت تعاون سابق به این تعاونی‌ها مجوز داد و هیچ نظارتی بر آنها نکرد. حالا امروز شاهدیم که چه مشکلاتی برای مردم، دولت و قوه قضاییه ایجاد کرده است. طی یک‌سال گذشته یک بار هم وزارت کار و تعاون که امروز با هم ادغام شده‌اند نسبت به این مشکل واکنشی نشان نداد، این‌بار به دوش قوه قضاییه، دولت و بانک مرکزی افتاده است و باید آن را هم حل کنیم.

سخنگوی قوه قضایه گفت: ببینید چه کسانی از اول انقلاب تا به حال ترور شدند؟ اگر نشد آنها را ترور فیزیکی کنند، ترور شخصیتی می‌کنند، تهمت و اتهام می‌زنند که به زعم باطل خود ذهن مردم را مشوش و تیغ سپاه و نیروهای مسلح و مدافعان را کند کنند. اول انقلاب علیه دادگاه‌های انقلاب، سپاه و عناصر سازنده تخریب می‌شدند. در آن میان بنی‌صدری پیدا می‌شود خودخواه که فکر می‌کرد مردم رای به شخص دادند. نمی‌دانست مردم به رییس‌جمهور نظام رای دادند. او مردم را تحقیر می‌کرد، کمیته را تخریب می‌کرد، دل به بیرون می‌بست و وارد حاشیه‌ها می‌شد.

اژه‌ای افزود: در همین دانشگاه انقلاب چه‌ها که نکردند و چه‌ها که نگفتند. کسانی که بنی‌صدر را قبول نداشتند اما دشمن نظام بودند با دشمنان دیگر زیر چتر او جمع شدند.

چهره‌ها

آتش به اختیار به معنای هرج و مرج نیست

امام جمعه موقت تهران با بیان اینکه عزت و امنیت کشور در گرو وحدت و انسجام است، گفت: آتش به اختیار به معنای هرج و مرج نیست.

به گزارش ایرنا، آیت‌الله محمد امامی‌کاشانی در خطبه دوم نماز جمعه این هفته تهران با اشاره به بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار دانشجویان در ماه مبارک رمضان و طرح موضوع اصطلاح «آتش به اختیار» تصریح کرد: ایران باید از نظر فرهنگ قوی و غنی باشد، اما اگر مشکلی دیدید به مسوولان تذکر بدهید و نگذارید سیستم ضعیف و کم توان شود.

امامی‌کاشانی با بیان اینکه آتش به اختیار اصطلاحی در میان نظامیان است آن هم برای شرایطی که در جنگ پیش می‌آید که افسر می‌گوید اینچنین عمل کنید و منتظر فرمان ما نباشید و آنجا متداول است، افزود: این موضوع در زمان حمله صدام خبیث به ایران نیز مطرح بود و شهید چمران در جنگ‌های نامنظم نیز به این مطلب اشاره می‌کرد.

امامی‌کاشانی بیان کرد: بدترین تحریف همین است که در بین سخنرانی که چند صفحه است یک جمله را بگیرند، ابتدا و انتهای آن را حذف کنند و از آتش به اختیار یک مفهومی استنتاج کنند برای اینکه بخواهند مقاصد شوم خود را اجرا کنند.

وی تصریح کرد: رهبر معظم انقلاب فرمودند که آتش به اختیار نه بی‌قانونی، نه فحاشی، بلکه کار فرهنگی تمیز است. ایشان ولی امر و فقیه جامع شرایط است، عادل و منادی عدالت و قانون است، منادی نظم و رهبر صلح، رهبر آزادی و رهبر قانون و رهبر حق است؛ یک چنین کسی برای اینکه بنیه فرهنگی کشور قوی بشود چنین تعبیری را در آن چند جملات و مطالب بیان می‌کنند.

ضرورت بررسی سریع‌تر لایحه تشکیل وزارتخانه‌های جدید

در شرایطی که بر اساس اخبار اعلام شده، مراسم تنفیذ و تحلیف ریاست‌جمهوری در نیمه مردادماه انجام می‌شود، معاون پارلمانی رییس‌جمهوری در امور مجلس می‌گوید: از نمایندگان مجلس دهم انتظار می‌رود لایحه تشکیل وزارتخانه‌های جدید را زودتر تعیین تکلیف کنند تا کابینه با ساختار جدید دولت شکل بگیرد.

به گزارش ایرنا، حسینعلی امیری در حاشیه بازدید از طرح‌های عمرانی و خدماتی شهرستان شیروان در خراسان شمالی، ضمن تقبیح رفتارهای وحدت‌شکنانه برخی در داخل کشور تصریح کرد: حرکات ضد وحدت و انسجام ملی در روزهای قدس و عید فطر اقدامی زشت و ناشایست بود.

وی گفت: کشور اکنون در مسیر حرکت صحیح قرار گرفته و همه باید قدر وحدت و همدلی کنونی مردم و مسوولان را بدانند، حرکات وحدت‌شکنانه و توهین‌آمیز در این مسیر جایگاهی ندارد. امیری افزود: در دولت دوازدهم برای توسعه متوازن استان‌ها و شهرستان‌ها برنامه‌های مدون اجرایی خواهد شد. معاون پارلمانی رییس‌جمهور گفت: توافق برجام تصمیم کل حاکمیت بود و با حمایت رهبر معظم انقلاب به سرانجام رسید.

امیری با اشاره به تاثیر تحریم‌ها در بخش‌های مختلف کشور افزود: آنکه می‌گفت قطعنامه‌ها کاغذپاره است، حرف بی‌اساسی مطرح می‌کرد. امیری تصریح کرد: پیامد آن قطعنامه‌ها تحریم نفت و بیمه و تجارت ما بود و متاثر از قطعنامه‌ها، ایران‌هراسی در دنیا شکل گرفته بود و شاهد رواج فساد به بهانه دور زدن تحریم در آن دوران بودیم. وی گفت: در آن دوران، ایران و ایرانی عزت نداشت و مرگ‌های خاموش ناشی از تبعات تحریم‌ها از آسیب‌های آن دوران بود.

شهدای دفاع مقدس متعلق به یک گروه خاص نبودند

یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب گفت: این دیدگاهی که خود را برتر، متدین‌تر و انقلابی و اصیل می‌دانید و دیگران را منحرف، این دیدگاه ربطی به تعالیم اسلام و خط امام(ره) ندارد، این یک بهره‌برداری فرصت‌طلبانه است، شما ارزش‌های انقلاب را مختص به خود و منحصر به خود می‌دانید و این اشتباه است.

به گزارش ایسنا، حسین مرعشی در مراسم تجلیل از فعالان ستاد روحانی در انتخابات ریاست‌جمهوری دوازدهم اظهار داشت: مردم بن‌بست‌ها را می‌شکنند و این نعمتی است که باید قدر آن را دانست و به آن توجه کرد. ما اصلاح‌طلبان با توجه به این نقش تعیین کننده و جایگاه مهم باید مراقب مردم، با مردم و در خدمت مردم باشیم.

این فعال سیاسی اصلاح‌طلب افزود: دوستان اصولگرا، اشتباه برخی از شما هم این است که مردم را دسته‌بندی و طبقه‌بندی می‌کنید و این دیدگاه هیچ تناسبی با اصولگرایی و رابطه‌یی با تعالیم دینی ما ندارد. مرعشی در عین حال خاطرنشان کرد: علاقه‌مند نیستیم سیاست بر یک مدار بچرخد و همیشه اصلاح‌طلبان پیروز شوند. باید آن خودبینی و مقدس دیدن خود و منحرف دیدن دیگران را کنار بگذارید.

ما دوست داشتیم و داریم که دو جناح سیاسی برای خدمت بیشتر به مردم با هم رقابت داشته باشند. او گفت: چرا برخی مسیر را تغییر و به سمت حق و باطل و به سمت استفاده ابزاری بردند، مگر ما فراموش کردیم در دوران دفاع مقدس مردم بدون گرایش سیاسی در جبهه‌ها حضور پیدا می‌کردند و شهدا متعلق به یک گروه خاص نبودند و فداکاران جبهه و جنگ متعلق به همه بودند.

همه طرف‌ها به اجرای برجام پایبند بمانند

معاون سیاسی سازمان ملل متحد در جلسه توجیهی برای شورای امنیت ضمن تاکید بر اهمیت برجام از همه طرف‌ها خواست تا از اجرای کامل و موثر برجام حمایت کنند. به گزارش ایسنا، جفری فلتمن، معاون سیاسی دبیرکل سازمان ملل روز پنج‌شنبه ۲۹ ژوئن ۲۰۱۷ در نشست شورای امنیت از طرف‌های توافق هسته‌یی ایران و جامعه بین‌المللی خواست تا اجرای کامل و موثر برجام را حمایت کنند. وی افزود: دبیرکل معتقد است که اجرای جامع و پایدار برجام تضمین می‌کند که برنامه هسته‌یی ایران کاملا صلح‌آمیز باقی خواهد ماند و همین‌طور شفافیت و امکان نظارت و راستی‌آزمایی نیز در این زمینه وجود خواهد داشت.

فلتمن اظهار کرد: این معاهده همچنین فرصت تبادل و همکاری با جامعه جهانی را در اختیار ایران قرار خواهد داد و نیز به افزایش تجارت و تقویت اقتصاد ایران کمک می‌کند. معاون سیاسی سازمان ملل خطاب به ۱۵ عضو این شورا در رابطه با اجرای ابعاد مربوط به برنامه موشکی بالستیک ایران گفت: در ۲۹ ژانویه سال جاری ایران یک موشک بالستیک میان‌برد را آزمایش کرد که متعاقب آن نامه‌هایی از سوی ایران و اسراییل و نیز یک نامه مشترک از سوی آلمان، انگلیس، فرانسه و امریکا برای ما ارسال شد.

وی ادامه داد: همچنین در خصوص مورد آزمایش موشک بالستیک ایران در مارس ۲۰۱۶ در شورای امنیت اجماعی بر سر اینکه این اقدام با متن قطعنامه ۲۲۳۱ مربوط بوده است یا خیر، صورت نگرفت. فلتمن همچنین در مورد محموله تسلیحاتی که در مارس ۲۰۱۶ توسط نیروی دریایی فرانسه در اقیانوس هند کشف و ضبط شد، افزود: پس از بررسی تسلیحات و تامین اطلاعات لازم، دبیرخانه سازمان ملل اطمینان دارد که این محموله از ایران خارج شده است.

فرشاد مومنی در جلسه موسسه دین و اقتصاد مطرح کرد

خروج نابرابری از گردونه نظام تصمیم‌گیری

گروه اقتصاد کلان|

نابرابری و گستره تبعات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی آن در جهان و همچنین ایران، موضوع جلسه هفته گذشته موسسه دین و اقتصاد بود که در آن فرشاد مومنی به واکاوی ابعاد نابرابری و اثرات آن بر توسعه پرداخت. به باور این اقتصاددان، یکی از مهم‌ترین مساله‌های توسعه امروز نابرابری است. اهمیت این امر به حدی است که می‌تواند تمام وجوه زندگی جمعی را دربر بگیرد اما نکته دشوار ماجرا این است که هرچه رو به جلو حرکت می‌کنیم ابعاد این نابرابری نامرئی‌تر و در عین حال پیچیده‌تر می‌شود. به گفته مومنی، نکته تامل‌برانگیز این است که ابعاد و زوایای نابرابری در ایران بیشتر از سایر کشورهای جهان است؛ اما با وجود این تناقض آشکار اینجاست که نابرابری خارج از گردونه نظام تصمیم‌گیری و تخصیص منابع قرار دارد. به باور مومنی، پس از اجرای سیاست‌های تعدیل ساختاری، این نابرابری هر روز گسترده‌تر و باعث شده تا سیاست‌گذاری‌های دولتمردان در دوره‌های مختلف در اغلب زمینه‌ها با شکست مواجه شود. مشروح سخنان فرشاد مومنی را در ادامه بخوانید.

مارپیچ بی‌پایان نابرابری

یکی از بزرگ‌ترین خلأهای معرفتی در ایران آگاهی نسبت به مساله نابرابری‌های ناموجه و آثار آنها بر توسعه انسانی، اجتماعی، اقتصادی و پایدار است. حتی در حدی که در کشورهای دیگر جهان که نه ادعای اعتقادی در مورد عدالت دارند و نه شرایط خطیر و پیچیده و مناسبات نابرابرسازی دارند هم به این مساله توجه شایسته نمی‌شود. کتاب توماس پیکتی با عنوان «سرمایه در قرن بیست و یکم» سروصدای زیادی در دنیا به پا کرد و مورد توجه قرار گرفت اما در ایران چندان با استقبال مواجه نشد. شاید بتوان ادعا کرد که بزرگ‌ترین دغدغه «پیکتی» در این کتاب این است که در ربع اول قرن بیست و یکم گستره و عمق نابرابری‌ها از مرزهای خطرناکی عبور می‌کند. او یادآوری می‌کند که در نیمه اول قرن بیستم وقتی که نابرابری‌ها از حدودی فراتر رفت، جهان شاهد شکل‌گیری دو جنگ جهانی شد و پیکتی فلسفه اصلی کتاب خود را همین موضوع قرار داده است.

«پیکتی» دو تعبیر کلیدی را مطرح می‌کند؛ نخست اینکه مناسبات جدید ما را با پدیده‌یی به نام مارپیچ بی‌پایان نابرابری روبه‌رو کرده است. نکته دومی که مطرح می‌کند این است که راه برون‌رفت از این ماجرا هم انقلاب اجتماعی سوم است. منظور از انقلاب اجتماعی سوم ضرورت بسترسازی برای اعمال نظارت‌های دموکراتیک مدنی در مقیاس جهانی بر روندهای نابرابرساز است. بنابراین نخستین کارکرد سوء نابرابری‌های ناموجه این است که مناسبات اجتماعی را چه در درون کشورها و چه در بین کشورها مناسبات مبتنی‌بر ستیز می‌کند. در چارچوب مناسبات مبتنی‌بر ستیز برخوردار از طریق حذف و سرکوب میسر می‌شود. بنابراین چون در چارچوب این مناسبات، تخصصی شدن امور و تقسیم کار عقلایی موضوعیت پیدا نمی‌کند، جهان در همه عرصه‌های حیات جمعی خود با بحران روبه‌رو می‌شود.

یکی از نقدهای رادیکال به اقتصاد سیاسی نئوکلاسیکی این است که این رویکرد یک تاکید افراطی بر مساله رقابت دارد و برخورد سهل‌انگارانه افراطی در زمینه ابعاد اهمیت مناسبات مشوق همکاری صورت می‌گیرد. شاه‌بیت مساله‌یی که اسمیت در کتاب ثروت ملل مطرح می‌کند، رقابت نیست بلکه معجزه تقسیم کار است. یعنی انسان‌ها در سطوح ملی و بین‌المللی قادر به همکاری‌های سازنده با هم باشند. اسمیت معجزه تقسیم کار را در چارچوب یک مثال سطح خرد مطرح می‌کند و وجه معجزه‌آسای آن را هم به اعتبار جهش خارق‌العاده‌یی که در کارایی و بهره‌وری پدید می‌آورد، مثال می‌زند.

در کتاب «ثروت ملل» دو کارخانه سنجاق‌سازی با هم مقایسه می‌شوند. در یک کارخانه اصل بر عدم همکاری است و هر کس کل فرآیند تولید سنجاق را به تنهایی برعهده می‌گیرد و در کارخانه دوم اصل بر تقسیم کار عقلایی است. این مشاهده میدانی نشان می‌دهد که تولید سرانه در کارخانه اول که در آن همکاری وجود ندارد، روزانه ۲۰ سنجاق و در کارخانه دوم که اصل بر همکاری است، ۴ هزار سنجاق است. شکاف برابری در شرایطی که همکاری وجود داشته باشد یا نداشته باشد در استانداردهای فناوری‌های ربع پایانی قرن هجدهم تا این درجه تکان‌دهنده و زیاد است.

برپایی مناسبات مبتنی بر ستیز

وقتی نابرابری‌های ناموجه از حدودی فراتر می‌روند خطر برپایی مناسبات مبتنی بر ستیز چه در درون کشورها و چه در بین کشورها ایجاد می‌شود. یک وجه بسیار مهم دیگری از این مساله که شاید از افتخارات دانش توسعه باشد این است که جهانیان را به یک سوءکارکرد بسیار حیاتی دیگر یا همان نابرابری حساس کرد. رابطه نابرابری‌های ناموجه با برقرار شدن مناسبات مبتنی بر سلطه بین طرفین مبادله یک وجه بسیار مهم از مساله است؛ خواه این مبادله در میدان سیاست باشد و خواه در میدان اقتصاد. متاسفانه کشور ما در این زمینه هم حساسیت‌ها و آگاهی‌برانگیزی‌های کافی را ندارد.

در دورانی که مساله وابستگی و مناسبات مبتنی بر سلطه به‌طور جدی در نظام کارشناسی و اندیشه‌یی حساسیت‌برانگیزی می‌کرد، وقتی صورت‌بندی‌های مفهومی و نظری را دنبال می‌کنیم، می‌بینیم رابطه مبتنی بر وابستگی پیامد اجتناب‌ناپذیر مواجهه دو قدرت ملی نابرابر است که در آن قدرت برتر و کشوری که از توانایی‌های بیشتری برخوردار است همه مناسبات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را مشروط و وابسته به اراده خود می‌کند. بنابراین در ذات مناسبات نابرابر، مبتنی بر سلطه هم وجود دارد. اگر از این زاویه به مساله حساس شویم، افق‌های حیرت‌انگیزی را مشاهده می‌کنیم که متاسفانه امروز حساسیت‌های کافی در مورد آن وجود ندارد.

انکار مناسبات مبتنی بر سلطه

اقتصاددان نهادگرای قرن بیستم «جان کنت گالبرات» در ربع پایانی عمر خود کتاب «آناتومی قدرت» را نوشت.

در این کتاب با رویکرد تاریخی مسیر اعمال قدرت و برقرار کردن مناسبات مبتنی بر سلطه و وابستگی را به شکل بدیع مطرح کرد است. عنصر کلیدی در آن صورت‌بندی خارق‌العاده این است که «گالبرات» می‌گوید هرچه به سال‌های پایانی قرن بیستم و ربع اول قرن بیست و یکم نزدیک می‌شویم، مناسبات قدرت شکل نامرئی‌تر، پیچیده‌تر و نامحسوس‌تری پیدا می‌کند. به تعبیری که برخی نظریه‌پردازان بزرگ مطرح کرده‌اند، مناسبات سلطه در این فرآیند رو به پیچیدگی درنهایت به پدیده درونی شدن وابستگی منجر می‌شود.

چون مناسبات مبتنی بر سلطه با چشم‌های غیرمسلح دیده نمی‌شود، حتی در سطح روشنفکران و متفکران هم دیده نشدن به منزله عدم وجود تلقی می‌شود. جلوه این مساله در ایران به این‌گونه است که اگر کسی روی این مناسبات و نقشی که در شکل‌گیری غیرمحسوس سرنوشت دارد، نکته‌یی را مطرح کند بلافاصله به توطئه‌اندیشی متهم می‌شود.

علاوه بر این چون نمی‌توانیم این پدیده را ببینیم، دست به انکار می‌زنیم. این درحال است که متفکران بزرگی این مساله را مطرح کرده‌اند که آنقدر واقعیت چیزی به نام توطئه در مناسبات فردی و اجتماعی درون و بین کشورها بدیهی است که اگر کسی آن را انکار کند، گویی بدیهی‌های اولیه عقلی را انکار کرده است. اصل وجود توطئه انکارکردنی نیست و بسیاری از انرژی‌ها در مقیاس ملی و بین‌المللی صرف ردگیری توطئه‌ها و مهار آنها می‌شود.

«گری آلن» بر این باور است که روشنفکران جهان سومی باید هوشیار باشند که اصل وجود توطئه انکارکردنی نیست. چیزی که توطئه‌اندیشی را از لحاظ علمی مطرود می‌کند، این است که تفکر توطئه‌یی به معنای مطلق‌انگاری درباره توطئه‌ها، کسانی که در معرض توطئه قرار می‌گیرند را منفعل و در اسارت توطئه‌گران تصور می‌کنند. به عبارت دیگر توطئه وجود دارد و این ما هستیم که با طرز برخوردی که با آن داریم، تعیین می‌کنیم که توطئه به نتیجه برسد یا نرسد.

ناهنجاری‌های سیستمی سلطه

یکی دیگر از سوءکارکردهای حیرت‌انگیز مناسبات مبتنی بر نابرابری‌های ناموجه، این است که چه در مقیاس ملی و چه در مقیاس بین‌المللی گروه‌هایی را بر گروه‌های دیگر به شکل ناروا و ظالمانه مسلط می‌کند. وقتی سلطه اتفاق افتاد با انبوهی از ناهنجاری‌های سیستمی بعدی هم مواجه خواهیم شد. وقتی از این زاویه مطالعات سطح توسعه را دنبال می‌کنیم، مشخص می‌شود که هزینه فرصت غفلت از این مساله سرنوشت‌ساز تا چه ابعادی می‌تواند برای جامعه ما شکننده‌گی‌آور و پرهزینه باشد.

یکی از مطالعات ارزنده‌یی که در زمینه نابرابری و اثر آن بر توسعه شده توسط «پال استریتن» انجام شده که یکی از بزرگ‌ترین نظریه‌پردازان توسعه در قرن بیستم است. «استریتن» با شواهد بسیار روشنی تصریح می‌کند که مناسبات نابرابر جامعه را به سمت آشتی‌ناپذیری می‌کشاند. حتی در کشورهای صنعتی پیشرفته که از سطوح نسبتا بالای کیفیت نهادی برخوردارند سوءعملکرد اقتصادی را منجر می‌شود، منشأ بی‌ثباتی، خشونت‌ورزی و جرم‌زایی می‌شود و در ادامه منشأ کاهش سرمایه‌گذاری‌های مولد و کاهش تولید ناخالص داخلی و درآمد سرانه می‌شود.

اعتماد و تعهد اجتماعی را کاهش می‌دهد و موجب افزایش بی‌اخلاقی به ویژه حسد و در اثر آن کاهش عزت نفس افراد می‌شود. با چنین تبعاتی، نابرابری نیروی محرکه کاهش امید به زندگی می‌شود.

غفلت از نابرابری و شکست سیاست‌ها

می‌توان به وضوح مشاهده کرد که هزینه فرصت سهل‌انگاری در اندیشه‌ورزی در باب نابرابری‌های ناموجه و تمهید بستر نهادی برای مواجه خردورزانه با آن چقدر می‌تواند بالا باشد. نکته کلیدی این است که نابرابری‌های ناموجه همه ابعاد حیات جمعی انسان‌ها را دچار آشفتگی و بحران می‌کند. نابرابری یک مساله بسیار حیاتی است و به طرز فاجعه‌آمیزی در ایران در چارچوب مناسبات اقتصاد سیاسی رانتی نادیده گرفته می‌شود.

بنابراین از طریق تدابیری که برای اداره کشور تمهید می‌کنیم به این جهت که به نابرابری توجه نکردیم، تدابیری سیاست سیاست‌گذاران هم یکی پس از دیگری با شکست روبه‌رو می‌شود. اگر از منظر تاریخ اقتصادی بررسی کنیم به ویژه از سرآغاز اجرای برنامه تعدیل ساختاری تا امروز به واسطه غفلت از مساله نابرابری، نظام سیاست‌گذاری کشور در هر مساله‌یی بیشتر انرژی گذاشته و بیشتر شکست خورده و بحران آفریده است.

گزارش توسعه انسانی سال ۲۰۰۶میلادی یکی از درخشان‌ترین مطالعاتی است که تا امروز در مقیاس جهانی درباره بحران جهانی آب صورت گرفته است. هر ساله دو گزارش یکی توسط بانک جهانی و دیگری توسط برنامه توسعه ملل متحد منتشر می‌شود. عنوان اولی گزارش توسعه جهانی و عنوان دیگری گزارش توسعه انسانی است. این دو گزارش درخشان‌ترین مطالعات درباره توسعه است. یکی از دریغ‌های بزرگ ما در ایران همیشه این بوده که چون مساله توسعه دغدغه نظام تصمیم‌گیری و تخصیص منابع نیست، این گزارش‌ها را ترجمه هم نمی‌کنیم که دست‌کم ذخیره دانایی ما در زمینه توسعه افزایش پیدا کند.

> **ما ادعاهایی داریم اما در عمل مناسباتی ایجاد کردیم که فاصله بسیار معنی‌داری با ادعاها و موازین دارد. نکته مهم این است با اینکه نابرابری مساله خطیری است، ابعاد اهمیت و حساسیت مساله نابرابری برای ایران به طرز حیرت‌انگیزی بیشتر از سایر کشورهاست و نقطه تناقض این است که این مساله از گردونه حساسیت نظام تصمیم‌گیری و تخصیص منابع و آموزش و پژوهش بیرون قرار گرفته است**

بحران آب یا بحران نابرابری

در گزارش توسعه انسانی سال ۲۰۰۶میلادی ابتدا شرح مبسوطی درباره اینکه چگونه محرومیت از دسترسی به آب موجب گسترش و تعمیق محرومیت‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی می‌شود، ارائه می‌دهد. فهم این مساله به اعتبار طول و عرض بحران آب در ایران می‌تواند برای ما ارتقادهنده باشد. اما از نظر صورت‌بندی نظری بحران آب نکته‌یی در این گزارش مطرح شده که مستقیما به بحث نابرابری مربوط می‌شود. در این گزارش آمده است که حتی امروز هم که بحران آب در مقیاس جهانی درحال تبدیل شدن به یک بحران به‌شدت شکننده‌گی‌آور شده است بیش از حد لازم آب در جهان برای مصارف خانگی، کشاورزی و صنعتی وجود دارد. مشکل این است که برخی از مردم و به طور مشخص فقرا به واسطه نوع و میزان دسترسی به زیرساخت‌های لازم برای استفاده از آب برای بقا یا به واسطه الگوهای خاص سیاست‌گذاری عمومی که منشأ تعمیق نابرابری هستند، دچار مشکل می‌شوند.

براساس این گزارش، چیزی که به نام بحران جهانی آب مطرح می‌شود در ذات خودش بیش از هر چیز به ۳عنصر مربوط می‌شود که عبارتند از فقر، نابرابری و روابط قدرت نابرابر میان گروه‌های اجتماعی و بین کشورها. استنتاجی که از این مورد می‌توان کرد این است که مساله نابرابری همه وجوه حیات جمعی انسان‌ها را ناهنجار می‌کند و محورهایی که از زبان برخی متفکران توسعه مطرح شده در حقیقت گزینشی از مهم‌ترین زمینه‌هاست. اما اگر با جزییات بیشتری بررسی کنیم، متوجه می‌شویم که همه وجوه حیات جمعی ما در اثر این نابرابری دچار به هم‌ریختگی و آشفتگی می‌شود.

سهل‌انگاری از نابرابری در نظام سیاسی ایران

پدیده نابرابری بسیار سرنوشت‌ساز است و باید از جنبه عقیدتی هم بیشترین حساسیت را روی این مساله معطوف می‌کردیم. البته این مقوله هم جزو سایر شوونی است که از لحاظ عقیدتی هم به آن توجه نمی‌کنیم. می‌بینید که چقدر هتاکی حتی در ساختار قدرت ایران رایج شده است.

درحالی که تعلیم دین به ما می‌گوید حتی کسانی که دعوت به «من دون‌الله» می‌کنند را هم نباید مورد هتاکی قرار داد. اما امروز هتاکی سکه رایج است. سوءرفتارهای اخلاقی در چارچوب آموزه اسلامی به شدت نفی و نهی شده‌اند؛ اما می‌بینیم که بسیاری از این سوءرفتارها رایج است. تکان‌دهنده‌ترین آنها سهل‌انگاری‌هایی است که در زمینه مناسبات ربوی در سیستم اقتصادی کشور وجود دارد.

ما ادعاهایی داریم اما در عمل مناسباتی ایجاد کردیم که فاصله بسیار معنی‌داری با ادعاها و موازین دارد. نکته مهم این است با اینکه نابرابری مساله خطیری است، ابعاد اهمیت و حساسیت مساله نابرابری برای ایران به طرز حیرت‌انگیزی بیشتر از سایر کشورهاست و نقطه تناقض این است که این مساله از گردونه حساسیت نظام تصمیم‌گیری و تخصیص منابع و آموزش و پژوهش بیرون قرار گرفته است.

خصوصی‌سازی

واگذاری ماشین‌سازی تبریز

رییس سازمان خصوصی‌سازی، واگذاری ماشین‌سازی تبریز را قطعی دانست. علی اشرف عبدالله پوری‌حسینی در گفت‌وگو با ایسنا، با اعلام اینکه خبر واگذاری ماشین‌سازی صحت دارد، اظهار کرد: شرکت ماشین‌سازی تبریز دو سال پیش از سوی دولت واگذار شده بود و اکنون نیز واگذاری این شرکت از طریق صندوق بازنشستگی فولاد به بخش خصوصی قطعی شده است. وی ادامه داد: پس از ابلاغ قرار داد، هویت اصلی خریدار این شرکت به مردم اعلام خواهد شد. رییس سازمان خصوصی‌سازی کشور با بیان اینکه واگذاری ماشین‌سازی تبریز به بخش خصوصی یک راه‌حل اقتصادی است، افزود: این بخش، قابلیت و ظرفیت‌های بسیار بالایی برای توسعه دارد که ظرفیت محقق شدن آن در بخش خصوصی وجود دارد.

شروع تابستان با مزایده ۵ شرکت

واگذاری سهام شرکت‌ها در فصل تابستان با مزایده سهام غیردولتی ۵ شرکت و نیز عرضه بخشی از سهام ذوب‌آهن اصفهان کلید می‌خورد. به‌گزارش ایرنا، نخستین مزایده سازمان خصوصی‌سازی در سال جاری، ۱۲ تیرماه برگزار می‌شود و این‌بار سهام شرکت‌هایی که به دولت تعلق ندارد، به وکالت این سازمان برای فروش عرضه می‌شود. زغال‌سنگ البرز شرقی، هلیکوپتری ایران، بازرسی کیفیت و استاندارد ایران، ماشین‌سازی لرستان و گروه صنعتی ایدرو لندرا ۵ شرکتی هستند که قرار است سازمان خصوصی‌سازی به نمایندگی از صاحبان سهام، برای فروش عرضه شوند و در کنار آن ۷۷ تخته فرش نیز به مزایده گذاشته می‌شود. به گفته جعفر سبحانی مشاور رییس سازمان خصوصی‌سازی، علاقه‌مندان به خرید سهام این پنج شرکت یا ۷۷ تخته فرشی که برای فروش گذاشته شده، می‌توانند تا پایان وقت اداری روز یکشنبه ۱۱ تیرماه پیشنهادهای قیمتی خود را به این سازمان ارائه کنند و ساعت ۱۲ روز دوشنبه ۱۲ تیرماه پاکت‌های خریداران بازگشایی می‌شود. وی بیان کرد که سهم دولت از این شرکت‌ها در گذشته واگذار شده بود و اکنون به وکالت از صاحبان سهام به فروش گذاشته شده است.

تهاتر ۴۷۶ میلیارد بدهی و طلب دولت

با تصمیم هیات دولت حدود ۴۷۶میلیارد تومان از مطالبات ۱۰شرکت با بدهی شرکت‌های دولتی بابت مالیات و خصوصی‌سازی تهاتر می‌شود.

به گزارش ایرنا، این تصمیم در جلسه ۳۱خرداد ماه هیات دولت به تصویب رسیده و اسحاق جهانگیری معاون اول رییس‌جمهوری چهارم تیرماه آن را برای اجرا به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ کرده است. با این مصوبه مطالبات شرکت‌های شیراز مکانیک، پرشیان فولاد، موسسه صندوق ذخیره فرهنگیان، موسسه صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت، گهر انرژی سیرجان، ایران ترانسفو، فارس گاز پاورپلنت، گروه گسترش نفت و گاز پارسیان، تعاونی کارکنان نیروگاه یزد و پرشیان انرژی جی از شرکت‌های دولتی با بدهی همان شرکت‌ها به سازمان امور مالیاتی کشور و سازمان خصوصی‌سازی تهاتر می‌شوند. مجموع بدهی‌های این ۱۰ شرکت برابر ۴ هزار و ۷۶۶ میلیارد و ۸۵ میلیون و ۷۸۴ هزار و ۹۵۵ ریال است. در این مصوبه شرکت گاز استان فارس، شرکت مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر)، شرکت خدمات حمایتی کشاورزی، شرکت مدیریت شبکه برق ایران، شرکت برق منطقه‌یی استان سمنان، شرکت مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر)، شرکت خدمات حمایتی کشاورزی و شرکت مدیریت شبکه برق ایران به عنوان شرکت‌های دولتی بدهکار قید شده‌اند. بر این اساس شرکت‌های دولتی بدهکار مندرج در این تصویبنامه تا سقف تهاتر انجام شده، حسب مورد جایگزین اشخاص بدهکار مندرج در آن جدول می‌شوند و مکلفند ضمن اصلاح حساب، حسب مورد نسبت به پرداخت مبلغ موردنظر به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل کشور در سررسید مقرر براساس ضوابط و مقررات مربوط با هماهنگی سازمان خصوصی‌سازی و سازمان امور مالیاتی کشور اقدام کنند. همچنین سازمان خصوصی‌سازی و سازمان امور مالیاتی کشور که دستگاه‌های اجرایی طلبکار محسوب می‌شوند، حسب مورد مکلفند ارقام مندرج در مصوبه را به عنوان وصول بدهی تلقی و در حساب اشخاص بدهکار منظور کنند و ظرف یک روز کاری پس از ابلاغ این تصویبنامه نسبت به توقف عملیات اجرایی و رفع ممنوع‌الخروجی اشخاص مذکور بابت بدهی تا سقف مبلغ تهاتر شده اقدام کنند.

رییس سازمان امور مالیاتی خبر داد

حذف مالیات علی‌الراس

رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور از حذف شیوه علی‌الراس از نظام مالیاتی برای جلوگیری از اعمال سلیقه ماموران مالیاتی خبر داد.

به گزارش «تعادل» رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور با تاکید بر اینکه مهم‌ترین سیاست سازمان، تعامل با مودیان مالیاتی است، گفت: در حال حاضر مبارزه با فرار مالیاتی و افزایش عدالت مالیاتی در اولویت برنامه‌های نظام مالیاتی قرار دارد و رشد مالیات‌ها نیز از محل بسط منابع جدید، گسترش چتر مالیاتی و شناسایی مودیان جدید تامین خواهد شد.

تقوی‌نژاد با بیان اینکه دریافت مالیات باید عادلانه و منصفانه باشد، تصریح کرد: سازمان امورمالیاتی به هیچ عنوان بنا ندارد تا با بی‌عدالتی و فشار بر مودیان موجود یا افزایش نرخ مالیات‌ها، رشد درآمدهای مالیاتی را جبران کند.

وی اظهار کرد: تعامل با مودیان و اعتماد به مردم در دستور کار ماست و توافق سال گذشته سازمان با اصناف کشور به خوبی نشان داد که هر جا به مردم اعتماد کرده‌ایم، پاسخ مناسبی گرفته‌ایم و مردم متقابلا به ما اعتماد کرده‌اند.

رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور خاطرنشان کرد: بر مبنای توافق سال گذشته و بر اساس خوداظهاری مودیان مالیاتی، بدون دخالت ماموران مالیاتی تعداد بالغ بر یک‌میلیون و ۲۰۰هزار فقره برگ قطعی مالیات رسیدگی، صادر و ابلاغ شد.

وی در ادامه به اقدامات مهم سازمان امور مالیاتی کشور در مبارزه با فرار مالیاتی اشاره کرد و گفت: در حال حاضر با بررسی اطلاعات هویتی، عملکردی و دارایی مودیان مالیاتی و همچنین بهره‌گیری از سامانه معاملات مودیان، اقدامات موثری در جهت شناسایی و تشکیل پرونده برای مودیان جدید مالیاتی صورت گرفته است.

تقوی‌نژاد افزود: با ایجاد پایگاه اطلاعات مودیان مالیاتی و تقویت و افزایش سیستم‌های واحدیابی مکانیزه، روند مبارزه با فرار مالیاتی سرعت یافته و در سال ۹۵ و با تکیه بر اطلاعات این پایگاه حدود ۳۰۰هزار مودی مالیاتی جدید شناسایی و مالیات حقه از آنان اخذ شده است.

معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی با اشاره به ایجاد دفتر مبارزه با پولشویی و فرار مالیاتی در سازمان امور مالیاتی کشور خاطرنشان کرد: با رصد و بررسی تراکنش‌های سنگین و مشکوک بانکی در سال گذشته حدود ۳۳۰۰میلیارد تومان از محل کشف و شناسایی تراکنش‌های مشکوک بانکی مالیات وصول شده است.

وی با بیان اینکه مودیان مالیاتی شریک ما در تامین درآمدهای مالیاتی هستند، خاطرنشان کرد: باید با مردم با انصاف و عدالت برخورد کنیم و تنها در این صورت است که مالیات با رضایت مردم و عادلانه اخذ خواهد شد. تقوی‌نژاد در ادامه به اقدامات متعدد سازمان امور مالیاتی کشور در راستای خدمت‌رسانی هر چه مطلوب‌تر به مودیان اشاره کرد و گفت: کاهش زمان رسیدگی به پرونده‌ها در هیات‌های حل اختلاف مالیاتی از ۵۰۰ روز (در سال ۹۴) به حدود ۲۰۰ روز (در سال ۹۵) و همچنین تسریع در رسیدگی‌ها در شورای عالی مالیاتی با اولویت پرونده‌های بزرگ از جمله این اقدامات اثربخش است.

وی همچنین استرداد مالیات و عوارض ارزش افزوده صادرکنندگان از محل منابع متمرکز برای تسریع در امر صادرات و استرداد صادرکنندگان و کمک به بهبود تراز تجاری کشور را از دیگر اقدامات مهم سازمان برای خدمت‌رسانی به مودیان مالیاتی قلمداد کرد و گفت: در سال ۱۳۹۵، بالغ بر ۱۳۰۰میلیون تومان مالیات و عوارض ارزش افزوده به صادرکنندگان مسترد شده است.

رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور در بخشی از سخنان خود به تسهیلات و مشوق‌های قانونی در جهت حمایت از تولید و بهبود فضای کسب و کار اشاره کرد و گفت: ماده ۱۳۲ اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم، مشوق‌های خوبی را برای فعالان بخش تولید و صادرات و همچنین اشتغال، سرمایه‌گذاری و گردشگری در نظر گرفته است.

تقوی‌نژاد با اشاره به تفویض اختیار بخشودگی جرایم قابل بخشش مالیاتی به مدیران کل و روسای امور مالیاتی در سراسر کشور، خواستار استفاده موثر مسوولان مالیاتی استان از این تسهیلات شد و عنوان داشت: تقسیط پلکانی بدهی مالیاتی واحدهای تولیدی کوچک و متوسط و همچنین تقسیط مالیات عملکرد سال ۹۵ از جمله مواردی است که موجبات تکریم و رضایت مودیان را فراهم خواهد کرد. وی از حذف شیوه علی‌الراس از نظام مالیاتی برای جلوگیری از اعمال سلیقه ماموران مالیاتی خبر داد و گفت: با اجرای نظام مالیات الکترونیک، مجموعه متعددی از خدمات الکترونیکی به مودیان ارائه و بسیاری از فرآیندهای مالیاتی تسهیل خواهد شد.

مالیات

حمایت از واحدهای تولیدی با صدور برگ قطعی مالیات

بر اساس مصوبه ستاد اقتصاد مقاومتی، سازمان امور مالیاتی مکلف به ایجاد ترتیبی برای صدور برگ مالیات قطعی بر اساس اظهارنامه تسلیمی واحدهای تولیدی کوچک و متوسط شد.

به گزارش تسنیم ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی در جلسه سی و دوم خود و در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و برای مساعدت در جهت مرتفع کردن مشکلات مالیاتی واحدهای کوچک و متوسط، سازمان امور مالیاتی را مکلف کرد در راستای ماده ۲۹ آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم، ترتیبی اتخاذ کند که ماموران مالیاتی با ملحوظ قرار دادن اظهارنامه‌ها و صورت‌های مالی تسلیمی واحدهای موصوف و با اولویت قطعی کردن مالیات بر اساس اظهارنامه تسلیمی ضمن خودداری از صدور برگ تشخیص برگ مالیات قطعی سال ۹۴ را صادر و ابلاغ کنند.

همچنین در صورت عدم امکان صدور برگ قطعی مذکور، مالیات بر عملکرد با رعایت مقررات تبصره۲ ماده ۹۷ قانون مالیات‌های مستقیم صرفا از طریق رسیدگی به دفاتر اسناد و مدارک آنان تعیین شود.

اخبار

بررسی تخلفات بانک مرکزی درباره موسسات مالی

محمدرضا پور ابراهیمی، رییس کمیسیون اقتصادی از بررسی تخلفات بانک مرکزی درباره نظارت بر موسسات مالی طبق ماده ۲۳۶ خبر داد و گفت: در صورت موافقت اعضای کمیسیون و صحن مجلس این گزارش به قوه قضاییه ارسال می‌شود.

وی در گفت‌وگو با مهر درباره بررسی تخلفات بانک مرکزی درخصوص نظارت بر موسسات مالی و اعتباری براساس ماده ۲۳۶ آیین‌نامه داخلی مجلس گفت: کمیسیون اقتصادی در جلسه کاری مشکلات موسسات مالی و اعتباری مانند کاسپین و قصور و تقصیر و احتمالا تخلف بانک مرکزی در نظارت بر این موسسات را مورد بررسی قرار داده است.

نماینده کرمان در مجلس ادامه داد: بانک مرکزی هم گزارشاتی در این مورد به مجلس ارائه داده است. طبق آیین‌نامه مجلس حداقل ۱۰ نفر از نمایندگان می‌توانند برای بررسی تخلفات طبق ماده ۲۳۶ درخواست بدهند تا این درخواست در کمیسیون مربوطه بررسی شود که بر این اساس ۳۰ نماینده طی نامه‌یی در خواست اعمال ماده ۲۳۶ درخصوص تخلفات بانک مرکزی در موضوع موسسه مالی و اعتباری کاسپین را داده‌اند. علاوه بر این کمیسیون‌های تخصصی نیز می‌تواند راسا تخلفات دستگاه‌ها را طبق ماده ۲۳۶ بررسی کند که بر این اساس نیز کمیسیون اقتصاد بررسی تخلفات بانک مرکزی براساس ماده ۲۳۶ آیین‌نامه را در دستور کار قرار داده است.

پورابراهیمی از جمع‌بندی گزارش‌های بانک مرکزی در نخستین جلسه کمیسیون اقتصادی برای تصمیم‌گیری نهایی خبر داد. بانک مرکزی باید از این ظرفیت قانونی برای ساماندهی و برخورد قانونی برای ساماندهی بازار پولی و مالی کشور استفاده کند. هم‌اکنون که تمام امکانات در اختیار بانک مرکزی قرار دارد هیچ عذر و بهانه‌یی از این بانک برای عدم ساماندهی موسسات مالی و اعتباری پذیرفتنی نیست.

توافق ناکام نرخ سود برای تسهیلات کسبه پلاسکو

با اینکه حذف نیمی از سود پرداختی بابت تسهیلات اختصاص یافته به کسبه پلاسکو از امتیازات ویژه‌یی عنوان شد که برای آنها در نظر گرفته‌اند، اما ظاهرا فقط در حد یک پیشنهاد و توافق نانوشته‌یی بود که قرار نیست، عملی شود. موضوعی که موجب دلسردی کسبه نیز شده است.

به گزارش ایسنا، در جریان حادثه ساختمان پلاسکو در پایان دی‌ماه سال گذشته و فرو ریختن آن که موجب از بین رفتن املاک و بخش عمده‌یی از اموال کسبه این ساختمان شد، مجموعه اقتصادی دولت در رفت و آمدهایی که به محل حادثه داشتند از پرداخت تسهیلاتی تا سقف ۳۰۰میلیون تومان از طریق بانک‌ها خبر داده و اعلام شد که قرار است با شرایطی در نخستین فرصت این مبالغ پرداخت شود. در اعلام اولیه آمده بود که دوره بازپرداخت ۳۶ ماهه و سود رایج شبکه بانکی یعنی ۱۸درصد برای این تسهیلات در نظر گرفته شده است.

اما طولی نکشید در جلساتی که برای رسیدگی به اوضاع کسبه پلاسکو تشکیل می‌شد، در یکی از جلسات که ظاهرا با ریاست معاون اجرایی رییس‌جمهوری و حضور برخی وزرا و مسوولان بانکی، پیشنهاد شد و توافقی برای تسهیل و به‌صرفه‌بودن تسهیلات تا سقف ۳۰۰میلیون تومان در نظر گرفتند به‌طوری که مسوولان حاضر در این جلسه عنوان کردند که قرار است با اختصاص یارانه سود از سوی دولت کسبه فقط حدود نیمی از سود ۱۸درصد متعلق به این تسهیلات را پرداخت کنند. به هر حال این امتیازی ویژه برای کسبه پلاسکو محسوب می‌شد چرا که در شرایطی که اموال خود را از دست رفته دیده و دچار آسیب شده بودند، حتی تسهیلات ۳۰۰ میلیونی هم می‌توانست تا حدی برای شروع به کار آنها مناسب باشد آن هم اگر سود بازپرداخت آن مناسب دیده می‌شد. ولی با گذشت حدود ۵ ماه از حادثه پلاسکو همچنان موضوع بازپرداخت این تسهیلات و سود متعلقه به آن جای بحث بسیاری داشته و جالب اینجاست که توافقی در مورد آن وجود ندارد.

تسهیل امور بانکی با ادغام و اصلاح کارت‌های اعتباری

نماینده مجلس شورای اسلامی گفت: شبکه بانکی کشور با اتخاذ تدابیر کارشناسی و با لحاظ منافع بانک‌ها شرایط تجمیع و ادغام کارت‌های بانکی را در یک کارت فراهم کند.

به گزارش پژوهشکده پولی و بانکی، سیدمهدی فرشادان در خصوص تنوع کارت‌های بانکی در کشور گفت: تعداد بالای کارت‌های اعتباری بانکی به نوعی برای مردم مشکل ایجاد کرده است. نماینده سنندج، دیواندره و کامیاران در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: یکی از اهداف ارائه کارت‌های اعتباری بانکی تسهیل در امور اقتصادی مشتریان است که با افزایش این کارت‌ها عملا مسائل جدیدی ایجاد شده است. این نماینده مجلس دهم افزود: وجود کارت‌های اعتباری الکترونیک متعدد باعث شده که عموم مردم چند کارت مختلف با خود حمل کنند که گاهی به سردرگمی در استفاده از این کارت‌ها منجر می‌شود که پیشنهاد می‌شود شبکه بانکی کشور با اتخاذ تدابیر کارشناسی و با لحاظ منافع بانک‌ها شرایط تجمیع و ادغام کارت‌های بانکی را در یک کارت فراهم کند. ادغام کارت‌های بانکی در یک کارت با لحاظ مسائل امنیتی و منافع بانک‌ها می‌تواند به تسهیل در انجام امور بانکی مردم منتهی شود. عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی افزود: مردم، علاوه بر کارت‌های بانکی، برای انجام امور روزمره به کارت‌هایی مانند کارت مترو، گواهینامه و سوخت نیاز دارند بنابراین باید در این رابطه نیز اقداماتی برای تجمیع کارت‌ها انجام شود.

کیوسک

نخستین نشریه چاپی فین‌تک ایران منتشر شد

اولین شماره ماهنامه چاپی عصر تراکنش به عنوان نخستین نشریه چاپی حوزه فین‌تک ایران با هدف بررسی اخبار و تحولات صنعت پرداخت منتشر شد.

مدیرکل نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری خبر داد

تفکیک بدهکاران بانکی با افزایش ثبات مالی

فقدان چارچوب واحد برای برخورد با بدهکاران بانکی

گروه بانک وبیمه | محسن شمشیری |

به تازگی از بانک مرکزی خبر رسیده است که سیاست تفکیک بدهکاران بانکی با هدف افزایش ثبات مالی در کشور به اجرا در خواهد آمد. این در حالی است که سال‌هاست به دلیل نبود برنامه مشخص و فقدان چارچوب واحد برای برخورد با بدهکاران بانکی، بازار پول از تعادل خارج شده و مرتبا شاهد افزایش حجم مطالبات معوق و فرار بدهکاران هستیم. در حالی که اگر بدهکاران بانکی تفکیک می‌شدند و استمهال بدهی‌ها و وصول مطالبات با روش‌های مختلفی صورت می‌گرفت، نه تنها ثبات مالی با روند بهتری محقق می‌شد، بلکه حجم مطالبات معوق نیز بیش از این کاهش می‌یافت.

به گزارش «تعادل» در حال حاضر این پرسش وجود دارد که سهم بخش‌های مختلف صنعتی، خدماتی، بازرگانی، مسکن و کشاورزی از کل مطالبات بانک‌ها و تسهیلات بانک‌ها و مطالبات معوق چقدر است. همچنین چه بخشی از این مبالغ را بدهکاران بزرگ و چه بخشی را وام‌های خرد و متوسط تشکیل می‌دهند. از سوی دیگر باید مشخص شود که سهم واحدهای کوچک و متوسط چقدر است تا از این طریق بهتر بتوان از روش‌های مختلف در جهت پرداخت بدهی‌های بانکی، تقویت توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها و کاهش مطالبات معوق استفاده کرد. برخی کارشناسان معتقدند بخشی از اطلاعاتی که بانک‌ها در مورد تسهیلات و مطالبات خود به بانک مرکزی ارائه می‌دهند به عنوان مطالبات جاری دسته‌بندی شده است، در حالی که در عمل ماهیت غیرجاری دارد. این‌گونه مطالبات از نوع مطالباتی هستند که بر اساس مصوبه قانونی، بانک‌ها مجاز شده‌اند تا با مشتریان طبق یک قرارداد جدید تنظیم و در آن قرارداد جدید طبق چارچوبی مشخص، بدهی مشتریان را از شکل غیرجاری به جاری تبدیل کنند؛ بنابراین وضع موجود با اطلاعاتی که ارائه می‌شود نامناسب است و مطالباتی که به‌طور واقعی غیرجاری هستند در سرفصل‌های جاری نمایش داده می‌شوند.

بر این اساس، کاهش میزان بدهی‌های بانکی و مطالبات معوق به برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت، تغییرات قانونی، اصلاح ساختار، نظارت دقیق بر عملکرد بانک‌ها و ارائه اطلاعات و ارزیابی دقیق‌تر و تفضیلی بدهکاران بانک‌ها نیاز دارد، زیرا این افراد در گذشته سال‌ها مطالبات معوق داشته‌اند و در سال‌های اخیر با استمهال آن به مطالبات جاری تبدیل شده‌اند و لذا نوع همکاری آنها در بازپرداخت وام‌ها و سود آن باید مشخص شود تا حرکت به سمت ثبات مالی با خیال و رویا همراه نباشد بلکه مبتنی بر واقعیات موجود باشد. از سوی دیگر بخشی از بدهی‌های سنگین را نمی‌توان در کوتاه‌مدت کاهش داد و نیاز به برنامه‌ریزی دقیق‌تری دارد. اما بخش عمده‌یی از بدهی‌های خرد و متوسط را می‌توان هرساله استمهال کرد یا در طول ۵ سال به سرانجام رساند و به مطالبات جاری تبدیل کرد.

با توجه به تعیین محور ثبات مالی در همایش سیاست‌های پولی، بانکی و ارزی که از امروز برگزار می‌شود، شایسته است که سخنرانان و کارشناسان به ارزیابی و تفکیک دقیق‌تر مطالبات و بدهی‌های بانکی در جهت بهبود ثبات مالی در کشور اقدام کنند تا راهکار موثری در این زمینه پیش روی شبکه بانکی قرار گیرد.

عباس کمره‌ای مدیرکل نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری در آستانه برگزاری بیست و هفتمین همایش سیاست‌های پولی و ارزی با اشاره به اهمیت سلامت و ثبات مالی بانک‌ها گفت: اگر ثبات مالی حاکم باشد، فضای آرام‌تری در اقتصاد کشور خواهیم داشت. ارزیابی ثبات مالی و سلامت بانک‌ها ابزاری است که با هدف پایش و نظارت بر این سیستم و ارتقای نقاط قوت و رفع ضعف‌های احتمالی هر نهاد مالی خصوصا درباره نکول تعهدات خود و وضعیت مالی این نهاد انجام می‌شود.

وی با تاکید بر اینکه بخش زیادی از منابع بانک‌ها از طریق سپرده‌های مردمی تامین می‌شود، گفت: ارزیابی سلامت بانکی با توجه به بحث حقوق صاحبان سهام و سرمایه در آنها به نسبت منابعی که از محل سپرده‌ها جذب می‌شود و خاصیت اهرمی که بانک‌ها دارند، بحث بسیار مهمی است.

مدیرکل نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری بانک مرکزی ادامه داد: اما در خصوص بانک‌ها نگاه ویژه‌یی وجود دارد زیرا در موسسات دیگر بخشی از دارایی آنها سرمایه و بخشی تسهیلات است که دریافت کرده‌اند. اما در سیستم بانکی بخش قابل ملاحظه‌یی از دارایی‌ها سپرده‌های مردمی است.

کمره‌ای در واکنش به اینکه لزوم توجه بانک مرکزی به سلامت بانک‌ها به چه دلیل است، گفت: محصولی که توسط بانک‌ها خلق می‌شود، در قالب تسهیلاتی است که به مشتریان اعطا می‌شود و این شرایط نیازمند آن است که بانک‌ها ارزیابی و شناختی از مشتریان خود داشته باشند که این موضوع نیازمند سلامت بانکی و اهمیت بانک مرکزی به قانونگذاری است. مدیرکل نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری بانک مرکزی درباره اینکه ثبات مالی تا چه حد در توسعه فعالیت‌ها تاثیرگذار خواهد بود، اظهار داشت: اقتصاد ایران بانک‌محور است و هرقدر که ثبات مالی و اقتصادی بیشتر باشد، بانک‌ها با مشکلات کمتری مواجه خواهند شد. وی ادامه داد: امروزه بحث تفکیک بدهکاران سیستم بانکی موضوعی مهم و قابل توجه است زیرا برخی افراد به دلیل مشکلات اقتصاد کشور توان بازپرداخت بدهی‌های خود را ندارند. در صورتی که اگر ثبات مالی در اقتصاد کشور حاکم باشد، فضای آرام‌تری بر اقتصاد کشور حاکم خواهد بود. کمره‌ای در پایان گفت: از طرفی بانک‌ها نیز می‌توانند با دریافت تسهیلات دریافتی خود و پرداخت آن به نفر بعدی در جهت ثبات و رونق تولید و اقتصاد کلان کشور گام بردارند.

فقدان چارچوب واحد برخورد با بدهکاران

همچنین امیرحسین امین‌آزاد، کارشناس بانکی و اقتصادی با اشاره به وضعیت شفاف مطالبات غیرجاری در سیستم بانکی فعلی افزود: مطالبات غیرجاری ازجمله مواردی است که به دلیل وجود آمار و اطلاعات دقیق دارای وضعیت شفاف و روشن است. درحال حاضر میزان این معوقات به ۱۱ الی ۱۲درصد رسیده که در مقایسه با استانداردهای معمول در دنیا بسیار زیاد است زیرا رقم مطالبات غیرجاری در دنیا حدود ۴ الی ۵ درصد بوده و مازاد بیش از ۵ درصد به عنوان یک مخاطره محسوب می‌شود... این کارشناس مسائل اقتصادی با تاکید بر اینکه باید شرایط معینی برای برخورد با بدهکاران بانکی تعریف شود، گفت: در این صورت تکلیف بانک‌ها برای برخورد با بدهکاران مشخص می‌شود. وی ادامه داد: بر همین اساس طبق آمار، وضعیت سیستم بانکی کشور مناسب نیست و به نظر من یک نیمه پنهان دارد که به اطلاعات ارائه شده از سوی بانک مرکزی مرتبط است زیرا بخشی از اطلاعاتی که بانک‌ها در مورد تسهیلات و مطالبات خود به بانک مرکزی ارائه می‌دهند به عنوان مطالبات جاری دسته‌بندی شده درحالی که در عمل ماهیت غیرجاری دارد. این کارشناس مسائل اقتصادی ادامه داد: اینگونه مطالبات از نوع مطالباتی هستند که براساس مصوبه قانونی، بانک‌ها مجاز شده‌اند تا با مشتریان طبق یک قرارداد جدید تنظیم و در آن قرارداد جدید طبق چارچوبی مشخص، بدهی مشتریان را از شکل غیرجاری به جاری تبدیل کنند؛ بنابراین وضع موجود با اطلاعاتی که ارائه می‌شود، نامناسب است اما باید این موضوع را هم اضافه کنم که بخش‌هایی نیز به طور واقعی غیرجاری هستند و در سرفصل‌های جاری نمایش داده می‌شوند.

امین‌آزاد با اشاره به اینکه در واقع میزان مطالبات معوق غیرجاری بیش از ۱۲درصد است، افزود: هنگام محاسبه این رقم، دسته‌بندی خاصی درباره خُرد یا کلان بودن تسهیلات معوق انجام نشده و به همین دلیل در تمامی بخش‌ها دیده می‌شود.

وی با بیان اینکه برای بازپرداخت تسهیلات خُرد اطمینان بیشتری وجود دارد، تصریح کرد: تسهیلات غیرجاری بانک‌ها بیشتر به تسهیلات کلان اختصاص دارد البته بخشی از تسهیلات کلان هم به دلیل پرداخت تسهیلات دستوری سیستم بانکی به بخشی از جامعه ایجاد شده است. وی با تاکید بر اینکه نمی‌توان تنها یک بخش را عامل بروز این مشکل عنوان کرد و مجموعه عوامل در بروز این مشکلات دخیل هستند، تصریح کرد: بخشی از این مشکلات ناشی از اقدامات نادرست داخلی بانک‌ها و بخشی نیز ناشی از تصمیم‌گیری‌های خارج از سیستم بانکی است.

امین‌آزاد با بیان اینکه افزایش نرخ سود تسهیلات را می‌توان عاملی برای افزایش رقم مطالبات غیرجاری دانست، افزود: نباید به صورت انتزاعی به نرخ سود تسهیلات نگاه کرد زیرا نرخ سود تسهیلات باید تابعی از نرخ تورم در کشور باشد. به عنوان مثال اگر نرخ تورم ۲۰درصد و نرخ سود تسهیلات ۲۴درصد باشد این ارقام معقول و درست است؛ پس باید این ارتباط را در هر مقطعی مطابق با شرایط آن برهه زمانی مقایسه و بررسی کرد. این کارشناس مسائل اقتصادی درباره راهکار حل این موضوع گفت: نخستین گام، اتخاذ یک رویکرد واحد برای بررسی و مقابله با آن است زیرا درحال حاضر بانک‌ها نمی‌دانند چه تمهیداتی برای بازپرداخت به موقع این تسهیلات بیندیشند. پس باید چارچوب معینی برای سیستم بانکی و برخورد با بدهکاران تعیین شود تا همه بانک‌ها تحت این شرایط عمل کنند. وی در پایان افزود: همچنین اگر یک شرایط معینی تعریف شود، بانک‌ها می‌دانند که باید با بدهکار برخورد قانونی شود یا به دلیل شرایط اقتصادی کشور به دنبال استمهال، تخفیف و... باشند.

شایان ذکر است که در بخشنامه ۱۶ماده‌یی رییس کل بانک مرکزی که دهم بهمن ماه منتشر شد، دو تفاوت اساسی با بخشنامه پیشین داشت. نخست آنکه بدهکاران حقیقی و حقوقی در این بخشنامه تفکیک شدند و سقف بدهکاران حقیقی نیز یک میلیارد ریال افزایش یافت همچنین ممنوعیت خروج اشخاص حقیقی با بدهی ۳میلیارد ریال و مدیران اشخاص حقوقی با بدهی ۵ میلیارد ریال یا بالاتر که فاقد وثیقه‌های ارزنده و کافی ازجمله اموال غیرمنقول(ملک) و اموال منقول(سپرده یا سایر وثایق قابل قبول) باشند، قابل طرح است هیچ شرطی برای خروج این بدهکاران پذیرفته نمی‌شود؛ یعنی اینکه بانک مرکزی با هدف وصول مطالبات و جلوگیری از هدررفت منابع بانک‌ها، خروج بدهکاران بانکی را سخت‌تر کرده است به شکلی که بدهکاران بانکی برای مقاصدی مانند تشرف به خانه خدا، درمان یا امور تجاری نمی‌توانند از کشور خارج شوند.

شرایط جدید برای ورشکستگان

در بخشنامه پیشین، ممنوع‌الخروج شدن ضامنان بدهکاران بانکی فقط در صورتی امکان داشت که بدهکار حقیقی فوت کرده یا بدهکار حقوقی ورشکسته شده باشد؛ اما در بخشنامه جدید این شرط‌ها حذف شده و به هیچ عنوان امکان ممنوع‌الخروج شدن ضامنان امکان‌پذیر نیست. علاوه بر این درخواست اعمال ممنوعیت خروج مدیران شرکت‌های ورشکسته و منحله فقط برای آن عده از مدیران قابل بررسی است که طبق حکم قطعی دادگاه صلاحیت‌دار داشته باشند.

امکان ممنوع الخروجی کارکنان بانک

در بخشنامه پیشین، اعمال ممنوعیت خروج فقط درخصوص بدهکاران بانک‌ها امکان‌پذیر بود و از بانک‌ها خواسته شده بود از ارسال تقاضای ممنوعیت خروج کارکنان بانک اعم از اینکه در جریان اعطای تسهیلات مرتکب تخلف یا تقصیر شده‌اند یا جرم مستقلی را مرتکب شده‌اند، خودداری شود؛ اما در بخشنامه جدید سیف، این مورد حذف شده است.

گزارش «تعادل» از وضعیت بیمه اتکایی جهان در شرایط پس از تحریم

کاهش ۳۰ درصدی قیمت بیمه اتکایی در جهان

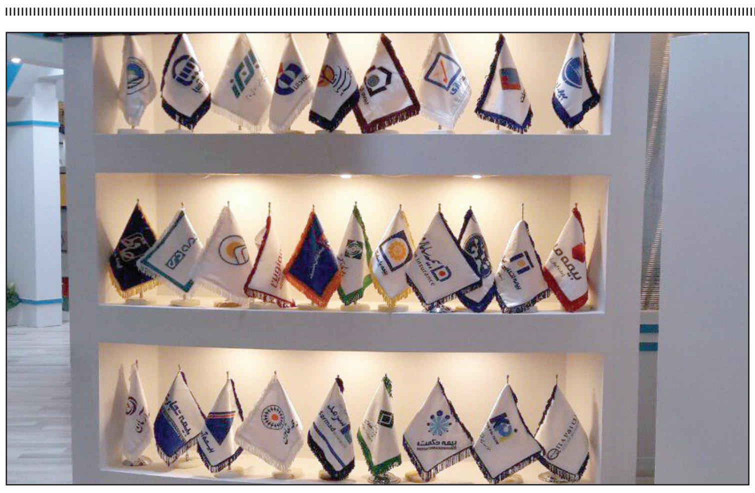

گروه بانک وبیمه | احسان شمشیری |

به‌دنبال شرایط پس از تحریم و تقاضا برای همکاری‌های بیمه‌یی بین‌المللی و انتقال ریسک‌های داخلی به خارج از کشور، اطلاع از تازه‌ترین تحولات بین‌المللی بازار بیمه برای فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران اهمیت بیشتری پیدا کرده و شرکت‌های بیمه غربی به‌دنبال بازگشت به بازار چند میلیارد دلاری ایران هستند و به همین منظور تلاش می‌کنند با ایران به توافق برسند.

به گزارش «تعادل»، بررسی وضعیت عملکرد مالی بیمه‌ها و تمدید بیمه اتکایی در سال ۲۰۱۶ و ماه ژانویه سال جدید میلادی نشان می‌دهد که بازار همچنان شاهد کاهش قیمت اتکایی در برابر افزایش سرمایه شرکت‌های بیمه اتکایی خواهد بود اما از سرعت رکود قیمت‌ها، نسبت به ۳ سال گذشته تاحدی کاسته شده ولی پرواضح است که سال ۲۰۱۷ دوره چالش‌برانگیز دیگری را نوید می‌دهد.

شاخص گای کارپنتر (Guy Carpenter Index) که قیمت‌های بیمه اموال حوادث طبیعی را گزارش می‌کند، ۳/۷درصد کاهش را در ماه ژانویه ۲۰۱۷ نشان می‌دهد و قیمت اوراق بهادار بیمه‌یی نیز بر این فشار افزوده است. این اتفاق پس از تحولات عمده طی دوره‌های ۳ ماهه متوالی و با کاهش ۳۱درصدی، به وقوع پیوسته است. براساس این گزارش، طی سال ۲۰۱۶، سرمایه اختصاصی بیمه اتکایی تا ۵درصد و پس از ثباتی ماندگار در سال ۲۰۱۵، افزایش یافت. باتوجه به کاهش قابل‌توجه ارزش ارزهای جهان در مقابل دلار امریکا، تجزیه و تحلیل شرکت‌های بیمه اتکایی بسیار پیچیده است. سرمایه بیمه اتکایی همچنان به روند صعودی خود ادامه داده و با ۵/۳ افزایش به ۵۹۵میلیارد دلار در پایان سال ۲۰۱۶ رسید. این درحالی است که سرمایه بیمه اتکایی سنتی ۴/۷درصد در طول دوره افزایش یافته و سرمایه جایگزین ۹/۶ افزایش داشته که کمترین رشد گزارش شده آن در ۵ سال اخیر بوده است.

این نتیجه نشان می‌دهد که ظرفیت سنتی با تمام ابزار دراختیار خود تلاش می‌کند که بر رشد سهم سرمایه جایگزین از بازار غلبه نماید این درحالی است که تقاضای جهانی برای بیمه افزایش یافته ولی این رشد محدود به مناطق و فعالیت‌های خاص است. آمار تمدید اتکایی در ژانویه ۲۰۱۷ نشان می‌دهد، برخی شرکت‌های بیمه امریکایی و اروپایی تلاش کردند که رویکرد محافظه‌کارانه بیشتری نسبت به ظرفیت حوادث فاجعه‌آمیز اموال از لحاظ شرایط و ضوابط ادامه فعالیت‌شان داشته باشند که باتوجه به الزامات نظارتی جدید به نفع‌شان باشد.

قیمت‌گذاری پایین‌تر در تمدید بیمه‌های اتکایی ممکن است به‌عنوان یک نرمال جدید AON مدنظر باشد به‌ویژه در ریسک‌های فاجعه‌آمیز که در آن کاهش قیمت بسیار آشکار است. با وجود این، سرمایه بیمه اتکایی جهان با مبلغ ۳۲۱ میلیارد دلار، به رکورد بالای خود ادامه می‌دهد. دیوید فلاندرو رییس بخش تحلیل جی‌ال‌تی‌ری، در این زمینه اظهار می‌دارد این مساله روشن است که افق کاهش قیمت‌ها برای برخی سطوح، محدود گشته است. همچنین پیتر هیرن رییس اجرایی شرکت گای کارپنتر، در این باره اظهار می‌دارد: باوجود آنکه تمدیدهای اخیر نشان می‌دهد که از سرعت افت قیمت بیمه اتکایی کاسته شده، اما این تعدیل، جالب به نظر نمی‌رسد و پیشرفت واقعی در گرو تکامل مستمر ارائه پوشش و ارائه راهکار براساس نیازهای مشتریان ایجاد می‌شود. همچنین، وفور سرمایه موجود و بهبود ابزارهای تحلیل، عناصر ضروری برای حمایت از پیشرفت‌های عمده است.

شرکت‌های بیمه باید توجه داشته باشند که یک طرز فکر نوآورانه، کلید موفقیت در بازار فعلی است، زیرا پیچیدگی برخی از این نوآوری‌ها شامل توسعه راهکارهایی برای ریسک‌های سابقه‌دار، سخت و مشمول کم بیمه‌گی مانند سیل و نیز ریسک‌های نوظهوری است که از منابع پیچیده‌یی مانند تغییرات آب‌وهوایی، فضای مجازی و فناوری‌های نوین سرچشمه می‌گیرند. موفقیت در این شرایط بازار نیز به الگوهای توزیع ارزان‌قیمت‌تر وابسته است و تمرکز بر کارایی و آمادگی برای بهره‌برداری از فرصت‌های مقتضی، مثل فناوری بیمه، بسیار حایز اهمیت است. با وجود این، برخی کارشناسان بین‌المللی معتقدند سال جاری میلادی، سال سختی برای فعالان اتکایی خواهد بود به‌طوری که جان کاواناگ رییس بخش اجرایی جهانی شرکت ویلیس ری، در این زمینه اظهار می‌دارد که با گذشت فصل تمدیدها از اول ژانویه که فضای کل سال ۲۰۱۷ تعیین کرد، بیمه‌گران اتکایی باید در انتظار سالی پرتلاش باشند که در آن شانس، نقش عمده‌تری در تعیین نتایج نهایی، بازی می‌کند. در عین حال، خریداران می‌توانند این پیش‌بینی را داشته باشند که دوره زمانی که بیمه‌گران اتکایی البته با اکراه درخواست آنان را تامین می‌نمایند، تمدید خواهد شد. ویلیس معتقد است که به‌دلیل بی‌ثباتی قیمت‌های بازار براساس منطقه و مشتری و نیز عدم توافق میان بیمه‌گران اتکایی ارائه پیش‌بینی‌های جهان‌شمول بسیار دشوار است. اما در مجموع، کاهش قیمت عمومی، بسیار گسترده‌تر از انتظار بوده و به علت خستگی مفرط بیمه‌گران اتکایی از این اوضاع، ظرفیت متناسب نیز بسیار محدود خواهد بود. در هر صورت، باید منتظر بود تا بازار اتکایی، ثبات خود را پیدا کند اما قطعا در سال جاری این اتفاق حاصل نخواهد شد.

بازار داخلی بیمه اتکایی و افزایش همکاری بین‌المللی

باتوجه به تحولات سیاسی و اقتصادی سال‌های اخیر، وضعیت بازار بیمه بالاخص بیمه اتکایی در ایران بسیار متفاوت از سال‌های گذشته بوده و صنعت بیمه در بخش اتکایی در حال تجربه کردن دوران خاصی است.

از عمده تغییراتی که در سال‌های گذشته در صنعت بیمه رخ داده و تاثیر مستقیم بر فعالیت‌های اتکایی داشته، می‌توان به بالا رفتن سرمایه شرکت‌های بیمه مستقیم اشاره کرد. طی این فرآیند سرمایه شرکت‌های بیمه مستقیم به صورت روزافزون در حال افزایش و متعاقبا نیاز به اخذ پوشش‌های اتکایی رو به کاهش است. از طرفی به‌دلیل وجود تحریم‌های اقتصادی و به‌ویژه در بخش بیمه، شرکت‌های بیمه مستقیم همواره در حال اخذ مجوز قبولی اتکایی هستند.

در حال حاضر از ۲۵ شرکت فعال در صنعت بیمه ۱۳ شرکت مجاز به قبولی اتکایی هستند که بیمه مرکزی ایران نیز با بالاترین ظرفیت قبولی اتکایی چهاردهمین عضو این مجموعه به حساب می‌آید.

این مهم باعث تشدید رقابت بین شرکت‌ها برای کسب پرتفوی بیشتر می‌شود. در این میان شرکت‌های بیمه مستقیم با مجوز قبولی اتکایی جذب فرآیند معامله به مثل یا Reciprocity نیز می‌شوند که خود فضای رقابت را برای شرکت‌های بیمه اتکایی مانند بیمه اتکایی امین تنگ‌تر نیز می‌کند. گذشته از این با آزادسازی تعرفه‌های حق بیمه که انتقادات زیادی نیز به آن وارد است، شرکت‌های بیمه در جهت کسب حق بیمه در رقابت برای صدور بیمه‌نامه‌های مختلف اقدام به پایین آوردن نرخ بیمه‌نامه‌های صدوری خود می‌کنند که درنهایت باعث می‌شود قراردادهای اتکایی نیز حق بیمه کمتری در قبال تعهدات قبول شده نصیب شرکت‌های بیمه اتکایی کند.

گاهی این رقابت‌ها در زمینه کاهش نرخ حق بیمه به‌صورت غیرفنی صورت می‌پذیرد. از این گذشته در بعضی بیمه‌نامه‌های پیشنهادی به شرکت‌های بیمه اتکایی شاهد حذف یا تغییراتی در شرایط و مفاد قرارداد بیمه نیز هستیم که بعضا مغایر با اصول بیمه‌گری و ناشی از بیمه‌گذار سالاری مفرطی است که در حال حاضر در بازار بیمه داخلی پدیدار شده است لذا با این تغییرات در پرداخت خسارت‌های احتمالی نیز شرکت‌های بیمه و بیمه اتکایی با مشکلاتی مواجه خواهند شد.

موضوع دیگری که در رابطه با نقش شرکت‌های بیمه اتکایی در بازار داخلی می‌توان به آن پرداخت میزان ظرفیت قبولی اتکایی و میزان ظرفیت نگهداری ریسک شرکت‌های بیمه است. این شاخص که منبعث از میزان سرمایه و اندوخته‌های قانونی به استثنای ذخیره خسارت معوق است برای شرکت‌های بیمه با سرمایه بالا ظرفیت بالاتری به ارمغان خواهد آورد.

افزایش همکاری بین‌المللی بیمه اتکایی

باتوجه به شرایط ویژه اقتصادی حال حاضر، ارتباط بین بازار بیمه ایران و بازارهای بین‌المللی در حداقل ممکن قرار دارد. بدیهی است پس از مرتفع شدن مشکلات اخیر یکی از الزامات شرکت‌های بیمه اتکایی حضور در بازارهای بین‌المللی است. از این رو باید تمهیداتی جهت حضور موفق و کارآمد اندیشیده شود تا به اقتضای موقعیت‌های پیش رو توان حضور در این بازارها به اندازه کافی موجود باشد. از جمله این تمهیدات می‌توان به التزام عملی شرکت‌های بیمه جهت افزایش سرمایه تا سقف ۴۰۰ میلیارد تومان اشاره کرد که به سبب آن میزان سرمایه و توان مالی شرکت‌های بیمه اتکایی با استانداردهای حضور در رقابت‌های منطقه‌یی فراهم خواهد شد.

از دیگر پیش‌نیازهای حضور فعال در عرصه بین‌المللی داشتن رتبه مناسب از یکی از آژانس‌های رتبه‌بندی بین‌المللی است. بدیهی است باتوجه به دلایل سیاسی و غیره تاکنون شرکت‌های بیمه ایرانی اعم از مستقیم و اتکایی موفق به اخذ رتبه نشده‌اند. اگر یک شرکت بیمه قصد فعالیت در بازارهای اتکایی بین‌المللی را داشته باشد به‌دلیل عدم داشتن رتبه، امکان رقابت و اخذ بیمه‌نامه‌های صادره توسط شرکت‌های معتبر مستقیم که حاوی شرایط و نرخ متناسب هستند را نخواهد داشت. لذا این حضور بعضا نتایج قابل اطمینانی را به ارمغان نخواهد آورد. باتوجه به اهمیت کسب یک رتبه مناسب بهتر است این شرکت از هم‌اکنون با ارتقای سطح توان مالی و دانش فنی و همچنین ایجاد ارتباط مستمر با آژانس‌های رتبه‌بندی بین‌المللی مقدمات دریافت رتبه‌یی مناسب و متعاقبا یافتن جایگاهی درخور در بازار فعلی را فراهم آورد.

معمولا شرکت‌های بیمه اتکایی بسیار قوی‌تر از شرکت‌های بیمه مستقیم هستند به‌همین دلیل شرکت‌های بیمه مستقیم سعی در ارتباط و تعامل با شرکت‌های بیمه اتکایی دارند. صنعت بیمه در قبل و بعد از انقلاب نیز به‌دلیل عدم وجود ظرفیت اتکایی کافی در کشور به‌دنبال ارتباط با بیمه‌گران اتکایی خارجی بوده است، تنها دو شرکت بیمه ایران و بیمه مرکزی اجازه قبولی از خارج از کشور را داشته‌اند.

باتوجه به افزایش سرمایه روزافزون شرکت‌های بیمه مستقیم و اتکایی که منتج به افزایش ظرفیت آنها می‌شود، لزوم کم شدن میزان اتکایی اجباری احساس می‌شود. صندوق ظرفیت مشترک نیز می‌تواند از مدیریت بیمه مرکزی خارج و در اختیار شرکت‌های بیمه اتکایی قرار گیرد.

با افزایش سرمایه و به تبع آن افزایش ظرفیت قبولی و نگهداری، شرکت‌های بیمه اتکایی نیازمند به دریافت پورتفولیوی متناسب با ظرفیت و سرمایه خود هستند که در غیر این صورت ماهیت عملکرد این شرکت‌ها از یک واحد بیمه‌گر در اقتصاد تبدیل به یک بنگاه سرمایه‌گذاری خواهد شد که این بنگاه‌محوری مسلما پیوسته استراتژی‌های فنی مدیریتی شرکت‌های بیمه اتکایی را تحت‌تاثیر قرار داده و از وظیفه اصلی آنها که همانا بیمه‌گری است دور خواهد کرد. لذا به نظر می‌رسد که رویکرد کلان نظارت بیمه مرکزی و دیگر واحدهای تصمیم‌ساز باید به سوی پر کردن ظرفیت قبولی بیمه‌های اتکایی باشد.

شرکت‌های بیمه اتکایی در واقع بازوهای شرکت‌های بیمه مستقیم هستند و حضور بیمه‌های مستقیم به‌عنوان سهامدار در شرکت بیمه اتکایی امین می‌تواند موجب رشد و شکوفایی هرچه بیشتر شرکت شود. با توجه به عدم دخالت بیمه‌های اتکایی در بازار بیمه مستقیم مدیران شرکت‌های مستقیم نیز می‌توانند در هیات‌مدیره شرکت‌های بیمه اتکایی حضور یافته و بالطبع در رشد و شکوفایی آنها بسیار ثمربخش واقع شوند.

کارشناسان بازار سرمایه در گفت‌وگو با «تعادل» مطرح کردند

کورسوی امید در بورس به پیروی از بازارهای جهانی

گروه بورس|

در هفته‌های گذشته بازار سرمایه روند نزولی را در پیش گرفت و در این دوره شاخص کل بیش از سه هزار واحد از ارزش خود را از دست داد. اما این روند در هفته گذشته معکوس و از شدت ریزش نمادگرهای بورس کاسته شد.

به‌گزارش «تعادل» به‌دلیل افت قیمت سهام اغلب کارشناسان معتقدند که روند بازار در هفته‌های پیش‌رو با افزایش تقاضا روبه‌رو خواهد شد و عرضه‌هایی که در خرداد سبب ایجاد رخوت در بازار سرمایه شده بود جای خود را در تیر امسال به پویایی خواهد داد؛ هرچند مشکل نقدینگی همچنان در بازار سرمایه وجود داشته و این موضوع ریسک بازار را افزایش داده است. مجتبی معتمدنیا در این رابطه معتقد است که بزرگ‌ترین ریسک بازار در حال حاضر کمبود شدید نقدینگی است که مدت‌هاست سایه آن به بازار سنگینی می‌کند و هرقدر هم تقاضای بازار افزایش یابد، ناشی از نقدینگی موجود بازار است نه تزریق جدید، بنابراین بازار کشش افزایش بالا را ندارد.

این کارشناس در ادامه به «تعادل» گفت: در هفته گذشته با توجه به نزدیک شدن به تعطیلات عید فطر و هفته آخر ماه رمضان و کاهش نسبی ارزش سهام در این ماه، دو طرف عرضه و تقاضا با کاهش حجم مواجه بود. در نتیجه بازار بسیار کم حجمی را شاهد بودیم و تقاضا بیشتر به سمت سهام، دارای بازیگر و کوچک متمایل بود. معتمدنیا در ادامه افزود: عمدتا تاکنون پس از سپری شدن ماه رمضان شاهد رشد ارزش معاملات بوده‌ایم. اگر افزایش هیجانی نرخ جهانی کامودیتی بخصوص سنگ‌آهن و فولاد را در نظر بگیریم به نظر می‌رسد کفه تقاضا در این هفته سنگینی بیشتری نسبت به عرضه خواهد داشت.

◄ رشد بازار براساس الگوهای تکنیکالی

بر اساس این گزارش، تحلیل‌های نمادها و شاخص‌های اصلی بورس بر اساس الگوهای تکنیکالی نشان از صعود در آینده نزدیک دارد اما با توجه به تحت تاثیر قرارگرفتن بازار سرمایه ایران از بازارهای جهانی باید این مقوله را نیز به تحلیل‌ها افزود.

مهدی نوری، کارشناس بازار سرمایه معتقد است که انتظار افزایش تقاضا در بازار وجود دارد و در مورد مهم‌ترین صنعت تحریک‌کننده شاخص کل یعنی خودرویی‌ها با توجه به اصلاح ۶۳ هفته‌یی پیش‌بینی صعود وجود دارد که می‌تواند مقداری شاخص را به سمت بالا هدایت کند. این کارشناس در ادامه به «تعادل» گفت: بازارهای جهانی نیز سیگنال‌های خوبی به بورس ایران می‌فرستند تا جایی که سنگ‌آهن جهانی با رشد قیمت همراه بود و از طرفی سهم‌های وابسته به سنگ‌آهن نیز به قیمت‌های خوبی رسیده‌اند که می‌توان انتظار رشد را برای آنها داشت. نوری در ادامه گفت: در هفته‌های گذشته که بازار سرمایه کسالت‌بار بود اغلب فعالان حرفه‌یی بازار به سمت تک‌سهم‌ها و شرکت‌های کوچک رفتند که این موضوع در حال حاضر در حال تغییر است زیرا ریسک این تک‌سهم‌ها نیز افزایش پیدا کرده و سفته‌بازها از سهامداری این شرکت‌ها دست خواهند کشید.

ولید هلالات یکی دیگر از کارشناسان بازار سرمایه نیز به بازارهای جهانی اشاره داشته و به «تعادل» گفت: به دلیل اینکه قیمت جهانی فلزات رشد خوبی کرده، شرکت‌های وابسته به فلزات در هفته‌های پیش‌رو رشد خوبی خواهند داشت. وی ادامه داد: شاخص قیمت فلزات در چین رشد کرده و بالاتر از انتظار بوده است که نشان‌دهنده افزایش رشد تقاضا برای کالا در سطح چین و به نتیجه رسیدن سیاست‌های اقتصادی چینی‌هاست. همچنین بانک‌های مرکزی اروپا، ژاپن و انگلیس همگی خواهان بالا بردن نرخ بهره هستند و این باعث تضعیف شاخص دلار و قدرت گرفتن بازارهای کامودیتی و کالایی در سطح جهانی خواهد شد. هلالات در پایان افزود: بازار اصلاح قیمتی زیادی داشته، تورم بالای ۱۰ درصد رسیده و دلار تا حدی روند صعودی گرفته است و این موارد می‌تواند شرایط را بهبود بخشد، ضمن اینکه گزارش‌های فروش ماهانه پایان خرداد نشان می‌دهد گزارش‌های ۳ماهه شرکت‌ها مثبت بوده است.

◄ افت ۳۲ واحدی شاخص کل در هفته گذشته

در معاملات کم رونق بورس تهران در هفته گذشته، دماسنج بازار سرمایه نسبت به هفته قبل ۳۲واحد افت کرد اما شاخص آزاد شناور با رشد ۲۰۴واحدی مواجه شد. در سه روز کاری بورس و اوراق بهادار تهران در هفته گذشته شاخص کل بازده نقدی و قیمتی از تراز ۷۸ هزار و ۷۳۶ واحدی تا رقم ۷۸ هزار و ۷۰۴ واحدی پایین آمد و در نتیجه ۳۲واحد نسبت به هفته گذشته افت کرد.

همچنین شاخص آزاد شناور که در تراز ۸۵ هزار و ۶۲۶ واحدی قرار داشت با رشد ۲۰۴ واحدی به رقم ۸۵ هزار و ۸۳۰ واحدی رسید. علاوه بر این شاخص بازار اول ۱۰ واحد رشد و شاخص بازار دوم ۲۵۲ واحد افت داشت. در نخستین روز معاملات تالار شیشه‌یی در این هفته، خودرویی‌ها نسبت به هفته گذشته شرایط بهتری را تجربه کردند و تعداد بیشتر نمادهای این گروه با رشد در قیمت پایانی مواجه شدند اما در گروه بانک‌ها و موسسات اعتباری روند چندان مطلوب نبود و اکثریت نمادها در این گروه شاهد افت در قیمت پایانی بودند.

موضوعاتی که درباره بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری در این روزها مطرح شد و بی‌اعتمادی تعدادی از سپرده‌گذاران بانکی را در پی داشت، سبب شد که این جو منفی به نمادهای بورسی موسسات مالی و بانک‌ها هم کشیده شود و قیمت تعدادی از سهم‌های این گروه نیز روند کاهشی را در پیش گیرند.

در روز اول معاملات در گروه فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌یی شرایط قیمت سهم‌ها رو به کاهش بود به‌طوری که تعدادی از پالایشی‌های این گروه در افت هر چه بیشتر دماسنج بازار تاثیر بسزایی داشتند، اما در گروه قند و شکر شرایط تا حدودی متفاوت بود و اکثر نمادهای این گروه توانستند در قیمت پایانی رشد داشته باشند. به‌طوری که در تعدادی از نمادهای این گروه شاهد صف خرید بودیم.

در گروه فلزات اساسی، در دومین روز معاملات تعداد زیادی از نمادها توانستند در قیمت پایانی و قیمت آخرین معامله از خود رشد نشان دهند. اما نمادهای شاخص‌ساز و پرمعامله در گروه خودرویی روند رو به کاهش را در قیمت پایانی تجربه کردند؛ هر چند که نمادهایی که حجم معامله آنها در این گروه کمتر بود، توانستند مقداری رشد را در قیمت پایانی خود تجربه کنند.

علاوه بر این قندی‌ها توانستند بار دیگر در مرکز توجه نوسان‌گیران بورس تهران قرار گیرند و جز در یک نماد یک‌دست رشد کنند. در برخی نمادهای این گروه صف خرید مشاهده می‌شود. در گروه سیمان، آهک و گچ، سیمان شرق از بیشترین حجم معامله برخوردار بود اما در نهایت نسبت به روز قبل‌تر یک‌دهم درصد در قیمت پایانی افت کرد، اما در نماد سیمان دورود که از بیشترین ارزش معامله در این گروه برخوردار بود شاهد رشد حدود یک‌ونیم درصدی در قیمت پایانی بودیم.

در آخرین روز معاملات هفته در گروه فلزات اساسی نماد سهامی ذوب‌آهن اصفهان که حجم معاملات آن ۲۴میلیون سهم بود و ارزش معاملات آن به یک‌میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان بالغ می‌شد، روند کاهشی در قیمت پایانی را تجربه کرد اما در عین حال نماد کالسیمین که بیشترین ارزش معامله در این گروه را داشت با نزدیک به ۵درصد رشد در قیمت پایانی مواجه شد. دیگر نمادها با حجم نسبتا بالای معامله در این گروه روند رو به رشد را در قیمت پایانی خود تجربه کردند هر چند که حجم این معامله این نمادها در بخشی از موارد حتی به ۰,۱ حجم معامله در نماد سهامی ذوب‌آهن اصفهان که بیشترین حجم معامله را دارا بود، نمی‌رسید. همچنین در گروه خودرو و ساخت قطعات، نماد ایران خودرو با ارزش معاملات حدود یک‌میلیارد و ۲۰۰میلیون تومان بیشترین ارزش معامله در این گروه را از آن خود کرد، اما درنهایت چیزی حدود یک‌درصد در قیمت پایانی سهم خود افت را تجربه کردند.

◄ الاکلنگ بازار سرمایه در تعطیلات عید فطر

طی هفته گذشته، معامله‌گران بازار سرمایه در نخستین روز بازار، معاملات ۹۰ میلیارد تومانی را تجربه کردند که این روند امیدوارکننده بود اما در پایان به‌دلیل عرضه بر تقاضای معامله‌گران اغلب حقیقی در نمادهای شاخص‌ساز با افت مواجه شد. در نخستین روز کاری هفته‌یی که گذشت شاخص کل هم وزن با افزایش ۵۰ واحدی به عدد ۱۷ هزار و ۱۴ واحد رسید، این درحالی است که شاخص سهام آزاد شناور با کاهش ۱۷ واحدی به عدد ۸۵ هزار و ۶۰۸ واحد رسید.

همچنین ارزش کل معاملات بازار سرمایه، به بیش از ۱۱میلیارد تومان رسید که در بازار نقدی این بازار از ۹۰میلیارد تومان تنها اندکی بالاتر رفت که این امر ناشی از دست به دست شدن بیش از ۴۲۸میلیون و ۷۰۶میلیون سهم و اوراق مالی قابل معامله طی ۲۷هزار و ۹۰۷ نوبت داد و ستد شده است.

بازار سرمایه در حالی زیر سایه سنگین معاملات درون‌گروهی و کد به کد اغلب حقوقی‌ها در روزهای پرترافیک فصل مجامع آغاز به کار کرد که با وجود ایجاد بارقه‌هایی از امید تازه برای اغلب خریداران سهام، اما در نهایت با فشرده‌تر شدن عرضه‌های سهام از سوی معامله‌گران اغلب حقیقی در گروه‌های شاخص‌ساز همچنان شاهد بازاری کوتاه‌مدت‌نگر و ضعیف بود. در دومین روز از بازار سرمایه، شاخص کل هم وزن با افزایش ۶۴ واحدی به عدد ۱۷ هزار و ۷۸واحد رسیده، این درحالی است که شاخص سهام آزاد شناور با افزایش ۹۵ واحدی به عدد ۸۵ هزار و ۷۰۳واحد رسیده است. ارزش کل معاملات بازار سرمایه، بیش از ۱۹۵ میلیارد تومان نمایش داده شد که این امر ناشی از دست به دست شدن بیش از ۹۱۶ میلیون و ۷۹۸میلیون سهم و اوراق مالی قابل معامله طی ۳۰ هزار و ۹۳۹نوبت داد و ستد شده است.

همزمان با نوسانی شدن بازارهای جهانی ارز گروه معدنی‌ها شاهد اقبال عمومی خریداران سهام برای جمع‌آوری سهام شرکت‌ها به‌ویژه در گروه سرب و روی بود که همسو با حمایت حقوقی‌ها گروه فلزات اساسی توانست لیدر بازار سهام باشد.

بازار سهام، بازاری کم‌حجم، اما توام با اقبال عمومی حقوقی‌ها در گروه‌های پیشرو به‌ویژه فلزات اساسی، معدنی‌ها و البته پالایشی‌ها بود که توانست بازار سهام را با نماگرهایی سبزپوش به تعطیلات تقویمی هفته جاری بفرستد.

در آخرین روز کاری بازار سرمایه، شاخص بورس و اوراق بهادار با رشد ۳۹,۲ واحدی به عدد ۷۸ هزار و ۷۰۴واحد رسیده، این درحالی است که ارزش کل معاملات بورس تهران از ۸۴۹ میلیارد ریال فراتر رفت که ناشی از دست به دست شدن ۳۳۰ میلیون سهم طی ۳۲ هزار نوبت معاملاتی است.

نمادهای پربیننده نماد فولاد، فاسمین، با روند صعودی و نماد فخاس، اخابر، پارسان و آپ با روند نزولی بوده است.

شاخص کل فرابورس در آخرین روز کاری بازار، با ۱۰,۳۰ واحد رشد به پله ۹، ۱، ۰ هزار و ۳، ۰واحد رسید که بر این اساس ارزش کل معاملات ۶۰۷میلیارد ریال فراتر رفت که ناشی از دست به دست شدن ۱۷۵ میلیون سهم طی ۲۶ هزار نوبت معاملاتی است.

◄ افزایش ۴ درصدی ارزش بازار فرابورس ایران

نخستین هفته معاملاتی تیر ۹۶ در حالی برای بازار فرابورس ایران به پایان رسید که متاثر از تعطیلات عید فطر سرمایه‌گذاران تنها طی ۳ روز معاملاتی به داد‌وستد اوراق بهادار پرداختند که در نتیجه آن متغیرهای شاخص کل و ارزش بازار با افزایش و حجم، ارزش و تعداد دفعات معاملات با کاهش نسبت به هفته پیشین روبه‌رو شد.

به گزارش روابط عمومی فرابورس ایران، در هفته معاملاتی منتهی به ۱۰ تیرماه، آیفکس افزایش نزدیک به یک‌درصدی را تجربه کرد و روز چهارشنبه در ارتفاع ۹۱۰ واحدی ایستاد. با این صعود شاخص کل فرابورس بازدهی خود از ابتدای سال را دوباره به ۴درصد رساند. همچنین ارزش بازار فرابورس نیز ۰,۷درصد رشد کرد تا از ابتدای سال نزدیک به ۴درصد افزایش یابد.

هفته گذشته بالاترین حجم و ارزش معاملاتی در روز شنبه رقم خورد به‌طوری که یک‌هزار و ۱۱۱میلیون ورقه بهادار به ارزش یک‌هزار و ۹۱۰ میلیارد ریال در مجموع بازارهای فرابورس خرید و فروش شد که از روزهای معاملاتی یک‌شنبه و چهارشنبه بیشتر بود.

در مجموع در هفته‌یی که پشت‌سر گذاشتیم یک‌هزار و ۵۵۹میلیون ورقه در ۸۶ هزار دفعه داد‌وستد شد که ارزش آن رقم ۳ هزار و ۴۰۲میلیارد ریال بود. در مقایسه با هفته پیشین به علت کمتر بودن روزهای معاملاتی شاهد کاهش حجم، ارزش و تعداد دفعات معاملات بودیم.

بررسی معاملات انجام شده در بازارهای فرابورس نشان می‌دهد به ترتیب در بازارهای اول، دوم، پایه و ابزارهای نوین مالی به ترتیب ۱۶۹، ۲۲۹ و ۱۱۴۷ و ۱۴میلیون ورقه بهادار به ارزش ۳۲۵، ۷۴۲، ۱۳۷۴ و ۹۵۹ میلیارد ریال مورد معامله قرار گرفت.

همچنین در میان بازارهای فرابورسی تنها بازار اول با افزایش ۴درصدی حجم و بازار شرکت‌های کوچک و متوسط با رشد کمتر از نیم‌درصدی ارزش معاملات روبه‌رو شدند.

در میان ابزارهای معاملاتی بازار ابزارهای نوین مالی نیز صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله بالاترین حجم و اوراق بدهی بیشترین ارزش معاملاتی را به ثبت رساندند. به این ترتیب اوراق بدهی، ETFها و اوراق تسه به میزان ۰,۷، ۱۴ و ۰,۳ میلیون ورقه به ارزش ۶۳۹، ۱۳۲ و ۱۸۸ میلیارد ریال خرید و فروش شدند.

در نهایت ارزش معاملات خرد بازار سهام در مجموع بازارهای اول، دوم، پایه، SME و مشتقه به یک‌هزار و ۲۴۸ میلیارد ریال رسید و گروه فلزات اساسی با سهم ۱۴درصدی از این رقم در صدر سایر صنایع فرابورسی ایستاد. پس از آن گروه‌های حمل و نقل و سایر محصولات کانی غیرفلزی سهم ۱۲ و ۱۱ درصدی را کسب کرده و در رده‌های دوم و سوم قرار گرفتند.

اخبار بورس

◄ پیگیری مجلس برای بازگشت ۷ شرکت پالایشگاهی

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تاکید کرد که مجلس و کمیسیون متبوعش به بازگشت ۷ شرکت پالایشگاهی خارج شده به پرتفوی سهام عدالت اصرار داشته و تا حصول نتیجه آن را پیگیری می‌کند.

به گزارش «تعادل»، احمد انارکی‌محمدی در گفت‌وگو با خانه ملت، با اشاره به ابهامات موجود در آزادسازی سهام عدالت، گفت: نمایندگان مجلس شورای اسلامی و کمیسیون اقتصادی مجلس بارها جلساتی برای ساماندهی و آزادسازی سهام عدالت با مسوولان بخش اجرایی برگزار کرده‌اند و به دنبال اجرایی شدن آن هستند که در این جلسات نمایندگان دولت نیز وعده آزادسازی سهام را داده‌اند که تاکنون اقدامی در این زمینه صورت نگرفته است. نماینده رفسنجان و انار در مجلس شورای اسلامی، با بیان اینکه یکی از مطالبات مردم موضوع تعیین تکلیف سهام عدالت بوده که باید مورد توجه قرار گیرد، افزود: اگر به مردم سهامی داده می‌شود باید حق استفاده از سهام نیز برای مردم باشد تا مردم فرهنگ سهامداری را یاد گرفته و ارزش سهام خود را بدانند. طرح سهام عدالت نیز مانند یارانه‌ها نتوانست کمکی به توانمندسازی اقشار نیازمند جامعه کند. انارکی‌محمدی ادامه داد: هدف از آزادسازی در حقیقت این است که هر فرد بداند چقدر سهم داشته و این سهم ارزش‌گذاری شود و اگر سالانه نیز سودی داشت، بداند این سود چقدر بوده و بتواند این سود را دریافت کند. وی با بیان اینکه طرح سهام عدالت نیز مانند یارانه‌ها نتوانست کمکی به توانمندسازی اقشار نیازمند جامعه کند، یادآور شد: در حال حاضر مردم نمی‌دانند مالک چه چیزی هستند و تنها برگه‌یی در دست دارند، لذا باید با آزادسازی و بازنگری اساسی در اصل طرح سهام عدالت و تغییر در ساختار اداری آن به مفید بودن این طرح برای اقشار ضعیف جامعه کمک کرد.

این نماینده مردم در مجلس دهم، با انتقاد از خروج ۷ شرکت پالایشگاهی از پرتفوی سهام عدالت، افزود: اگر قرار باشد دولت شرکت‌های سودده و خوب را همانند این ۷ شرکت پالایشگاهی از پرتفوی سهام عدالت خارج کند، دیگر شرکتی وجود ندارد که در سهام عدالت ارزش داشته باشد. وی با بیان اینکه مجلس و کمیسیون اقتصادی به بازگشت این ۷ شرکت پالایشگاهی به پرتفوی سهام عدالت اصرار داشته و تا حصول نتیجه آن را پیگیری می‌کند، ادامه داد: دولت باید مشخص کند که از چه مجرا و چه شرکت‌هایی قرار است به مردم سهام و سود آن پرداخت شود، چرا برای مجلس قانع‌کننده نیست که شرکت‌های سودده از سبد سهام عدالت خارج شوند. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، با اشاره به بررسی مصوبه دولت برای خروج ۷ شرکت پالایشگاهی در هیات تطبیق مصوبات، تصریح کرد: بازگشت شرکت‌هایی که در اختیار سهام عدالت بوده به دولت مغایر با مقررات و قوانین سهام عدالت است و دولت در این بخش تصرف مالکیتی نداشته، لذا هیات تطبیق مصوبات باید آن را مغایر با قوانین اعلام کند.

◄ بررسی در هیات تطبیق مجلس

در همین رابطه مشاور سازمان خصوصی‌سازی اظهار کرد که خروج ۷ شرکت پالایشگاهی از سهام عدالت در هیات تطبیق مصوبات دولت با قوانین (در مجلس) در حال بررسی است. جعفر سبحانی افزود: در ابلاغیه اخیر معاون اول رییس‌جمهور در مورد توزیع سهام عدالت تا پایان سال ۹۶ گفته شده که فرآیند قانونی سهام عدالت برای همه دستگاه‌های دولتی قابل اجراست. وی گفت: اینکه آیا این مصوبه مغایر با قوانین است یا خیر باید از سوی این هیات اعلام شود و در صورتی که این مصوبه مشکلی داشته باشد از سوی هیات تصویب قوانین لغو خواهد شد. سبحانی با بیان اینکه سازمان خصوصی‌سازی در این مورد تابع قوانین است، گفت: در ابلاغیه اخیر معاون اول رییس‌جمهور در مورد توزیع سهام عدالت تا پایان سال ۹۶ گفته شده که فرآیند قانونی سهام عدالت برای همه دستگاه‌های دولتی قابل اجراست و موضوع سهام عدالت مطابق قوانین و مقررات در حال پیگیری است. مشاور رییس سازمان خصوصی‌سازی الزام برخی شعب بانک‌ها به مشمولان سهام عدالت را برای افتتاح حساب جدید خلاف قانون اعلام کرد و گفت: برای برخورداری مشمولان از سود سهام عدالت، نیاز به افتتاح حساب جدید نیست و می‌توان شماره شبای هر حسابی را وارد سامانه کرد. وی ادامه داد: در این طرح نیاز به افتتاح حساب جدید نیست، مگر آنکه حساب فرد مشمول در سیستم بانکی مسدود شده باشد یا اصلا حسابی نداشته باشد. سبحانی درباره درخواست و اصرار برخی بانک‌ها از شهروندان برای افتتاح حساب برای واریز سود سهام عدالت گفت: سازمان خصوصی‌سازی در اطلاعیه‌های خود چندین‌بار اعلام کرده که هیچ بانکی حق ندارد مشمولان را ملزم به افتتاح حساب جدید کند و اگر فرد یک حساب در هر بانکی داشته باشد، می‌تواند برای آن شماره شبا درخواست کند. سبحانی با بیان اینکه مردم گزارش‌هایی در این زمینه به سازمان خصوصی‌سازی ارسال کرده‌اند، اظهار کرد: پیگیری‌ها نشان می‌دهد که این تخلفات در سطح برخی شعب بانک‌ها بوده و این‌گونه نیست که بانک به صورت سیستمی به شعب دستور داده باشد. وی ملزم کردن مشتریان بانکی برای افتتاح حساب جدید را خلاف قانون دانست و تاکید کرد: تنها در صورتی فرد باید حساب جدید افتتاح کند که هیچ حسابی در بانک‌ها نداشته یا حساب وی به دلایلی مسدود شده باشد. وی با یادآوری اینکه آخرین ثبت‌نام‌های مربوط به سهام عدالت در آذر ماه ۹۴ انجام و پرونده سهام عدالت بسته شد، گفت: اکنون گروه‌های شغلی متعددی از جمله روستاییان، عشایر، کارمندان دولت، خبرنگاران، کارگران فصلی و خدام مساجد جزو مشمولان سهام عدالت هستند. وی با یادآوری اینکه پیش از پایان تابستان نخستین مرحله واریز سود مشمولان سهام عدالت انجام می‌شود، تاکید کرد: برای واریز سود، داشتن شماره شبای حساب بانکی فرد مشمول الزامی است. مشاور رییس سازمان خصوصی‌سازی با اعلام آمار جدید از ثبت‌نام‌های مردم، اظهار کرد: از ۳۰ فروردین تاکنون حدود ۳۵ میلیون نفر به سامانه سهام عدالت مراجعه کرده‌اند که از این میزان ۲۸ میلیون شماره شبای خود را در سامانه ثبت کرده‌اند. سبحانی با یادآوری اینکه شماره شبای بیش از ۲۵ میلیون مشمول تایید شده است، گفت: از زمان ثبت شماره شبا ۲ هفته زمان نیاز است تا شماره اعلامی در سیستم بانکی تایید شود. وی با تاکید بر اینکه وضعیت شماره شبای بانکی پس از بررسی در سیستم بانکی به صورت پیامک به مشمول اعلام می‌شود، افزود: در صورتی که حساب متعلق به فرد مشمول نباشد یا حساب اعلامی مسدود شده باشد، شماره شبا تایید نمی‌شود که در قالب یک پیامک به فرد اطلاع داده می‌شود.

روی کدال نشست

■ اختصاص ۴۳ تومان سود به ازای هر سهم «خنصیر»

شرکت مهندسی نصیر ماشین در دوره ۱۲ماهه منتهی به ۳۰اسفندماه ۹۵ مبلغ سه میلیارد و ۷۶۴ میلیون تومان سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۴۳,۲ تومان سود به ازای هر سهم کنار گذاشت. شرکت مهندسی نصیر ماشین در دوره یک ساله منتهی به ۳۰ اسفند ۹۵، معادل ۳۱ میلیارد و ۵۸۸ میلیون تومان درآمد عملیاتی کسب کرد. از درآمد این شرکت بهای تمام شده درآمدهای عملیاتی کسر شد و سود ناخالص دوره به مبلغ چهار میلیارد و ۴۷۹ میلیون تومان رسید. از سود ناخالص دوره نیز هزینه‌های فروش، اداری و عمومی کسر و سود عملیاتی دوره مبلغ یک میلیارد و ۹۲۲ میلیون تومان محاسبه شد. از سود عملیاتی نیز هزینه‌های مالی و مالیات کسر و درآمدهای غیر عملیاتی به آن اضافه شد و سود خالص دوره به مبلغ سه میلیارد و ۷۶۴ میلیون تومان محاسبه شد و بر این اساس مبلغ ۴۳,۲ تومان سود به ازای هر سهم کنار گذاشت. به سود خالص دوره نیز سود انباشته ابتدای سال اضافه شد و در نهایت مبلغ هشت میلیارد و ۷۱۶ میلیون تومان سود انباشته در حساب‌های «خنصیر» منظور شد.

■ تولید و فروش محصولات «فملی» در خرداد

گزارش آمار تولید و فروش محصولات شرکت ملی صنایع مس ایران در دوره یک ماهه منتهی به خرداد ۹۶ منتشر شد. شرکت ملی صنایع مس ایران با سرمایه ثبت شده ۵ هزار میلیارد تومان، در دوره یک ماهه منتهی به خرداد ۱۳۹۶، مبلغ ۵۲۴ میلیارد و ۳۱۴ میلیون تومان فروش محصولات داشت. همچنین فروش تجمعی ۳ ماهه «فملی» از ابتدای سال تا پایان خرداد امسال، مبلغ یک هزار و ۵۴۴ میلیارد و ۵۲۸ میلیون تومان اعلام شد.

■ صورت‌های مالی یک ساله «فنورد»

شرکت نورد و تولید قطعات فولادی در دوره ۱۲ ماهه منتهی به ۳۰ اسفند ۹۵ مبلغ ۱۳ میلیارد و ۳۹۸ میلیون تومان سود انباشته در حساب‌های خود منظور کرد. شرکت نورد و تولید قطعات فولادی در سال مالی منتهی به ۳۰ اسفند ۹۵، معادل ۱۹۱ میلیارد و ۳۰ میلیون تومان درآمد عملیاتی کسب کرد. از درآمد این شرکت بهای تمام شده درآمدهای عملیاتی کسر شد و سود ناخالص دوره به مبلغ ۱۶ میلیارد و ۵۸۲ میلیون تومان رسید. از سود ناخالص دوره نیز هزینه‌های فروش، اداری و عمومی و هزینه‌های عملیاتی کسر و شود عملیاتی دوره مبلغ ۱۱ میلیارد و ۸۲۸ میلیون تومان محاسبه شد. از سود عملیاتی نیز هزینه‌های مالی و مالیات کسر و درآمدهای غیرعملیاتی به آن اضافه شد و سود خالص دوره مبلغ ۵ میلیارد و ۵۶۹ میلیون تومان محاسبه شد و بر این اساس مبلغ ۳۸,۷ تومان سود به ازای هر سهم کنار گذاشت.

■ واگذاری ۱۰۰ درصد سهام زیرمجموعه یک شرکت بورسی

لیزینگ ایرانیان ۱۰۰ درصد سهام شرکت بیمه مهرطریق ایرانیان را به مزایده گذاشت تا در صورت وجود متقاضی، ۹هزار و ۹۹۸ سهم را واگذار کند. لیزینگ ایرانیان که با سرمایه ۱۰۰میلیارد تومانی سود هر سهم سال مالی جاری را ۲۱,۲تومان پیش‌بینی کرده و بعد از توقف نماد در اول تیر، شنبه گذشته سوم تیر مجمع سالانه ۹۵ را با تقسیم سود ۱۶ تومانی هر سهم برگزار کرده، اقدام به برگزاری مزایده برای فروش سهام زیرمجموعه کرده است. «وایران» که در این مزایده قصد دارد ۱۰۰ درصد سهام شرکت بیمه مهرطریق ایرانیان شامل ۹ هزار و ۹۹۸ سهم را واگذار کند، اعلام کرده فروش این دارایی تاثیری در سود سهام ندارد.

■ نخستین پیش‌بینی درآمد «ثغرب»

شرکت سرمایه‌گذاری مسکن شمال غرب پیش‌بینی کرد در سال مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۹۶ مبلغ ۱۰,۴ تومان سود به ازای هر سهم خود اختصاص دهد. شرکت سرمایه‌گذاری مسکن شمال غرب پیش‌بینی درآمد هر سهم سال مالی منتهی به ۳۱شهریور ۹۶ را مبلغ ۱۰,۴تومان اعلام کرده است که نسبت به EPS سال مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۹۵، معادل ۸درصد کاهش را نشان می‌دهد. پیش‌بینی درآمد هر سهم این شرکت در مقایسه با دوره مشابه سال مالی قبل شامل افزایش ۱۰۷درصدی فروش به دلیل پیش‌بینی در کاهش فروش واحدهای مسکونی مسکن مهر، افزایش ۱۶۳درصدی بهای تمام شده کالای فروش رفته به دلیل افزایش هزینه‌های ساخت، افزایش ۵۳۲درصدی مالیات به دلیل افزایش در سود شرکت گزارش شده است.

بورس تهران و کوالالامپور کم‌ریسک‌ترین بازارهای دنیا

کم‌ریسک‌ترین بورس‌های دنیا در میان ۱۸بازار مورد بررسی متعلق به ۲بورس تهران و کوالالامپور است. از سوی دیگر بررسی ۱۸بورس معتبر دنیا در یک ماهه اخیر نشان می‌دهد که ریسک سرمایه‌گذاری در بورس عربستان در میان ۱۸بورس دنیا بالاتر است.

به گزارش«تعادل» به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی بازار سرمایه، بررسی شاخص بورس‌های معتبر دنیا نشان می‌دهد در یک ماهه اخیر بورس عربستان سعودی با بازدهی ۷,۳درصدی پرریسک‌ترین بازار در میان ۱۸بورس دنیا بوده است.

این گزارش حاکی است، کم‌ریسک‌ترین بورس‌های دنیا در میان ۱۸بازار مورد بررسی متعلق به ۲بورس تهران و کوالالامپور است. در منطقه خاورمیانه و در میان ۴بورس تهران، دوبی، عربستان سعودی و استانبول از ابتدای سال جاری تا پایان خرداد، بورس استانبول با بازدهی ۱۰درصدی پربازده‌ترین بازار بوده است. بر این اساس از ۶۷ روز معاملاتی در این بازار ۴۹روز مثبت بوده اما این بازار نیز پس از بورس عربستان سعودی از بازارهای پرریسک خاورمیانه است. در منطقه امریکا نیز از بورس‌های نیویورک و نزدک، بورس نزدک با بازدهی ۶ درصدی از ابتدای سال جاری پربازده‌ترین بازار منطقه امریکا بوده است. این بازار از ۶۷ روز کاری شاهد ۶۱ روز مثبت بوده است. در ادامه بررسی بازارهای مهم دنیا، در منطقه اروپا ۵ بورس آلمان، پاریس، لندن، اسپانیا و آمستردام مورد بررسی قرار گرفته‌اند. از این ۵ بازار ۲بورس پاریس و اسپانیا جزو بازارهای پر ریسک بودند. بورس آلمان با بازدهی ۵,۳ درصدی پربازده‌ترین بورس اروپایی در ۳ماهه اخیر بوده و بورس لندن با بازدهی صفر درصدی، بی‌تحرک‌ترین بازار اروپایی بود. به این ترتیب بورس آلمان در ۶۵ روز معاملاتی از ابتدای سال جاری تا پایان خرداد شاهد ۵۵ روز معاملاتی مثبت بوده است.

اما در منطقه جنوب شرق آسیا بازارهای نیکی و تاپیکس توکیو، بمبئی، هنگ کنگ، کوالالامپور و شانگهای مورد بررسی قرار گرفتند. در میان این ۶ بازار، تاپیکس توکیو پرریسک‌ترین و کوالالامپور کم‌ریسک‌ترین بازارها بودند.

بورس هنگ‌کنگ از ابتدای سال جاری تا پایان خرداد ماه با بازدهی ۵,۶ درصدی پربازده‌ترین بازار منطقه جنوب شرق آسیا بود. این بازار در ۳ماهه اخیر از ۶۳ روز معاملاتی شاهد ۵۶ روز مثبت بود. بورس بمبئی نیز با بازدهی ۵ درصدی از دیگر بازارهای پربازده این منطقه بود. این بازار در ۳ماهه اخیر از ۶۶روز معاملاتی شاهد ۵۵ روز مثبت بود. در ادامه بررسی ۱۸بورس معتبر دنیا بورس عربستان سعودی با بازدهی ۷,۶درصدی در ۳۰روز کاری اخیر پربازده‌ترین بازار در جمع بازارهای مورد بررسی بود. این بازار با وجود اینکه در زمره بورس‌های پرریسک دنیا قرار دارد در جمع بازارهای پربازده نیز جا خوش کرده است.

یادداشت

دولت شریک بخش خصوصی باشد، نه رقیب آن

یلدا راهدار
رییس کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری اتاق ایران

با بررسی نقش مفهومی- تاریخی دولت و به استناد شواهد تجربی ناشی از عملکرد و اتخاذ سیاست‌ها و خط‌مشی‌های دولت و اثر آن بر توسعه فرهنگی- اقتصادی جوامع، می‌توان گفت که توسعه اقتصادی و اجتماعی با دوام بدون وجود دولت موثر و کار آمد، محال است. اما چنین دولتی باید نقش خود را بیشتر به عنوان شریک و فراهم آورنده تسهیلات ایفا نماید تا مدیر و رهبر.

نقش‌های مطرح شده برای دولت در ادبیات اقتصادی عبارتند از: توزیع مجدد درآمد به نفع فقرا، تولید کالاها و خدمات عمومی، اصلاح اثرات خارجی مثبت و منفی از طریق اعمال مالیات و یارانه بر عوامل ایجادکننده اثرات خارجی، کمک به بنگاه‌های داخلی از طریق اعمال مالیات و یارانه، اتخاذ تصمیم‌های استراتژیک در جهت حمایت از بنگاه‌های داخلی و تسخیر بازارهای کشورهای همسایه (از طریق اعمال تعرفه بر واردات یا پرداخت یارانه به صادرات) است. تمام متفکران اقتصادی با وجود تفاوت دیدگاه، موافق دخالت دولت در اقتصاد هستند، تنها تفاوت آنها بر مبنای میزان و اندازه دخالت است.

بطور کلی دولت با دلایل تولید کالاهای همگانی، ایجاد ثبات اقتصادی، بازدهی نسبت به مقیاس تولید فزاینده و توزیع مجدد درآمد یا عدالت اجتماعی در اقتصاد دخالت دارد و در مواقعی وارد بازار می‌شود که بازار به تنهایی توانایی ایجاد کارایی در اقتصاد را ندارد و قیمت‌ها به تنهایی منعکس‌کننده هزینه‌های اجتماعی و فایده‌های اجتماعی نیست. اما وجود ناتوانی مکانیزم بازار به تنهایی دخالت دولت در مسائل اقتصادی را توجیه نمی‌کند، ناتوانی بازار شرط لازم است اما کافی نیست. لازم است زیرا اگر بازار به صورت رضایت بخش عمل می‌کرد، نیازی به مداخله دولت نبود. همچنین شرط کافی نیست، زیرا دخالت دولت نیز ممکن است همراه با ایجاد نارسایی باشد. وقتی فعالیت‌های تصدی‌گری دولت افزایش یابد، دولت بزرگ می‌شود و با بزرگ شدن ابعاد آن، مجبور می‌شود برای تامین هزینه‌هایش مالیات‌های بیشتری دریافت کند و از این طریق با روش تصاعدی دریافت مالیات انگیزه مردم برای انجام کار کاهش می‌یابد و با تبدیل شدن دولت به انحصارگر بزرگ، سهم بازار رقابتی کاهش می‌یابد و در چنین شرایطی بخش خصوصی قادر به فعالیت نخواهد بود. در صورتی‌که می‌توان با سپردن فعالیت‌ها به بخش خصوصی کیفیت و کارایی را همزمان افزایش داد. دولت همچنین با تعیین کف و سقف قیمت‌ها به‌منظور حمایت از تولیدکننده و مصرف‌کننده به هر طریقی، با ایجاد اخلال در مکانیسم بازار باعث از رفتن نسبت قیمت‌ها در بازار می‌شود و مصرف بهینه در جامعه را کاهش می‌دهد. شاید اگر حمایت‌های دولت از صنایع به صورت محدود نبود، صنایع امروزی قابلیت رقابت‌پذیری در بازارهای جهانی را داشتند و کیفیت تولیدات نیز بهبود می‌یافت. اما متاسفانه دولت تمایل به انجام کارهایی دارد که چندان ضرورتی برای دخالت ندارد و حتی بخش خصوصی می‌تواند بهتر و کاراتر عمل نماید.

از یک‌طرف افزایش اندازه دولت در بعد تصدی‌گری باعث بدتر شدن شاخص‌های توزیع درآمد و افزایش اندازه دولت در بعد نقش حاکمیتی منجر به بهبود این شاخص‌ها شده است. بنابراین توصیه می‌شود که دولت برای بهبود وضعیت درآمدی اقشار جامعه و ارتقای سطوح معیشتی طبقات پایینی جامعه حدالامکان از فعالیت‌های تصدی‌گرایانه در اقتصاد اجتناب نماید و حیطه عملکردهای خویش را محدود به اِعمال نقش حاکمیتی گرداند. از طرفی دیگر کاهش نقش تصدی‌گری دولت در امور اقتصادی (در غیاب نظارت و سیاست‌گذاری دولتی و فضای رقابت کامل) اگر با تشکیل شبه انحصارها، گرایش به احتکار و تبعیض بازاری همراه باشد، چون باعث حذف یا کاهش برخی از یارانه‌های خدمات، کالاهای اساسی، غیراساسی و مقطعی تدریجی خدمات زیانده می‌شود، شکاف طبقاتی را گسترش می‌دهد. بنابراین توجه دولت به انجام نقش خود می‌تواند تا این حد حساس و تاثیرگذار باشد. همچنین وجود دستگاه‌های متعدد نظارتی و وجود شرکت‌ها و بنگاه‌های دولتی وابسته به حاکمیت که می‌توانند ایجاد رانت کند عامل ایجاد فساد در کشور هستند. سیاست‌های پولی و مالی از مهم‌ترین سیاست‌های کلان اقتصادی کشورها است که در رشد و توسعه اقتصادی نقش بسزایی ایفا می‌کنند. اقتصاددانان معتقدند که مهم‌ترین اهداف سیاست‌گذاری اقتصادی حصول اشتغال کامل، تثبیت قیمت‌ها و رشد اقتصادی است. برای تحقق اهداف فوق عمدتا از سیاست‌های پولی و مالی استفاده می‌شود. یکی از کانال‌های سیاست‌گذاری‌های کلان اقتصادی، دخالت‌های غیربودجه‌یی دولت در اقتصاد است. این نوع از دخالت‌ها در کشورهای در حال توسعه و به‌ویژه در کشورهای متکی به صادرات منابع طبیعی بخش قابل توجهی از دغدغه سیاست‌گذاران را تشکیل می‌دهد. تغییر قیمت کالاها و خدمات در سطح خرد و نیز تغییر متغیرهای اقتصادی مانند نرخ ارز و نرخ بهره برخلاف منطق اقتصادی و در سطوح کلان از این زمره‌اند. شاید آنچه موجب شده تا دولت در اقتصاد ایران بزرگ تصور شود، مالکیت گسترده دولت بر واحدهای تولیدی و زیربنایی و دخالت‌های غیربودجه‌یی دولت در سطح خرد و کلان است اما بایستی به این نکته توجه داشت که چنانچه دولتی از کارایی بالا برخوردار باشد، دخالت‌های آن دولت می‌تواند اثر مثبت بر پتانسیل‌های رشد اقتصادی بگذارد. اینچنین دولتی، دولت کارآمد است که علاوه بر نظارت بر فرآیندها و سازوکارهای بازار و فراهم آوردن بستر مناسب برای فعالیت بخش خصوصی و ارتباط نزدیک و مستمر با آن، در موارد لازم در بازار دخالت کرده و مکانیزم‌های خاص را در پیشبرد اهداف بلندمدت خود در نظر می‌گیرد. در دولت کارآمد خصوصی‌سازی می‌تواند به افزایش کارایی و رقابت سالم منجر شود؛ چرا که مصرف‌کنندگان با افزایش کارایی در فرآیند تولید کالا و خدمات باعث کاهش قیمت‌ها خواهند شد. در مقابل ویژگی دولت ناکارآمد تلاش برای به حداکثر رساندن منافع فردی است؛ نه پیگیری اهداف جمعی. ارتباط بین این دولت و اجتماع به گونه‌یی است که سازمان یا ساز و کارهای مناسبی برای ایجاد ارتباط بین آنها وجود ندارد. بنابراین دولت‌های آینده باید بتوانند با تدوین سیاست‌گذاری‌های خاص در راستای ایجاد انگیزه‌های لازم جهت جذب و به‌کارگیری نیروهای متخصص و توانمند جهت ایجاد یک بوروکراسی کارآمد، به‌منظور تحقق برنامه‌های توسعه و خروج از چرخه توسعه نیافتگی اقدام نمایند.

مشکلات SME محور بودن اقتصاد ایران چگونه حل می‌شود

تشکل‌ها و پاشنه آشیل قیمت تمام‌شده

گروه تشکل‌ها |

نمونه‌های زیادی از محصولات ایرانی وجود دارد که بدون حمایت تعرفه‌یی هیچ شانسی برای رقابت با محصولات غیرایرانی ندارند. وقتی بحث حمایت تعرفه‌یی می‌شود معمولا تصورات به سمت کالاهایی همچون خودرو می‌رود اما در بخش‌های مختلفی چنین مشکلی وجود دارد. قیمت تمام شده سنگ آهن در جلو کارخانه بیشتر از قیمت جهانی آن است. در بحث کشاورزی هم چنین مشکلی وجود دارد. بخش‌هایی که دولت در آن حضور کمرنگی هم دارد چنین مشکلاتی دارند.

این یک واقعیت است که قیمت تمام شده کالاهای ایران به قدری بالاست که اصولا نه در داخل ایران و نه در خارج قدرت رقابت در بسیاری از کالاها وجود ندارد. بسیاری از بازارهای سنتی ایران مانند بخش‌های مختلفی از خشکبار از دست رفته است. قیمت تمام شده بعضی از خشکبار ایرانی تا ۳۰درصد بالاتر از قیمت فروش محصولات مشابه ترکیه است و با در نظر گرفتن کیفیت نسبتا یکسان طبیعی است که ایران در نمایشگاه‌های خارجی هیچ شانسی ندارد. از سوی دیگر محصولاتی که هنوز قدرت صادرات دارند از حاشیه سود بسیار کمی برخوردار هستند و اگر این حاشیه سود پایین هنوز منجر به جذابیت در اقتصاد است به خاطر کار در حجم بالاست. عوامل متعددی را می‌توان به عنوان دلایل این قیمت تمام شده بالا ذکر کرد اما واقعیت این است که مهم‌ترین دلیل ساختار بنگاه‌های کوچک و متوسط ایران است. از دهه‌های قبل برای حل مشکل بیکاری همچنین توسعه براساس صنایع بزرگ و شکل‌گیری بخش خصوصی اقماری که از SMEهای اطراف صنایع بزرگ تشکیل می‌شدند، اقتصاد ایران به سمت ساختاری از بنگاه‌های کوچک و متوسط حرکت کرد. با توجه به هرم جمعیتی این نگاه که بنگاه‌های کوچک و متوسط مهم‌ترین ابزار برای حل مشکل بیکاری هستند بیشتر قوت گرفت اما در مجموع سوال اساسی این است که در بلندمدت چگونه می‌توان مشکل هزینه تمام شده زیاد را در کنار این ساختار حل کرد؟

نگاهی به ساختار SMEها در ایران

SMEها واحدهای اقتصادی ویژه‌یی هستند که در تولید ملی، اشتغالزایی و جلب سود برای سهامداران نقش مهمی ایفا می‌کنند. غالبا مالکیت و عملکرد مستقلی دارند و مدیران معمولا خود صاحبان سرمایه و مالکان اینگونه موسسات هستند.

حسب تعریف وزارت صنایع و معادن و وزارت جهادکشاورزی SMEها عبارتند از تشکیلات اقتصادی خدماتی و صنعتی منطقه‌یی با کمتر از ۵۰ نفر کارمند.

بانک مرکزی ایران فقط موسسات دارای کمتر از ۱۰نفر کارمند را به عنوان SME تعریف می‌کند. اداره آمار ایران فقط بنگاه‌های با کمتر از ۱۰نفر کارمند را به عنوانSME منظور می‌کند و تمام انواع دیگر بنگاه‌ها را به عنوان موسسات تولیدی بزرگ می‌شناسد. اما از یک دیدگاه قابل انعطاف و کاربردی، «کوچک» و «متوسط» دانستن یک شرکت از دیدگاه عملیاتی نسبی بوده و قویا تابع مستقیم «نوع فعالیت» آن شرکت و نیز «فضای کسب وکار حاکم بر آن» است. یعنی یک شرکت با تعداد معینی کارمند و میزان مشخصی گردش مالی و سرمایه در یک حرفه به خصوص و تحت شمول یک فضای کسب وکار معین ممکن است کوچک باشد اما شرکتی با همین ویژگی‌ها اما شاغل در حرفه‌یی دیگر یا فضای کسب وکار دیگری به عنوان شرکت بزرگ شناخته شود.

تغییر فناوری تولید در دهه‌های اخیر و فاصله‌گرفتن از تولید انبوه در صنایع بزرگ و گرایش به سمت تولید انعطاف‌پذیر در صنایع کوچک و متوسط هر چند توانایی رقابت فعالیت‌های صنعتی کوچک را افزایش داده و منجر به انتقال فعالیت‌های اقتصادی از صنایع بزرگ به سمت صنایع کوچک شده اما این موضوع به معنای حذف صنایع بزرگ و جایگزینی آن با صنایع کوچک نبوده است بلکه روند حرکت به سوی تعامل هر چه بیشتر این دو با یکدیگر بوده است. به گونه‌یی که تقسیم کار میان صنایع کوچک و بزرگ به شکلی صورت پذیرفته که آنها به جای رقابت با هم، یکدیگر را کامل می‌کنند.

هم‌اکنون بیش از ۹۰درصد از شرکت‌های ثبت شده در کشور را شرکت‌های کوچک و متوسط تشکیل می‌دهند اما با وجود این، سهم این بنگاه‌ها در تولید ناخالص داخلی بسیار کمتر از ظرفیت آنهاست. در سال‌های اخیر تلاش‌های زیادی برای استفاده بیشتر از بنگاه‌های کوچک و متوسط صورت گرفت.

ما به تشکل‌های جدید با رویکردی متفاوت در اقتصاد نیاز داریم که با هماهنگی میان بنگاه‌ها بتوانند هزینه تمام شده بنگاه را تا حد زیادی کاهش دهند. SMEها در شرایط رکود اقتصادی، بالاترین آسیب‌ها را دیده‌اند اگر ذخیره دانش را حفظ کنیم؛ مهارت‌های مدیریتی و نیروی انسانی ماهر را توسعه دهیم و شرکت‌های کوچک را در شبکه‌سازی‌های محلی، ملی و جهانی قرار دهیم، ظرفیت جذب این قبیل شرکت‌ها رشد می‌کند

هزینه تمام شده و SMEها

اکثر تلاش‌ها برای توسعه SMEها مبتنی بر نقش اشتغال‌زایی این بنگاه‌ها بود اما یک سوال اساسی هنوز بی‌پاسخ مانده است. آیا هزینه تمام شده بالا در اقتصاد ایران به دلیل وجود SMEهاست؟

متهمان زیادی درخصوص قیمت تمام شده بالا در ایران وجود دارد. تا سال‌ها بحث اقتصاد دولتی و حضور دولت در عرصه بنگاه‌داری متهم اول بود. تا قبل از شروع خصوصی‌سازی گفته می‌شد که در سیستم دولتی به دلیل ریخت و پاش‌ها، قیمت تمام شده کالاها بالاست و کالاهای تولید شده در سیستم دولتی گران‌تر از بخش خصوصی است زیرا کنترل هزینه‌ها همچون بخش خصوصی انجام نمی‌شود. پس از آن نیز موضوعات متعددی به عنوان دلایل قیمت تمام شده بالا ذکر شد. هزینه بالای نیروی کار (با در نظر گرفتن اینکه حداقل دریافتی نیروی کار هم زیر خط فقر است) و موضوع تکنولوژی و بهره‌وری از دلایل هزینه تمام شده بالا ذکر شد.

اما این یک واقعیت است که بنگاه‌های کوچک و متوسط که معمولا زیر ظرفیت تولید به فعالیت می‌پردازند در عمل یکی از مهم‌ترین دلایل هزینه تمام شده بالا هستند. سرمایه‌گذاری‌های مستقل و خرد در مجموع سربار هزینه‌یی زیادی را به همراه داشته بدون آنکه از فواید آن به حد مطلوب استفاده شود.

تلاش‌ها برای دوپینگ SMEها

از سوی دیگر تلاش دولت برای گسترش SMEها به نوعی باعث دوپینگ و رشد غیرطبیعی این بخش از اقتصاد شد. عملکرد انباشت سرمایه در سال‌های پس از انقلاب کاهش یافته است. وی با اشاره به اینکه حجم سرمایه‌گذاری فراز و نشیب‌هایی داشته و بالاخره در سال ۸۵ به قیمت واقعی به قیمت سال ۵۵ رسیده است. اگر سرمایه‌گذاری را به صورت سرانه بررسی کنیم، این رقم در یک دوره ۳۰ساله نصف شده است. با این حال هزینه‌های استهلاک سرمایه ۳ تا ۴ برابر شده است. دینی‌ترکمانی ادامه داد: شاخص سرمایه به تولید که نشان‌دهنده بهره‌وری سرمایه است به‌شدت در کشور ما کاهش یافته است؛ یعنی متوسط هزینه تولید به صورت ساختاری افزایش یافته است. در عین حال فرآیند ضعیف انباشت سرمایه باعث قفل شدن سرمایه‌ها در پروژه‌های نیمه تمام شده است. این قبیل طرح‌های نیمه تمام راز اصلی مطالبات معوق بانک‌ها و محدودیت آنها برای تامین مالی مورد نیاز بنگاه‌های تولیدی هستند. لذا منابع مالی که می‌توانست صرف تامین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط و حتی بزرگ شود در این قبیل طرح‌ها معطل مانده‌اند. تجربه ناکام و ناموفق وام خوداشتغالی و بنگاه‌های زودبازده، مصداق بارز محدودیت جذب به شمار می‌آیند. متاسفانه SMEها به جای اینکه موتور محرکه اقتصادی باشند، وبال گردن اقتصاد ایران شده‌اند. در حقیقت اگر در چارچوب یک سیاست صنعتی مشخص عمل نکنیم با تعداد انبوه بنگاه‌های کوچک مواجه می‌شویم که بازار داخلی را انباشت می‌کنند ولی توانایی خلق صرفه‌های اطلاعاتی و دانشی و تولید در مقیاس را ندارند. آنها حتی توانایی پس‌انداز برای R&D را هم نخواهند داشت.

نقش‌های جدید تشکلی

در این میان یکی از راه‌حل‌های مناسب برای موضوع SMEها استفاده از ظرفیت تشکل‌هاست. تشکل‌های بخش خصوصی تا به امروز بیشتر به بحث لابی با دولت پرداخته‌اند و از وظایفی همچون هماهنگی و همصدا کردن بخش خصوصی خودداری کرده‌اند. با توجه به ساختار اقتصاد ایران و وضعیتی که امروز با آن روبه‌رو هستیم یکی از بهترین روش‌ها برای جلوگیری از بنگاه‌های ضعیف و کوچک، متحد شدن آنها در قالب تشکل‌هایی است که در بسیاری از بخش‌ها این بنگاه‌ها با یکدیگر همراه و همسو شوند.

بسیاری از بنگاه‌ها از نظر عملکردی، هزینه‌های ثابتی دارند که اگر از سوی تشکل‌ها پرداخت شود، هزینه تمام شده برای بنگاه‌های کوچک و متوسط سرشکن می‌شود. مسائلی همچون R&D، گزارش‌های بررسی بازار، بازاریابی و تبلیغات و ایجاد برندهای مشترک بین بنگاه‌ها مثال‌های خوبی از امکان همکاری بین بنگاه‌ها از طریق تشکل‌هاست حتی ایجاد هلدینگ‌های فروش و صادرات هم می‌تواند نقش مهمی در این میان داشته باشد.

در حقیقت ما به تشکل‌های جدید با رویکردی متفاوت در اقتصاد نیاز داریم که با هماهنگی میان بنگاه‌ها بتوانند هزینه تمام شده بنگاه را تا حد زیادی کاهش دهند. SMEها در شرایط رکود اقتصادی، بالاترین آسیب‌ها را دیده‌اند اگر ذخیره دانش را حفظ کنیم؛ مهارت‌های مدیریتی و نیروی انسانی ماهر را توسعه دهیم و شرکت‌های کوچک را در شبکه‌سازی‌های محلی، ملی و جهانی قرار دهیم، ظرفیت جذب این قبیل شرکت‌ها رشد می‌کند. دیدگاه‌های دولتی همچون سیاست‌های قیمتی در بهترین حالت می‌توانند به عنوان شوک مقطعی تلقی شوند و اگر ظرفیت جذب پایین بماند به کارگیری این سیاست‌ها در درازمدت می‌تواند آثار منفی شدیدی بر جای بگذارد. تغییرات دستوری در نرخ‌های تامین مالی نیز چنین نتیجه‌یی را به دنبال دارند. به همین دلیل نیاز است که بنگاه‌های کوچک و متوسط از طریق اتحاد در آینده خود اثرگذار باشند.

به بهانه مجمع عمومی نمایندگان اتاق تعاون

لزوم تغییر در روابط تشکلی بخش تعاون

گروه تشکل‌ها |

این ماه شاهد برگزاری مجمع عمومی سالانه اتاق تعاون خواهیم بود. در حقیقت این مجمع به دو شکل مجمع مجمع عمومی عادی و پس از آن مجمع عمومی فوق‌العاده برای انتخاب ۳ نفر از مسوولان اتحادیه‌ها برای عضویت در انجمن نظارت خواهد بود. با توجه به اینکه جلسه مجمع عمومی به بررسی عملکرد اتاق تعاون در سال گذشته می‌پردازد فرصت خوبی است که بعضی از مشکلات اساسی در بخش تعاون از سوی تعاونی‌ها حل شود. در سال‌های گذشته مسائل مختلفی از سوی تعاون به عنوان مشکلات بخش تعاونی مطرح شده است اما واقعیت این است که اکثر این موضوعات مطالبات بخش تعاون از قوای ۳ گانه به ویژه دولت بوده است. شاید اگر در کنار مطالبات بخش تعاون مسائل مربوط به بهبود ساختار تعاون نیز مورد بررسی قرار می‌گرفت امروز شاهد عملکرد موفق‌تری در بحث تعاون بودیم. تعاون در دوره فعلی در بخش‌هایی همچون بین‌الملل عملکرد خوبی داشته است و برخی از برنامه‌های تعاون جای دفاع زیادی دارد اما هنوز بسیاری از مسائل تعاونی‌ها لاینحل باقی مانده است. یکی از این مشکلات اساسی موضوع رابطه تعاون با تشکل‌ها است. ساختار قانونی فعلی تعاون ساز و کار نسبتا بازی در رابطه بین تعاونی‌ها و تشکل‌ها در نظر گرفته است اما عدم برنامه‌ریزی صحیح برای تقویت تشکل‌ها در بخش تعاون باعث شده است که تشکل‌های این بخش نسبت به بقیه بخش‌ها چندان قوی نباشند.

از تعاونی‌ها تا اتحادیه‌های تعاونی

زمانی که قانون تعاون در ایران به تصویب رسید روی ساختار تعاونی‌ها در ایران بحث‌های زیادی صورت گرفت اما در خصوص همکاری میان این تعاونی‌ها کمتر صحبت شد. در حقیقت مساله اقتصاد در چارچوب تعاونی تا حدی جزیره‌یی و در درون هر تعاون دیده شد بود. اما با تصویب قانون بخش تعاونی اقتصادجمهوری اسلامی ایران در شهریور ۱۳۷۰ عملا موضوعات تشکل‌های تعاونی نیز مطرح شد. در حقیقت اهدافی که برای تعاون در نظر گرفته شده بود اهداف کلان بود اما ابزارها تا پیش از قانون ۱۳۷۰ بیشتر به اقتصاد خرد شباهت داشت. اهداف ایجاد بخش تعاون عبارت بود از ایجاد و تامین شرایط و امکانات کار برای همه برای رسیدن به اشتغال کامل، قرار دادن وسائل کار در اختیار کسانی که قادر به‌کارند ولی وسائل کار ندارند، پیشگیری از تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروه‌های خاص جهت تحقق عدالت اجتماعی، جلوگیری از کارفرمای مطلق شدن دولت، قرار گرفتن مدیریت و سرمایه و منافع حاصله در اختیار نیروی کار و تشویق بهره‌برداری مستقیم از حاصل کار خود و پیشگیری از انحصار، احتکار، تورم و اضرار به غیر. شاید در دهه اول انقلاب به حدی که به موضوع مسائل درون تعاونی نگاه می‌شد به مساله لزوم همکاری میان تعاونی‌ها برای دستیابی به اهداف کلانی که برای تعاون در نظر گرفته شده بود توجهی نشده بود.

در قانون دهه ۷۰ بحث اتحادیه‌های تعاونی مطرح می‌شود اما وظایفی که برای این اتحادیه‌ها در نظر گرفته شد بیشتر از آنکه برای هماهنگی میان تعاونی‌ها و موضوع نمایندگی تعاونی‌ها باشد به عنوان ابزاری برای خدمت‌رسانی به تعاونی‌ها در نظر گرفته شد که در نوع خود دیدگاهی مترقی محسوب می‌شد. بر اساس این قانون اتحادیه‌های تعاونی با عضویت شرکت‌ها و تعاونی‌هایی که موضوع فعالیت آنها واحد است برای تامین تمام یا قسمتی از مقاصد زیرتشکیل می‌گردد:

۱ - ارائه خدمات آموزشی و فرهنگی و تبلیغاتی مربوط به امور تعاون به تعاونی‌های عضو و بالا بردن سطح علمی و فنی و تخصصی و اطلاعات‌مورد نیاز اعضاء آنها و گسترش تعلیمات تعاونی.

۲ - ارائه خدمات تحقیقاتی و مطالعاتی پیرامون موضوعات مورد نیاز تعاونی‌های عضو و کمک به جمع‌آوری آمار و اطلاعات و گزارشات اقتصادی و اجتماعی به آنان و وزارت تعاون.

۳ - کمک به سازماندهی و حسن اداره امور و هماهنگی و حفاظت و توسعه تعاونی‌های موضوع فعالیت خود.

۴ - کمک به برقراری ارتباط و همکاری متقابل بین تعاونی‌ها و بین آنها و مردم و دولت و سایر ارتباطات داخلی و خارجی.

۵ - ارائه خدمات اداری، مالی، حسابداری، حسابرسی، بازرسی، تجاری، اعتباری، تشکیل صندوق‌های قرض‌الحسنه و سایر فعالیت‌های اقتصادی مورد نیاز تعاونی‌های عضو.

۶ - تامین نیازهای مشترک و بازاریابی و خرید و و فروش و صادرات و واردات تعاونی‌های عضو.

۷ - ارائه خدمات فنی، تخصصی، حقوقی، قبول وکالت اعضاء در کلیه امور مورد نیاز آنان، خدمات مشاوره‌یی و راهنمایی و سایر تسهیلات موردنیاز تعاونی‌ها.

۸ - نظارت بر التزام تعاونی‌های موضوع فعالیت خود به رعایت قوانین و مقررات مربوط و معرفی متخلفین به مراجع قانونی ذی‌ربط.

۹ - حل اختلاف و داوری در محدوده امور مربوط به تعاونی‌ها به صورت کدخدامنشی و صلح اعضاء تعاونی‌ها.

اما نکته‌یی که وجود داشت مساله اختیاری بودن اتحادیه‌ها بود. بر اساس قانون عضویت در اتحادیه تعاونی اختیاری است و تعاونی‌هایی که عضو اتحادیه نباشند از حقوق قانونی محروم نخواهند بود. همچنین برای هر موضوع فعالیت تعاونی در هر شهرستان فقط یک اتحادیه تشکیل می‌گردد. همچنین سرمایه اتحادیه‌های تعاونی از محل پرداخت سهم تعاونی‌های عضو (به تناسب تعداد اعضاء تعاونی و میزان استفاده از خدمات اتحادیه) تامین می‌شود و افزایش سرمایه اتحادیه از طریق افزایش سهم آنان و پرداخت حق عضویت و سایر دریافت‌ها تامین می‌گردد و هر گونه تصمیم درباره‌سرمایه یا افزایش یا کاهش آن با تصویب دو سوم اعضای مجمع عمومی اتحادیه خواهد بود.

در حقیقت قبل از آنکه اتحادیه‌هایی قوی برای حمایت از تعاونی‌ها ایجاد شود قانون گذار تشکل‌هایی برای صرف خدمت رسانی به تعاونی‌ها را در نظر گرفته بود.

اتاق تعاونی اختیاری

در کنار این اتحادیه‌ها در سال ۱۳۷۰ قانون گذار اجازه ایجاد اتاق تعاون را به همان اتحادیه‌هایی داد که عضویت در آنها اجباری نبود. جمله‌یی که در سال ۱۳۷۰ به کار رفت به خوبی نوع نگاه به مساله تشکل‌های تعاونی را در سال ۷۰ مشخص می‌کند. اتحادیه‌ها و شرکت‌های تعاونی می‌توانند در صورت ضرورت با نظارت وزارت تعاون، اتاق تعاون مرکزی را در تهران و شعب آن را دراستان‌ها و شهرستان‌ها جهت تامین مقاصد مشخص شده تشکیل دهند. هرچند در اصلاح قانون در سال ۹۳ این ماده تغییر کرد و بر تاسیس اتاق تعاون ایران تاکید شد ولی دیدگاه اولیه این بود که در صورت لزوم و بدون هیچ اجباری اتاق تعاون می‌تواند در تهران تشکیل شود و اتاق‌های تعاون شهرستان صرفا شعبات هستند.

مقاصدی هم که برای تشکیل اتاق تعاون در نظر گرفته شده بود در نوع خود جالب بود. مهم‌ترین وظیفه اتاق تعاون تنها یک بند است: انجام وظایف و اختیارات اتاق بازرگانی و صنایع و معادن در ارتباط با بخش تعاون. در حقیقت قانون گذار در سال ۱۳۷۰ اجازه داده بود هر کاری اتاق بازرگانی انجام می‌دهد اتاق‌های تعاون مختار هستند در حیطه کاری خود انجام دهند. این موضوع نیز در سال ۹۳ و در اصلاحیه قانون تا حدی بهبود یافت اما در مجموع دیدگاه درباره ساختار تشکلی تعاونی‌ها در روح قانون چندان قوی نیست.

عدم سازمان یافتگی تشکلی

مجمع نمایندگان اتاق تعاون شهرستان متشکل از نمایندگان اتحادیه‌ها و نیز نمایندگان تعاونی‌های با فعالیت مشابه فاقد اتحادیه با حوزه عمل آن شهرستان و مجمع نمایندگان اتاق تعاون استان متشکل از روسای هیات رییسه اتاق‌های تعاونی شهرستان‌های استان و نمایندگان اتحادیه‌های شهرستان‌های فاقد اتاق تعاون و نمایندگان اتحادیه‌های با حوزه عمل استان و مجمع نمایندگان اتاق تعاون مرکزی متشکل از روسای اتاق‌های تعاون استان‌ها و نمایندگان اتحادیه‌های استانی فاقد اتاق تعاون استان و نمایندگان اتحادیه‌های سراسری است. در حقیقت این موضوع که یک استان اتاق تعاون نداشته باشد موضوعی پذیرفته شده است و ممکن است از استانی رییس یک اتاق و از استانی دیگر رییس یک اتحادیه و از استان سوم تنها یک نماینده در مجمع نمایندگان حضور یابد. عدم رشد یافتگی تشکلی را حتی در ساختار سازمان دهی تعاونی‌ها در ایران نیز می‌توان مشاهده کرد. رییس اتاق تعاون نه با رای تعاونی‌ها بلکه با رای هیات رییسه انتخاب می‌شود و کلیه کارهای اجرایی برعهده وی (نه دبیرکل) قرار می‌گیرد. جالب آنکه دبیر اتاق‌های شهرستان نیز از سوی هیات رییسه اتاق تعاون ایران مشخص می‌شود. ساختار فعلی اتاق تعاون عملا فرصت رشد تشکلی را به دلیل عدم داشتن برنامه مشخص برای توسعه تشکلی به تشکل‌ها نمی‌دهد. رابطه میان اتحادیه‌ها و اتاق‌های تعاون به قدری باز در نظر گرفته شده است که عملا نمی‌توان انتظار داشت که تعاونی‌ها در بحث تشکلی به موفقیت چندانی دست پیدا کنند.

این دوره مجمع به عملکرد اتاق تعاون می‌پردازد و انتخاباتی در کار نیست به همین دلیل بدون اینکه شائبه انتخاباتی بودن مطرح باشد امکان بررسی راه‌های اصلاح ساختار تشکل‌های تعاونی به خوبی در اختیار بخش خصوصی قرار دارد.

تلعفر مرکز فرماندهی موقت داعش شد

موصل آزاد شد اما جنگ ادامه دارد

گروه جهان|
نزدیک به هشت ماه پس از آغاز عملیات آزادسازی موصل، نخست‌وزیر عراق پنج‌شنبه از سقوط دولت خودخوانده داعش در موصل خبر داد. حیدر العبادی با ارسال پیامی در توییتر اعلام کرد: «کار دولت جعلی داعش یکسره شده و آزادسازی موصل دلیل آن است.» ناظران اما بر این باورند که تا پایان هیمنه این گروه تروریستی راه درازی در پیش است.

نیویورک تایمز نوشته، در پی ورود نیروهای ارتش عراق به محوطه مسجد النوری که از آن به عنوان آخرین پایگاه مهم داعش در موصل نام برده می‌شد و ابوبکر بغدادی برای نخستین‌بار در آنجا ظاهر شده بود، بغداد رسما از پایان کار داعش در این شهر خبر داده است. نیروهای ارتش عراق پس از اعلام ورود به محوطه مسجد النوری و پاکسازی آن منطقه از نیروهای داعش تاکید کرده‌اند تا دستگیری و از بین بردن معدود اعضای باقیمانده این گروه در موصل به عملیات خود ادامه می‌دهند. مسجد النوری و گلدسته خمیده آن ملقب به حدبا که از بناهای تاریخی شهر موصل به شمار می‌رفت ۲۱ ژوئن توسط نیروهای داعش منفجر و به کلی تخریب شد. این مکان همچنین به عنوان محل اعلام خلافت ابوبکر بغدادی، سرکرده اصلی و رهبر گروه داعش شهرت یافته بود.

راه دراز پیروزی

محمد بدیر، سرمقاله‌نویس روزنامه الاخبار لبنان در مطلبی با عنوان «پس از موصل» نوشته است: «فارغ از اقدام شتاب‌زده حیدر العبادی در اعلام پایان داعش که به دلایل سیاسی داخلی انجام شد، فتح مسجد جامع النوری به دست نیروهای عراقی مرحله مهمی در مسیر جنگ با این گروه تروریستی به شمار می‌آید چرا که تاسیس «دولت خلافت» از این مکان اعلام شده بود. با این وجود بین آزادسازی موصل و پایان هیمنه داعش فاصله‌یی هست که به نظر نمی‌رسد به این راحتی پیموده شود. داعش در موصل سقوط کرد همان‌طور که قبل از آن، داعش فلوجه و الرمادی و بیجی و تکریت و جرف الصخر و مناطق دیگر سقوط کرده بود، اما نباید فراموش کرد که داعش پیش از سیطره بر مناطق جغرافیایی و پس از آن، برای پیروان و حامیانش یک طرح و ایده بود و با توجه به ۶ماه زمان بردن آزادی موصل، می‌توان پیش‌بینی کرد که آزادسازی مناطق دیگر باقیمانده مانند تلعفر و صحرای نینوا و استان الانبار به این زودی‌ها محقق نخواهد شد.»

ائتلاف ضد داعش تحت امر امریکا نیز اعلام کرده که تا پایان عملیات نهایی علیه این داعش هنوز راه درازی در پیش است. رایان دیلون، سخنگوی ائتلاف ضد داعش گفته است: «اعلام رسمی بازپس‌گیری موصل از سوی دولت عراق انجام خواهد شد و من نمی‌توانم به جای بغداد تاریخ آن را تعیین کنم اما به نظرم این اتفاق طی چند روز آتی و نه چند هفته آتی محقق خواهد شد.»

دیلون با اشاره به حضور غیرنظامیان و نیز وجود موانع و شبه‌نظامیان در تمام بخش‌های موصل گفته است: «این امر پیشروی نیروهای عراقی در خیابان‌های باریک را بسیار دشوار کرده است. همچنین هنوز تعدادی از داعشی‌ها در بیمارستانی در شمال موصل و در بخش قدیمی این شهر حضور دارند اما ارتباطات میان این دو منطقه با یکدیگر قطع شده است.»

دیلون همچنین با اشاره به اینکه داعش هنوز پایگاه‌های دیگری در عراق دارد، گفته که تعیین هدف دوم در تلعفر، حویجه یا الانبار برای مبارزه نبرد با داعش تصمیمی است که به دولت عراق بر می‌گردد. این مقام امریکایی گفته است: «آنچه داعش از آن به عنوان پایتخت خلافت خود یاد می‌کند یعنی شهر رقه در سوریه نیز همزمان با اینکه داعش برخی مناطق تحت کنترلش را از دست می‌دهد و اعضای این گروه تروریستی روحیه خود را می‌بازند، از داخل و خارج در حال فروپاشی است. » در همین حال یک منبع در استان نینوا اعلام کرده داعش با اعتراف به شکست خود در موصل، شهر تلعفر را به عنوان مرکز موقت فرماندهی خود معرفی کرده است. به گزارش سومریه‌نیوز، این منبع محلی گفته که ابوالبراء الموصلی، یکی از رهبران داعش به شکلی غافلگیرانه به شکست خود در موصل اعتراف کرده است.

این اعتراف در حالی انجام شده که داعش بارها سقوط موصل به دست نیروهای امنیتی مشترک عراق را تکذیب کرده و با انتشار فایل‌هایی ویدیویی تلاش کرده بود، نشان دهد که هنوز نیروهایش در اطراف مسجد النوری حضور دارند.

مسدود شدن آخرین مسیر فرار

یک روز پس از اعلام پایان خلافت داعش در عراق، ائتلاف مورد حمایت امریکا در سوریه اعلام کرد که محاصره رقه، مقر اصلی داعش در سوریه نیز کامل شده است. شهر رقه سوریه، در کنار موصل در عراق که تقریبا به‌طور کامل از وجود داعش پاکسازی شده، مهم‌ترین مقر داعش محسوب می‌شود. به گفته منابع کردهای سوریه، هنوز هم دست‌کم ۴ هزار جنگجوی داعش در رقه به سر می‌برند. به گزارش دویچه‌وله، حدود سه هفته پیش ائتلاف «نیروهای سوریه دموکراتیک» برای نخستین‌بار وارد مقر اصلی داعش در سوریه شده و مناطقی از حوزه تسلط آنان را به زیر کنترل خود در آوردند. آنها ششم ژوئن حمله برای آزادسازی رقه را آغاز کرده بودند.

«نیروهای سوریه دموکراتیک» ائتلافی است بیشتر متشکل از شبه‌نظامیان کرد و با مشارکت شماری از نیروهای عرب و نیز آشوری، ارمنی و ترکمن که پس از تسلط داعش بر بخش‌هایی از سوریه تاسیس شد. این نیروها به عنوان بزرگ‌ترین ائتلاف مورد حمایت امریکا در سوریه، از پشتیبانی سیاسی و تسلیحاتی واشنگتن برخوردار هستند.

شهر رقه ابتدا تحت کنترل مخالفان دولت سوریه بود، اما در ۲۰۱۴ پس از جنگ میان «ارتش آزاد سوریه» و نیروهای داعش و شکست ارتش آزاد (مخالفان بشار اسد) به تصرف نیروهای داعش درآمد و به عنوان پایتخت خلافت این گروه تروریستی معرفی شد. در روزهای آغازین تسلط داعش بر رقه، حدود ۳۰۰هزار نفر در این شهر زندگی می‌کردند که ۸۰ هزار نفر از آنان را آوارگان دیگر مناطق سوریه تشکیل می‌دادند. در ماه‌های گذشته اما هزاران غیرنظامی رقه را ترک کرده‌اند. طبق آخرین برآورد سازمان ملل متحد، در حال حاضر باید حدود ۱۶۰هزار نفر در این شهر سکونت داشته باشند.

بالا گرفتن کشمکش بر سر «تامین امنیت» در امریکا

قانون مهاجرتی ترامپ رسما آغاز شد

گروه جهان|
اگرچه فرمان مهاجرتی رییس‌جمهوری امریکا پیش از اجرایی شدن مورد بازنگری قرار گرفت و قرار است با در نظر گرفتن محدودیت‌هایی اجرا شود اما درست همانند نمونه اول فرمان که چندین ماه تظاهرات و اعتراض‌های گسترده را در پی داشت، نمونه اصلاح شده آن نیز خشم بسیاری را برانگیخت و با چالش‌هایی در دادگاه مواجه شد. محدودیت‌های جدید بر ورود پناهجویان و مهاجران از ۶ کشور با اکثریت جمعیت مسلمان پنج‌شنبه به اجرا گذاشته شد اما ایالت هاوایی شک و تردیدهایی در مورد نقض دستورالعمل‌های دیوان عالی از سوی دولت مطرح کرد. اگرچه موافقت دیوان عالی با اجرای موقت فرمان ترامپ حتی با اصلاحات و محدودیت‌های اعمال شده همچنان یک پیروزی بزرگ برای رییس‌جمهوری به حساب می‌آمد اما اعتراض‌های گسترده در شهرهایی همچون نیویورک، فرصت لذت از پیروزی را به ترامپ نمی‌دهد. این مرتبه برای جلوگیری از اختلال در اجرای فرمان، وزارت خارجه، وزارت امنیت ملی و وزارت دادگستری پیش از اجرایی شدن فرمان با یکدیگر همکاری کردند تا دستورالعمل شفاف‌تری در اختیار هزاران دفتر کنسولی، خطوط هواپیمایی و مسافران فراهم آورند. با این حال به نظر می‌رسد همچنان شک و تردیدهایی در مورد این دستورالعمل‌ها وجود دارد چراکه درست نیم ساعت پیش از اجرایی شدن فرمان مهاجرتی ترامپ، ایالت هاوایی از یک قاضی خواست تا به صورت شفاف اعلام کند که دولت دستورالعمل‌های دیوان عالی را در تعریف افرادی که تحت تاثیر فرمان مهاجرتی قرار می‌گیرند، نقض کرده است یا خیر و وزارت دادگستری امریکا هنوز در این زمینه هیچ اظهارنظری نکرده است.

نگرانی‌های قانونی

در فرمان مهاجرتی جدیدی که دیوان عالی با اجرای آن موافقت کرده است، شهروندان ۶ کشور ایران، لیبی، سومالی، سودان، سوریه و یمن که روابط خانوادگی، کاری یا آموزشی قابل استنادی در امریکا ندارند، نمی‌توانند وارد خاک این کشور شوند. این اعمال محدودیت همچنین بسته شدن درهای امریکا به روی پناهجویان را نیز شامل می‌شود؛ اما افرادی با روابط خانوادگی نزدیک همچنین افرادی که پیش‌تر روادید دانشجویی یا کاری داشته‌اند از این ممنوعیت ورود مستثنا هستند. به گزارش بلومبرگ، وزارت امور خارجه امریکا دستورالعمل‌هایی بر مبنای رای دیوان عالی ارائه کرده است؛ با این حال به نظر می‌رسد که در حسن نیت دولت در توضیح روابط نزدیک در این فرمان مهاجرتی، شک و تردیدهایی وجود دارد. ایالت هاوایی اکنون درحال بررسی چگونگی تعریف این روابط از سوی دولت است. دادستان عمومی ایالت هاوایی در این باره گفت:«نگرانی ما از این است که در تعریف آنها از روابط خانوادگی نزدیک، افراد خیلی زیادی حذف می‌شوند.»

از سوی دیگر، مقامات دولت ترامپ هیچ توضیحی در مورد اینکه چرا در فرمان مهاجرتی، اتباع این ۶ کشور هدف قرار گرفته‌اند یا اینکه چرا پناهجویان تهدیدی برای امنیت ملی محسوب می‌شوند، ارائه نکرده‌اند. طبق آمارهای ارائه شده از سوی آژانس سیاست‌گذاری مهاجرت از میان ۷۸۴هزار مهاجری که از سال ۲۰۱۱ تاکنون در امریکا اسکان داده شده‌اند تنها ۳ نفر به اتهام تلاش برای برنامه‌ریزی اقدامات تروریستی دستگیر شده‌اند.

واکنش‌های گسترده

صدور فرمان جدید دونالد ترامپ در مورد ممنوعیت ورود شهروندان ۶ کشور با اکثریت جمعیت مسلمان به خاک امریکا اگرچه در مقایسه با فرمان اولیه از انعطاف بیشتری برخوردار است اما همچنان واکنش‌هایی در داخل و خارج از این کشور در پی داشته است. به گزارش یورونیوز، ممنوعیت ورود در فرمان جدید شامل حال شهروندان عراقی نمی‌شود و و طبق آن، افرادی که روابط نزدیک خانوادگی یا کاری، تجاری و آموزشی در امریکا ندارند از دریافت روادید برای ورود به این کشور محروم می‌شوند. دیوید میلیبند، رییس کمیته نجات بین‌المللی شرایط کنونی را غیرانسانی و گیج‌کننده توصیف کرد و گفت: «این تصمیم دادگاه عالی به افراد آسیب‌پذیر و مردم بی‌گناهی که در انتظار ورود به ایالات متحده امریکا هستند، صدمه می‌زند و ازجمله این افراد می‌توان به اشخاصی با شرایط فوری پزشکی اشاره کرد.»

شمار زیادی از وکلا و فعالان در زمینه حقوق مهاجران اعلام کرده‌اند که در فرودگاه‌های بزرگ امریکا حضور خواهند داشت تا به افرادی که قصد ورود به خاک این کشور را دارند، کمک کنند و نگذارند مشکلی برای افراد با روادید معتبر پیش بیاید. نی تامسون، نماینده دموکرات در مجلس نمایندگان امریکا نیز با انتقاد از عملکرد غیرشفاف کاخ سفید گفت:«چند ساعت پیش از آنکه فرمان غیرقانونی و گمراه‌کننده منع سفر اجرا شود، مقام‌های دولت که برای اطلاع‌رسانی به کنگره آمده بودند، یا نمی‌خواستند یا قادر نبودند پاسخ معناداری به این پرسش‌ها بدهند که چگونه مشخص می‌کنند این منع سفر چه کسانی را هدف قرار می‌دهد. این عدم شفافیت و آمادگی نشان می‌دهد که دولت از بحران و آشفتگی پس از اعلام فرمان اول منع سفر درس نگرفته است.»

دونالد ترامپ با اشاره به حملات تروریستی در پاریس، لندن، بروکسل و برلین اصرار دارد که این فرمان مهاجرتی برای امنیت ملی امریکا ضروری است؛ اما منتقدان رییس‌جمهوری اساس این فرمان را سیاست اسلام‌هراسی می‌دانند و معتقدند که این فرمان نمی‌تواند مانع وقوع جنایات آن دسته از مهاجمانی شود که در خاک امریکا متولد شده‌اند.

تظاهرات‌های مردمی

به دنبال موافقت دیوان عالی با اجرای فرمان جنجال‌برانگیز مهاجرتی ترامپ، شهرهای نیویورک و لس‌آنجلس روز پنج‌شنبه به صحنه تجمعات اعتراض‌آمیز تبدیل شدند. به گزارش پایگاه اینترنتی «NY1» نیویورک، افراد خشمگینی که روز پنج‌شنبه در میدان «تایمز» در منهتن تجمع کردند، دست‌نوشته‌هایی در دست داشتند که روی آن نوشته شده بود:«نه منع می‌خواهیم و نه دیوارکشی» این افراد علیه دولت ترامپ شعار دادند و «توقف سیاست نژادپرستی» را خواستار شدند. راهپیمایان در این باره گفتند که این فرمان تبعیض‌آمیز، امنیت امریکا را افزایش نخواهد داد؛ این کار نژادپرستانه و بیگانه‌هراسی بوده و بر خلاف ارزش‌های امریکاست. در ساحل غربی امریکا، شهر لس‌آنجلس در ایالت کالیفرنیا نیز شاهد اعتراض‌های گسترده به فرمان ترامپ بود. به گزارش پایگاه اینترنتی«دیلی کالر» تظاهرکنندگان کاخ سفید و دیوان عالی امریکا را محکوم کردند و شعار«بلند بگو، مهاجران خوش آمدید!» سر دادند. آنها همچنین علیه ترامپ و مایک پنس، معاون اول وی شعار دادند و برکناری هر دو مقام را خواستار شدند. حضور برخی وکلا و حقوقدانان در این تجمع قابل توجه بود. این افراد برای ارائه مشاوره حقوقی رایگان به مسافران بین‌المللی که در فرودگاه لس‌آنجلس برای ورود به کشور با مشکل روبه‌رو می‌شوند، اعلام آمادگی کردند.

حمله انتحاری در کمپ پناهجویان سوری در لبنان

گروه جهان|
اردوگاه‌های پناهجویان سوری در شمال شرق لبنان جمعه شاهد ۵ حمله انتحاری هنگام عملیات بازرسی توسط نیروهای ارتش لبنان بود که در جریان آن حداقل ۷ نظامی مجروح شده‌اند. مهاجمان به محض ورود نیروهای ارتش به اردوگاه‌ها، کمربندهای انفجاری خود را فعال کرده‌اند. به گزارش خبرگزاری دولتی لبنان، ارتش لبنان صبح جمعه به اردوگاه پناهجویان سوری «النور» در شرق شهرک عرسال واقع در شمال شرق لبنان یورش بردند. بنابر اعلام ارتش لبنان، هنگام بازرسی اردوگاه یک مهاجم انتحاری، کمربند بمب‌گذاری شده خود را در کنار یکی از خودروهای ارتش منفجر کرد. این اقدام به کشته شدن مهاجم و زخمی شدن ۳ نظامی لبنانی انجامید. پس از آن ۳ مهاجم انتحاری هم با هدف آسیب رساندن به نیروهای ارتش، بمب‌های همراه خود را منفجر کردند که به کسی از نظامیان آسیبی نرسید. یک بمب کنار جاده‌یی هم توسط مهاجمان منفجر شده است. نیروهای ارتش ۴ بمب دیگر که برای منفجر شدن آماده بود، خنثی کردند. در بیانیه ارتش لبنان ادامه داده است:«یک گشت دیگر ارتش لبنان هم برای بازرسی وارد اردوگاه پناهجویان سوری القاریه در همان منطقه شدند که یکی از تروریست‌ها، کمربند بمب‌گذاری شده خود را منفجر کرد. در این حمله به نظامیان آسیبی نرسید. یک تروریست دیگر نارنجکی به سمت یکی از خودروهای نیروی ارتش پرتاب کرد که به زخمی شدن ۴ نظامی انجامید». یک بالگرد ارتش اقدام به انتقال نظامیان زخمی به بیمارستان کرد. منابع امنیتی به رادیو «صدای لبنان» گفتند که ارتش، عملیات بزرگی در اردوگاه‌های عرسال اجرا کرد که طی آن حدود ۱۵۰سوری بازداشت شدند. به گفته این منابع، شماری از دستگیرشدگان مسلح بودند. یورش به اردوگاه‌های منطقه عرسال پس از آن صورت می‌گیرد که نیروهای سازمان ارتش لبنان روز پنج‌شنبه، شخصی سوری با نام «احمد خالد دیاب» که قاتل یکی از افسران ارتش لبنان است را دستگیر کردند. به گزارش رسانه‌های محلی دستگیری این شخص به فاش شدن اطلاعاتی درباره عملیات بمب‌گذاری بزرگی انجامید که در منطقه عرسال برای آن برنامه‌ریزی می‌شد. جنگ و درگیری در سوریه مرزهای این کشور با لبنان را نیز ناامن کرده است. ارتش لبنان همواره در مناطق مرزی با گروه‌های تروریستی ازجمله داعش و القاعده درگیر است.

احتمال رویارویی نظامی چین و هند بالا گرفت

گروه جهان|
ارتش هند جمعه به‌دنبال افزایش تنش مرزی در مناطق شمال شرقی با چین بیش از ۳هزار نیروی نظامی به منطقه سیکیم اعزام کرد. به گزارش ایرنا، تنش مرزی بین هند و چین از اوایل هفته جاری به دنبال نفوذ نیروهای هندی به خاک چین در مخالفت با ساخت جاده مرزی توسط نظامیان چینی در منطقه راهبردی «دوکلم» آغاز شد. وزارت خارجه بوتان نیز با صدور بیانیه‌یی با اعتراض به احداث جاده در خاک این کشور توسط چین از پکن خواست به توافقنامه‌های مرزی احترام بگذارد. به گفته مرزبانان هندی، چین نیز پس از اعزام مرزبانان هندی، اقدام به افزایش نیروهای نظامی خود در مناطق مرزی سیکیم کرده است. هر چند دولت و ارتش هند تاکنون درباره تنش‌های مرزی با چین اظهارنظری نکرده‌اند ولی کارشناسان نظامی معتقدند که رویارویی نیروهای چینی و هندی در بخش دوکلا در منطقه دوکلم جدی‌ترین تنش بین دو کشور در چند دهه اخیر است. چین و هند در ۱۹۶۲ به‌دنبال افزایش اختلافات مرزی با یکدیگر وارد جنگ شدند. یک مقام آگاه در دولت هند با بیان اینکه تاکنون گفت‌وگوها بین فرماندهان ارتش هند و چین به نتیجه نرسیده، گفته هیچ‌یک از نیروهای چینی و هندی حاضر به عقب‌نشینی از دوکلم نشده‌اند. وزارت خارجه چین پیش‌تر اعلام کرده بود به‌دلیل عبور نیروهای هندی از منطقه مرزی سیکیم، چین نیز تدابیر مقابله‌جویانه را اتخاذ کرده است. چین، بوتان و هند در مناطقی به وسعت ۷۵۰کیلومتر مربع دچار اختلاف هستند. یکی از این مناطق دوکلم یا دونگ‌لانگ است. چین در نظر دارد با ساخت جاده در دوکلم امکان دسترسی به مناطق مرزی بوتان و هند را تسهیل کند. این اقدام چین با واکنش و مخالفت شدید هند مواجه شده است. مقامات هندی نگران ادعاهای ارضی چین در منطقه دوکلم هستند. تنش‌ها در شرایطی بالا گرفته که چین و هند توافقنامه همکاری نظامی مرزی با هدف جلوگیری از رویارویی نظامی در امتداد خطوط واقعی مرزی با هم امضا کرده‌اند. براساس این توافقنامه، نیروهای دو کشور باید با خویشتنداری از رویارویی نظامی در مناطق مرزی مانند بخش‌هایی از ایالت آرناچال پرادش جلوگیری کنند. روابط چین و هند مدت‌هاست که به دلیل اختلافات ارضی درازمدت همچنین اجرای کریدور اقتصادی چین در پاکستان دچار مشکل بوده است.

«ترزا می» از مجلس عوام بریتانیا رای اعتماد گرفت

گروه جهان|
پس از حدود دو هفته از انتخابات زودهنگام سراسری در بریتانیا، نخست‌وزیر این کشور در نهایت توانست به عنوان دولت اقلیت رای اعتماد مجلس عوام را به دست آورد. ترزا می که در این انتخابات خودخوانده شکست سختی را تجربه کرد، پس از رایزنی‌های طولانی برای جلب حمایت حزب افراطی اتحادگرای دموکراتیک ایرلند شمالی موفق شد با کسب ۳۲۳رای موافق در برابر ۳۰۹رای مخالف، دولت اقلیت تشکیل بدهد. نخست‌وزیر بریتانیا که برای شرکت در اجلاس گروه ۲۰ به شهر برلین، پایتخت آلمان سفر کرده بود برای این رای‌گیری حساس، نشست را زودتر ترک کرد و به لندن بازگشت. بوریس جانسون، وزیر امور خارجه بریتانیا نیز برای حضور در این رای‌گیری از رفتن به کنفرانس قبرس در سوییس اجتناب ورزید.

حزب ترزا می در انتخابات گذشته موفق شد بیشترین شمار کرسی‌ها را در مجلس عوام به دست آورد اما بر خلاف انتظارها نتوانست اکثریت آرا با ۳۲۶کرسی را کسب کند و بدین‌ترتیب برای تشکیل دولت مجبور شد برای جلب حمایت حزب راست افراطی منطقه ایرلند شمالی با ۱۰کرسی در پارلمان تلاش کند. به گزارش بلومبرگ، ترزا می برای جلوگیری از شکست احتمالی در رای‌گیری تشکیل دولت مجبور شد امتیازات سنگینی در رابطه با حقوق سقط جنین بدهد اما موفق شد تایید پارلمان را برای دیگر برنامه‌های قانونی خود ازجمله برگزیت به دست آورد. شکست محافظه‌کاران در انتخابات اخیر و از دست دادن کنترل پارلمان موجب شده بود تا برخی از نمایندگان رقیب به تاخیر افتادن روند برگزیت را خواستار شوند. به این ترتیب گام اصلی برای حمایت از راهبرد دولت برای خروج از اتحادیه اروپا برداشته شد. این رای به این معنی است که ترزا می در نخستین آزمون اتحاد جدید با حزب اتحادگرای دموکراتیک ایرلند شمالی پیروز شده است. نقاط ضعف ترزا می پس از صدور مجوز فیلیپ هاموند در رابطه با تامین مالی برای جلوگیری از مشکل سقط جنین زنان در ایرلند شمالی خود را نشان داد. در ایرلند شمالی محدودیت‌های اساسی در زمینه سقط جنین وجود دارد و حزب افراطی اتحادگرای دموکراتیک ایرلند شمالی نیز به کلی با این مساله مخالف است.

دریچه

اعلام موجودیت «ائتلاف برای نجات افغانستان» در آنکارا

گروه جهان| «شورای عالی ائتلاف برای نجات افغانستان»، متشکل از احزاب «جمعیت اسلامی»، «جنبش ملی – اسلامی» و «وحدت اسلامی مردم افغانستان» اعلام موجودیت کرد و در نخستین گام اعلام کرد که برای جلوگیری از فروپاشی نظام و هرج و مرج سیاسی در کشور به‌زودی اجلاسی با حضور جریان‌های همسو برای تصمیم‌های مقتضی برگزار خواهد کرد. به گزارش ایرنا، این شورا هدف از تشکیل شورای عالی ائتلاف برای نجات افغانستان را مدیریت بحران فعلی این کشور اعلام کرده است. نخستین نشست این ائتلاف با حضور محمد محقق، رییس حزب وحدت اسلامی مردم افغانستان، عطامحمد نور، رییس شورای اجرایی جمعیت اسلامی و عبدالرشید دوستم، رهبر جنبش ملی اسلامی در آنکارا برگزار شده است.

گفته شده، شمار اعضای شورای عالی ائتلاف برای نجات افغانستان، ۳۰نفر اعلام شده که از هریک از احزاب سه‌گانه ۱۰نفر از رهبران تراز اول این احزاب، به عضویت آن درخواهند آمد، اما اعضای این شورا در آینده قابل توسعه خواهد بود. این ائتلاف تازه تاسیس دارای ۸ کمیته در زمینه‌های سیاسی و روابط بین‌المللی، امور راهبردی، امنیتی، فرهنگی و امور رسانه‌ها، مالی و اداری، حقوقی و امور زنان، علما و روحانیان و جوانان و دانشجویان خواهد بود. بازگرداندن اعتماد ملی، الزام نیروهای سیاسی و حکومت به اجرای تفاهمنامه سیاسی تشکیل دولت وحدت ملی و قانون اساسی، تلاش برای تقویت نیروهای دفاعی برای مقابله با تروریسم، حمایت از روند صلح، کوشش برای بازگردان اختیارات معاون اول رییس‌جمهوری و معاون رییس اجرایی، ایجاد توازن در اجرای طرح‌های توسعه و گزینش کادرهای امنیتی و دفاعی و تامین حقوق شهروندی و آزادی اجتماعات مدنی بخشی از برنامه‌های این شورا اعلام شده است.

در بیانیه این شورا آمده است که «قانون‌شکنی، اقدامات فراقانونی، اعمال سلیقه‌های شخصی از سوی رییس‌جمهوری، مداخله غیرقانونی مشاوران رییس‌جمهوری در وزارتخانه‌ها و نهادهای قانونی و دخالت در اختیارات وزیران، اوضاع کشور را به سوی هرج و مرج سوق داده» و از محمداشرف غنی خواسته تمام اقدامات فراقانونی خود را متوقف کرده و به قانون اساسی کشور و اختیارات قانونی وزیران و روسای دستگاه‌ها احترام بگذارد. شورای عالی ائتلاف تصریح کرده، مبنای مشروعیت حکومت وحدت ملی، انتخابات و رای مردم و چارچوب توافقنامه حکومت وحدت ملی است. این بیانیه اضافه کرده که تامین امنیت، پایه توسعه و برگزاری انتخابات آینده است، ولی متاسفانه نه تنها امنیت در جنوب، شرق و غرب تامین نشد که در یک سال گذشته، جنگ تمام عیار در استان‌های شمال وشمال شرق از «فاریاب» تا «بدخشان» گسترش یافته و از رییس‌جمهوری خواسته طرح‌های اعضای شورای امنیت ملی را اجرا کند و کشور تنها با چند نفر از معتمدان نهاد ریاست‌جمهوری اداره نخواهد شد.

از منطقه

دستگیری بیش از ۱۶۰ مهاجر غیرقانونی در ترکیه

ژاندارمری ترکیه اعلام کرده در چند روز گذشته ۱۶۸ مهاجر غیرقانونی که قصد عزیمت به اروپا از طریق خاک ترکیه را داشتند، در نقاط مختلف این کشور دستگیر شدند. بنا بر اعلام فرماندهی ژاندارمری ترکیه، نیروهای گارد ساحلی ترکیه در شهرستان آیوالیک استان بالیک اسیر ۴۵ نفر از اتباع خارجی را که قصد عبور غیرقانونی به وسیله قایق‌های بادی به جزیره میدیلی (لسبوس) یونان را داشتند، دستگیر کردند. این افراد شامل ۲۴ زن و ۲۰ کودک و یک مرد بودند.

پاکستان نگران بازگشت داعشی‌های اجاره‌ای

با نزدیک شدن به روزهای پایانی داعش، پاکستان نگران بازگشت اتباع پاکستانی عضو این گروه تروریستی به کشور است. رسانه‌های معتبر پاکستان گزارش داده‌اند که تعداد نامعلومی از جنگجویان داعش و جبهه النصرت که از پاکستان عازم سوریه شده بودند، حالا به کشورشان بازگشته‌اند و احتمالا در پاکستان به حملات تروریستی بزرگ دست خواهند زد. تا سال گذشته، اسلام‌آباد حضور داعش در پاکستان را تکذیب می‌کرد اما اکنون مدتی است که حضور داعش در پاکستان، به موضوع پذیرفته شده تبدیل شده و حضور جدی‌تر داعش در افغانستان و نیز آغاز روند بازگشت پاکستانی‌هایی که به‌عنوان جنگجویان اجاره‌یی به داعش در سوریه ملحق شده بودند، باعث شده تا پاکستان با یک چالش امنیتی جدید مواجه شود.

ناتو نیروهای جدید به افغانستان اعزام می‌کند

ناتو قصد دارد صدها نفر از نیروهای این سازمان نظامی را به افغانستان اعزام کند. به گزارش یورونیوز، ینس استولتنبرگ دبیرکل ناتو، در نشست کشورهای عضو سازمان پیمان آتلانتیک شمالی اعلام کرد که این نیروهای جدید نه برای مبارزه مسلحانه بلکه برای آموزش و ارائه مشاوره به نیروهای امنیتی افغانستان به این کشور جنگ‌زده اعزام خواهند شد. گفته شده تاکنون ۱۵ کشور عضو ناتو با اعزام نیروها به افغانستان موافق کرده‌اند. رقم دقیق نیروهای اعزامی ناتو به افغانستان ۳ هزار نفر خواهد بود. ناتو در حال حاضر بیش از ۱۳ هزار نیرو در افغانستان دارد. ماموریت نظامی و شرکت در درگیری‌ها از سوی ناتو در افغانستان از سال ۲۰۱۵ متوقف شده است. نیروهای نظامی کشورهای عضو ناتو بیشتر جهت مشاوره و همکاری‌های نظامی با نیروهای افغانستانی در این کشور هستند.

کمیته ویژه تحقیق برای حادثه نجف

وزیر کشور عراق برای تحقیق و بررسی جزییات حوادث پنج‌شنبه شب در نجف‌اشرف دستور تشکیل یک کمیته تحقیق با حضور افسران بلندپایه وزارت کشور را صادر کرد. به گزارش ایرنا، گروهی از اهالی نجف در اعتراض به اختلال و کاهش اختصاص برق دولتی، همزمان با افزایش شدید دمای هوا، ضمن تجمع و تظاهرات، بزرگراه نجف را بستند که به گفته برخی شاهدان، با مداخله نیروهای امنیتی و اقدام آنان به تیراندازی، چند شهروند کشته و زخمی شدند. منابع رسمی هنوز کشته و زخمی شدن شهروندان را تایید نکرده‌اند. مشاور رسانه‌یی وزیر کشور عراق با انتشار بیانیه‌یی اعلام کرده یک کمیته تحقیق با حضور افسران بلندپایه وزارت کشور برای روشن شدن ابعاد حادثه راهی نجف خواهند شد.

تحلیل

نقدینگی در حبس بانک

حسین خزلی‌خرازی در رابطه با تناقض حجم نقدینگی بالغ بر ۱۲۰۰میلیارد تومان و عدم دستیابی به اقتصاد مولد گفت: حجم نقدینگی در بنگاه‌ها به شکل سپرده‌گذاری قفل شده و در اختیار صنایع و کارآفرین نیست که دلیل این رویداد سود بالایی که بانک‌ها به سپرده‌گذاران پرداخت می‌کند و علاوه بر این خشکی دارایی نزد مردم هم تاثیرگذار است.

این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: حداقل ۳۰درصد نقدینگی کشور جزو مبالغ ناوصول و معوقات و در گروی بانک‌هاست و از جمله دارایی سمی بانک محسوب می‌شود که در چرخه نقدینگی کشور وجود ندارد.

وی تشریح کرد: راهکار مبارزه با این معضل کاهش نرخ سپرده‌های بانکی و جهت‌دهی سپرده‌ها در ایجاد اشتغال، افزایش تولید و رونق در بازار سرمایه است.

وی افزود: روش‌های مختلفی برای تشویق بازار سرمایه به ویژه سهام وجود دارد که نقدینگی را وارد بورس کند و پذیره‌نویسی‌ها، عرضه‌های اولیه و ابزارهای مالی تقویت شود تا مردم به روش‌های مالی نوین روی بیاورند و سرمایه را برای بهبود اقتصاد به کار گرفته شود.

خزلی‌خرازی عنوان کرد: نهادهایی باید واسطه‌گری کنند و با خرید دارایی‌های مسموم آن را از نظام اقتصادی بزدایند و بانک‌ها باید مکلف شوند تا اموال یا مستغلاتی که در وثیقه دارند را با هر قیمتی حتی کمتر ارزش واقعی آن دارایی به فروش برسانند تا از حالت مسمومیت خارج شود.

وی افزود: گاهی برای زدودن دارایی‌های مسموم دولت پیش دستی کرده و اموالی که بانک در رهن دارد اما توانایی فروش ندارند را خریداری کرده و در قبال آن پول نقدی را به بانک‌ها ارائه کرده است.

درواقع این عمل تزریق منابع به آنهاست و بانک‌ها اجازه داده می‌شود با مقدار دارایی حاصل شده که در ترازنامه بانک‌ها هم محاسبه نمی‌شود عملیات بانکی همانند اینکه تسهیلات ارائه کنند و در نهایت با این اقدام امکان روبه‌رویی با مسمومیت پیش بیاید.

خزلی‌خرازی اظهار کرد: میزان نقدینگی در اقتصاد جایگاهی ندارد بلکه حالت ضریب چرخشی که در زمان رونق به وجود می‌آید اقتصاد را شکوفا و متحول می‌کند. ضریب چرخش نقدینگی زمانی افزایش میابد که حجم نقدینگی تبدیل به کالا شود و آن کالا دوباره به مقدار نقدیات برگردد.

به گفته این کارشناس، کشور ما به دلیل رکود به وجود آمده، چرخش خدمات و کالا ضعیفی داریم و متاسفانه منابع در سپرده بانک حبس می‌شود و هر ساله هم سودی تقریبا معادل با ۲۰۰هزار میلیارد دلار به آن افزوده می‌شود و مبلغ‌های گروی بانک‌ها رشد می‌کند.

خزلی‌خرازی تصریح کرد: حجم کلان نقدینگی همچون آب خروشانی است که پشت یک سد جمع شده و هر لحظه امکان تبدیل به سیلی ویرانگر را دارد و اگر ابزارهای کنترل تورم یا سیاست‌های توسعه‌یی برانگیخته شود معضلاتی مانند تورم شدید را به وجود می‌آورد.

وی خاطرنشان کرد: دولت باید چاره‌یی برای نحوه استفاده نقدینگی به‌طوری که بتواند رکود را کنترل، تورم را در حد ۱۰ تا ۱۵درصد نگه دارد و رونق را به بازار برگرداند بکند و خردجمعی می‌تواند از پس غول مشکلات اقتصادی بر بیاید.

وی همچنین به اقدام اخیر دولت اشاره کرد و گفت: طرح ادغام چندی از موسسات مالی و اعتباری بسیار سازنده است. با این عمل مجموعه بزرگ و قدرتمندتری ایجاد شده و نقدینگی را بهتر می‌توان به کار گرفت و جهت داد.

وی معتقد است: مشکل اقتصادی و استفاده بهینه نقدینگی در پرداخت عرضه نیست بلکه گردیه‌یی در تقاضای کل است و در اصل باید نیاز مالی خانوارها تامیین شود تا شهروندان قادر به پرداخت هزینه شوند.

خزلی‌خرازی گفت: ارائه وام‌های خرد به افراد و خانواده‌ها امکان خرید آنها را افزایش می‌دهد و افزایش قدرت خرید خانواده‌ها، کشور را از حالت رکودی خارج می‌کند و به دنبال آن تولید و اشتغال که از ابهامات اصلی اقتصاد ایران است دور می‌شود.

کارشناس بازار سرمایه عنوان کرد: ایرانی‌ها با خرید کالای ایرانی می‌توانند حجم ۷۰هزار میلیارد تومانی را کاهش دهند و المان‌های قدرت خرید خانواده و ارائه تسهیلات به صنایع در کنار کنترل قاچاق ثمره بخش می‌شود.

خزلی خاطرنشان کرد: اجرای دقیق قوانین کسب و کار، ارائه وام‌های خرد و افزایش دست مزد شاغلان مکانیسم رفاه همراه با رونق و عدم رکود را به ارمغان می‌آورد.

وی افزود: بانک کشاورزی هم در راستای افزایش دارایی خانواده‌ها طرح یارا کارت را اجرا کرد که با این اقدام مناسب کمک بسیاری در حل مشکلات توده‌یی خانواده و جامعه شد. پیش از افراد سطح پایین جامعه ضامنی برای گرفتن وامی هرچند با مقدارکم نداشتند اما با این طرح هم کمکی به افراد می‌شود و هم دغدغه‌یی برای دولت پیش نمی‌آید و تضمین پرداخت اقساد وام آنها مبلغ یارانه اوست.

خزلی‌خرازی ادامه داد: زمانی که دارایی افراد ضعیف ازدیاد یابد حتی اگر خرید این قشر نسبت به گذشته بیشتر نشود، دولت در بحث‌های دیگری مانند بهبود وضعیت سلامت و تغذیه آنها منفعت می‌برد و از بحران‌های دیگر اقتصادی و اجتماعی جلوگیری می‌شود.

وی همچنین به اهمیت موضوع اجرای دقیق قوانین کسب و کار هم اشاره کرد و گفت: مقررات فضای کسب و کار به خوبی اجرا نمی‌شود و این عدم توجه مربوط به دولت فعلی یا پیشین ندارد و متاسفانه حدود ۱۰ سال متروک مانده است.

خزلی‌خرازی گفت: بندهای قوانین کسب و کار هر کدام به خودی خود می‌تواند قدمی برای پیشرفت اقتصاد کشور شود و با کمترین تبعات بیشترین بهره را کسب کرد.

نگاهی به رفتارهای مالیاتی سرمایه‌داری مدرن

فرارهای مالیاتی، معادل ۵ درصد تولید ناخالص داخلی جهان

احمد سیف|

تفاوت بین فرار مالیاتی (که غیرقانونی است) و اجتناب از پرداخت مالیات (که قانونی است) تفاوت قابل‌توجهی نیست ولی واقعیت این است که پیامدهایش مثل هم‌اند، یعنی باعث می‌شوند تا درآمد مالیاتی دولت کاهش یابد و بعد به صورت مالیات بیشتر بر دیگران یا کاستن از هزینه‌های عمومی درآید. به‌خصوص پس از بحران مالی ۲۰۰۸ و کسری مالی که اغلب دولت‌ها با آن روبه رو شده‌اند موجب شد تا سیاست ریاضت اقتصادی را هم جهانی کرده‌اند. جالب اینکه با وجود گستردگی فرار مالیاتی و اجتناب از پرداخت مالیات، سیاست‌پردازان ترجیح داده‌اند که به جای کاستن از این جرایم به کاستن از هزینه‌های عمومی اقدام کنند. تقریبا همگان می‌دانند که فرار مالیاتی و اجتناب از پرداخت مالیات بسیار اتفاق می‌افتد ولی برای مقابله با این دو پدیده که من آنها را وجوهی از «طاعون مدرن» می‌دانم اقدام قابل‌توجهی انجام نمی‌گیرد. صندوق بین‌المللی پول می‌پذیرد که «اجتناب از پرداخت مالیات به‌وسیله بنگاه‌های فراملیتی به صورت عمده‌ترین ریسکی درآمده است که درآمد دولتی با آن روبه‌روست».

در این بررسی همچنین می‌خوانیم که در نتیجه این اجتناب از پرداخت مالیات، «اساس مالیاتی دولت‌ها به‌شدت تضعیف شده است و انتقال سود به بهشت‌های مالیاتی به‌طور گسترده‌یی صورت می‌گیرد و رابطه بین آنجا که فعالیت‌های اقتصادی در آن صورت می‌گیرد و ثبت سود و درنتیجه مالیات دریافتی قطع شده است». بانک جهانی حتی فراتر رفته و مدعی است که «حدودا ۵۰درصد درآمدهای مالیاتی دولت‌ها به دلیل اجتناب بنگاه‌ها از پرداخت مالیات از دست می‌رود». ماتیوس درباره پی‌آمد اجتناب مالیاتی درامریکا داده‌های آماری جالبی به دست می‌دهد که بر اساس برآورد اداره درآمدهای داخلی «فرار مالیاتی بسیار جدی و فعالیت پرسودی است که باعث می‌شود دولت فدرال در فاصله ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۰ به‌طور متوسط سالی ۴۵۸ میلیارد دلار کمتر درآمد مالیاتی داشته باشد». شبکه عدالت مالیاتی برآوردی از میزان درآمد مالیاتی جهانی که از دست می‌رود به‌دست می‌دهد و معتقد است که «کل فرار مالیاتی در اقتصاد جهان بیش از ۳٫۱ تریلیون دلار است که حدودا ۵٫۱ درصد تولید ناخالص داخلی جهان است که نتیجه عملیات اقتصاد سایه‌یی در اغلب کشورهای جهان است». هنریکه از محققان همین شبکه است در برآوردی که به دست می‌دهد میزان را از آنچه در ۲۰۱۱ گزارش شد بیشتر می‌داند. او با اشاره به ثروت مالی در اقتصاد جهان معتقد است که «براساس برآورد ما با استفاده از ۸۰ بهشت مالیاتی، حداقل بین ۲۱ تا ۳۲ تریلیون دلار- به دلار ۲۰۱۰- تقریبا بدون پرداختن مالیات در جهان سرمایه‌گذاری شده است». او همچنین برآورد می‌کند که کشورهای درحال‌توسعه به‌طور متوسط «سالی بین ۱۲۰ تا ۱۶۰میلیارد دلار درآمد مالیاتی خود را از دست می‌دهند که از کل سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و کمک‌های خارجی کشورهای سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه OECD به‌مراتب بیشتر است» اما درباره فعالیت‌های بنگاه‌های فراملیتی در بهشت‌های مالیاتی، مکاینتایر و دیگران به بررسی این مساله پرداخته و اشاره کردند که بنگاه‌های فورچون ۵۰۰ بیش از ۲٫۱تریلیون دلار از سودهای خود را برای فرار مالیاتی در این بهشت‌های مالیات پارک کرده‌اند. اگر دولت امریکا بتواند به این سودهای پارک‌شده دسترسی داشته باشد و براساس قوانین جاری امریکا از آنها مالیات بگیرد، بنگاه‌های فورچون ۵۰۰ «باید ۶۲۰میلیارد دلار دیگر به دولت مالیات بپردازند».

اینکه چه‌گونه این بنگاه‌ها از پرداخت مالیات شانه‌خالی می‌کنند در اینجا مورد توجه من نیست ولی همان‌طور که به اشاره گفته‌ام مقوله فرار مالیاتی و اجتناب از پرداختن مالیات از مشکلات اساسی اقتصاد سرمایه‌داری جهانی هستند که باید در سطح جهانی برای مقابله جدی و موثر با این دو پدیده دست به اقدام زد. البته بلافاصله اضافه کنم که نظام مالیاتی ما یک ضعف ساختاری بسیار اساسی دارد. منظورم از این ضعف ساختاری این است که نظام مالیاتی بر این اساس شکل گرفته که می‌توان به‌طور دقیق مشخص کرد که شعب مختلف یک بنگاه فراملیتی که در کشورهای مختلف پراکنده‌اند چه میزان سود داشته‌اند. در واقعیت امر، ولی با لشگری از حسابداران و دیگر کارشناسان روبه‌رو هستیم که سود یک بنگاه فراملیتی را به هرسرزمینی که- از نظر تعهدات مالیاتی کمترباشد- منتقل می‌کنند. در ۲۰۱۰ به عنوان مثال بنگاه‌های امریکایی گزارش کردند که میزان سودی که در برمودا به دست آورده‌اند ۹۴ میلیارد دلار بود در حالی که کل تولید ناخالص داخلی برمودا در آن سال تنها ۶ میلیارد دلار بود. به همین ترتیب بنگاه‌های امریکایی ۵۱ میلیارد دلار از سودهای خود را در جزایر کیمن گزارش کردند در حالی که کل تولید ناخالص داخلی این جزایر فقط ۳میلیارد دلار بود. به سخن دیگر، نسبت سود بنگاه‌های امریکایی دراین دو بهشت مالیاتی به تولید ناخالص داخلی آنها به ترتیب ۱۶۴۳درصد و ۱۶۰۰درصد بود. ناگفته روشن است که اگر اراده سیاسی کافی وجود داشته باشد می‌توان جلوی این دست حساب‌سازی‌ها را که تنها برای فرار مالیاتی صورت می‌گیرد، گرفت.

یکی از شیوه‌هایی که برای فرار مالیاتی بنگاه‌های فراملیتی مورد استفاده قرار می‌دهند وام گرفتن از شعب خودی است. این شیوه به این ترتیب عمل می‌کند که شعبه‌یی که در کشوری است که در آن مالیات برسود بنگاه‌ها به‌نسبت بالاست از شعبه دیگری از همان بنگاه که در یک بهشت مالیاتی به ثبت رسیده مبلغ گزافی قرض می‌گیرد. هدف اصلی از این کار در واقع انتقال سود به کشوری است که در آن نرخ مالیات پایین است یا اینکه اصلا مالیاتی پرداخت نمی‌شود. روشن است که هزینه بهره وام از سود قبل از مالیات شعبه‌یی که در کشور با مالیات بالا واقع است کسر می‌شود و البته شعبه‌یی که در یک بهشت مالیاتی است هم به‌ازای درآمدی که دارد مالیاتی نمی‌پردازد. البته این شیوه درعین سادگی به‌سادگی هم می‌تواند کشف و با آن مقابله شود.

شیوه دیگری که بسیار مورد استفاده قرار می‌گیرد سوءاستفاده از قیمت‌های درون‌بنگاهی است. این درواقع یک شیوه قیمت‌گذاری سازمانی است که عمدتا برای به حداقل رساندن میزان مالیات پرداختی به‌کار گرفته می‌شود. متاسفانه سوءاستفاده از قیمت‌گذاری سازمانی بسیار گسترده و در عین حال بسیار حیرت‌آور است. قیمت‌سازی سازمانی یکی از گسترده‌ترین ابزارهای مورد استفاده برای انتقال ثروت به بهشت‌های مالیاتی است.

این کار به دو شیوه انجام می‌گیرد. در حالت اول، فرض کنید یک صادرکننده امریکایی صورت‌حساب به‌شدت حساب‌سازی شده را برای یک اداره وابسته به خود در یکی از بهشت‌های مالیاتی می‌فرستد. به عنوان مثال، به چند نمونه واقعی که در امریکا اتفاق افتاده است اشاره می‌کنم. صدور صندلی اتوموبیل به بلژیک به بهای ۱٫۶۶دلار هر واحد، ماشین‌حساب‌های کدخوان هر واحد ۳۵٫۹۵دلار و کامیون‌های مخصوص برای حمل‌ونقل با جک‌های قوی به جامایکا هر واحد ۳۸۴٫۱۴دلار. روشن است که با این قیمت‌ها بنگاه امریکایی در حساب‌های خود که به دولت امریکا ارائه می‌دهد، سودی نشان نخواهد داد که لازم باشد به‌ازای آن مالیات بپردازد.

اما شعبه وابسته به این صادرکننده امریکایی در یک بهشت مالیاتی پس از دریافت صورت حساب‌های جعلی ارسالی آن را بازنویسی کرده و صورت‌حسابی با قیمت‌های واقعی برای خریدار کالا در کشور مقصد ارسال می‌کند. پولی که بابت آن پرداخت می‌شود به حساب بنگاه در یک بهشت مالیاتی واریز می‌شود و در آنجا هم یا اصولا مالیاتی نیست یا اینکه حداقل ممکن را به عنوان مالیات می‌پردازد.

شیوه دوم برای انتقال هم به‌صورت توافق لفظی بین دو طرف انجام می‌گیرد یعنی در واقع طرفین می‌پذیرند که صورت‌حساب‌های جعلی ارسال شود ولی مابه‌التفاوت به حساب یا حساب‌هایی در یک بهشت مالیاتی واریز شود. اما نمونه دیگری که برای کلاهبرداری در این سرمایه‌داری رانت‌سالار انجام می‌گیرد به این صورت است. فرض کنید که یک تولیدکننده بریتانیایی ماشین‌های فتوکپی می‌سازد و به جهان صادر می‌کند. فرض کنید که هزینه تولید هر واحد از این ماشین‌ها هم ۱۰۰۰دلار است. این تولیدکننده انگلیسی در یکی از این بهشت‌های مالیاتی شعبه‌یی ایجاد می‌کند که آن شعبه این ماشین‌های فتوکپی را به بهای تمام‌شده خریداری می‌کند. به این ترتیب بنگاهی که درانگلیس به ثبت رسیده است در دفاتر خود سودی نشان نمی‌دهد که بابت آن مجبور به پرداخت مالیات برسود به دولت باشد. شعبه بهشت مالیاتی سپس همین ماشین‌ها را به یک شعبه دیگر که در کشور دیگری ایجاد شده است به بهای هر واحد ۲۰۰۰ دلار می‌فروشد و به این ترتیب به ازای هر ماشین هم ۱۰۰۰ دلار سود برده است. ولی چون پرداخت این مبادله در یک بهشت مالیاتی انجام می‌گیرد مالیاتی به ازای سود پرداخت نمی‌شود. اما این خریدار نهایی هم این ماشین‌ها را در بازار آزاد کشور مقصد به بهای ۱۵۰۰دلار می‌فروشد که براساس قیمت خرید ۲۰۰۰دلاری به‌ازای هر ماشین در واقع ۵۰۰ دلار زیان برده است که می‌تواند به خاطر این «زیان» از دولت تخفیف مالیاتی بگیرد. مشاهده می‌کنید که ز هر طرف که شود کشته به سود قماربازها در این قمارخانه جهانی است.

باری مشکل دیگری که با نظام مالیاتی درامریکا داریم و تاحدودی همین مشکل در دیگر کشورهای سرمایه‌داری پیشرفته وجود دارد، این است که بنگاه‌های امریکایی می‌توانند با ترفندهای متعدد پرداخت مالیات را به تعویق بیندازند. روی کاغذ، بنگاه‌های امریکایی باید ۳۵درصد مالیات بر سود خالص مستقل از اینکه این سود درکجا به دست می‌آید بپردازند (البته میزان مالیاتی که به کشورهای خارجی پرداخت می‌شود از تعهدات مالی به دولت امریکا کسر خواهد شد) ولی این میزان مالیات تنها موقعی اعمال می‌شود که سود به دست آمده به داخل اقتصاد امریکا انتقال یابد. برآورد می‌شود که حدودا دو تریلیون دلار از این سود درگذر سال‌ها در خارج از امریکا «به‌طور دایمی سرمایه‌گذاری» شده است به سخن دیگر، هیچ مالیاتی قرار نیست بابت آن پرداخت شود. البته شیوه‌های دیگری هم برای فرار مالیاتی وجود دارد. به شماری از آنها اشاره می‌کنم. بنگاه‌ها می‌توانند بطور مصنوعی مالکیت دارایی را به شعبه‌های خود در بهشت‌های مالیاتی که عمدتا وجود خارجی ندارند و تنها در اداره ثبت شرکت‌ها این بهشت‌ها به ثبت رسیده‌اند منتقل کنند.

بهترین نمونه‌یی که می‌توانم به دست بدهم ساختمان معروف اگلند در جزایر کیمن است که در یک ساختمان پنج یا شش طبقه، ۱۸۸۵۷ بنگاه فراملیتی «شعبه» دارند. حق اختراع به‌سهولت به یک بهشت مالیاتی منتقل می‌شود و بعد بنگاه ساکن امریکا که از آن اختراع استفاده می‌کند به شعبه خود در یک بهشت مالیاتی حق اختراع چشمگیری می‌پردازد که البته به‌ازای آن از دولت امریکا تخفیف مالیاتی می‌گیرد. شعبه دریافت‌کننده حق اختراع که در یک بهشت مالیاتی واقع است به‌ازای درآمدی که دارد مالیات نمی‌پردازد. همانطور که پیش‌تر هم اشاره کردم شعبه‌یی که در یک کشور با مالیات بالا قراردارد می‌تواند از شعبه‌یی که در یک بهشت مالیاتی واقع است میزان هنگفتی قرض بگیرد و حتی به ازای آن نرخ بهره بالایی هم بپردازد. هزینه بهره شامل تخفیف مالیاتی می‌شود ولی درآمد شعبه وام‌دهنده شامل مالیات نمی‌شود چون در یک بهشت مالیاتی به ثبت رسیده است. نتیجه این دست حساب‌سازی‌ها درعمل این است که بنگاه اصلی می‌تواند از پرداخت مالیات قانونی شانه خالی کند که اغلب نیز اینچنین می‌کند. از سوی دیگر نظر به اینکه یکی از تسهیلاتی که این بهشت‌های مالیاتی ارائه می‌دهند مخفی کاری و رازنگهداری است، بخش عمده‌یی از این فعالیت‌ها در ارقام رسمی دولتی که منتشر می‌شوند انعکاس نمی‌یابند. با این همه به‌خصوص در سال‌های اخیر شمار بسیاری از پژوهشگران مستقل و غیر وابسته به تحقیق درباره این ناهنجاری‌ها پرداخته و درباره درآمد دولتی که از دست می‌رود، روشنگری‌های موثری انجام داده‌اند. برای نمونه، اکسفام گزارش کرد که به سبب فرارمالیاتی بنگاه‌ها دولت امریکا بطورمتوسط سالی ۱۱۱میلیارد دلار درآمد مالیاتی از دست می‌دهد و متوسط میزان درآمدهای مالیاتی از دست رفته برای کشورهای درحال توسعه هم حدودا سالی ۱۰۰میلیارد دلار است که تاثیرات بسیار مخربی برسرمایه‌گذاری در آموزش، بهداشت، زیرساخت‌ها و بطور کلی برنامه‌های کاهش فقر دارد. عبرتاموز اینکه در کنار این درآمدهای مالیاتی از دست رفته، همین بنگاه‌ها از دولت‌ها یارانه هم دریافت می‌کنند. در همان گزارش اکسفام می‌خوانیم که در طول ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۴ پنجاه شرکت بزرگ امریکایی در برابر هر دلاری که به صورت مالیات پرداخته‌اند، ۲۷ دلار به صورت وام‌های دولتی، ضمانت وام، یا نجات از ورشکستگی دریافت کرده‌اند.

البته درباره پی‌آمدهای فرار مالیاتی و بهشت‌های مالیاتی بسیار می‌توان نوشت، ولی آنچه به گمان من درست است، این است که عمده‌ترین پی‌آمد این ناهنجاری ناکارآمدشدن نظام بازار است و به‌علاوه عمده‌ترین سازوکار انتقال ثروت از فقرا به ثروتمندان و سهام‌داران این بنگاه‌هاست.

◄ سیاست‌پردازی بدیل ضروری است

پیش از اینکه به وارسی این نکته بپردازم بد نیست اشاره کنم که وضع اقتصادی جهان به گونه‌یی است که به گمان من هیچ کار نکردن نمی‌تواند یکی از این انتخاب‌ها باشد.

از سوی دیگر با توجه به آن چه در ۴۰ سال گذشته گذشت، باید تاکید کنم که دیدگاه اقتصادی غالب- نولیبرالیسم- برای تخفیف این مشکلات بطور کامل بی‌اعتبار شده است و در زرادخانه خود هیچ سلاحی ندارد. وضعیت ناهنجار کنونی در واقع پی‌آمد این دیدگاه اقتصادی است و بدیهی است که این دیدگاه نمی‌تواند راه‌حلی ارائه نماید.

به‌طور خلاصه به چند سیاست کلی اشاره می‌کنم:

● نه فقط باید از ثروتمندان مالیات گرفت و برای توزیع عادلانه‌تر ثروت به اقدام جدی دست زد بلکه باید بکوشیم مجاری درآمدهای رانتی هم مسدود شود.

● یکی از منابع اصلی درآمدهای رانتی، حمایت از دارایی‌های فکری است که باید بطور جدی مورد بازنگری قرار بگیرد تا بتوانیم بین انگیزه نوآوران برای نوآوری و دسترس عموم به اطلاعات تازه توازن مطلوبی ایجاد کنیم.

● در سال‌های اخیر، آنچه انحصارات طبیعی نام داشتند- مثل برق، آب، گاز،...- در پوشش‌های فریبنده به بخش خصوصی واگذارشدند که درواقع منشا رانت اقتصادی قابل‌توجهی برای صاحبان خصوصی آنها شد. نه فقط این انحصارات طبیعی باید به مالکیت عموم برگردد بلکه برای جلوگیری از زهکشی رانتی که در این موسسات بسیار گسترده است باید از همه توان دولت استفاده شود.

● به‌عنوان بخشی از تمایل ذاتی نولیبرالیسم به اعمال ریاضت اقتصادی، باید این مسابقه احمقانه برای واگذاری‌ها و خصوصی‌سازی و کالاسازی مستقیم و غیر مستقیم متوقف شود. به تجربه دیده‌ایم که خصوصی‌سازی مستقیم و غیرمستقیم که اغلب تحت عناوین فریبنده «مشارکت بخش خصوصی و عمومی» مطرح می‌شوند، هم باعث افزایش هزینه زندگی برای اکثریت مردم جامعه می‌شود و هم اینکه فرصت‌های تازه‌یی برای رانت‌خواری در اختیار رانت‌خواران تازه می‌گذارد.

● باید برای کنترل نظام مالی جهانی گام‌های موثری برداشت تا بتوانیم اقتصاد پایداری داشته باشیم که به نفع اکثریت مطلق مردم مدیریت می‌شود. نظام مالی کنونی به صورتی متحول شده است که بحران‌آفرینی در آن به صورت یک تمایل طبیعی در آمده است.

● نه‌فقط میزان مالیات برثروتمندان روند نزولی داشته باشد بلکه بخش عمده‌یی از درآمدها در بهشت‌های مالیاتی مخفی شده است که نرخ واقعی مالیات پرداختی برای کاستن از مشکل نابرابری کارآمد نیست. درحالی که می‌توان برای بازگشت نرخ مالیات تصاعدی تلاش کرد باید این کار با فعالیت موثر برای کاستن از فرارمالیاتی و اجتناب از پرداختن مالیات همزمان باشد.

● با توجه به میزان ثروت مخفی‌شده در بهشت‌های مالیاتی، پیشنهاد پیکتی (۲۰۱۴) درباره مالیات برثروت- اگرچه پیشنهاد معقولی است، ولی کارآمد نخواهد بود. باید برای کشف ثروت‌های مخفی‌شده هم دست به یک پیکار جهانی زد و پس آن‌گاه، مالیات برثروت می‌تواند و باید به‌کار گرفته شود.

● برمبنای دیدگاهی که میان و سوفی ارائه کردند، وقتی میزان بدهی بخش خصوصی از قابلیت بازپرداخت‌شان بیشتر می‌شود و درعمل به‌صورت بحران مالی درمی‌آید تجدید ساختار بدهی خانوارها به‌مراتب موثرتر از نجات موسسات مالی خواهد بود.

● اگرچه آزادی تجارت لازم است ولی باید بخش مالی با جدیت و دقت تحت نظارت باشد در غیر این‌صورت حرکت نامعقول سرمایه به صورت بحران در می‌آید که هم برمیزان رشد اقتصادی اثرات مخرب دارد و هم تجارت آزاد را بی‌اعتبار می‌کند.

● با اصلاح نظام مالیاتی در کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری، باید تفاوت بین درآمدهای مکتسب و مکتسب‌نشده حفظ شده و درنظام مالیاتی اصلاح‌شده به‌کار گرفته شود. بردرآمدهای مکتسب‌نشده باید مالیات‌های تصاعدی وضع شود و در آمد مالیاتی ناشی از آن باید صرف افزایش تولید و توان تولیدی در اقتصاد شود. آموزش و بهداشت دو حوزه‌یی است که باید درآن سرمایه‌گذاری به‌مراتب بیشتری صورت بگیرد تا اقتصاد ما بتواند مولدتر شده و درکنار آن گام‌های موثری برای کاهش نابرابری درآمد و ثروت برداشته شود.

درصفحات پیشین کوشیدم ابعاد نابرابری را بررسی کنم. نتیجه‌گیری اصلی و اساسی من این است که اگرچه در تحت نظام سرمایه‌داری همیشه نابرابری و فقر داشته‌ایم ولی به‌خصوص در ۴۰ سال اخیر هم نابرابری افزایش یافته است و هم فقر. پیامد آنی بحران مالی ۲۰۰۷-۲۰۰۹ اندکی تخفیف در نابرابری بود، ولی همان روند فزاینده از ۲۰۰۹ به بعد از سرگرفته شد. شماری از عوامل ساختاری مسوول گسترش نابرابری را بررسی کردیم و افزودیم که به گمان ما علت اصلی سرمایه‌داری رانت‌خواری است که شکل گرفته است. سرمایه‌داری رانت‌خوار به گمان من به جای اینکه مشوق تولید ارزش باشد مشوق زهکشی ارزش است. دراین صفحات همچنین از فرارمالیاتی و اجتناب از پرداخت مالیات هم سخن گفتیم که چه نقشی درافزودن بر نابرابری دارند. با توجه به مخاطرات فراوانی که افزایش نابرابری برای اقتصاد جهان در بردارد معتقدم که باید از سیاست‌های مالی هم استفاده کرد ولی برای اینکه درآمد و هزینه دولت‌ها معقول شود تصحیح نظام مالیاتی هم ضروری است.

در آوریل ۲۰۰۹ در واکنش به بحران مالی ۲۰۰۸ رهبران جهان سرمایه‌داری در جلسه‌یی که در لندن برگزار کرده بودند وعده دادند که «به مخفی‌کاری بانک‌ها» پایان دهند. شوربختانه باید گفت که برای انجام این مهم کار مهم و دندان‌گیری صورت نگرفته است. به گمان من هرچه که این مخفی‌کاری زودتر به پایان برسد به نفع اقتصاد جهانی است.

زنگ خطر نوسازی به صدا درآمد

پای ناوگان حمل‌ونقل لب گور است!

توسعه صادرات یکی از مولفه‌های رشد پایدار اقتصادی است، به همین منظور توسعه زیربناهای حمل و نقل و ایجاد شاهراه‌های ارتباطی یکی از ملزومات آن به شمار می‌رود و با توجه به موقعیت ژئواکونومیک ایران با بسط مسیرهای بازرگانی می‌توان افزایش صادرات، تولید و اشتغال را شاهد بود.

به گزارش باشگاه خبرنگاران عمر بالای ناوگان حمل و نقل کشور به پاشنه آشیل توسعه صادرات تبدیل شده و با وجود رکود حاکم در اقتصاد، تولیدکنندگان در صورت توفیق در تولیدکالای باکیفیت صادراتی با مشکلات عدیده‌یی برای صادر کردن آن مواجه هستند و این امر موجب شده تا بسیاری از بازارهای منطقه و کشورهای همسایه به رقبای دیگر از جمله ترکیه روی بیاورند.

بسیاری از کارشناسان، حمل و نقل را «نیرو محرکه توسعه» می‌دانند و موفقیت‌های راهبردی در این زمینه را نیازمند سرمایه‌گذاری کلان در راستای بهبود زیرساخت‌ها و تجهیزات حمل و نقل عنوان می‌کنند و به‌طور قطع گشایش در صادرات و گردش چرخه تجارت و بازرگانی مستلزم اصلاح و استانداردسازی زیرساخت‌های حمل و نقل کشور است.

محسن بهرامی ارض اقدس عضو اتاق بازرگانی تهران درخصوص اهمیت حمل و نقل درتوسعه صادرات عنوان کرد: توجه ویژه به زیرساخت‌ها یکی از نیازهای اصلی توسعه صادرات غیرنفتی تلقی می‌شود که نیازمند نظارت بیشتر حمل و نقل هوایی، ریلی و جاده‌یی است.

وی با بیان اینکه مشکل صادرات غیرنفتی فقط حمل و نقل نیست، گفت: مسائل دیگری از جمله معضلات موجود در بخش خدمات، دسته‌بندی مواد، تبلیغات، انبارداری پایانه‌های صادراتی، تجهیزات مورد نیاز در بنادر و درنظر گرفتن مشوق‌های صادراتی نیز به‌عنوان موانع جدی توسعه صادرات کشور محسوب می‌شوند.

بهرامی ارض اقدس با اشاره به اینکه گام‌های موثری در حوزه صادرات برداشته شده است، اذعان داشت: کاهش تشریفات، زمان ارائه گزارش میزان صادرات غیر نفتی در پنجره واحد گمرکی و نیز سرعت بالای ترخیص کالا در بنادر نمونه‌های بارز این مساله هستند.

قائم مقام مرکز توسعه صادرات ایران تصریح کرد: در شرایطی که کشور قطر با تحریم‌های ظالمانه از سوی همسایگان مواجه هست، فرصت طلایی برای حضور پایدار و فعال در بازار این کشور مهیا شده است، لذا انتظار می‌رود تا با نوسازی ناوگان هوایی کشور شاهد ارسال محصولات کشاورزی و کالاهای بادوام به قطر باشیم و خلأ موجود دیگر رقبا را پر کنیم.

بهرامی ارض‌اقدس با بیان اینکه به علت پروازهای نامنظم امکان حضور پایدار در بازار هدف از دست می‌رود، گفت: اگر این مشکل رفع نشود بازار قطر هم مانند روسیه از دست خواهد رفت، به همین منظور از آنجایی که توسعه صادرات غیرنفتی، راهبرد اساسی اقتصاد کشور است، باید رفع موانع آن در اولویت دستگاه‌های اجرایی قرار گیرد. این عضو اتاق بازرگانی تهران با اشاره به اینکه نمایندگی‌ها در کشورهای هدف هنوز به نقطه مطلوب خود نرسیده‌اند، بیان کرد: رایزنان بازرگانی می‌بایستی برای تبلیغ مناسب در کشورهای هدف، تلاش بیشتری کنند تا بدین طریق راه برای صادرکنندگان هموارتر شود.

◄ تکمیل کریدور شمال به جنوب افزایش ترانزیت کالا را به‌دنبال دارد

عباس آرگون عضو دیگر اتاق بازرگانی تهران با اشاره به نوسازی ناوگان حمل و نقل کشور بیان کرد: از آنجایی که توسعه صادرات یکی از مسائل مهم کشور محسوب می‌شود، به همین منظور باید ناوگان فرسوده حمل و نقل در تمام بخش‌های آن اعم از دریایی، هوایی و زمینی نوسازی شود.

وی افزود: توسعه صادرات یکی از راهکارهای خروج از رکود است و برای این منظور باید زیرساخت‌های مناسب حمل و نقل ایجاد شود و اگر این مهم صورت گیرد تنها از محل ترانزیت کالا درآمد زیادی نصیب کشور خواهد شد. آرگون با بیان اینکه اصلاح زیرساخت‌های حمل و نقل و استاندارد کردن آن هم به‌طور حتم موجب توسعه صادرات می‌شود، تاکید کرد: توسعه زیر ساخت‌ها و تکمیل کریدور شمال به جنوب کمک شایانی به افزایش ترانزیت کالا خواهد کرد.

همچنین فاطمه مقیمی عضو اتاق بازرگانی تهران نیز چندی پیش در خصوص نقش حمل و نقل در توسعه تجارت اظهار کرد: حمل و نقل حلقه تامین تجارت بین‌الملل بوده و رساندن کالا و محصولات به بازارهای هدف وابسته به شرایط آن است همچنین، قوانین و مقررات مربوط به حمل و نقل و گمرک در جهت تسهیل انجام امور تجاری نیازمند تغییرات اساسی است.

وی افزود: شرایط برای توسعه ناوگان حمل و نقل و به‌روز رسانی تجهیزات در راستای افزایش قابلیت‌های این بخش باید تغییرات جدی کند.

مقیمی عمر ناوگان جاده‌یی کشور را ۱۹سال عنوان کرد و گفت: این میزان در مقایسه با متوسط عمر جهانی بسیار کهنه و فرسوده محسوب می‌شود و برای بهبود این وضع باید اقدام اساسی انجام شود.

کسب و کار پایدار در استان سیستان و بلوچستان

خزانه‌ای قوی و مهم برای اقتصاد شرق کشور

یکی از مهـم ترین کارهای دولـت روحانی طرح ایجاد کسب و کار پایدار در استان های محروم است . بر اساس این طرح نقاط ضعف و قوت این استان ها بررسی می شود و بر همان مبنا این طرح پیاده می شود . یکی از این استان‌های محروم استان سیستان و بلوچستان است . این استان به دلیل هم جواری با کشور پاکستان و نیز دریای عمان بستر مناسبی برای قاچاق و کارهای خلاف اسـت . از این رو کسـب و کار پایدار در این استان اولویت اصلی و اول دولت یازدهم بود که توانست با پروژه گاز رسانی بخش اصلی این معضل را به نوعی برطرف کند . گزارش زیر که توسط بخش کارآفرینی وزارت تعاون ،کار و رفاه اجتماعی تهیه شـده است مبنای کسب و کار پایدار در این استان شد .

■■■

استان سیستان و بلوچستان با جمعیتی بالغ بر ۲میلیون و ۸۰۰ هزار نفر، ۳ درصد جمعیت کشور را شامل می‌شود و با وجود ظرفیت‌های سرزمینی، طبیعی و فرهنگی فراوان، از محروم‌ترین استان‌های کشور به شمار می‌رود. ناامنی در مرزهای طولانی این اسـتان با افغانستان و پاکستان، نرخ بـالای زاد و ولد، شـکاف‌های قبیله‌ای، قومیتی و مذهبی، خشکسـالی و مدیریت نامناسب آب، عدم انباشت سرمایه و قاچـاق از جمله مهم‌ترین عوامـل محرومیت و بیکاری در اسـتان هستند که در قالب شاخص‌های ضعیف توسعه استانی و مهاجرت گسترده از استان نمایان می‌گردد.

عدم مواجهه توسـعه‌ای مناسـب و سیاسـت‌گذاری و برنامه‌ریزی در رابطه با این مسـائل طی سـالیان گذشته، باعـث هم‌افزایی این عوامل شـده و موجب بیکاری مزمن و فقـر بین نسـلی و در نتیجه ناامیدی در اسـتان شـده اسـت. طرح تکاپو با عنایت به این عوامل و نیز شناسـایی پویایی‌های اقتصادی اجتماعی سیستم‌های کسب‌وکاری و اشتغال استان و برنامه‌ریزی برای تحقق‌بخشی زمینه‌های واقعی توسـعه اشـتغال در منطقه در پی تحرک بخشی و ایجاد اشتغال پایدار در استان است.

جمعیت کل استان ۲ میلیون و ۷۹۱ هزار نفر است که ۳/۵ درصد از جمعیت کشور را شامل می‌شود. از این تعداد ۴۹/۱درصد در نقاط شهری و ۵۰/۹ درصد در نقاط روستایی و غیره ساکن هستند. سهم جمعیت استان از جمعیت کشور همواره سیر صعودی داشته و نکته حائز اهمیت، سیر صعودی جمعیت استان در مقایسه با کل کشـور با وجود نرخ بالای مهاجرت از استان است. دلیل ایـن امر، بالا بودن نرخ باروری عمومی به دلیل باورهای فرهنگـی و اجتماعی نظیر تمایل به افزایش تعداد افراد ذکور خانواده برای کمک به معیشـت و اقتصاد خانواده، اعطای مشـوق‌های رشـد جمعیـت از جملـه اهدای کمک‌هـای غیرنقـدی بر اسـاس تعداد افـراد خانوار و همچنین، موقعیت خاص جغرافیایی استان و همجواری با کشورهای همسایه نظیر پاکستان و افغانستان و ورود مهاجرین فراوان از این کشورها به این استان است. نرخ پایین باسـوادی، نرخ پایین نفوذ اینترنت و نیز تسـاوی جمعیت اسـتقرار یافته در شهرها و روستاهای استان از جمله شـاخص‌هایی است که حاکی از توسعه نایافتگی استان در مقایسه با میانگین کشوری است.

تحولات و وضعیت اشتغال

اسـتان سیسـتان و بلوچسـتان دارای ۴۹۳,۱۹۵ نفر شـاغل و ۵۶,۷۱۷ نفر بیکار است که این استان را از لحاظ نرخ بیکاری در رتبه ۱۶ کشور قرار می‌دهد. نرخ مشارکت اقتصادی پایین اسـت (۲۸/۵ درصد) که نشان از مشارکت اندک افراد دارد، پایین‌ترین نرخ مشارکت اقتصادی در بین استان‌های کشور است. یکی از مهم‌ترین دلایل پایین بودن نرخ مشـارکت اقتصادی در این استان را می‌توان ناشی از فعالیت‌های گسترده غیررسمی و تجارت زیرزمینی دانست. شـرایط این اسـتان به‌گونه‌ای رقم خورده که بخش قابل ملاحظه‌ای از نیروی کار را از فعالیت‌های اقتصادی رسمی بازداشته و جذب فعالیت‌های غیررسمی کرده است که رد مطالعات و سرشماری‌ها نیز به سختی قابل احصا است.

نرخ بیکاری استان ۱۱/۵ درصد بوده که نرخ بیکاری در مناطق شهری ۱۴ درصد، نرخ بیکاری مناطق روستایی ۸/۵ درصد و نرخ بیکاری جوانان (سن ۲۴-۱۵)، ۲۶ درصد است. تعداد شاغلین در بخش خصوصی ۸۴/۲ درصد و در بخش عمومی ۱۵/۸ درصد است.

با وجـود اینکه مطابق آمار فوق، وضعیت اشـتغال در روستاهای استان بهتر از شهرها نشان داده شده است، باید توجه داشـت که بیکاری و عدم موفقیت در کسب درآمد و گذران معیشـت در روسـتاها به علت مهاجرت وسیع از روسـتاها اسـت. از عمده‌ترین دلایل بیـکاری و مهاجرت روسـتاییان در استان سیستان و بلوچسـتان می‌توان به پراکندگی سکونتگاه‌ها (که موجب عدم توسعه زیرساخت‌ها شده اسـت)؛ رشد شـتابان جمعیت (بطوریکه مشاغل و منابع پاسـخگوی جمعیت نیست)؛ ضعف در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی و فرهنگ سنتی جامعه که بیشتر تمایل به دامداری و نه کشاورزی داشته است، اشاره نمود.

در مجموع نیز می‌تـوان از مهم‌ترین دلایل افزایش نرخ بیکاری اسـتان به موارد زیر اشاره کرد: از دست رفتن بخش قابل توجهی از مشاغل کشاورزی براثر خشکسالی‌های مداوم، - افزایش سـهم جمعیت ده ساله و بیشتر به کل جمعیت، افزایش تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی که مهارت لازم برای ورود بـه بازار کار را ندارنـد، افزایش عرضه نیروی کار زنان، عدم توجه به مزیت اسـتان در بخش تجـاری و بازرگانی و صنعت بسته‌بندی. همچنین لازم به توجه است که در حال حاضر بیش از ۳۰ درصد از مشاغل استان توسط اتباع بیگانه اشـغال شـده که این امر باعث کاهش مشاغل در دسترس شـده و بر بیکاری استان دامن زده است. اشتغال غیررسمی در استان سیستان و بلوچستان ۶۴ درصد است که ۱۸ درصد در بخش رسـمی و ۴۶درصد دربنگاه‌های غیررسمی است. اساس فعالیت‌های تولیدی استان به‌شدت تحت تاثیر رشد اقتصاد غیررسـمی و تجارت زیرزمینی و واردات قاچاق کالا از کشورهای همجوار قرار گرفته، به گونه‌ای که فعالیت‌های بخش تولیدی را کم‌صرفه ساخته، زمینه اشتغال غیرقانونی را فراهم نموده، بخش قابل ملاحظه‌ای از نیروی کار اسـتان را از فعالیت‌های اقتصادی سـالم و رسـمی بازداشته و برای امرار معاش به فعالیت‌های غیررسمی مشغول ساخته است. روند و سـهم بخش‌های مختلف اقتصادی استان سیستان و بلوچسـتان از نظر اشتغال به تفکیک هر بخش مطابق با آخرین آمار و اطلاعات سال ۱۳۹۳ به شرح زیر است:

اشتغال بخش خدمات و بازرگانی: ۴۷ درصد
اشتغال بخش کشاورزی استان: ۲۲ درصد
اشتغال بخش صنعت استان: ۳۱ درصد

در بخش کشاورزی، استان به دلیل خشکسالی‌های پی درپی و همچنین کمبود و بهره‌برداری نامناسب از منابع آب به خصوص در سیستان و کاهش حق آب هیرمند و نیز رواج خرده مالکی و عدم اسـتفاده از فناوری‌های مناسب، سهم اشـتغال در بخش کشاورزی اسـتان از ۵۶ درصد در سال ۵۵ به کمتر از ۲۲ درصد در سال ۹۳ رسیده و این کاهش هر ساله ادامه دارد. مقایسه سهم تولید محصولات زراعی و باغی کشور نشان می‌دهد که با وجود محدودیت منابع آب و خاک در استان و حاکم بودن شرایط طبیعی، استان نقش قابل توجهی در تولید برخـی از محصولات باغی و زراعی در کشـور دارد؛ به طوری که حـدود ۱۶/۳ تولید هندوانه، ۱۶ درصد تولید خرمـا، ۹/۶۱ درصد محصولات جالیزی، ۶/۹۴ درصد تولیـد نباتات علوفه‌ای و کل تولید میوه‌های گرمسـیری کشور به این اسـتان اختصاص دارد، استان از لحاظ تولید محصولات جالیزی و تولید نباتات علوفه‌ای رتبه چهارم و از نظر تولید پیاز رتبه هفتم را داراسـت. در سال ۱۳۹۳ سهم استان از صید آبزیان کشور ۳۹/۸۷ درصد بوده است. در حال حاضر از مهم‌ترین مشکلات و تنگناهای بخش کشاورزی استان کمبود بارندگی، خشکسالی‌های متوالی، فقر منابع آب و خاک، پایین بودن سـطح سواد و بالا بودن سن کشاورزان و دامداران استان، ضعف زیرساخت‌ها به ویژه در بخش تاسیسـات ذخیره محصولات، مشکل بازاریابی و فروش به ویژه در محصولات دارای مزیت نسـبی اسـتان، کمبود تاسیسات مهار و ذخیره‌سازی آب در سطح استان، بهره‌برداری سنتی و نادرست از تاسیسات آبی، کمبود منابع مالی و عدم مشـارکت بخش خصوصی در اجرای پروژه‌ها، وابسـته بودن منطقه سیستان به آب رودخانه هیرمند که منشـا این رودخانه خارج از کشور (افغانستان) قرار گرفته، بهره‌مندی اندک روستاییان از ماشین‌آلات کشاورزی مدرن، عدم وجود بیمه تولیدات بخش کشاورزی و کم صرفه بودن اقتصاد کشـاورزی استان در مقایسـه با فعالیت‌های غیر کشاورزی است. در بخش صنعت نیز رشدی بسیار آهسته در اشتغال این بخش جود داشته و طبق آخرین آمار ۳۱/۵ درصد از شاغلان استان در بخش صنعت مشغول هستند . با بررسی نحوه توزیع صنایع در استان سیستان و بلوچستان می‌توان به این نتیجه دسـت یافت کـه ۴۶ درصد صنایع استان در حوزه ساخت محصولات غذایی و انواع آشامیدنی، ۳۲ درصد صنایع استان در حوزه ساخت محصولات کانی غیر فلزی، ۸ درصـد در حوزه محصولات فلزی فابریکی و ۴ درصد در حوزه ساخت منسوجات فعالیت می‌کنند . در مجموع دورافتادگی و درحاشیه قرارگرفتن استان از مراکز اصلی جمعیتی و محورهای موجود توسـعه کشور، تراکم اندک جمعیت، پراکندگی نقاط زیسـت، شـرایط اقلیمی نامناسـب، فقر منابع آبی به ویـژه در کانون‌های جمعیتی و کمبود نیروی انسـانی ماهر و کمبـود زیربناها از جمله مهم‌ترین محدودیت‌هایی هستند که در راه توسعه صنعتی استان پدیدار شده‌اند. این استان از لحاظ منابع زیرزمینی بسـیار غنی اسـت با این حال بطور کلی تاکنـون در این منطقه فعالیت چشـمگیری در باب معادن وجود نداشته است. ۱۷۰۰ کیلومتر مرز آبی و خاکی موجب مزیت بخش تجارت و بازرگانی و حمل و نقل اسـتان شده است. در این زمینه اگر چه منطقه آزاد تجاری چابهار در ایجاد اشـتغال و در آمد برای مردم منطقه نقش داشـته اما به نحوی اجرا شده که مشارکت مردم و سرمایه‌های بومی استان را کمتر جذب کرده و بیشـتر عوامل اجرایی و صاحبان سرمایه در این منطقه آزاد، غیربومیان (از دیگر مناطق کشور) هستند. در حال حاضر عمده فعالیت‌های واقعی بخش اقتصادی و محرک اسـتان، بخش بازرگانی و تجارت است که به دلیل آنکه عمده این فعالیت‌ها بصورت غیر رسمی (قاچاق) انجام می‌گردد، در زمره اشتغال رسمی به شمار نمی‌رود. قاچاق کالا و مواد مخدر از مهم‌ترین معضلات استان است. از جمله اقلامی که بیشترین میزان واردات از طریق مبادی قاچاق در سطح استان را دارند به استثنا مواد مخدر می‌توان به لوازم آرایشی و بهداشـتی، موادغذایی، البسه و کفش، دخانیات (سـیگار)، لوازم خانگی، پارچه، پارچه چادر مشکی، ادویه، آجیل (از هند و پاکسـتان)، چای، برنج و دام اشـاره کرد. همچنیـن از جمله اقلامـی که بالاترین میـزان صادرات از مبادی قاچاق در سـطح اسـتان را به خـود اختصاص داده‌اند می‌توان به سوخت، آرد و سایر محصولات مشمول یارانه اشـاره کرد. از علل بروز پدیده قاچاق در سیستان و بلوچسـتان می‌توان به عواملی چون بالا بودن سود قاچاق، بالا بودن حقوق گمرکی (تعرفه)، تشریفات متعدد واردات رسمی و بروکراسی زیاد، فرار از الزامات استاندارد و ضوابط کمی و کیفی، عدم پاسـخگویی تولیدات به سلایق مورد نظر مصرف‌کننده، ممنوعیـت و غیرمجاز بودن صادرات و واردات برخی کالاها، شرایط اقتصادی، اجتماعی و بیکاری در مناطق مرزی استان و دوگانگی اقدام در کنترل قیمت کالای خارجی و داخلی یاد کرد. مهم‌ترین علت ورود افراد به بخش غیر رسـمی در این استان علاوه بر بازدهی بالاتر این بخش نسبت به بخش رسمی، زمانبر بودن ترخیص کالا از گمرکات می‌باشـد. بدین جهت افراد برای ورود سریع‌تر کالاهای خود به کشور و جلوگیری از خواب سرمایه، ترجیح می‌دهند به صورت قاچـاق و از مبادی غیرقانونی اقدام به ورود کالاهای خود نمایند. بطور عمده شاغلان غیررسمی استان در فعالیت‌های عمده‌فروشی، حمل و نقل، ساختمان و صنعت-ساخت مشغول هستند.

جدول ۱- مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی استان سیستان و بلوچستان

شاخص	میزان	رتبه در کشور
سهم از جمعیت کشور (۲ میلیون و ۷۹۱ هزار)	۳/۴۵ درصد	۱۰
نرخ بیکاری	۱۱/۵ درصد	۱۶
سهم بخش کشاورزی از تولید ناخالص داخلی استان	۲۳ درصد	۷
سهم بخش صنعت از تولید ناخالص داخلی استان	۱۴ درصد	۳۱
سهم بخش خدمات از تولید ناخالص داخلی استان	۶۳ درصد	۲
شاخص بهبود فضای کسب و کار	۵/۶۷ درصد	۲۱
نرخ مشارکت اقتصادی	۲۸/۵ درصد	۳۱
نرخ باسوادی	۷۱/۶ درصد	۳۱
ضریب نفوذ اینترنت	۱۳/۷ درصد	۳۱

جدول ۲- آمار دانشگاه‌ها بر اساس تعداد دانشجو و رشته در سال ۱۳۹۲

نوع دانشگاه	تعداد	تعداد دانشجویان	تعداد رشته‌های فنی	تعداد علوم انسانی	تعداد پزشکی	تعداد هنر
دانشگاه سراسری	۵	۳۶۶۲۴	۶۵	۳۴	–	۶
پیام نور	۱۰	۹۰۷۵	۴۷	۳۱	–	–
علوم پزشکی	۳	۴۲۱۱	–	–	۲۳	–
موسسه عالی غیرانتفاعی	۱	۱۰۴۸	۱۸	۹	۵	–
دانشگاه آزاد	۸	۲۶۵۰۴	۳۲	۴۶	۴	–

جدول ۳- تعداد و نوع آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای استان سیستان و بلوچستان

نوع دانشگاه	تعداد	عمده حرفه‌های آموزش داده‌شده در مرکز
مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای دولتی	۲۸	برقکار ساختمان، تعمیر کار اتومبیل‌های سواری بنزینی، جوشکاری، تعمیرکار لوازم خانگی برقی حرارتی و گردنده، تعمیرکار دستگاه‌های سردکننده خانگی و تجاری، نقاشی و رنگ‌آمیزی روی پارچه، عروسک‌دوزی، سازنده بطری‌های تزیینی، نازک‌دوزی، بافنده عروسک‌های تزیینی، راسته‌دوزی، پرورش زنبورعسل، پرورش قارچ صدفی، کشتکاری گلخانه‌های خاکی، سبزی‌کاری، باغبانی و...
آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای خصوصی	۲۰۴	

وضعیت نهادهای عرضه‌کننده نیروی کار

همانطور که در جداول زیر ملاحظه می‌شـود رشته‌های دانشـگاهی اسـتان عمدتا در حوزه فنی و مهندسی تمرکز یافته‌اند. در حالی که مزیت استان در زمینه خدمات (به ویژه بازرگانی) است. رشد سریع رشته‌های دانشگاهی، تناسب بازار کار و رشـته‌های تحصیلی را بر هم زده است. در صورتی که می‌بایست به تناسب نیاز منطقه، رشته‌های تحصیلی مشخص شـده و دانشجویان به سمت رشته‌های مورد نیاز سوق داده شوند. در استان سیستان و بلوچستان، در حوزه صنایع دستی کـه مکمل اقتصاد خانوار و به ویژه محلی برای مشـارکت اقتصادی زنان است، در هیچ یک از دانشگاه‌های دولتی استان، رشته‌های تخصصی مناسب با صنایع دستی وجود ندارد.

مهم‌ترین رویکردهای استراتژیک توسعه اشتغال

موقعیت جغرافیایی و اسـتقرار سیستان و بلوچستان و تحـول تاریخی فعالیت‌های اقتصادی در اسـتان موجب شـده تا تجارت و بازرگانی به عنـوان نقطه عطف اقتصاد استان شناخته شـده و بیشترین میزان اشتغال را به خود اختصاص دهند. بررسـی‌های انجام شده ذیل طرح تکاپو نشان می‌دهد که با توجه به حجم وسیع صادرات و واردات منطقـه و وضعیت و نـوع قاچاق کالا از مرزهای اسـتان، می‌بایست رسته‌هایی که در راستای توسعه بازرگانی استان شـکل گرفته‌اند، تقویت گردند. جایگاه جغرافیایی استان به گونه‌ای اسـت که تاکنون پتانسیل‌های بالقوه و بالفعل گوناگونی را برای تامین کالاها و مواد اولیه مورد نیاز سـایر نقاط کشور به وجود آورده و این موقعیت استراتژیک ثابت کرده که می‌توانـد دروازه ورود و تامین کالاهای مورد نیاز کشـور به خصوص در مقاطع سخت باشـد. بر این اساس و با در نظر داشـتن اندازه بزرگ‌تر و موثرتر منطقه مرکزی اسـتان و محوریت بازرگانی و حمل و نقل از طریق شـهر زاهدان و مرز میرجاوه، مداخله برای توسـعه رسـته‌های بازرگانی، حمل و نقل و بسته‌بندی می‌تواند موجب بهبود رسـته‌های کسب‌وکاری تولیدی در اسـتان در حوزه‌های کشاورزی و صنایع تبدیلی نیز گردد. در حال حاضر عمده فعالیت‌های واقعی بخش‌های اقتصادی و محرک اسـتان، بخش بازرگانی و تجارت است که به دلیل آنکه عموما این فعالیت‌ها بصورت غیررسـمی (قاچاق) انجام می‌گردد، در زمره اشتغال رسمی به شمار نمی‌رود. در حالی که سال به سـال، به دلیل خشکسالی و نبود آب در بخش کشاورزی، آمار مهاجرت روسـتاییان به شـهرها و حاشیه‌نشـینی و چرخـه فقر و بیکاری و عدم امنیت و... بیشـتر می‌شـود، عدم توجه مناسب به ظرفیت تجاری و بازرگانی اسـتان و نبود یک اسـتراتژی مشخص برای تبدیل تهدید قاچاق به فرصتی اشـتغال‌زا، از اساسی‌ترین مشکلات این استان به شـمار می‌رود که البته بخش تجاری و بازرگانی استان می‌تواند محور مداخله برای بهبود شـاخص‌های اشـتغال در اسـتان باشـد. ذکر چند نمونه در این زمینه مبین این مسـاله است. به عنوان مثال نزدیک به ۴۰ درصد از مردان شهرستان‌های مرزی از جمله سـراوان برای کار به کشور پاکستان و کشـورهای همجوار مسافرت و مهاجرت کرده و خانواده‌هـای آنها در این شهرسـتان‌ها زندگی می‌کنند. بررسی نوع کسب‌وکار این افراد نشان می‌دهد که تعدادی از این افراد به بسـته‌بندی برنج، ادویـه و برخی از اقلامی که بعدا بصورت قاچاق به ایران وارد می‌شـود، می‌پردازند در حالی که این بسـته‌بندی و تجارت در آن‌سـوی مرز و در پاکسـتان انجام می‌شود. در نمونه‌ای دیگر، عمده ادویه وارداتی ایران از مرزهای استان سیستان و بلوچستان وارد کشور شـده و بیش از ۸۰ درصد این ادویه در شهر مشهد و توسط واحدهای بسته‌بندی کننده زعفران، به عنوان یک محصول جانبی در کنار زعفران بسـته‌بندی و سـپس در کشور توزیع می‌گردد. همچنین بخشی از دانه‌های خوراکی آجیلی نظیر بادام هندی، بادام امریکایی، چلغوز در کنار انبه و... که عمدتا از پاکستان و هند و عموما به‌صورت قاچاق وارد ایران شـده پس از عبور از استان بصورت فله و حجیم، در شهرهایی نظیر مشهد و تهران، به‌صورت جزیی بسته‌بندی و در کشور توزیع می‌شود. بخشی از توسعه بازرگانی و حمل و نقل در اسـتان متوجه ضرورت فعالسازی محور ترانزیتی چابهار- میلک (درمنطقه زابل) وچابهار- سرخس نیز است. همچنین سابقه دیرینه حرفه بازرگانی وتجارت به ویژه در نوار مرزی استان و قرارگیری درمسیر و محور اقتصادی اکو به همراه توسعه فعالیت‌های بازرگانی در منطقه آزاد چابهار مجموعه عواملی هستند که محور توسعه اقتصادی و بخش محرک در توسعه استان را به بخش بازرگانی محول ساخته که درصورت بهره‌گیـری مطلوب از این قابلیت‌ها می‌توان توانمندی‌های استان را در این زمینه ارتقا بخشید.

از این روی در این حالت یکی از رسـته‌های اصلی، رسته بسته‌بندی است که باتوجه به پتانسیل‌ها و مزیت‌های قانونی این اسـتان به ویژه در منطقه آزاد تجاری-صنعتی چابهار در مـورد ورود کالاهـای فله و ایجاد ارزش افـزوده به کالا، لزوم توجه هر چه جدی‌تر را به رسته بسته‌بندی الزامی می‌نماید. ورود بسـیاری از کالاهای مورد نیـاز بازارهای داخل از طریق مرزهای این اسـتان انجام می‌گیرد که در اغلب موارد کالاها به صورت بسته‌بندی شده در کشـور مبدأ یا فله وارد استان می‌شـود. کالاهـای فله نیز بـه دلیل ضعیف بـودن صنعت بسـته‌بندی منطقه در سایر اسـتان‌ها فراوری و بسته‌بندی می‌شود که در سـطح ملی امری مقرون به صرفه نمی‌باشد، در این شـرایط می‌توان تمامی کالاهای مورد نیاز بازار داخل را بـه صورت فله و با ارزش افـزوده پایین وارد نمود و فرآیند بسـته‌بندی و ایجاد ارزش افزوده در سیسـتان و بلوچستان صورت گیرد. این موضوع از سویی اشتغال‌زایی و بهبود شرایط اقتصادی منطقه را در پی خواهد داشت و از سوی دیگر هزینه حمل برای عمل بسته‌بندی در سایر استان‌ها را کاهش خواهد داد. بـه عنوان مثال همواره باتوجه به مصرف سـرانه بسـیار بالای برنج، حبوبات، گوشـت قرمز، چای، قهوه و... در کشور، میـزان تولیدات و عرضه داخلی این محصولات متناسـب با میـزان تقاضای موجود نبوده و ایـن امر موجبات واردات این محصولات به کشـور را فراهم آورده است. نظر به آنکه استان سیستان و بلوچستان همجوار با عمده کشورهای صادرکننده این محصولات به کشـور می‌باشد، مقرون‌ترین منطقه برای بسـته‌بندی کالاها اسـت بنابراین توجه به ایجاد کارخانه و کارگاه‌های بسته‌بندی در استان امری ضروری به نظر می‌رسد.

همچنیـن صنایع تبدیلی کشـاورزی محل هم افزایی صنعت و کشـاورزی اسـت. این صنعت نقـش مهمی در تامین امنیت غذایی، اشتغال‌زایی، عمران و توسعه مناطق به ویژه مناطق روستایی دارد. این موضوع باعث توزیع بهتر درآمد و رفاه و در نتیجه برقراری عدالت اجتماعی می‌شود. بنابراین توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی یکی از محورهای اولویـت‌دار زنجیره تولید بخش کشـاورزی اسـت. ایجاد واحدهای بسته‌بندی مطابق با استانداردهای بین‌المللی و بازاریابـی مطلوب نقش مهمی در این زمینه ایفا می‌کند و بازار مناسـب را برای محصولاتی چون خرما، گوشت، مرغ، موز، عسل، گیاهان دارویی، ماهی، میگو و... بخش کشاورزی اسـتان فراهم می‌آورد. برند مشخص محلی و بسته‌بندی مناسب یکی از فاکتورهای اساسی برای دستیابی به فروش مناسـب هر محصول است که متاسفانه به دلیل نبود برند مشخص و عدم استقرار صنعت بسته‌بندی استان در جایگاه واقعی خود، اغلب محصولات این ناحیه با فاصله‌ای بسـیار زیاد از قیمت اصلی خود بـه بازار عرضه می‌گردد. صنعت بسته‌بندی به عنوان توانمندساز بخش‌های اقتصادی عمل می‌کند و ضعف در این صنعت می‌تواند آسیب‌های جدی به سایر بخش‌های اقتصادی وارد سازد. این ضعف در نهایت بازارهای صادراتی و بازار داخلی محصولات استان را تحت تاثیر قرار داده و مزیت رقابتی را از بین خواهد برد.

در سیستان و بلوچستان هم اینک ۱۳ واحد بسته‌بندی ۴۰۰ تـا ۸۰۰ هزار تنی خرما با مجمـوع ظرفیت ۳۶ هزار و ۷۵۰ تـن وجود دارد که از ایـن تعداد تنها ۵ واحد فعال بـوده و این واحدها به هیـچ عنوان کفاف محصول خرمای تولید شـده در منطقـه را نخواهد داد. بدیـن روی عمدتا شاهد بسـته‌بندی نامناسب این محصول به صورت حلبی، کیسـه‌ای، سـبدی و کارتن در کارگاه‌های محلی هستیم. ۹ واحد صنعتی کشتارگاهی با کشتار روزانه ۴ هزار و ۳۰۰ رأس دام و ۸۱۰ رأس دام سنگین، نقش آفرینی تاثیرگذاری را در زمینه اشـتغال و اقتصاد و تامین نیاز پروتئینی کشور ایفا می‌کند که اسـتان را به یکـی از قطب‌های مهم تولید گوشت قرمز در زمینه تنظیم بازار تبدیل کرده است. با توجه به پتانسیل میزان تولید گوشت داخلی و همچنین پتانسیل عظیم واردات گوشت به استان، تعداد ۳۵واحد بسته‌بندی با ظرفیت بسته‌بندی هزار و ۳۵۸ لاشه در روز موجود می‌باشد که تعدادی از آنها به صورت غیر فعال بوده و روی هم رفته اکنون تنها ۲۶ واحد فعال بسته‌بندی گوشت، مرغ و ماهی در استان مشغول به فعالیت هستند که این واحدها متناسب با پتانسیل استان نمی‌باشد. تنها در صورت فعال بودن ۴۱ واحد بسته‌بندی گوشت قرمز در سال هزار و ۸۰۰ نفر شغل در استان ایجاد می‌شود که در کشتارگاه‌های استان نیز در یک شـیفت کاری ۵۰۰ نفر مشـغول به کار خواهند شد. همچنین در حال حاضر ۲ واحد بسته‌بندی برنج و ۹ واحد بسته‌بندی حبوبات، ادویه جات و خشکبار در استان مشغول به فعالیت اسـت. یکی از نکات مورد توجه در کل اسـتان، ضـرورت سـرمایه‌گذاری در حوزه‌های زیر سـاختی مانند گازرسـانی اسـت. این نوع از پروژه‌ها در صورت استفاده از نیروهای بومی قادر به ایجاد اشتغال قابل اعتنایی در منطقه هستند که در کوتاه‌مدت اثربخشی خوبی خواهد داشت.

بررسی مهاجرت در استان سیستان و بلوچستان

مهاجرت دو جنبه اصلی دارد، یکی زمینه ی دافع و رانش از مبـدا و دیگری زمینه‌های جذب و کشـش در مقصد. در بلوچستان نیز همچون سیستان و دیگر نواحی مهاجرفرست، زمینه‌های محلی (مبدا مهاجرت) در جهت دفع روستاییان به‌شـدت عمل کرده است. نامسـاعد بودن شرایط محیطی و زیرسـاخت‌های اقتصادی و معیشـتی بطور عمده و بعضا کارکردهای فرهنگی و اجتماعی، به نسبت کمتر، در این روند دخالت داشته است. در بلوچستان عوامل عمده وادارکننده مهاجرت روستاییان از نظر اقتصادی عبارتند از:

- به بن بست رسیدن دامداری سنتی با توجه به تحولات تاریخی و زیرساخت‌های محیطی و شرایط نامساعد طبیعی و همچنین فقدان دامداری صنعتی یا نیمه صنعتی در منطقه
- فقدان کشـاورزی کارامد و درآمدزا، به سبب شرایط نامسـاعد طبیعی، روابط تولیدی ناسالم، سلف خری، نبود تکنولوژی مناسـب در کشـاورزی منطقـه، کوچک بودن قطعات کشاورزی، مساله خرده مالکی، کمبود آب مناسب و سطح بازدهی نازل

در مقابل، عوامل عمده کشـش و جذب در شهرها و نواحی مهاجرپذیر برای مهاجران روستایی در بلوچستان عبارتند از: وجـود خریدار برای نیـروی کار مردم بلوچ بـا توجه به مسـائل فرهنگی، مذهبی، قومی، سـنتی و منطقه‌ای در پاکسـتان از یک طرف و کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس از طرف دیگر و در مقیاس محدودتر در دیگـر نواحی داخلـی ایران، از جملـه عوامل عمده جذب مهاجران بلوچ می‌باشـد. علاوه بـر نقاط مختلف در درون کشـور، دو مقصـد عمـده مهاجـرت خارجی پاکستان و کشورهای حاشیه خلیج فارس هستند. یکی از کشـورهایی که بیشـترین آمار مهاجرت استان را به خود اختصاص داده، کشور عمان است. بلوچ‌های جنوب عمان حدود ۲۰۰ سـال قبل از کشـف نفت در آنجا، از بلوچسـتان به سـرزمین‌های سـاحلی غربی مهاجرت کردنـد. بلوچ‌هـا در این کشـور اصالت قومـی و زبانی خود را حفظ کرده‌اند و کاملا متمایز از سـایر عرب‌های این کشـور هسـتند. بلوچ‌های جنوب حدود ۲۲ درصد از جمعیت کشـور عمان را تشـکیل می‌دهنـد. اقتصاد بلوچ‌هـای عمان متکی بر تجارت، کشـاورزی و خدمات است. هم‌اکنون به سبب اعتماد حکومت سلطنتی عمان بـه جمعیت بلـوچ و توانمندی‌های آنـان، بلوچ‌ها نقش بسزایی در اقتصاد و سیاست عمان دارند و حتی بسیاری از پسـت‌های حکومتی به سیاستمداران سرشناس بلوچ واگذار شده است.

اخبار

بی نیازی ایران از خرید گاز دستاورد برجام بود

مدیرعامـل شـرکت سـرمایه‌گذاری تامیـن اجتماعی (شسـتا) گفت: یکی از دستاوردهای مهم برجام، بی‌نیاز شـدن ایـران از خرید گاز طبیعی از کشور ترکمنستان است.

سـیدرضا نوروززاده در حاشیه سـفر به استان خراسان شمالی در گفت‌وگو با ایرنا با تاکید بر تاثیر برجام در توسـعه استان اظهار کرد: ایران در دولت نهم و دهم به محض اینکه ترکمنستان گاز را قطع کرد مجبور شـد گاز را با قمیت بالا از ترکمسـتان بخرد اما اکنون از خرید گاز طبیعی بی‌نیاز هستیم.

وی تصریـح کرد: از سـایه برجام و با راه افتادن پروژه پارس جنوبی امسـال که ترکمنستان گاز را قطع کرد ایران اعلام کرد که گاز را از ترکمنسـتان نمی‌خرد.

نـوروززاده بیان کرد: ایران نـه تنها گاز را گران نخرید بلکه اکنون ترکمنستان درخواست دارد که ایران گاز را بخرد یا گاز آن کشـور از ایران ترانزیت شـود. وی تاکید کرد: این نقش برجام است که در زمستان گاز مورد نیاز تامین شد.

مدیرعامـل شـرکت سـرمایه‌گذاری تامیـن اجتماعـی (شسـتا) در بخش دیگر سـخنان خود گفت: با اینکه ۲۰ سال از عمر پتروشیمی خراسان گذشـته، این واحد خوب نگاه داشـته شده است و این نشـان از همت بالای کارگران است که واحد را صیانت کرده‌اند.

وی افـزود: در دولت، پروژه‌های دیگر مطرح بود اما مسیر درستی در جهت اجرایی کردن پروژه‌های مورد انتظار مردم طی نشد.

نـوروززاده تصریح کـرد: هر شـرکتی بخواهد توسعه‌یی در مجموعه خود ایجاد کند در گام نخست باید موافقت سـرمایه‌گذاران و صاحبان سـرمایه را جلب کند و ما توانسـتیم نظر سـرمایه‌گذاران که مخالف سـرمایه‌گذاری جدید در پتروشیمی بودند را جلب کنیم.

وی با اشـاره بـه اینکـه اکنون موافقـت برای اجرای طرح توسعه‌یی و سـرمایه‌گذاری جدید در پتروشیمی جلب شده است گفت: دستور لازم برای اینکه فاز دوم اجرا شود داده شده و کار تسطیح در حال انجام است و اطمینان می‌دهیم فاز توسعه‌یی اجرایی می‌شود.

وی خاطرنشـان کرد: امید می‌رود با مطالعه در سایر زمینه‌ها و با اطلاعات کافی و با فضای مناسب کسـب و کار که در این دولت مهیا شـده، بتوانیم سـرمایه‌گذاران خارجی را جلب و شاهد پروژه‌های بیشـتری در اسـتان باشیم. پتروشـیمی خراسان هم‌اکنـون روزانـه یکهـزار و ۵۰۰ تـن اوره، هزار تن آمونیاک و نیز سـالانه ۲۰ هزار تن کریسـتال ملامین تولید می‌کند که بزرگ‌ترین سـهامدار آن شـرکت شستا وابسته به سـازمان تامین اجتماعی است. در نخستین سفر ریاست‌جمهوری به خراسان شمالی طرح اجرایی GTTP در حوزه پتروشیمی به عنوان یک طرح پیشـنهادی استان کلنگ زنی شـد که با مخالفت برخی از سـهامداران اجرای ان تاکنون عملی نشـده است که به جای آن پیشنهاد شـده اسـت که طرح اوره ۲ با توجه به گذشت دو دهه از عمر پتروشیمی خراسان اجرایی شود.

روابط اقتصادی ایران و کرواسی توسعه می‌یابد

وزیر تعـاون، کار و رفاه اجتماعی از گسـترش تبادل دانش در حوزه‌هـای بیمه‌یی و صندوق‌های بازنشستگی و ایجاد اشتغال‌های کوچک و متوسط بیـن ایران و کرواسـی خبر داد و گفـت: مبادلات تجاری و سـرمایه‌گذاری در بخش‌های مورد علاقه کرواسی و جذب سرمایه در ایران سامان می‌یابد.

بـه گـزارش ایرنـا از وزارت تعـاون، کار و رفاه اجتماعی، علی ربیعی در تشـریح سـفر اخیر خود به کرواسی افزود: در سفر به کرواسی، جلسه بسیار مهمی با حضور از بازرگانان، نمایندگان شرکت‌های خصوصی و بخش دولتی کرواسی همراه با معاونان وزارت کار و سـه مدیر ارشد از وزارتخانه‌های جهاد و کشـاورزی، نیرو، راه و شهرسازی و هلدینگ‌های بزرگـی که در ایران هسـتند تشـکیل شـد و در مجموع امور مربوط به صندوق‌های بازنشسـتگی و بخش خصوصی در این دیدارها سامان یافت.

وی تصریح کرد: بیشـترین مذاکرات ما درمورد نیازهای کرواسی به واردات محصولات پتروشیمی و محصولات پایین دستی پتروشیمی و سرمایه‌گذاری در صنایع پتروشیمی ایران بود که امیدواریم در این زمینه موافقت‌های اولیه به وجودآید.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی افزود: همچنین در حـوزه انـرژی و مباحث مرتبط بـا وزارت نیرو، صحبت‌هایی شـد و مسـوولان مربوطه مذاکراتی انجام دادند و درباره نیازهای کرواسی به خشکبار و زعفران نیز مذاکراتی صورت گرفت.

وی ادامـه داد: بخش‌هایـی از مذاکرات طرفین هم مسـتقیم به وزارت کار برمی‌گشـت که در سه حـوزه مربی فنی و حرفـه‌ای، تبادل دانش در امور بیمه‌یی و صندوق‌های بازنشسـتگی و همچنین در زمینه ایجاد اشـتغال‌های کوچک، متوسط و خرد انجام گرفت.

ربیعی سـامان دادن به برخی مبادلات تجاری و سـرمایه‌گذاری در بخش‌های مورد علاقه کرواسی در ایران و جذب سـرمایه در ایـران را از مهم‌ترین اهداف سفر خود به کرواسی عنوان کرد.

وی خاطرنشـان کرد: یکی از نکات مهم و مورد تاکید وزیر اقتصاد کرواسـی، مبـادلات بانکی بین کرواسـی و ایران بود که مذاکرات آن نهایی شده و نامه‌ها و موافقت‌های نهایی بانک مرکزی کرواسـی صادر شـده است و امیدواریم مبادلات پولی و مالی میان دو کشـور و تفاهم‌های انجام شده، به زودی اجرایی شود.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی اظهار داشـت: مبادلات بانکـی با اروپا از جملـه برنامه‌های ما به شـمار می‌رود که با توجه به عضویت کرواسـی در اتحادیه اروپا این مبـادلات به عنوان آغاز مبادلات بانکی ایران و این اتحادیه بود که وضعیت آن تقریبا بـه نتایج مطلوبی رسـید. وزیر تعـاون، کار و رفاه اجتماعی هفته گذشته در راس هیاتی اقتصادی به کشـور کرواسی سفر کرده و دیدارهایی با وزیران و مسوولان اقتصادی آن کشور داشت.

اخبار بورس‌کالا

۹۰۰میلیارد تومان برای خرید تضمینی محصولات کشاورزی

هیات وزیران با اختصاص ۹هزار میلیارد ریال تسهیلات بانکی برای خرید تضمینی محصولات کشاورزی موافقت کرد. به گزارش ایرنا، ایـن تصمیم به پیشنهاد وزارت جهادکشاورزی در جلسه ۳۱ خرداد هیات دولت به تصویب رسیده و اسحاق جهانگیری معاون اول رییس‌جمهوری چهارم تیر برای اجرا به دستگاه‌های اجرایی مربوطه ابلاغ کرده است. بر اساس این تصویبنامه، بانک مرکزی موظف است در اجرای تبصره (۵) ماده واحده قانون تضمینی خرید محصولات اساسی کشاورزی ـ مصوب ۱۳۶۸ ـ مبلغ ۹۰۰ میلیارد تومان- تسهیلات از طریق بانک‌های عامل برای خرید تضمینی و توافقی محصولات کشاورزی در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران قرار دهد. همچنین سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است نسبت به تضمین اصل و سود تسهیلات اقدام کند.

تضمین دولت نافی وظایف بانک‌ها برای وصول مطالبات ناشی از اعطای تسهیلات نیست و سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران موظف است نسبت به بازپرداخت به موقع تسهیلات در سررسید مقرر از محل فروش محصولات خریداری شده و ضرر و زیان دریافتی اقدام کند. این مصوبه به استناد ماده (۳۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳ در دولت تهیه و تصویب شده است.

بر اساس ماده ۳۶ این قانون، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در قالب ایجاد خط اعتباری مستقل از طریق بانک عامل، تسهیلات لازم را برای خرید گندم و محصولات اساسی و استراتژیک کشاورزی تولید داخلی به میزان اعتباری که با پیشنهاد وزارت جهادکشاورزی و تصویب هیات‌وزیران تعیین می‌شود، قبل از شروع فصل برداشت در اختیار مباشران و کارگزاران (خریداران بخش‌های خصوصی و تعاونی) معرفی‌شده توسط وزارت جهادکشاورزی قرار دهد. همچنین مباشران و کارگزاران موظفند تسهیلات مذکور را در موعد مقرر بازپرداخت کنند. قیمت خرید محصولات کشاورزی مشمول قانون خرید تضمینی با درنظرگرفتن قیمت تمام‌شده اعم از هزینه‌های تولید هر محصول و سود متعارف و معقول همه ساله توسط شورای اقتصاد تعیین و برای اجرا ابلاغ می‌شود.

تامین مالی پروژه‌های صنعت نفت از طریق بازار سرمایه

بازار سرمایه داخلی با توجه به امکانات و ابزارهای موجود و نیز شرایط کنونی کشور، ظرفیت بسیار خوبی دارد که می‌توان از این ظرفیت که پشتوانه آن سرمایه‌های مردم است، برای تامین مالی پروژه‌های کلان صنعت نفت استفاده کرد. به گزارش عصر بازار یکی از اصلی‌ترین چالش‌های توسعه صنعت نفت، موضوع تامین مالی پروژه‌های این صنعت استراتژیک است. مسوولان وزارت نفت در اظهارنظرهایی بیان کرده‌اند که در مجموع صنعت نفت به ۲۰۰میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز دارد. صرف نظر از دقت عدد مذکور این عدد نشان می‌دهد که این حوزه به چه حجم بالایی از سرمایه‌گذاری نیاز دارد.

روش‌های گوناگونی برای تامین مالی این پروژه‌ها وجود دارد و توسط کشورهای مختلف مورد استفاده قرار گرفته است. با این حال تاکنون عمده تلاش‌های صورت گرفته در این جهت برای تامین مالی پروژه‌های مذکور، مربوط به جذب سرمایه‌های خارجی بوده است. به عنوان مثال ساختار جدید قراردادهای نفتی ایران موسوم به ipc را می‌توان در همین زمینه بیان کرد. در این میان، جذب سرمایه‌های مردمی و جمع‌آوری نقدینگی موجود در جامعه و هدایت آن به سمت صنعت نفت و پروژه‌های کلان آن از طریق بازار سرمایه، روشی است که تاکنون کمترین توجه عملیاتی به آن شده است. به نظر می‌رسد دلیل این بی‌توجهی، نبود شناخت کافی از ظرفیت و توانایی بازار سرمایه در این زمینه باشد. در ادامه به برخی از ظرفیت‌های بازار سرمایه داخلی برای تامین مالی پروژه‌های صنعت نفت اشاره خواهد شد.

جذابیت صنعت نفت برای سرمایه‌گذاران پروژه‌های نفتی، عموما پروژه‌های با سود بالا و ریسک کم هستند. این همان چیزی است که مردم و بخش خصوصی به آن علاقه‌مندند. از طرف دیگر با توجه به حجم بالای نقدینگی در کشور، بازار سرمایه پتانسیل بالایی برای تامین سرمایه مورد نیاز این پروژه‌ها دارد. تامین مالی ۲۰۰میلیارد تومانی پتروشیمی شیراز در یک ثانیه از طریق بورس کالای ایران و خرید اوراق مشارکت آن توسط مردم و همچنین تجربه بسیار موفق فروش ۵۰۰میلیارد تومان اوراق مشارکت توسط شرکت ملی نفت آن هم در کمتر از یک‌دقیقه[۲] و تقاضای ۸۰ برابری خرید اوراق نسبت به عرضه آنها، نشان داد چنانچه صنعت نفت دست همکاری به سمت مردم و بخش خصوصی دراز کند، مردم و بخش خصوصی از آن استقبال خواهند کرد؛ همچنین که شرکت‌های تامین سرمایه نیز تمایل دارند که در پروژه‌های نفتی که پشتوانه آنها نفت ایران باشد، شرکت کنند.

امکانات و ابزارهای بازار سرمایه برای جذب نقدینگی

در حال حاضر بازار سرمایه روش‌ها و امکانات نوینی برای جذب سرمایه در دست دارد که می‌تواند از آنها برای تامین مالی مناسب پروژه‌های صنعت نفت استفاده کنند. یکی از این ابزارها قراردادهای سلف نفتی است. قرارداد سلف قراردادی است که براساس آن قیمت یک کالا همزمان با انعقاد قرارداد پرداخت می‌شود و اصل کالا در زمانی معین در آینده به خریدار تحویل می‌شود. اوراق منتشر شده بر اساس این قرارداد قابلیت معامله ثانویه دارد؛ به عبارت دیگر فروشنده نخست سلف (عرضه‌کننده)، با دریافت قیمت کالا، برگه قرارداد سلف را به خریدار می‌دهد و خریدار حق دارد در سررسید به عرضه‌کننده مراجعه کرده و مقدار معینی کالا تحویل بگیرد. خریدار می‌تواند اوراق سلف را به شخص دیگری بفروشد و خریدار جدید سلف را برای دریافت کالا به عرضه‌کننده حواله دهد، این رویه می‌تواند تا تاریخ سررسید تحویل کالا چندین‌مرتبه تکرار شود. یکی دیگر از ابزارها انتشار انواع اوراق مشارکت است. مشکل عمده برخی اوراق مشارکت این است که زمانی که این اوراق مشارکت عرضه می‌شود، با نرخ بالای ۲۰درصد به دلیل نرخ بالای تورم هم به‌طور کامل فروش نمی‌رود. روشی که می‌تواند نظر مردم را برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌ها جلب کند، مشارکت دادن سرمایه‌گذاران در سود ناشی از پیشرفت پروژه‌هاست؛ به این ترتیب دغدغه افزایش تورم تا حد بسیاری کاهش پیدا می‌کند چون همسو با تورم ارزش دارایی‌هایی شرکت یا پروژه افزایش پیدا می‌کند که این رشد قیمت دارایی‌های شرکت تا حد قابل قبولی می‌تواند تورم را پوشش دهد. صندوق‌های تامین پروژه چنین امکانی را فراهم می‌کنند. حال آنکه در شرایط عادی نیز اوراق مشارکتی که سودی نزدیک به سود سپرده‌های بانکی داشته باشد، در هر صورتی جذاب است.

در پی انتقاد برخی کارشناسان از اجرای سیاست قیمت تضمینی برای گندم رخ داد

دفاع تمام‌قد دولت و مجلس از بورس کالا

گروه بورس | امیرحسین مرادی‌فخر |

امسال و با مصوبه هیات وزیران و ابلاغ آن از سوی معاون اول رییس‌جمهوری، سیاست قیمت تضمینی گندم به جای خرید تضمینی در چهار استان اجرایی می‌شود. بر این اساس قرار است که گندم تولیدشده در چهار استان اردبیل، زنجان، مرکزی و خراسان شمالی در بورس کالا عرضه شود. قیمت تضمینی گندم در سال جاری، ۱۳۰۰ تومان برای هر کیلوگرم در نظر گرفته شده و اگر قیمت معامله شده در بورس کمتر از این مقدار باشد مابه‌التفاوت آن باید از سوی دولت به کشاورزان پرداخت شود. به این ترتیب تا حدود زیادی از هزینه‌های دولت کاسته خواهد شد. اما شنبه هفته گذشته بود که صحبت‌هایی انتقادی از سوی رییس نظام صنفی کشاورزی درباره عرضه گندم در بورس کالا و اجرای سیاست قیمت تضمینی برای آن مطرح شد. محمد شفیع ملک‌زاده با مبنا قرار دادن تبصره‌های ماده ۳۳ قانون بهره‌وری در بخش کشاورزی عرضه گندم در بورس کالا بر اساس اجرای سیاست قیمت تضمینی را غیرقانونی خواند. او در این ارتباط به تبصره سه ماده ۲ قانون افزایش بهره‌وری استناد و بر اساس این تبصره عنوان کرده که عرضه گندم در بورس کالا خلاف قانون است. این در حالی است که نگاهی به مواد این قانون و تبصره‌های آن نشان می‌دهد که غیرقانونی بودن عرضه گندم در بورس کالا به هیچ عنوان از تبصره‌های آیین‌نامه اجرایی این قانون استخراج نمی‌شود. بنابراین به نظر می‌رسد که ملک‌زاده باید برای درک بهتر ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی دوباره تبصره‌های آن را مطالعه کند.

براساس تبصره سه ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی قانون بهره‌وری در بخش کشاورزی «اعمال سیاست خرید تضمینی برای آن دسته از کالاهای کشاورزی که مشمول فهرست کالاهای قیمت تضمینی می‌شوند، ممنوع است.»؛ این یعنی اگر در مورد کالایی، مانند ذرت و جو که طی سال گذشته سیاست قیمت تضمینی برای آنها اجرا شد، خرید تضمینی از سوی مراجع دولتی مربوطه انجام شود، این اقدام غیرقانونی خواهد بود. به عبارتی وقتی محصولی در بورس کالا برای اجرای سیاست قیمت تضمینی انتخاب شد دیگر نباید سیاست خرید تضمینی در مورد آن اجرا شود. این در حالی است که محمد شفیع ملک‌زاده عنوان کرده که براساس ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری فقط محصولات پر فروش امکان عرضه به بورس را دارد. رییس نظام صنفی کشاورزی در ادامه صحبت‌هایش گفت: بر اساس تبصره ۳ ماده ۲ قانون افزایش بهره‌وری، محصولات اساسی از جمله گندم در بورس عرضه نمی‌شود و این اقدام با قانون تناقض دارد.

نگاهی به ماده ۳۳

برای اثبات غیرواقعی بودن این صحبت‌ها و در حالت خوشبینانه‌تر کج‌فهمی نسبت به ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی، به بررسی متن کامل آیین‌نامه اجرایی ماده ۳۳ این قانون می‌پردازیم که جزییات عرضه محصولات کشاورزی در بورس کالا را تبیین می‌کند.

اول از همه باید به این نکته اشاره کنیم که قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی مشتمل بر ۳۵ ماده و ۳۶ تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۲۳ تیر سال ۱۳۸۹ مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۶ مرداد ۱۳۸۹ به تایید شورای نگهبان رسیده است. در ماده ۳۳ این قانون آمده است: «از تاریخ تصویب این قانون، علاوه بر اجرای قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی، در قالب بودجه‌های سنواتی و اعتبار مصوب، سیاست قیمت‌تضمینی نیز برقرار می‌شود. بر این اساس تولیدکنندگان محصولات کشاورزی می‌توانند محصولات خود را در بازار بورس تخصصی کالای کشاورزی عرضه نمایند. در صورت کاهش قیمت بورس نسبت به قیمت تضمینی اعلام‌شده از سوی دولت، مابه‌التفاوت آن توسط دولت به تولیدکنندگان پرداخت می‌گردد. وزارت جهاد کشاورزی مکلف است هر ساله متناسب با شرایط تولید و بازار، محصولات تحت سیاست خرید و قیمت تضمینی را انتخاب و اعلام نماید. آیین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی به تصویب هیات وزیران می‌رسد.»

تاخیر در اجرای قانون از سوی دولت دهم

با این حال و با توجه به فرصت ۶ ماهه دولت برای ابلاغ آیین‌نامه اجرایی ماده ۳۳ این قانون، آیین‌نامه اجرایی این قانون در آبان سال ۱۳۹۱ در ۵ ماده و ۴ تبصره ابلاغ شد. هر چند این اقدام دولت پس از گذشت یک سال و نیم از زمان مقرر شده انجام گرفت.

به هر روی، اجرای این قانون از سال ۱۳۹۴ برای دو محصول جو استان کرمانشاه و ذرت استان خوزستان به صورت پایلوت اجرا شد و به دلیل دستیابی به اهداف موردنظر که اصلی‌ترین آن کاهش بار مالی تحمیل شده به دولت بود، در سال ۹۵ برای محصول ذرت و جو تولید شده در کل کشور اجرا شد.

درواقع اگر قرار بود به این قانون به درستی عمل شود، سیاست قیمت تضمینی به جای خرید تضمینی باید نهایتا از سال ۱۳۹۰ در کشور اجرایی می‌شد و این یعنی تاخیر ۵ ساله در اجرای قانون.

بررسی بند بند قانون

اما در راستای صحبت‌های مطرح شده پیرامون غیرقانونی بودن عرضه گندم در بورس کالا به بررسی قانون مورد بحث برگردیم. در بند «الف» و «ب» ماده یک آیین‌نامه اجرایی قانون مورد بحث مفاهیم قیمت تضمینی و بورس کالا به‌طور دقیق تعریف شده‌اند. بر این اساس قیمت تضمینی، قیمت تعیین شده از سوی هیات وزیران برای تضمین حداقل دریافتی تولیدکننده حقیقی یا حقوقی بر اساس هزینه تولید محصولات کشاورزی است. همچنین عبارت بورس کالا در متن این قانون به بازار بورس تخصصی کالای کشاورزی در شرکت بورس کالای ایران اشاره دارد.

ماده ۲ این قانون اما به این اصل اشاره دارد که «وزارت جهاد کشاورزی مکلف است حداکثر تا پانزدهم شهریور هر سال متناسب با شرایط تولید، نوع محصول و وضعیت بازار، قیمت تضمینی سال آینده محصولات کشاورزی و دامی که قابل معامله در بورس کالا است را برای تصویب به هیات وزیران پیشنهاد نماید.»

پس اقدام دولت برای عرضه ذرت و جو در سال‌های ۹۴ و ۹۵، و در سال ۹۶ برای عرضه گندم در بورس کالا در راستای ماده ۲ این قانون بوده است. اما ماده ۲ دارای چهار تبصره نیز هست. در تبصره یک آن آمده است: «وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری بورس کالا تا پایان اردیبهشت ماه هر سال نسبت به تهیه فهرست محصولات کشاورزی قابل معامله در بورس کالا اقدام نماید.»

امسال نیز دولت همین کار را کرده و گندم تولیدشده در ۴ استان را برای معامله در بورس کالا انتخاب کرده است؛ همانطور که در ۲ سال گذشته ذرت و جو را برای معامله در بورس کالا انتخاب کرده بود. تبصره ۲ ماده ۲ نیز تاکید دارد که «مرجع تعیین کیفیت و درجه‌بندی محصولات موضوع این آیین‌نامه، بورس کالا با همکاری وزارت جهاد کشاورزی است.» در این تبصره نیز هیچ ابهامی وجود ندارد و در ۲ سال گذشته نیز امور عرضه در بورس کالا با همین مکانیسم به انجام رسیده است. یعنی بورس کالا و شرکت‌های زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی نظیر پشتیبانی و امور دام، تعاونی روستایی و بازرگانی دولتی ایران در تعیین کیفیت و درجه‌بندی محصولات عرضه شده در بورس کالا نقش داشته‌اند.

اما تبصره ۳ ماده ۲ که مرجع رییس نظام صنفی کشاورزی برای تاخت و تاز نسبت به عرضه گندم در بورس کالا قرار گرفته بود به این شرح است: «اعمال سیاست خرید تضمینی برای آن دسته از کالاهای کشاورزی که مشمول فهرست کالاهای قیمت تضمینی می‌شوند، ممنوع است.» با یک بار خواندن این بخش از قانون شاید این تصور به ذهن بیاید که هر کالایی که سیاست قیمت تضمینی در مورد آن اجرا می‌شود نباید در پروسه خرید تضمینی قرار گیرد و بالعکس. آنچه شاید محمد شفیع ملک‌زاده نیز بر این مبنا درباره آن سخن رانده است. اما با دو بار خواندن این قانون متوجه می‌شویم که بالعکس آن در قانون مستتر نیست؛ یعنی فقط کالاهایی که در پروسه قیمت تضمینی و عرضه در بورس کالا قرار می‌گیرند نباید در مورد آنها خرید تضمینی اجرا شود. برای مثال وقتی ذرت در بورس کالا عرضه می‌شود اگر دولت محصول کشاورزان را با قیمت تضمینی تعیین شده از آنها بخرد تخلف کرده است. چراکه در راستای اجرای سیاست قیمت تضمینی دولت فقط باید مابه‌التفاوت قیمت معامله شده در بورس با قیمت تضمینی تعیین شده را به کشاورز پرداخت کند، نه بیشتر از آن را.

تبصره ۴ ماده ۲ نیز بیان می‌کند: «آن دسته از کالاهای مشمول خرید قیمت تضمینی که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت مشمول خرید تضمینی می‌شود، از شمول این تصویبنامه خارج است.» یعنی اگر دولت یک محصول کشاورزی، مثلا سیب‌زمینی یا پیاز را در پروسه خرید تضمینی قرار داد دیگر اجرای سیاست قیمت تضمینی برای آن محلی از اعراب ندارد.

در اینجا باید تاکید کنیم که طبق تشخیص دولت همان‌طور که در ماده ۲ و تبصره یک آن آمده است، دولت تشخیص داده است که امسال به صورت پایلوت، گندم چهار استان در قالب قیمت تضمینی و در بورس کالا معامله شود.

ماده۳ آیین‌نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی به این موضوع اشاره دارد که «معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهوری مکلف است بنا به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی، میزان مابه‌التفاوت قیمت تضمینی با قیمت تابلوی بورس به تفکیک محصولات منتخب را در بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید.» طبق این ماده در مواقع مجموعه دولت باید مبلغ مابه‌التفاوت قیمت معامله شده با قیمت تضمینی را در بودجه‌های خود لحاظ کند. این مبلغ نیز از سوی وزارت جهاد کشاورزی به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهوری پیشنهاد می‌شود.

در ماده ۴ این قانون نیز آمده است: «عرضه محصولات کشاورزی در بورس کالا منوط به ارائه تاییدیه سازمان جهاد کشاورزی استان برای تولیدکنندگان حقیقی کشاورزی و مصوبه مجمع عمومی مربوط به تفکیک نوع محصول و نیز مجوز وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جهاد کشاورزی استان) برای تشکل‌های بخش کشاورزی است.» به‌طور کلی این ماده بیان می‌کند که برای عرضه محصولات کشاورزی در بورس کالا و قرار دادن آن در قالب قیمت تضمینی به جای خرید تضمینی تاییدیه وزارت جهاد کشاورزی و سازمان‌های استانی وابسته به این وزارتخانه الزامی است.

طبق ماده ۵ نیز «وزارت جهاد کشاورزی موظف است پس از دریافت فهرست قطعی معاملات از بورس کالا ظرف ۲ هفته نسبت به پرداخت مابه‌التفاوت قیمت تابلو بورس و قیمت تضمینی اعلام شده از سوی هیات وزیران اقدام نماید.» این ماده تاکید دارد که دولت مابه‌التفاوت مبلغ معامله شده در بورس کالا با قیمت تضمینی را باید ظرف ۲ هفته به کشاورزان پرداخت کند. البته دولت در مورد اجرای سیاست قیمت تضمینی برای ذرت و جو نشان داد به اجرای این ماده از قانون چندان توجه نداشته است و در سال گذشته شاهد بودیم که در واریز به موقع این مبلغ به حساب کشاورزان از سوی دولت کوتاهی شده است. این در حالی است که با اجرای سیاست قیمت تضمینی به جای خرید تضمینی، مبلغ واریزی از سوی دولت به یک سوم کاهش می‌یابد و در واقع دولت از پرداخت این مبلغ نیز ناتوان بوده است.

این در حالی است که رییس نظام صنفی کشاورزی رییس نظام صنفی کشاورزی با اشاره به تجربه سال گذشته در زمینه عرضه محصول جو در بورس اظهار کرده بود: متاسفانه این اقدام سبب نارضایتی کشاورزان شد، چون دولت در پرداخت مابه‌التفاوت قیمت فروش محصول در بورس و قیمت خرید تضمینی تاخیر بسیار طولانی داشت و کشاورزان طلب خود را با تاخیر دریافت کردند. شفیع ملک‌زاده گفت: کشاورزان امسال به علت مشکلات سال گذشته محصول جو را با قیمت پایین‌تر از قیمت بورس به دلال‌ها و واسطه فروختند، اما در بورس عرضه نکردند.

این صحبت‌ها در حالی مطرح شده است که دولت طی تمام سالیان گذشته و در اجرای سیاست خرید تضمینی نیز همواره پول کشاورزان را با تاخیر پرداخت می‌کرده است. درواقع دولت به خاطر کاهش بار مالی تحمیل شده بابت خرید تضمینی سیاست قیمت تضمینی را در دستور کار قرار داده است تا از هزینه‌های خود در این بخش بکاهد.

تعجب کارشناسان

مدیرعامل کارگزاری باهنر درباره صحبت‌های مطرح شده در این خصوص به «تعادل» گفت: ادعای غیرقانونی بودن عرضه گندم در بورس کالا و اجرای سیاست قیمت تضمینی برای گندم چهار استان چندان منطقی به نظر نمی‌رسد چرا که دولت در آیین‌نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری کشاورزی و منابع طبیعی تاکید کرده است که اجرای سیاست قیمت تضمینی باید با صلاحدید وزارت جهاد کشاورزی انجام شود. سید محمود حسینی‌پور ادامه داد: وزارت جهاد کشاورزی نیز بر همین اساس و با توجه به این قانون در سال‌های گذشته ذرت و جو و امسال محصول گندم چهار استان را برای اجرای سیاست قیمت تضمینی به جای خرید تضمینی انتخاب کرده است. وی خاطرنشان کرد: بنابراین با مطالعه آیین نامه اجرایی قانون مربوطه متوجه خواهیم شد که هیچ گونه کار غیرقانونی در این خصوص انجام نشده بلکه دقیقا به قانون عمل شده است. او بیان کرد: از طرفی عرضه محصولات در بورس کالا به دلیل شفافیت انجام معاملات وجهه قانونی بیشتری دارد تا اینکه خرید و فروش‌ها در خارج از بورس انجام شود که هیچ گونه نظارتی هم درباره آن وجود ندارد.

حسینی‌پور با اشاره به صحبت‌هایی که درباره نارضایتی کشاورزان از عرضه محصولشان در بورس کالا مطرح شده است، عنوان کرد: اتفاقا اگر از کشاورزان در این باره سوال شود اکثر آنها از این قیمت تضمینی راضی‌تر هستند تا از خرید تضمینی چرا که در این روش ۷۰ درصد از پولشان ظرف مدت کوتاهی به حسابشان واریز می‌شود. این در حالی است که در خرید تضمینی بعضا تا ۹ ماه نیز پول کشاورزان از سوی دولت پرداخت نمی‌شد. وی اضافه کرد: البته من منکر این نمی‌شوم که در سال گذشته برخی از پرداخت‌ها به علت اشتباه وارد شدن شماره حساب‌ها با مشکل مواجه و با تاخیر پرداخت شده بود.

این کارشناس ارشد بازارهای کالایی با بیان اینکه تاخیر در پرداخت مابه‌التفاوت قیمت معامله شده در بورس با قیمت تضمینی از سوی دولت هیچ‌گونه ارتباطی با عرضه محصولات در بورس کالا ندارد، تصریح کرد: اینکه تاخیر در پرداخت‌هایی که باید از سوی دولت انجام شده به عرضه در بورس و سیاست قیمت تضمینی ارتباط داده می‌شود چندان منطقی به نظر می‌رسد. درواقع دولت اگر در پرداخت ۳۰درصد از پول کشاورزان دچار مشکل است و در پرداخت ۱۰۰ در ۱۰۰ آن با مشکلات بیشتری مواجه خواهد بود. پس خیلی مضحک است که بگوییم دولت تمام پول کشاورز را خرید تضمینی به راحتی می‌دهد اما در قیمت تضمینی که قرار است تنها مابه‌التفاوت ۳۰درصدی را واریز کند با مشکل روبه‌رو می‌شود.

به گفته حسینی‌پور متاسفانه همواره در مقابل تغییرهای اساسی مقاومت‌هایی انجام می‌شود که دلایل مختلفی دارد. وی در این باره توضیح داد: عده‌یی از روی ناآگاهی و عده‌یی به دلیل نفع شخصی با این تغییرات مخالفت می‌کنند. مشکل دسته اول با برگزاری کلاس‌های آموزشی و فرهنگ‌سازی قابل حل است. برای مثال درسال‌های اولیه ورود تراکتور به کشور، کشاورزان به استفاده از آن اعتقادی نداشتند و همچنان با سیستم قدیمی گاواهن زمین خود را شخم می‌زدند اما به مرور مزیت‌های آن برایشان آشکار شد. وی ادامه داد: اما در مورد گروه دوم که نفع شخصی خود را در نظر می‌گیرند باید گفت که در نظر گرفتن مصالح ملی را در چنین مواردی در نظر داشت چراکه با به ثمر رسیدن آن منافع شخصی همه افراد نیز تامین خواهد شد.

پرداخت به‌موقع پول کشاورزان

حسن رضایی‌پور کارشناس ارشد بخش کشاورزی گفت: دولت از سال‌های دور برای تشویق تولیدکنندگان به کشت گندم، خرید این کالا را به مانند دیگر کالاهای مورد حمایت تضمین می‌کند. وی افزود: این کالای استراتژیک به جهت میزان تولید و وسعت سطح زیر کشت اهمیت زیادی برای اقتصاد کشاورزی داشته و در راستای کسب رضایت حداکثری تولیدکنندگان و بهینه کردن حمایت هرچه بهتر دولت از کشاورزان تصمیم بر اجرای آزمایشی طرح قیمت تضمینی در ۴ استان کشور از طریق بورس کالا گرفته شد.

مدیرعامل شرکت کارگزاری اقتصاد بیدار به چهار عامل لزوم اجرای طرح قیمت تضمینی گندم با همکاری نهادهای مرتبط اشاره کرد و گفت: نخست اینکه ماده ۲ آیین‌نامه ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی دارای ۴ تبصره است که تبصره ۳ و ۴ اشاره به عدم موازی‌کاری در اجرای خرید تضمینی و قیمت تضمینی به صورت همزمان است.

رضایی‌پور درخصوص عامل دوم گفت: از آنجا که متولی خرید تضمینی تاکنون شرکت بازرگانی دولتی ایران بوده و قیمت تضمینی و مکانیزم گواهی سپرده کالایی گندم با مشارکت بورس کالا تاکنون انجام نشده است، بدیهی است قبل از اجرای همگانی طرح به صورت پایلوت برای رفع مشکلات احتمالی و آماده کردن بسترهای مورد نیاز و تعریف ساز و کارهای مناسب باید طرح در اندازه‌های کوچک‌تر اجرا می‌شد که در این زمینه چهار استان انتخاب شدند. وی با ابراز تعجب از مطرح شدن بحث غیرقانونی بودن عرضه گندم در بورس، اظهار کرد: در صورت برداشت از غیرقانونی بودن طرح قیمت تضمینی با استناد تبصره سوم ماده ۳ می‌توان با استناد به تبصره ۴ همین ماده غیرقانونی بودن خرید تضمینی (سیستم سنتی) را استنباط نمود.

مدیرعامل کارگزاری اقتصاد بیدار عنوان کرد: در اکثر نظرسنجی‌های انجام شده در مورد ذرت و جو که در سال گذشته در سراسر کشور این محصول از طریق بورس کالا مستقیما به بازار مصرف عرضه شده به دلیل دریافت حدود ۷۰ درصد وجه کالا در کمتر از ۷۲ ساعت، رضایت کشاورزان ملموس بود. تاخیر پرداخت مابه‌التفاوت (حدود ۲۰ درصد ارزش کالا) بایستی توسط دولت انجام می‌شد که بنابه دلایل مشخص کمی با تاخیر مواجه شد. از طرفی خریداران این محصول نیز به دلیل حذف واسطه‌ها و انجام خرید مستقیم رضایت بیشتری را نسبت به سیستم حواله‌یی و مزایده‌یی سابق ابراز داشتند.

رضایی پور در پایان گفت: امسال نیز گندمکارانی که محصولات‌شان را از طریق بورس کالا به فروش برسانند، طعم دریافت ۷۲ ساعته عمده پول‌شان را خواهند چشید.

مزیت‌های قیمت تضمینی از نگاه مسوولان و کارشناسان

مزیت عرضه محصولات کشاورزی و همچنین دیگر محصولات فلزی و پتروشیمی در بورس کالا بر مسوولان کشور، از اعضای مجلس شورای اسلامی گرفته تا بدنه دولت آشکار است. این مزیت‌ها، از جمله شفافیت انجام معاملات، شفافیت مالیاتی و مشخص بودن میزان عرضه و تقاضا برای هر کالا می‌تواند در یک دوره تاریخی به توسعه مملکت بی‌انجامد. اما در مورد اجرای ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی و منابع طبیعی باید تاکید کرد که اجرای این طرح علاوه بر تامین رضایت کشاورزان با پرداخت به موقع مطالباتشان، در بلندمدت می‌تواند به رقابت‌پذیر شدن محصولات ما منجر شده و با تکیه بر این مزیت خواهیم توانست بازارهای جهانی را برای محصولات کشاورزی خود به دست آوریم. بر این اساس طی هفته گذشته صحبت‌هایی از سوی مسوولان کشور پیرامون ارجای ماده ۳۳ مطرح شده که به صورت خلاصه در ادامه آمده است.

■ **علی ابراهیمی عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی:** عرضه گندم در بورس کالا به‌صورت قیمت تضمینی می‌تواند به پرداخت مطالبات کشاورزان سرعت ببخشد و باعث رضایت گندمکاران شود. با توجه به اینکه ورود ذرت و جو در بورس کالا به‌صورت قیمت تضمینی توانست عملکرد خوبی از خود به نمایش بگذارد و از اقبال خوبی از سوی کشاورزان برخوردار شود، عرضه گندم با این شیوه کارآمد در دستور کار قرار گرفته که این امر به شفافیت قیمت این محصول و دریافت سریع پول به کشاورزان و در نهایت رشد کیفیت کمک خواهد کرد. طی سالی‌های گذشته، تاخیر دولت در پرداخت مطالبات کشاورزان به یک معضل تبدیل شده بود و کاهش انگیزه در تولید محصولات کشاورزی را به همراه داشت.

■ **حامد سلطانی‌نژاد مدیرعامل بورس کالا:** اجرای قیمت تضمینی از سوی دولت به کیفی‌سازی و بازاری شدن محصولات کشاورزی کمک کرده و می‌تواند گامی مهم برای حرکت اقتصاد به سمت بازار مستمر و محصولات کشاورزی باشد. کشاورزان در سال‌های گذشته در راستای خرید تضمینی از طریق دولت به سبب پرداخت‌ها، بار مالی دولت را افزایش می‌دادند و نمی‌توانستند به پول خود دست یابند، بنابراین دولت درصدد برآمد که هرچه زودتر مطالبات کشاورزان را پرداخت کند. با اجرای این طرح کشاورز محصول خود را به‌صورت مستقیم در بورس کالا عرضه می‌کند و بعد از سه روز کاری پول به حساب کشاورز واریز می‌شود.

■ **علی اکبر کریمی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی:** گندم کالایی استراتژیک است، از این رو ضرورت عرضه این محصول در فضایی رقابتی همچون بورس کالای ایران احساس می‌شود. طرح قیمت تضمینی در بورس کالای ایران می‌تواند افراد بسیاری را با سرمایه کافی به این حوزه بکشاند. با عرضه عمده گندم در بورس کالا علاوه بر قیمت‌گذاری شفاف در این حوزه می‌توان خوش‌بین بود که کیفیت گندم نیز افزایش یابد، بطوری که در طرح خرید تضمینی کشاورزان هیچ گونه انگیزه‌یی برای افزایش کیفیت گندم نداشتند؛ چراکه دولت موظف بود با یک رقم ثابت گندم تولیدی کشاورزان را خریداری کند. اما با ایجاد طرح قیمت تضمینی گندم، می‌توان امیدوار بود که کیفیت گندم و راندمان تولید افزایش یافته و به این ترتیب گندم تولید شده در بازاری رقابتی به فروش برسد و از این طریق کشاورزان به ارتقای کیفیت تشویق شوند.

■ **سیدوحید وحیدی کارشناس بازار سرمایه:** با اجرای سیاست قیمت تضمینی، علاوه بر شفافیت قیمت محصولات کشاورزی و کاهش بار مالی دولت، نگرانی کشاورزان از پرداخت به‌موقع مطالبات‌شان و دردسرهای مختلف دولت در خرید تضمینی محصولات کشاورزی پایان می‌یابد. طرح قیمت تضمینی به‌طور قطع در رشد تولیدات کشاورزی اثرگذار خواهد بود زیرا زمانی که کشاورزان از وجود بازاری برای فروش محصولات خود مطمئن باشند و بدانند که کیفیت محصولات‌شان در قیمت‌گذاری تاثیر‌گذار است، به‌طور قطع برنامه‌ریزی‌هایی را در جهت تولید کالای با کیفیت انجام خواهند داد و میزان تولید خود را افزایش می‌دهند.

■ **شهباز حسن پوربیگلری عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی:** عرضه محصولات کشاورزی در بورس کالا به نفع کشاورزان خواهد بود و این اقدام دولت گامی مثبت برای ساماندهی بازار اقتصادی این محصولات تلقی می‌شود. با عرضه گندم در بورس، می‌توان امیدوار بود که کیفیت گندم و راندمان تولید افزایش پیدا می‌کند؛ به این ترتیب گندم تولید شده در بازاری رقابتی به فروش می‌رسد و از این طریق کشاورزان به ارتقای کیفیت این محصول تشویق می‌شوند. وضعیت کلان کشور گویای آن است که شاخص‌ها روند رو به بهبودی را در پیش گرفته‌اند و این روند باید با هماهنگی بیشتر نهادهای کشاورزی ادامه پیدا کند.

■ **کاوه زرگران رییس کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع غذایی اتاق بازرگانی تهران:** رویدادهایی که طی دو سال گذشته در رینگ کشاورزی بورس کالا شاهد بودیم، نشان‌دهنده ظرفیت بالای این بورس برای اجرای سیاست‌های جدید در راستای تنظیم و ساماندهی بخش کشاورزی کشور است. رونق معاملات گندم در بورس کالا، قیمت پایه گندم در کشور را نهادینه خواهد کرد. در حال حاضر عمده عرضه‌کنندگان در رینگ کشاورزی بورس کالا، شرکت‌های دولتی هستند اما باید با برنامه‌ریزی مناسب و فرهنگ‌سازی بورس کالا، زمینه‌یی فراهم شود که ۵۰درصد فعالان ایـن رینگ را بخش خصوصی در اختیار بگیرد که آن زمان شاهد پویایی هر چه بیشتر معاملات بورس خواهیم بود.

جهانگیری در نشست شورای اداری گیلان اعلام کرد

تعامل مالیاتی دولت دوازدهم با کوچک‌ها

بنگاه‌ها| اسحاق جهانگیری که برای انجام سفری ۲روزه، راهی گیلان شده بود، پیش از حضور در منطقه آزاد انزلی، از روند ساخت و تکمیل راه‌آهن رشت-قزوین در محدوده رودبار و منجیل بازدید و بعد از آن با شرکت در جلسه شورای اداری استان گیلان راهبرد دولت دوازدهم برای توسعه کشور را تشریح کرد. معاون اول رییس‌جمهوری در جلسه شورای اداری گیلان با اشاره به راهبرد دولت آینده برای توسعه پایدار گفت: مشکلات و چالش‌های اقتصادی کشور شناسایی شده و برای رفع آن تمام توان خود را به‌کار می‌گیریم. همچنین درراستای پاسخگویی به مطالبات صاحبان بنگاه‌ها به گفته جهانگیری قرار است در دولت دوازدهم واحدهای کوچک و متوسط در یک تعامل مالیاتی تعیین کنند که چقدر مالیات باید بدهند و با چه مکانیسمی این مالیات‌ها را پرداخت کنند. اسحاق جهانگیری در جلسه شورای اداری گیلان اظهار کرد: مهم‌ترین مساله پیش روی کشور مسائل اقتصادی است و نیازمند این هستیم که اقتصاد کشور را به نقطه‌یی برسانیم که چالش‌های کشور را رفع کنیم.

◄ تاثیر کاهش قیمت نفت در برنامه‌های اقتصادی دولت

معاون اول رییس‌جمهور با اشاره به اینکه کاهش قیمت نفت از ۱۲۰ دلار به ۴۰ دلار تاثیر خود را در درآمدهای دولت گذاشته بود، افزود: بیکاری کشور مثل دوران قبل نیست و اگر گفته می‌شود بیکاری کشور نرخش ۱۱درصد است، بیکاری جوانان تحصیلکرده کشور بالای ۲۵درصد است. جهانگیری، حل مساله بیکاری را نیازمند تولید و سرمایه‌گذاری دانست و راهکار افزایش تولید و رشد اقتصادی را نیز تامین منابع بانکی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی عنوان کرد. او تصریح کرد: مهم‌ترین پیام اقتصاد مقاومتی سیاست اجماع‌سازی است و همه دستگاه‌ها باید در یک مسیر قرار بگیرند برای فراهم کردن زمینه اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و اینکه هرکس بداند برای اجرایی شدن سیاست اقتصاد مقاومتی چه کاری باید انجام دهد. جهانگیری یادآور شد: در سال ۹۵ دولت و مجموعه بخش خصوصی و نهادهای دیگر برای اجرای اهداف اقتصاد مقاومتی حمایت کردند و رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال و سرمایه‌گذاری وضع خوبی پیدا کرد البته سرمایه‌گذاری هنوز جای کار دارد. او با تاکید بر لزوم همکاری تمام دستگاه‌ها گفت: برای همه مدیران دولتی و غیردولتی در سیاست‌های ابلاغ شده اقتصاد مقاومتی نقش تعریف شده که باید نقش خود را به خوبی ایفا کنند.

◄ ادامه روند رونق در تولید

معاون اول رییس‌جمهوری اظهار کرد: امسال ۶هزار واحد صنعتی در کشور راه‌اندازی می‌شود و از این تعداد سهم قابل‌توجهی به گیلان اختصاص می‌یابد. به گفته وی، در دولت دوازدهم واحدهای کوچک و متوسط در یک تعامل مالیاتی تعیین می‌کنند چقدر مالیات باید بدهند. جهانگیری با تاکید بر اینکه صادرات کالاهای غیرنفتی در گیلان باید نقش پررنگ‌تری ایفا کند و باید جایگاه خود را بالا ببرد، افزود: ارتباط‌مان با بخش خصوصی باید بیشتر و در جهت رفع قید و بندهای بخش خصوصی باید تلاش بیشتری کرد. او با اشاره به اینکه گیلان استان معمولی نیست و برای آن نقش فراملی قائل هستیم، اظهار کرد: این استان محور توسعه گردشگری و یکی از کانون‌های مهم گردشگری کشور است و ورود ۳۸میلیون مسافر به این استان عدد بزرگی است که باید اقتصاد استان را متحول کند. جهانگیری گفت: گیلان می‌تواند در توسعه آینده کشور نقش زیادی ایفا کند و به یکی از کانون‌های اصلی صنایع دانش‌بنیان و به کانون صادرات کشور تبدیل شود و اطمینان می‌دهم از این سفر کار گروهی برای مواردی که در این جلسه اشاره شد بررسی و پیگیری شود و موانع برطرف شود. معاون اول رییس‌جمهوری بیان کرد: اگر سرمایه‌گذار برای پتروشیمی استان پیدا شود بیش از یک‌میلیارد دلار ظرفیت سرمایه‌گذاری در گیلان وجود دارد.

مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو با اشاره به روز صنعت و معدن:

توسعه صنعتی، راهکار تحقق اقتصاد مقاومتی است

مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو طی پیامی ۱۰تیر ماه، روز صنعت و معدن را به همه فعالان عرصه صنعت به‌ویژه اعضای تلاشگر خانواده صنعت خودرو کشور تبریک گفت و بر ضرورت توجه به توسعه صنعتی در توسعه ایران اسلامی تاکید کرد. به گزارش ایکوپرس، هاشم یکه‌زارع ضمن تاکید بر ضرورت توجه به نیازهای این بخش از اقتصاد برای توسعه بیش از پیش این بخش خواستار عزم جدی نهادهای تصمیم‌گیر و سیاست‌گذار برای رفع مشکلات صنعت شد. متن پیام مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو به این شرح است:

خرسندیم که در تقویم ایام، روزی برای «صنعت و معدن» نامگذاری شده است تا مجالی باشد که ضمن تقدیر از تلاش فعالان و کوشندگان این بخش مهم از اقتصاد کشور، بتوانیم با رویکردی دقیق و نگاهی نافذ با یادآوری نقش بخش صنعت و معدن در توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور نسبت به بهره‌گیری از این ظرفیت با بهبود بخشیدن به رویه‌ها و برنامه‌ریزی مطلوب‌تر اهتمام داشته باشیم. جا دارد با اغتنام فرصت به عنوان عضوی از خانواده صنعت خودرو کشور در گروه صنعتی ایران خودرو دهم تیر ماه را به اهالی این خانه که همکارانم در بخش‌های مختلف این صنعت هستند، تبریک گفته و با ابراز خرسندی از توفیقات به دست آمده در این صنعت به ویژه طی سال‌های اخیر یادآوری نمایم که این رشد و توسعه مرهون تلاش بی‌وقفه و پیگیر این عزیزان است. بی‌تردید یکی از درخشان‌ترین صفحات تاریخ انقلاب اسلامی، گام‌های موثر و پیشرفت‌های در خور تحسینی است که کشور در عرصه صنعتی به آن دست یافته و این جز در سایه تلاش فرزندان صنعتگر این مرز و بوم که عرصه خدمت را تلاش در بخش صنعت برگزیده‌اند، میسر نبوده است لذا این روز را به ایشان تبریک می‌گوییم و خرسندیم که در سایه تلاش‌های آنان می‌توان هر روز بیش از گذشته به اعتلا و درخشش صنعتی کشور امیدوار بود. بی‌گمان کسب این موفقیت‌های بی‌بدیل، نشانه همت بلند فرزندان بومند این سرزمین است که در پرتو مسوولیت‌پذیری، تعهد و تخصص توانسته‌اند مجموعه صنعت و معدن کشور را با اتکا به خلاقیت و هوشمندی بی‌نظیر خود به سطح قابل توجهی ارتقا دهند.

همچنین ثبت این روز دلالتی است بر اهمیت «صنعت و معدن» و مهلتی است که باید در سایه آن ضمن توجه به نیازها و ضرورت‌های این بخش از اقتصاد کشور به تقویت آن اهتمام ورزید. به لطف انتشار آمار از خاطر نمی‌بریم که صنعت و معدن در افزایش تولید ناخالص ملی، درآمد سرانه و اشتغال کشور نقشی بسزا و تعیین‌کننده دارد بنابراین ضرورت دارد در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های اجرایی توجهی ویژه به این بخش شود تا در سایه حمایت‌های لازم و ضروری بتوانیم شاهد بهبود بیش از پیش آن باشیم.

ناگفته پیداست که در حال حاضر با وجود همه پیشرفت‌های محسوس و حمایت‌های موجود همچنان صنایع با مشکلاتی مواجهند، مشکلاتی که رفع آن مساعدت تمامی ارکان تصمیم‌گیری اعم از دولت و مجلس را طلب می‌کند. توجه به مساله نقدینگی و مسائل ناشی از قوانین و مقررات و بروکراسی دست و پاگیر، دشواری‌ها بر سر راه نوسازی واحدهای صنعتی قدیمی همچنین ضرورت ایجاد و تثبیت سیاست‌های حمایتی برای توسعه بازارهای صادراتی به عنوان نیاز اساسی توسعه صنعتی از مجموعه موضوعات مبتلابه بخش صنعت در اقتصاد است تا بتوان با حل آن، گره‌های تنیده بر پیکر این بخش از اقتصاد که مانع سرعت توسعه در آن است را گشود. همانطور که رهبر معظم انقلاب به درستی راه برون‌رفت از مشکلات فعلی را تلاش در دو عرصه «تولید و اشتغال» و «اقتصاد مقاومتی» دانستند. رونق تولید و صدور محصولات به بازارهای جهانی، رونق اشتغال را در پی دارد و در ورای آن اقتصاد مقاومتی نیز شکل خواهد گرفت. اعتقاد راسخ داریم که با گفتمان تولید محور می‌توان بر مشکلات اقتصادی فائق آمد. بی‌تردید در صورت توسعه و گسترش سازمان یافته واحدهای مختلف صنعتی است که می‌توان نسبت به پیشرفت سراسری اقتصاد و تولید و اشتغال در کشور امیدوارتر بود آن هم در مقطعی که برای حل موضوعات کشور اولویت اقتصاد مقاومتی، تولید داخلی، توجه به اشتغال، توسعه صادرات و رسیدن به تراز ارزی هدف‌گذاری شده است. امید آنکه در سایه توجهات ارکان تصمیم‌گیر و مجری نظام اسلامی بتوانیم با تحقق اقتصاد مقاومتی شاهد بالندگی و توسعه کشور در همه زمینه‌ها به ویژه بخش صنعت که خود را جزیی از آن می‌دانیم، باشیم».

در مجمع عمومی فوق‌العاده تصویب شد

افزایش سرمایه ۲۰۰درصدی سهام همراه اول

سهامداران با افزایش سرمایه ۲۰۰درصدی سهام همراه اول موافقت کردند. به گزارش اداره کل ارتباطات شرکت ارتباطات سیار ایران، مجمع عمومی فوق‌العاده این شرکت، صبح روز پنج‌شنبه ۸ تیرماه با حضور بیش از ۹۳درصد سهامداران، با دستور جلسه تصمیم‌گیری درخصوص افزایش سرمایه در برج همراه برگزار شد.

در این مراسم وحید صدوقی مدیرعامل همراه اول با اشاره به دلایل و ضرورت افزایش سرمایه در این شرکت اظهار کرد: همراه اول در چند سال اخیر حدود ۱۰۳۰۰ میلیارد تومان برای توسعه و نوسازی شبکه خود سرمایه‌گذاری کرده است. پس از دریافت پروانه ارائه خدمات نسل ۳و۴ از رگولاتوری در اسفند ۹۳ علاوه بر توسعه شبکه و شروع فاز ۷ که پروژه‌یی بزرگ بود، نوسازی شبکه هم همزمان در حال اجرا بود. صدوقی افزود: همزمان با توسعه و نوسازی شبکه اصلاح ساختار مالی شرکت نیز در دست اجرا بود. پس از واگذاری سهام همراه اول در بورس تاکنون فقط یک‌بار این شرکت افزایش سرمایه داشته که سرمایه آن از محل سایر اندوخته‌ها از ۲۰۶میلیارد تومان به ۴۰۰ میلیارد تومان افزایش یافت. حال با سرمایه‌گذاری ۱۰۳۰۰ میلیارد تومانی صورت گرفته لازم دیدیم دوباره افزایش سرمایه دهیم. مدیرعامل همراه اول با اشاره به برگزاری مجمع عمومی عادی سالانه برگزار شده، گفت: پس از برگزاری مجمع عمومی عادی در ششم اردیبهشت ماه، نماد همراه اول با ۲۹۳۰ تومان باز شد که پس از ۲ماه با ۱۲درصد رشد قیمت امروز به ۳۲۷۷ تومان رسیده که این رشد در بازار امروز کشور تقریبا بی‌نظیر است. او تصریح کرد: خوشبختانه با اینکه گردش مالی بالایی داریم، توانسته‌ایم در ۴سال گذشته به خاطر شفافیت گزارش‌های مالی، از سازمان بورس عنوان گزارش مقبول دریافت کنیم. صدوقی افزود: با کارهای صورت گرفته هم سهام در واقع رقیق می‌شود و هم به نوعی اصلاح ساختار صورت می‌گیرد. با همکاری حسابرس قانونی و سازمان بورس توانستیم مجوز افزایش سرمایه را بگیریم و امروز برای تصمیم‌گیری در این خصوص جمع شده‌ایم. مدیرعامل همراه اول با بیان اینکه طبق وعده تقریبا همه سهامداران حقیقی خیلی سریع و کمتر از ۲ماه سود خود را دریافت کرده‌اند، اظهار کرد: ما امسال حدود ۱۸۰۰ میلیارد تومان برای سرمایه‌گذاری عملیاتی درنظر گرفته‌ایم درحالی که در سال گذشته نیز ۲۸۰۰ میلیارد تومان درنظر گرفته بودیم. به همین دلیل نیاز بود که بخشی از منابع سرمایه‌گذاری از محل آورده سهامداران تامین شود که در گذشته سرمایه‌گذاری ۱۰۳۰۰ میلیارد تومانی عمدتا از محل نقدینگی تامین شده بود.

در پایان جلسه علی بقایی رییس هیات‌مدیره همراه اول و هیات‌رییسه مجمع پس از استماع نظرات تعدادی از سهامداران و اعضای هیات‌رییسه به جمع‌بندی نظرات پرداخت.

بر این اساس مقرر شد سرمایه همراه اول با ۲۰۰درصد افزایش در ۲ مرحله از ۴۰۰ میلیارد تومان به ۱۲۰۰ میلیارد تومان افزایش یابد که ۵۶۰میلیارد تومان آن از محل مطالبات و آورده نقدی فعلی تامین شود. همچنین مقرر شد به هیات‌مدیره اختیار داده شود ۲۴۰ میلیارد تومان هم ظرف مدت یک‌سال از محل مطالبات و آورده نقدی دیگر افزایش سرمایه دهد.

شایان ذکر است هفتمین مجمع عمومی عادی سالانه این شرکت، ۶ اردیبهشت امسال برگزار و سود تقسیمی برای هر سهم ۷۰۰تومان اعلام شد که تا ۱۰ تیرماه از طریق کلیه شعب قابل پرداخت است و سپس به مدت ۳ ماه به‌دلیل افزایش سرمایه متوقف خواهد شد.

چهره‌های استانی

میزبانی کرمانشاه از ۵۰۰ هزار نفر از زوار اربعین

کرمانشاه| استاندار کرمانشاه با بیان اینکه امکانات لازم برای میزبانی شایسته از ۵۰۰ هزار زوار اربعین در مرز خسروی فراهم می‌شود، گفت: تمام توان خود را به کار گرفته‌ایم تا کرمانشاه امسال یک میزبان شایسته برای زوار اباعبدالله الحسین(ع) باشد و بستری را فراهم کنیم تا خدماتی همسطح با مرز مهران و سایر مرزها به زوار ارائه شود. به گزارش ایسنا، «اسدالله رازانی در سفر به شهرستان قصرشیرین و بررسی میدانی وضعیت زیرساخت‌های مرزهای پرویزخان و خسروی گفت: خوشبختانه با توجه به تحولات مثبت عراق و برقراری امنیت بهتر در مرزهای غربی کشور، امکان عبور زوار اربعین از طریق مرز خسروی فراهم شده است. او در ادامه خسروی را یک مرز گمرکی با امکانات مناسب توصیف کرد و گفت: مرز خسروی یک مرز مسافری کاملا فعال در مرحله اول عبور زوار- تا پیش از ناامنی‌های چند سال اخیر در عراق- بود و خوشبختانه با سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته از امکانات و زیرساخت‌های مناسبی برخوردار است. این مقام عالی استان ادامه داد: تلاش می‌کنیم که امسال یک میزبان شایسته برای زوار اباعبدالله الحسین باشیم و خدماتی همسطح با مرز مهران و سایر مرزها به این عزیزان ارائه کنیم.

هدف‌گذاری برای افزایش تولید آبزیان کشور تا ۱,۶ میلیون تن

آذربایجان غربی| رییس سازمان شیلات ایران و معاون وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به تولید یک میلیون و ۷۰هزار تنی انواع آبزیان کشور در سال ۹۵ گفت: افزایش این میزان به ۱,۶میلیون تن جزو برنامه ششم توسعه است. به گزارش ایرنا، حسن صالحی در دیدار با استاندار آذربایجان غربی در ارومیه با اشاره به اینکه توسعه زیرساخت‌های شیلات علاوه بر تامین آبزیان مورد نیاز کشور می‌تواند کمک موثری به ایجاد اشتغال و ارزآوری کند، افزود: ۴۵درصد این هدف‌گذاری از طریق آبزی‌پروری و بقیه از محل صید و صیادی تولید می‌شود. صالحی با بیان اینکه مصرف سرانه ماهی کشور ۱۰,۶کیلوگرم است، گفت: افزایش سرانه مصرف ماهی تا ۱۵کیلوگرم برای سال پایانی برنامه ششم توسعه هدف‌گذاری شده و این میزان مصرف در صورت تحقق نیز همچنان حدود ۵ کیلوگرم از سرانه مصرف جهانی به میزان ۲۰کیلوگرم کمتر است. او به جایگاه نخست ایران در پرورش قزل‌آلا در آب‌های شیرین در میان کشورهای آسیای میانه و خاورمیانه تاکید کرد و ادامه داد: کشور ما در صید تن ماهی در اقیانوس هند نیز پس از اندونزی دارای جایگاه دوم است. صالحی گفت: ۸۰۰ شناور ایران هم‌اکنون در آب‌های بین‌المللی مشغول صید هستند و تعداد کارخانه‌های کنسرو ماهی به ۱۴۰واحد و مراکز فرآوری آن به بیش از ۵۰۰ باب رسیده است.

پرونده‌های بیمه شدگان سمنان الکترونیکی می‌شود

سمنان| مدیرکل تامین اجتماعی استان سمنان با اشاره به انجام الکترونیکی شدن پرونده‌های بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران این صندوق گفت: فاز نخست طرح الکترونیکی شدن پرونده‌های بیمه‌شدگان تامین اجتماعی در استان سمنان اجرایی می‌شود. محمد اخلاقی در گفت‌وگو با تسنیم به برخی از اهداف اجرای این طرح اشاره و اظهار کرد: تسهیل در دسترسی به مدارک، اسناد و اوراق یکی از اهداف اجرای این طرح است.

او با اشاره به دیگر اهداف اجرای این طرح افزود: ارتقابخشی سطح کیفی خدمات، کاهش هزینه‌ها، تکریم ارباب‌رجوع و عدم اتلاف وقت مخاطبان سازمانی، تسریع در پاسخگویی، افزایش فضای فیزیکی شعب و... از دیگر اهداف اجرای این طرح است که در روزهای آینده در استان سمنان اجرایی می‌شود. مدیرکل تامین اجتماعی استان سمنان با اشاره به اینکه امروز شفافیت در فعالیت‌ها رویکرد مهم دولت در رابطه با حقوق شهروندی است، تصریح کرد: از این رو تامین اجتماعی در استان سمنان نیز اجرای این پروژه مهم را در اولویت خود قرار داده است. اخلاقی خاطرنشان کرد: این طرح اداره کل تامین اجتماعی زمینه‌ساز اجرای طرح مهم دولت الکترونیکی در حوزه بیمه‌شدگان تامین اجتماعی است.

۴۰۰ چاه غیرمجاز در استان مرکزی مسدود شد

مرکزی| رییس سازمان برنامه و بودجه استان مرکزی گفت: طی ۳سال اخیر حدود ۴۰۰چاه آب غیرمجاز در استان مرکزی مسدود شده که با این اقدام ۶۲ میلیون مترمکعب از منابع آب زیرزمینی این استان حفظ شده است. رقیه یادگاری در گفت‌وگو با مهر با اشاره به اعتبارات استان مرکزی در سال جاری اظهار کرد: مجموع اعتبارات استان مرکزی در سال جاری ۴۳۸میلیارد تومان است که از این رقم ۵۸ میلیارد تومان مربوط به طرح‌های ملی و ۳۸۰میلیارد تومان متعلق به طرح‌های با اعتبار استانی است. او با بیان اینکه طی۴سال گذشته، تمامی روستاهای بالای ۱۰خانوار در استان مرکزی از خدمات برق‌رسانی برخوردار شده‌اند، خاطرنشان کرد: همچنین در این مدت بیش از ۴۰۰روستا از نعمت آب آشامیدنی سالم و ۲۲۶روستا نیز از گاز بهره‌مند شده‌اند. رییس سازمان برنامه و بودجه استان مرکزی تصریح کرد: همچنین چند طرح انتقال آب اجرایی شده که ازجمله آن می‌توان به طرح انتقال آب سد کوچری به خمین و ساوه و روستاهای مسیر انتقال اشاره کرد. یادگاری با اشاره به اقداماتی که برای حمایت از تولید و صنعت استان در سال جاری مد نظر قرار دارد، گفت: بسته پنجگانه رونق تولید که دستورالعمل دولت با هدف تعیین مسیر و نقشه راه برای رسیدن به برنامه‌های توسعه، رشد تولید و رونق کسب وکار ابلاغ شده برای اجرا در اختیار دستگاه‌های مرتبط قرار گرفته است.

اخبار شهرستان‌ها

رشد ۱۱۲درصدی درآمد گمرک اصفهان-
اصفهان| مدیرکل گمرک اصفهان گفت: در بهار ۱۳۹۶ از استان اصفهان، یک میلیون و ۲۵هزار تن و به ارزش ۳۶۷میلیون و ۴۵۳هزار دلار، کالا به مقصد ۸۰ کشور جهان صادر شده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از لحاظ وزن ۱۱درصد و از حیث ارزش ۱۰ درصد افزایش داشته است. اسداله احمدی‌ونهری عمده‌ترین کالاهای صادراتی از استان اصفهان را محصولات پتروشیمی به ارزش ۱۰۳میلیون دلار، آهن‌آلات و فولاد ۹۰میلیون دلار، فرش ۳۸میلیون دلار برشمرد و اظهار کرد: مهم‌ترین کشورهای مقصد کالاهای صادراتی استان اصفهان، عراق با ۹۹میلیون دلار و ۲۷درصد، امارات متحده عربی با ۶۴میلیون دلار و ۱۷درصد، افغانستان با ۵۹ میلیون دلار و ۱۶درصد، پاکستان با ۲۹میلیون دلار و ۸درصد و عمان با ۱۷میلیون دلار و ۵درصد سهم از کل صادرات استان است.

عرضه مسکن متناسب با نیاز طبقات اقتصادی و اجتماعی -قزوین| استاندار قزوین در بازدید از پروژه‌های مسکن در بخش خصوصی بیان داشت: عرضه مسکن باید متناسب با نیاز همه طبقات اقتصادی و اجتماعی باشد. فریدون همتی استاندار قزوین عصر دیروز در حاشیه بازدید از یک پروژه مسکن در بخش خصوصی، ضمن ابراز رضایت از رعایت اصول فنی و مهندسی و مبحث ۱۹ گفت: حتما باید از حضور بخش خصوصی توانمند و حرفه‌یی در ساخت و سازها استفاده کنیم تا سرمایه‌ها هدر نرود. او افزود: از بخش‌های مهم تولید و گردش مالی در جامعه، حوزه مسکن است که باید با سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی درست و دقیق بتوان این حوزه مهم و اثرگذار را فعال کرد.

استان سمنان پایلوت ملی فاز ۳ و ۴ پروژه «جی‌نف» می‌شود-سمنان| مسوول اجرای پروژه «جی‌نف» در استان سمنان با اشاره به اینکه فاز ۳ و ۴ این پروژه مهم ملی در استان سمنان به‌صورت پایلوت کشوری اجرایی می‌شود، گفت: اجرای فاز ۲ جی‌نف در استان سمنان آغاز شده است. مهدی مظفری اظهار داشت: پروژه ملی بزرگ جی‌نف در راستای تحقق دولت الکترونیک در تعدادی از استان‌های کشور آغاز شد. او با اشاره به اینکه طرح جی‌نف یا «نشانی ملی استاندارد ایرانیان» زیرساخت مهم تحقق دولت الکترونیک است، عنوان کرد: اکنون همه استان‌های کشور فاز ۱ و ۲ پروژه جی‌نف را آغاز کرده‌اند.

تولید ۲هزار تن گوشت قرمز در آران و بیدگل-اصفهان| مدیر جهاد کشاورزی آران و بیدگل گفت: با کمک دامداران و مرغداران سالانه ۶هزار و ۵۰۰ تن گوشت سفید و ۲هزار تن گوشت قرمز در آران و بیدگل تولید و به صورت بهداشتی به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد. حسین فتاحی اظهار کرد: با توجه به کمبود آب در شهرستان دامداران با سختی‌های متعددی برای تولید و تهیه علوفه برای دام روبه‌رو هستند، اما با این وجود با همکاری کشاورزان، دامداران و مرغداران سالانه ۲هزار تن گوشت قرمز و ۶هزار و ۵۰۰تن گوشت سفید تولید می‌شود. او افزود: دامداران شهرستان با داشتن ۲۰هزار دام سبک و ۸۰ هزار دام سنگین ۳۰هزار تن شیر از این دام‌ها به دست می‌آورند و گامی بزرگ برای مصرف داخلی شهرستان و حتی صادرات آن به شهر کاشان بر می‌دارند.

ممنوعیت صید آبزیان در آب‌های استان بوشهر-بوشهر| معاون صید و بنادر ماهیگیری شیلات استان بوشهر گفت: براساس تصمیم کمیته مدیریت صید و با هدف اجرای طرح «دریابس» از ۱۶ تیرماه جاری تا اعلام زمان آغاز صید میگو، صید انواع آبزیان در خلیج‌فارس محدوده استان بوشهر ممنوع می‌شود. عباس آهنگرمقدم افزود: طرح دریابس یکی از مطالبات مهم صیادان استان بوشهر است که هر ساله در آستانه صید میگو با مشارکت صیادان اجرایی می‌شود. او بیان کرد: ۱۲هزار صیاد با بیش از یک‌هزار و ۲۰۰ فروند شناور صیادی در استان بوشهر فعالیت دارند که شماری از شناورها با مجوز تفریحی در امر صید و صیادی مشارکت می‌کنند. آهنگرمقدم گفت: مجوز صید برای شناورهایی پیش‌بینی و صادر می‌شود که دارای هویت باشند.

تولید سالانه ۴۱۰هزار تن محصولات گلخانه‌ای در یزد-یزد| رییس سازمان جهاد کشاورزی یزد گفت: سالانه بیش از ۴۱۰هزار تن محصولات گلخانه‌یی که عمدتا شامل خیار سبز است در استان یزد تولید می‌شود. سیدجمال سجادی‌پور اظهار داشت: کشاورزان باید برای استفاده بهینه از منابع آبی با کاشت محصولات کم‌آب‌خواه و گلخانه‌یی در برداشت آب‌های زیرزمینی مدیریت کنند. او با بیان اینکه کشاورزان باید توسعه محصولات کم‌آب‌خواه و ارزش افزوده بالا را در دستور کار قرار دهند، افزود: محصولات کم‌آب‌خواه در استان همچون گیاهان دارویی با ۲۰گونه که با آب شور و شیرین تولید می‌شوند، برای کشاورزان امکان کشت دارد. رییس سازمان جهاد کشاورزی استان یزد با بیان اینکه در ۳سال گذشته ۲۰۰هکتار به سطح زیرکشت گلخانه‌های استان یزد افزوده شده، تصریح کرد: هم‌اکنون یک‌هزار و ۴۲۰ هکتار به کاشت محصولات گلخانه‌یی اختصاص دارد.

انجام کار مطالعاتی برای ایجاد فضای سبز در اطراف آق‌گل-همدان| شهردار اسلامشهر آق‌گل ملایر از اعزام کارشناسانی به منطقه تالاب آق‌گل برای تحقیقات زیست‌محیطی در رابطه با نوع آب و خاک و پوشش گیاهی که امکان رشد در آن محیط را دارد، خبر داد. رضا ابوالحسنی اظهار کرد: در تلاش هستیم با ایجاد فضای سبز مناسب، زمین‌های بایر اطراف تالاب را از حالت خشک و کویری خارج کرده تا با ایجاد فضای سبز متنوع و مناسب، زمینه جذب گردشگر و توریست را فراهم کنیم. وی به نصب ۳ تابلو معرفی کامل تالاب آق‌گل در مسیر تالاب برای شناسایی این جاذبه گردشگری به توریست‌ها اشاره و اظهار کرد: تابلوهای اسلامشهر آق‌گل نیز ساخته و در ورودی‌ها نصب شده است.

مدیریت سواحل گلستان به محیط زیست استان واگذار شود-گرگان| شهردار بندرترکمن با انتقاد از نحوه مدیریت سواحل گلستان که در اختیار محیط زیست مازندران است، خواستار واگذاری این بخش به محیط زیست گلستان شد. پوریا میرزازنجانی اظهار کرد: یکی از زیباترین جاذبه‌های توریستی ما در استان سواحل دریای خزر است که زیبایی آن روزبه‌روز کاهش می‌یابد و مهم‌ترین دلیلش این است که مدیریت محیط زیست سواحل با استان ما نیست. او ادامه داد: باید مدیریت محیط زیست این منطقه به استان ما داده شود زیرا ما در بحث توسعه سواحل مجبور به نامه‌نگاری‌های فراوانی با استان مازندران هستیم که در چندین مورد با اقدامات ما مخالفت شد.

مناسب ترین نرخ آگهی برای فعالین بخش اقتصاد
به اطلاع کلیه مدیران بخش تعاون و بنگاه هاي اقتصادی کشور می رساند؛ روزنامه تعادل با همکاری معاونت تعاون، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در راستای هفت برنامه تحول در بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران، با کمترین نرخ مطبوعات؛ آگهی های مجامع، کالاها و خدمات تعاونی ها را انجام دهد.
بخش بازرگانی بنگاه ها: ۶۶ ۴۲ ۴۸ ۶۷ - ۶۶ ۴۲ ۲۱ ۸۳
تعادل روزنامه اقتصادی

یادداشت

منتظر تبعات جدید خشک شدن دریاچه ارومیه باشیم

نفیسه صالحی سیاوشانی
پژوهشگر دانشگاه پلی‌تکنیک بارسلونا

همواره ارتباط تنگاتنگی میان انسان و طبیعت بوده است. تحقیقات اخیر نشان می‌دهند که مکان‌های طبیعی آبی به بیان دیگر دریاها، رودخانه‌ها، دریاچه‌ها و حتی آب‌های به کار رفته در طراحی فضاهای شهری تاثیری شگرف بر سلامت بدنی و ذهنی مردمان اطراف آنها دارند. به‌نظر می‌رسد که رنگ آبی این مکان‌ها می‌تواند بطور موثری کاهش‌دهنده میزان استرس افراد باشد. از دیرباز شهرها در کنار منابع آبی احداث شده‌اند نه فقط از آن جهت که بقای انسان بدان‌ها وابسته بوده بلکه ارتباط نزدیکی بین دسترسی به منابع آبی و سلامتی وجود دارد. متاسفانه این روند طی دویست سال اخیر به‌شدت تغییر یافته و شاهد جدایی انسان‌ها از طبیعت هستیم.

حال شهرها و روستاهایی را در نظر بگیرید که از دیرباز این موقعیت ممتاز را دارا بوده‌اند تا در جوار بزرگ‌ترین دریاچه خاورمیانه و سومین دریاچه بزرگ آب شور دنیا یعنی دریاچه ارومیه واقع شوند. چه اتفاقی برای سلامت روانی مردمی رخ می‌دهد که زندگی در جوار این دریاچه استثنایی بخشی از فرهنگ و سرنوشت آنها شده است و ناگاه طی یک روند سریع که از حدود بیست سال پیش شروع شده است حدود شصت درصد آب دریاچه ارومیه خشک شود و به ناگاه این دریاچه شروع به محو شدن بنماید.

تحقیقات نشان می‌دهند که یک چرخه معیوب بین چنین تغییرات زیست محیطی در مقیاس بزرگ و مشکلات روانی مردم آن ناحیه وجود دارد. بحران و کمبود آب و به تبع آن خشکسالی، به گفته روانشناسان و جامعه‌شناسان، بر اخلاقیات و بروز رفتارهای خشونت‌آمیز موثر است. این شرایط به دو شکل بر روح و روان مردم اثر می‌گذارد یکی ایجاد اضطراب و نگرانی نسبت به آینده و وحشت از کمبودها و کاستی‌ها در زندگی پیش رو و دیگری اضطراب و نگرانی و وحشت از فقر و تهی دستی و از دست دادن استعدادهای کشاورزی و باغداری و اجبار به مهاجرت از سرزمین مادری. چنین مهاجرت‌های اجباری تبعات جبران‌ناپذیر خود را نه تنها روی نسل مهاجرت‌کننده بلکه روی نسل‌های بعدی نیز خواهد گذاشت. واضح است که خشکسالی در مناطق شهری و روستایی اثرات متفاوتی بر جا گذاشته و می‌گذارد و تاثیرات آن بر جوامع روستایی بسیار شدیدتر از جوامع شهری است که آن‌هم به خاطر تاثیر مستقیم عامل خشکسالی بر منابع درآمد اغلب روستاییان است. کاهش درآمد روستاییان باعث مهاجرت آنها به شهرها به امید اینکه بتوانند به درآمد انتظار خود دست پیدا کنند شده است. علاوه بر موارد ذکر شده در بالا، محققان با سند و مدرک به رابطه بین رخدادهای ناشی از خشک شدن منابع آبی و تغییرات آب و هوایی شدید یک منطقه با درجات بالای رفتارهای تهاجمی پی برده‌اند. نتایج به دست آمده از این تحقیقات نشان می‌دهد که خشکسالی، افزایش دما و تغییرات زیست محیطی مشابه با وضعیتی که تعدادی از دریاچه‌های در حال محو شدن دنیا با آن درگیرند، با افزایش میزان کشمکش بین افراد و گروه‌ها و میزان بروز بیماری‌های روحی مانند اضطراب و افسردگی در ارتباط است. به نظر می‌رسد که چنین شرایط استرس زایی می‌تواند میزان آدرنالین بدن را افزایش دهد که خود عاملی در بروز خشم است. از طرف دیگر بیماری‌های فیزیکی حاصل از خشک شدن دریاچه از جمله سرطان، بیماری‌های پوستی، گوارشی، قلبی-عروقی و سایر بیماری‌های مرتبط نیز خود می‌توانند همراه با مشکلات روانشناختی باشند. گزارش‌هایی طی سال‌های گذشته و همراه با تسریع روند خشک شدن دریاچه ارومیه، درباره افزایش بیماری‌های تنفسی، ریوی، پوستی و سرطان در منطقه آذربایجان و دیگر استان‌های همجوار رسیده است که در دست بررسی هستند. افزون بر این ریزگردهای حاصل از خشک شدن بخش‌های وسیعی از دریاچه را نمی‌توان نادیده گرفت. بطور کلی ریزگردها می‌توانند یکی از دلایل افزایش بیماری‌های ریوی باشند. همچنین ریزگردهای کریستالی به دلیل وجود نمک می‌توانند از طریق دستگاه ریوی و گوارش و به صورت نمک موجود در گرد و غبار جذب آب در بدن شده و باعث بالا رفتن فشار خون شوند. همه موارد ذکر شده در بالا تنها بخش محدودی از تاثیرات منفی و جبران‌ناپذیر از دست رفتن مکان‌های آبی بر سلامت عمومی مردم اطراف این مناطق هستند. بالطبع چنین تاثیراتی در آینده بیشتر روی خود را نشان خواهند داد و نیازمند تحقیقات گسترده برای شناسایی و مقابله با آنها هستند.

جدال‌های تازه بر سر حذف بیش از ۲۵۰ رشته دانشگاه آزاد

حذف رشته یا عدم حذف؛ کدام‌یک درست است

با تکذیب خبر تایید رشته‌های حذف‌شده دانشگاه آزاد از جانب سازمان سنجش، سرگردانی داوطلبان تحصیل در این دانشگاه ادامه یافت

گروه اقتصاد اجتماعی | پنج‌شنبه اول تیرماه، دانشگاه آزاد اسلامی با انتشار دفترچه راهنمای انتخاب رشته در اطلاعیه‌یی خبر از آغاز مهلت انتخاب رشته برای متقاضیان تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد این دانشگاه داد و اعلام کرد که این فرصت تا پایان روز شنبه، دهم تیرماه برقرار خواهد بود. خبرها و سخنانی که از پی انتشار دفترچه راهنمای انتخاب رشته رسید، حکایت از حذف ۲۸۰۰ تا ۲۹۰۰ رشته تحصیلی در دانشگاه آزاد داشت. مسوولان دانشگاه آزاد و رسانه‌های هوادار مدیریت جدید این دانشگاه، وزارت علوم را به سیاسی‌کاری و عمل خلاف قانون متهم کردند؛ آن هم در شرایطی که تا پیش از آن و در دوران مدیریت پیشین این دانشگاه، همین رسانه‌ها منتقد افزایش بی‌رویه ظرفیت و کدرشته‌های غیرمجاز دانشگاه آزاد بودند و آن زمان، وزارت علوم را به اتهامی دیگر به انفعال در برابر افسارگسیختگی این دانشگاه در تاسیس کد رشته‌های غیرمجاز، می‌نواختند و از وزارت علوم می‌خواستند با جلوگیری از توسعه کمی رشته‌های غیرمجاز به افزایش کیفیت آموزش عالی و تحصیلات تکمیلی کمک کند. اینچنین، قصه کشاکش دو هفته گذشته دانشگاه آزاد و هواداران مدیریت تازه‌اش، با وزارت علومی که به ادعای مسوولانش در پی توزیع کد رشته‌ها در دانشگاه‌های غیر انتفاعی، پیام نور است، آغاز شد. کشاکشی که در آن دانشگاه آزادی‌ها مدام از «جلوگیری از ایجاد زمینه بیکاری و مهاجرت نخبگان» گفتند و وزارت علومی‌ها از «حذف رشته‌های بدون مجوز دانشگاه آزاد و افزایش کیفیت آموزش».

عجیب و غریب غیرقانونی

مجتبی علوی‌فاضل، سخنگوی دانشگاه آزاد اسلامی در نخستین واکنش رسمی این دانشگاه، اقدام وزارت علوم در حذف این رشته‌ها را «عجیب و غریب» خواند. او با ارائه تفسیر دانشگاه آزاد از سیاست‌های ابلاغی رهبری گفت: این عمل برعکس سیاست‌های کلی نظام و نشان‌دهنده بی‌توجهی به سیاست‌های علمی-فناوری ابلاغی رهبری است. در این سیاست‌ها ضوابط ارتقای کیفیت آموزش عالی مورد تاکید قرار گرفته است که یکی از راهکارهای آن، افزایش ورود به دوره‌های تحصیلات تکمیلی است.

او ادامه داد: از طرف دیگر براساس قانون، رشته‌های دانشگاه آزاد اسلامی چنانچه مورد تایید ماده واحده تصویب رشته‌های دانشگاه آزاد اسلامی قرار گیرند، می‌توانند دانشجو بگیرند. این رشته‌ها تماما تصویب و توسط کمیته ۳ نفره نمایندگان شورای عالی انقلاب فرهنگی به وزیر علوم ابلاغ شده‌اند. از سال ۹۳ تا ۹۵ نیز در این رشته‌ها پذیرش انجام شده است، بنابراین حذف آنها مغایر با قانون مجلس نیز هست.

او افزود: به نظر می‌رسد نفع این اقدام در درجه اول به دانشگاه‌های بی‌کیفیت، به ویژه دانشگاه‌های کشورهای منطقه می‌رسد و زمینه‌ساز خروج تعداد زیادی از علاقه‌مندان به تحصیل در این رشته‌ها می‌شود.

سخنگوی دانشگاه آزاد اسلامی تاکید کرد: حذف ۲۸۰۰ رشته از دانشگاه آزاد در چند روز قطعا با دقت و رعایت استانداردها انجام نشده است. ما همواره تعامل خوبی با وزارت علوم داشته‌ایم و انتظار داریم اجازه ندهند کشور ملتهب شود. ضمن اینکه خروجی این عمل، تنها خسارت برای کشور و افزایش مهاجرت تحصیل‌کنندگان از کشور برای تحصیل در دانشگاه‌های بی‌کیفیت خارجی است.

برای افزایش کیفیت

پس از آن، وزارت علوم نیز با انتشار بیانیه‌یی به‌طور رسمی موضعش در این اختلاف را اعلام کرد. در این بیانیه آمده بود: یکی از مهم‌ترین سیاست‌های وزارت علوم در دولت تدبیر و امید، ساماندهی مراکز آموزش عالی و ارتقای کیفیت آموزشی بوده است. در همین راستا ضمن اجرای برنامه‌های متعدد، طرح آمایش آموزش عالی، تدوین و به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید و جهت اجرا به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ شد.

وزارت علوم در ادامه بیانیه‌اش نوشت: براساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی هرگونه گسترش مراکز آموزش عالی و تصویب رشته‌ها منوط به احراز شرایط و شاخص‌های مصوب شورای گسترش آموزش عالی بوده و مقرر شده این روند در مورد کلیه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی اعم از دولتی، غیردولتی و دانشگاه آزاد اسلامی اعمال شود. به این ترتیب صرفا به رشته‌هایی که دارای مجوز از شورای گسترش باشند، ظرفیت پذیرش دانشجو داده می‌شد.

آنها در پایان تاکید کردند: بدیهی است از این پس نیز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با حفظ آرمان‌های متعالی وزارت علوم و ارتقای کیفیت آموزشی و با نگاهی واقع‌بینانه در این راستا گام برداشته و آمادگی خود را جهت دریافت مستندات و بررسی کلیه درخواست‌های گذشته و جدید دانشگاه آزاد اسلامی اعلام می‌دارد تا پس از بررسی، نتیجه را به واحدهای مربوطه جهت اجرا اعلام کند.

تایید ۱۶۰ رشته

یک روز پس از واکنش رسمی دانشگاه آزاد به این رخداد و بیانیه وزارت علوم و دعوت آنان به ارائه مستندات، در میانه هیاهوهای موافقان و مخالفان اقدام وزارت علوم، پنجم تیرماه، معاون آموزشی دانشگاه آزاد با اعلام تمدید شدن مهلت انتخاب رشته، از آغاز رایزنی‌های دانشگاه آزاد با وزارت علوم و از پی آن، تایید بیش از ۱۶۰ رشته محل دوره کارشناسی ارشد این دانشگاه در جلسه شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم خبر داد. علیرضا رهایی گفت: مرحله اول رایزنی از قبل انجام شده بود و روز گذشته مرحله دوم با حضور مسوولان برگزار شد. خوشبختانه در جلسه روز گذشته تعداد زیادی از رشته‌های آزمون کارشناسی‌ارشد دانشگاه آزاد اسلامی تایید شد که حدود ۱۶۰ تا ۱۷۰ رشته بودند و برای انتخاب رشته داوطلبان بارگذاری می‌شود. مرحله سوم بررسی رشته‌ها نیز هفتم تیرماه برگزار می‌شود.

او افزود داد: دفتر گسترش معیارهایی دارد و دانشگاه نیز استدلال‌های خاص خود را دارد، اما در نهایت باید ببینیم که این شرایط دانشگاه تا چه حد مورد تایید دوستان قرار می‌گیرد. بر این اساس وضعیت موجود را بررسی می‌کنیم تا با وزارت علوم به یک نتیجه‌گیری مناسب برسیم.

رهایی در حالی از «آغاز رایزنی‌ها» گفت که یک روز پیش‌تر، سخنگوی دانشگاه آزاد اعلام کرده بود که «این رشته‌ها تماما تصویب شده‌اند»؛ رهایی گفت که تنها «مرحله اول» رایزنی‌ها پیش‌تر انجام شده است.

با این همه و با پیشرفت رایزنی‌های دانشگاه آزاد و وزارت علوم، واحد علوم تحقیقات دانشگاه آزاد با وعده حل‌شدن کامل این اختلاف‌ها، در اطلاعیه تاکید کرد که باتوجه به حذف برخی کد رشته محل‌های ارشد این دانشگاه داوطلبان در انتخاب رشته عجله نکنند. لذا پیگیری‌های لازم برای اصلاح دفترچه و اضافه شدن رشته‌های مذکور در حال انجام است. به این ترتیب داوطلبان می‌توانند با کمی انتظار و انتخاب رشته در فرصت‌های آخر قانونی، رشته مورد نظر خود را در این واحد انتخاب کنند.

مشکل حل شد؟

علی‌محمد نوریان، سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی، پس از انتشار بیانیه‌یی مبنی بر حل مشکل رشته‌های حذف شده، در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری شب پنج‌شنبه، در توضیح بیانیه‌اش از تایید ۲۵۰۱ رشته از ۲۹۰۰ رشته حذف شده از دفترچه انتخاب رشته این دانشگاه خبر داد و گفت: ۳۹۹ رشته به دلیل نرسیدن به استانداردهای لازم از دفترچه حذف شده‌اند.

او گفت: به دنبال مذاکرات با مقامات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و با توجه به نکات وزیر علوم در راستای رفع نگرانی و دغدغه‌های خانواده‌ها و داوطلبان، خوشبختانه طی جلسه‌یی که با معاون وزیر علوم داشتیم، زوایای کار بررسی و قرار شد براساس مصوبات مجلس تمام کدرشته‌های تصویب شده قبل از اسفند ماه ۹۴، یعنی قبل از تصویب سنجش و دوره تحصیلات تکمیلی مجددا تایید شوند و برای انتخاب رشته داوطلبان روی سایت قرار گیرند.

او ادامه داد: البته دانشگاه آزاد نیز ماده واحده‌یی در چهاردهم اردیبهشت ۶۷ از مجلس داشت که تایید رشته‌های دانشگاه‌های آزاد را موکول به نظر هیات سه نفره نماینده عالی شورای انقلاب فرهنگی، نماینده وزارت علوم و دانشگاه آزاد کرده است. آیین‌نامه اجرایی نیز در ۱۲ آبان ۶۸ تصویب شده که بر اساس این قوانین و با همکاری مثبت وزارت علوم پیش رفتیم و صورت جلسات متعددی را داشتیم. کمیته ویژه‌یی مسوول ارزیابی رشته‌ها شده است که این کار از زمان ریاست قبلی دانشگاه آزاد، دکتر میرزاده، آغاز شده است.

او افزود: ۲۹۰۰ رشته‌یی که از ظرفیت رشته‌ها حذف شده بود، یک‌سوم رشته‌ها در دانشگاه را تشکیل می‌داد. حذف یک‌سوم رشته‌ها اهمیت دارد و ما به جوانان علاقه‌مند این اطمینان را می‌دهیم که این مشکلات در آینده وجود ندارد؛ چرا که ما خود را نماینده دانشجویان و خانواده‌های آنها می‌دانیم.

نوریان تاکید کرد: کمیته‌یی در دانشگاه داریم که مسائل را رصد می‌کند و تلاش می‌کنیم که در رشته‌هایی که مورد نیاز کشور است، تمرکز کنیم و رشته‌هایی که دوره آنها گذشته و قدیمی شده‌اند، به‌روز شوند. در این راستا ۱۳۲۳ نفر استخدام عضو هیات علمی داشته‌ایم که قرار است این تعداد تا ۵ هزار نفر افزایش یابد و از طرف دیگر هزار مربی به استادیاری ارتقا یافته و ۵۰۰ نفر استادیار به دانشیار تبدیل شده‌اند که این مساله به این معنی است که دانشگاه در کیفی کردن آموزش و به‌روز کردن آن تلاش می‌کند.

مشکل حل نشد؟

در حالی که پس از گفت‌وگوی تلویزیونی نوریان به نظر می‌رسید اختلاف‌های وزارت علوم و دانشگاه آزاد در حال برطرف شدن است، صبح دیروز سازمان سنجش در اطلاعیه‌یی اعلام کرد: خبر منتشر شده در رسانه‌ها و بیانیه سرپرست محترم دانشگاه آزاد اسلامی مبنی بر رفع مشکل ۲۵۰۱ رشته محل کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی تکذیب می‌شود.

سازمان سنجش در ادامه اطلاعیه‌اش آورد: تنها مرجع رسیدگی به این‌گونه درخواست‌ها و اساسا صدور مجوزها و ظرفیت‌ها دفتر گسترش آموزش عالی است. نتیجه بازنگری‌ها ظرف روزهای آینده پس از احراز شرایط لازم در هریک از رشته محل‌های دانشگاه توسط دفتر گسترش اعلام و در اطلاعیه‌های بعدی سازمان سنجش آموزش کشور اعلام خواهد شد.

کنار می‌آییم، تسلیم نمی‌شویم

معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز با تذکر پیرامون رد اطلاعیه دانشگاه آزاد، مبنی بر اینکه داوطلبان کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد برای انتخاب رشته عجله نکنند، گفت: به داوطلبان کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد توصیه می‌شود که رشته‌هایی را انتخاب کنند که اکنون دارای مجوز هستند، زیرا در غیر این‌صورت ممکن است در انتخاب رشته خود با مشکل روبه‌رو شوند.

مجتبی شریعتی‌نیاسر گفت: سال گذشته به دلیل مساعدت با شرایط اقتصادی دانشگاه آزاد اسلامی، با مجوز ۴هزار و ۶۰۰ رشته به مدت یک‌سال در این دانشگاه موافقت کردیم و این دانشگاه قول داد برای سال ۹۶ خود را با استانداردهای وزارت علوم تطبیق دهد، اما ما مجبور شدیم مطابق استانداردها برخی مجوزهای رشته‌ها در دانشگاه آزاد را باطل کنیم. البته تعداد قابل توجه از رشته‌ها نیز تایید شده که روند خود را دنبال می‌کنند.

او ادامه داد: ما در شهریورماه ۹۴ با دانشگاه آزاد اسلامی توافق کردیم که به دلیل مشکلات هیات علمی، اساتید حق تدریس و نیمه وقت را نیز در محاسبات هیات علمی خود حساب کنند؛ اما این توافق نامه منحصرا در همان سال بود تا این دانشگاه مهلت پیدا کند، اساتید خود را ارتقا دهد.

او افزود: ما مجددا صورت جلسه‌یی را در اسفند سال ۹۴ با معاونت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی امضا کردیم تا خود را با شرایط تطبیق دهند و با آنها مصالحه کردیم و در شهریور ماه سال گذشته برای اینکه مشکل دانشجویان دانشگاه آزاد حل شود و فرصت بیشتری داشته باشند، برای بیش از ۴۶۰۰ رشته، بدون توجه به شاخص‌ها، موافقت یک‌بار پذیرش را صادر کردیم اما قرار شد که این برای آخرین سال باشد و آنها سال ۹۶ خود را با استانداردهای وزارت علوم تطبیق دهند. بر این اساس امسال شاخص‌ها را بررسی کردیم و از رشته‌هایی که تعداد هیات علمی استاندارد را نداشتند، جلوگیری کردیم.

معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در پایان گفت: ما از هر زمانی متوجه شویم که هر رشته خاصی در دانشگاه آزاد اسلامی استانداردهای لازم را دارد، مجوز لازم را برای آن صادر و طبعا امکان پذیرش دانشجو نیز پیدا خواهند کرد و با این دانشگاه کنار می‌آییم، اما این کنار آمدن به معنای آن نیست که همیشه در برابر آنها تسلیم شویم.

این خواسته قانونی است

آخرین واکنش به این کشاکش، سخنان حمید میرزاده، رییس عزل شده دانشگاه آزاد بود. عضو هیات موسس دانشگاه آزاد اسلامی گفت: مسوولان از به کارگیری استانداردهای دوگانه در تصویب رشته‌های دانشگاه آزاد، موسسات غیر انتفاعی و پیام نور بپرهیزند. خواسته ولایتی یک خواسته قانونی برای احقاق حق دانشگاه آزاد است. با کم‌لطفی ایشان به خودم، اما این مساله باعث نمی‌شود که من به ولایتی حق ندهم.

او ادامه داد: در بخشی از بدنه میانی وزارت علوم نگاه چندان مثبتی نسبت به دانشگاه‌های غیرانتفاعی یا پیام نور که نسبت به دانشگاه آزاد از حداقل امکانات و اساتید بی‌بهره بودند، وجود ندارد که این مساله همواره برای دانشگاه آزاد موجب دردسر بود.

او افزود: حق دانشگاه آزاد است که با امکانات و اساتید زیاد و کارکنانی که دارد و البته اعتباری که اخیرا از نظر ملی و بین‌المللی کسب کرده و توانسته تاثیر عمیقی در توسعه علمی، پژوهشی و کارآفرینی ایران گذارد پرچمدار تحصیلات تکمیلی بماند.

میرزاده در پایان با بیان اینکه مسوولان آموزش عالی باید به خواسته ولایتی که یک خواسته قانونی است ترتیب اثر بدهند، گفت: مسوولان نباید به خاطر بعضی از موسسات به اصطلاح آموزش عالی بی‌هویت که با رانت‌های ارتباطی در دولت قبل قارچ گونه ظهور یافته و متاسفانه به خاطر منافع شخصی توسط بعضی از مدیران آموزش عالی طی این چند سال اخیر بدور از حق مورد حمایت قرار گرفته‌اند و کیفیت آموزش عالی را ملکوک کرده‌اند، این دستاورد بزرگ علمی و فرهنگی انقلاب یعنی دانشگاه آزاد اسلامی را بیش از این تضعیف کنند.

زیست‌بوم

تدوین پرونده ثبت جهانی جنگل‌های هیرکانی

ایلنا | در جلسه هماهنگی برای تدوین پرونده ثبت‌جهانی جنگل‌های هیرکانی بر ضرورت مشارکت سازمان حفاظت محیط‌زیست، سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری، سازمان میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری و کمیته ملی یونسکو در تهیه این پرونده تاکید شد. در این جلسه، محمدحسن طالبیان معاون میراث‌فرهنگی کشور، فرهاد دبیری معاون محیط طبیعی و تنوع زیستی سازمان محیط‌زیست، ناصر مقدسی قائم‌مقام جنگل‌ها و مراتع و آبخیزداری کشور، گزانی نماینده کمیسیون ملی یونسکو و سایر کارشناسان ارشد سازمان‌های مربوط حضور داشتند. طالبیان در این جلسه با اشاره به اهمیت پرونده ثبت جنگل‌های هیرکانی در فهرست آثار طبیعی جهانی، گفت: «با توجه به اینکه ارزیابان یونسکو برای بررسی پرونده جنگل‌های هیرکانی سال ۲۰۱۸ وارد کشور می‌شوند، لازم است تمام فعالیت‌ها و مقدمات تدوین پرونده با مشارکت دستگاه‌های مربوط انجام شود.» معاون میراث‌فرهنگی سازمان میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری افزود: «زمان تعیین‌شده برای جمع‌بندی نهایی پرونده آبان‌ماه سال جاری در نظر گرفته شده و مرجع ملی ارسال پرونده و سایر هماهنگی‌های اداری، سازمان میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری است.»

نگاه ویژه برنامه ششم به سلامت روانی اجتماعی

رییس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور در سومین همایش ملی خانواده و ارتقای سلامت روانی اجتماعی گفت: در برنامه ششم توسعه، نگاه ویژه‌تری به سلامت روانی‌اجتماعی جامعه شده است. باید برای همه طرح‌های کشور یک پیوست سلامت روان نیز ببینیم. عباسعلی الهیاری ادامه داد: سلامت انسان دارای چهار بعد جسمانی، روانشناختی، اجتماعی و معنوی است که حداکثر ۲۰درصد سلامت یک انسان به بعد جسمانی‌اش برمی‌گردد و ۸۰درصد سلامت انسان مربوط به سه بعد روانشناختی، اجتماعی و معنوی است. او افزود: بسیاری از بیماری‌های بشر ریشه عصبی دارند و امروزه در دنیا روش‌های غیر دارویی را پزشکان برای معالجه بیماری‌های با ریشه عصبی اعمال می‌کنند. به گزارش ایرنا، رییس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور گفت: متاسفانه ما در کشوری زندگی می‌کنیم که همه نگاه‌مان در جهت سلامت جسم است و کمترین نگاهی به سمت سلامت روح و روان نداریم. او ادامه داد: در سیاست‌های کلان نظام و در قالب برنامه ششم توسعه کشور نگاه ویژه‌تری به سلامت روانی‌اجتماعی جامعه شده است، به نحوی که در راستای تامین سلامت جامعه فقط نگاه‌مان به سمت سلامت جسم نباشد. در این برنامه و در ذیل سیاست‌های حوزه سلامت ارائه آموزش و مشاوره به افراد پیش بینی شده و سازمان نظام روانشناسی و مشاوره هم مسوولیت ارائه این آموزش‌ها را بر عهده دارد.

او افزود: مجلس شورای اسلامی در بند ششم ماده ۱۱۷ برنامه ششم توسعه اجرای آموزش‌های مشاوره را بر عهده سازمان روانشناسی و مشاوره قرار داده و ما می‌توانیم ارائه این آموزش‌ها را نیز بر بستر فضای مجازی به مردم کشور ارائه دهیم.

رییس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور گفت: متاسفانه مردم کمتر به روانشناسان و مشاوران خانواده مراجعه می‌کنند و اگر هم مراجعه می‌کنند خیلی دیر است، در حالی‌که مشاوران و روانشناسان امانتداران اسرار خانواده‌ها هستند و حتما باید این نگاه در سطح جامعه تغییر پیدا کند که اگر کسی به روانشناس مراجعه کرد، حتما دارای مشکل روانی است.

الهیاری با اشاره به اهمیت بنیادین خانواده اظهارکرد: هیچ بشری روی زمین به خصایص انسانی آراسته نمی‌رسد، مگر اینکه در داخل خانواده رشد یابد و مادر او را تحت محبت خود قرار داده باشد. وی با بیان اینکه محبت مادر از شیر او برای فرزندش واجب‌تر و حیاتی‌تر است، تاکید کرد: دلبستگی ایمن اگر در فرزندی توسط والدینش ایجاد نشود، حتما این فرزند در آینده و در قالب دیگر مهارت‌های اجتماعی دچار مشکل خواهد شد. نماینده اسبق کرمانشاه در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه امروزه خانواده‌های ایرانی در معرض خطر و یک تهدید جدی هستند، گفت: موسسه گالوپ در سال ۲۰۱۷ کشورها را براساس میزان پرخاشگری افراد جامعه دسته‌بندی کرده که در این میان ایران در رتبه نخست پرخاشگری قرار دارد که البته صحت نتیجه این تحقیق جای تامل دارد. او یادآور شد: اگر به فرزندانمان در بستر خانواده آموزش مهارت‌های زندگی ندهیم نباید انتظار داشته باشیم که او در اجتماع رفتار اجتماعی مناسبی از خود بروز دهد.

الهیاری گفت: اکثر آسیب‌های اجتماعی در کشور ناشی از آموزش ندیدن است و بسیاری از این آسیب‌ها را می‌توان با مشاوره و آموزش برطرف کرد. رییس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور در ادامه خواستار تغییر نگرش مردم در مورد مراجعه به روانشناس و مشاوره شد و گفت: برخی‌ها فکر می‌کنند که نیازی به مشاوره و روانشناس ندارند در حالی‌که هر انسانی در زندگی نیازمند مشاوره است و به تنهایی نمی‌تواند برخی مشکلات را برطرف کند.

معافیت محیط زیست از پرداخت هزینه دادرسی

معاون توسعه مدیریت، حقوقی و امور مجلس سازمان حفاظت محیط زیست از معافیت این سازمان از پرداخت هزینه دادرسی در دعاوی مرتبط با زمین‌خواری، آلودگی هوا، آلودگی و تخریب تالاب‌ها خبر داد.

سید محمد مجابی ادامه داد: یکی از مهم‌ترین ماموریت‌های سازمان حفاظت محیط زیست بر اساس قانون حفاظت و بهسازی، حفاظت از عرصه‌هایی تحت عنوان مناطق چهارگانه شامل اثر طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش، پارک ملی و منطقه حفاظت شده و البته مناطق شکار ممنوع است. با توجه به دست اندازی‌هایی که توسط متجریان و متخلفان به عرصه‌های طبیعی کشور صورت می‌گیرد، سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری دستگاه قضایی و شورای حفظ حقوق بیت‌المال اقدام‌هایی جدی برای برخورد با این دست‌اندازی‌ها صورت داده است.

او با اشاره به تشکیل کارگروه حفظ حقوق بیت‌المال در حوزه محیط زیست ذیل دادستانی کل کشور خاطرنشان کرد: بر اساس همین همکاری‌های چندجانبه طی سال‌های ۹۲ تا ۹۵ با ابلاغ قضایی، موفق به رفع تصرف و قلع و قمع میزان زیادی از اراضی شدیم که توسط متخلفان به آنها دست‌اندازی شده بود.

به گزارش ایسنا، معاون سازمان حفاظت محیط زیست اشاره‌یی هم به نخستین قانون مصوب مجلس شورای اسلامی در سال جاری داشت و گفت: در تبصره ۲ ماده ۴ قانون حفاظت، احیا و مدیریت تالاب‌های کشور مصوب ۴ اردیبهشت ۱۳۹۶، سازمان حفاظت محیط زیست از پرداخت هزینه دادرسی در اجرای این قانون جهت جلوگیری از تخریب و آلودگی غیرقابل جبران تالاب‌ها معاف شده است.

وی ادامه داد: همچنین بر اساس مصوبه مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۰ اسفندماه ۱۳۹۵ و در ماده ۲۸ قانون احکام دائمی توسعه کشور سازمان حفاظت محیط زیست از پرداخت هزینه دادرسی در شکایت‌هایی که علیه متصرفان غیرقانونی به منظور رفع تصرف از اراضی دولتی، ملی و سایر اراضی که باید مورد حفاظت قرار بگیرد، اعلام می‌کند معاف شده است.

معاون سازمان حفاظت محیط زیست مروری هم بر لایحه هوای پاک مصوب مجلس شورای اسلامی داشت و اظهار کرد: در تبصره ۲ ماده ۳۲ این لایحه نیز که در حال طی مراحل جهت دریافت تایید شورای نگهبان است، به منظور برخورد قانونی با کلیه آلاینده‌های هوا، معافیت از هزینه دادرسی برای سازمان حفاظت محیط زیست در نظر گرفته شده است.

مجابی با بیان اینکه لایحه مذکور هم اکنون در کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی در دست بررسی است، گفت: تصویب این لایحه حمایت مهمی از فعالیت‌های سازمان حفاظت محیط زیست است.

معاون سازمان حفاظت محیط زیست ضمن تاکید بر ضرورت تعامل و مشارکت و همکاری فعال سازمان حفاظت محیط زیست با دستگاه قضایی برای اعمال قوانین مربوط به حفظ محیط زیست، تصریح کرد: خوشبختانه با توجه به ابلاغ سیاست‌های کلی محیط زیست نظام توسط مقام معظم رهبری، همچنین مطالبات ایشان در خصوص جلوگیری از تخریب و تصرف غیرقانونی در حوزه محیط زیست و منابع طبیعی، دستگاه قضایی کشور ورود جدی در صدور رای برای متخلفان و مجرمان حوزه محیط زیست انجام داد.

به گفته او، یکی از این اقدامات مهم، فعالیت ۷۹ شعبه تخصصی رسیدگی به جرایم محیط زیستی در سطح کشور و در سطوح دادیاری، بازپرسی، کیفری و زیر نظر است که به بررسی مسائل مربوط به جرایم و تخلفات محیط زیستی و صدور رای در این زمینه اقدام می‌کنند.

رییس سازمان هواپیمایی کشوری خبر داد

تاسیس ۱۰ شرکت هواپیمایی تا ۶ ماه آینده

گروه راه و شهرسازی|

اسفندماه سال گذشته، ضرب‌الاجل سازمان هواپیمایی کشوری برای تامین سرمایه ۶ ایرلاین در حال تاسیس به پایان رسید، اما به نظر می‌رسد، نه تنها این سازمان فرصت دیگری به این ایرلاین‌ها داده است که درخواست تاسیس ۴ ایرلاین دیگر را هم دریافت کرده است و از همین رو، رییس سازمان هواپیمایی کشوری از راه‌اندازی ۱۰ شرکت هواپیمایی جدید تا ۶ماه آینده خبر داده است.

علی عابدزاده گفت: تنها راه دستیابی به رضایت مشتری ایجاد رقابت میان خطوط هوایی است تا شرکت‌های هواپیمایی در سایه این رقابت بر سر جذب مشتری از تاخیرها جلوگیری کنند.

وی درباره موافقت اصولی سازمان هواپیمایی کشوری با ایجاد شرکت‌های هواپیمایی جدید افزود: متقاضیان راه‌اندازی ایرلاین در نخستین گام باید موافقت اصولی سازمان را دریافت کنند، در این مرحله به ۱۰ ایرلاین موافقت اصولی داده‌ایم آنها ۶ماه فرصت دارند تا ساختار سازمانی خود را طراحی، تکمیل و عملیاتی کنند.

وی ادامه داد: این فرصت ۶ ماهه قابل تمدید برای ۱/۵ سال دیگر است، در حال حاضر هم سرمایه‌گذاران این ۱۰ ایرلاین جدید در حال خرید هواپیما هستند و امیدواریم طی ۶ ماه آتی تعدادی از این شرکت‌ها فعالیت خود را آغاز کنند.

معاون وزیر راه و شهرسازی درباره کفایت (حداقل) سرمایه شرکت‌های هواپیمایی جدید اظهار کرد: متقاضیان یا سرمایه‌گذاران راه‌اندازی شرکت هواپیمایی اهداف مختلفی از تاسیس ایرلاین دارند برخی به دنبال راه‌اندازی خطوط هوایی داخلی یا منطقه‌یی هستند، برخی انجام پروازهای بین‌المللی را هدف‌گذاری کرده‌اند و بعضی هم صرفا می‌خواهند پروازهای چارتری داشته باشند و مدل‌های دیگر که هر یک به مجوز خاصی از سوی سازمان هواپیمایی نیاز دارد که کفایت سرمایه هر مدل از درخواست مجوزها هم متفاوت است.

به گفته عابدزاده، حداقل سرمایه برای متقاضی ایرلاینی که به دنبال انجام همه نوع فعالیتی باشد ۳۴۰میلیارد تومان است، این در حالی است که برخی فعالان صنعت هوایی از جمله مقصود اسعدی‌سامانی این رقم را ۳۵۰ میلیارد تومان اعلام کرده‌اند. به گفته رییس سازمان هواپیمایی کشوری، پس از تامین سرمایه متقاضی باید به دنبال دریافت گواهینامه‌های فنی باشد.

وی با تاکید بر نظارت سازمان هواپیمایی کشوری بر خرید و فروش هواپیما از سوی ایرلاین‌ها گفت: این سازمان بر امور بازرگانی ندارد. خرید و فروش هواپیما هم یک اقدام بازرگانی است که سازمان هواپیمایی نظارتی بر آن ندارد.

اما این سازمان بر صدور مجوز پرواز به هر فروند هواپیما نظارت می‌کند که این اقدام شامل رعایت استانداردهای فنی لازم برای یک هواپیمای فعال می‌شود. عابدزاده با اشاره به زیانده بودن خطوط هوایی گفت: تا پیش از آزادسازی نرخ بلیت، قیمت‌گذاری‌ها تکلیفی بود که سبب زیاندهی ایرلاین‌ها شده بود به همین دلیل رقابتی میان ایرلاین‌ها بر سر نوع سرویس‌دهی، مسیری که انتخاب می‌کنند و... نبود. معاون وزیر راه و شهرسازی تصریح کرد: هم‌اکنون و با آزادسازی نرخ بلیت، همه این موارد مهم تلقی می‌شود به ویژه چون نمی‌خواهند هواپیماهایشان با صندلی خالی به پرواز درآید، بلیت‌های ارزان به مشتریان ارائه می‌دهند ولی اگر حرفه‌یی شرکت‌داری نکنند، مدیریت ایرلاین زیانده خواهد بود. وی اضافه کرد: فرودگاه‌ها هم باید به سمت خودگردان شدن و پذیرش پروازهای جدید حرکت کنند تا درآمدهایشان افزایش یافته و از هزینه‌ها کاسته شود.

مشکل تامین مالی هواپیماهای جدید

رییس سازمان هواپیمایی کشوری درباره زمان ورود هواپیمای ATR بعدی گفت: هنوز زمان ورود ATRهای پنجم و ششم ایران‌ایر مشخص نیست. تمام هواپیماهای خریداری شده مشکل تامین مالی دارند و پس از آنکه تامین مالی انجام شد، بوئینگ، ایرباس و ATR آمادگی تحویل هواپیماها را دارند.

عابدزاده ادامه داد: قرار است تا پایان سال جدید، ۵ فروند ATR دیگر به هما تحویل داده شود و این جزو تعهدات این کمپانی هواپیماساز فرانسوی ـ ایتالیایی است، البته این درشرایطی است که ایران‌ایر به تعهداتش در خصوص تامین مالی عمل کند.

عامل تاخیرهای پروازی

معاون وزیر راه و شهرسازی درباره عدم انتشار گزارش تاخیرات پروازی طی ۷ ماه گفت: هیچ فرد یا نهادی دستوری مبنی بر انتشار یا عدم انتشار جداول تاخیرات پروازی شرکت‌های هواپیمایی نداده است بلکه نحوه گزارش‌گیری و تهیه جداول تاخیرات ایراد داشت که سازمان هواپیمایی آن را اصلاح کرد و از ماه گذشته در سایت سازمان قرار گرفت.

وی ادامه داد: از این پس، آمار مربوط تاخیرات پروازی هر ماه اعلام می‌شود و مردم بر اساس آن می‌توانند ایرلاین مورد نظر خود که کمترین تاخیر را داشته باشد، انتخاب کنند.

عابدزاده درباره آزادسازی نرخ بلیت سفرهای هوایی یادآورشد: هم‌اکنون نرخ بلیت کلیه مسیرها آزادسازی شده‌اند اما قبلا این محدودیت اعمال می‌شد که خطوط هوایی اجازه نداشتند مسیرهای مناطق محروم را قطع کنند با این حال از نظر نرخ بلیت هیچ گونه محدودیتی برای ایرلاین‌ها اعمال نکرده‌ایم.

به گفته معاون وزیر راه و شهرسازی، سازمان هواپیمایی به دنبال افزایش ناوگان است تا خطوط هوایی بتوانند برای ایجاد مسیر پروازی جدید در شهرهای کوچک رقابت کنند، به عنوان نمونه اخیرا ایران‌ایر مسیر تهران ـ رامسر را ایجاد کرد که قبلا شرکت هواپیمایی آسمان در این خط پرواز می‌کرد، درحال حاضر به سمت رقابت میان ایرلاین‌ها حرکت می‌کنیم که کمی زمانبر است.

به گزارش مهر، عابدزاده همچنین درباره اقدامات سازمان هواپیمایی کشوری در زمینه کاهش تاخیرهای پروازی اظهار کرد: یکی از مسائلی که سازمان در طول دو سال اخیر پیگیری کرده، طراحی برنامه‌هایی برای حل ریشه‌یی مشکلات است تا بتواند در کلیه ابعاد، صنعت حمل و نقل هوایی را تحت تاثیر قرار دهد.

وی ادامه داد: متاسفانه به دلیل نداشتن زیرساخت اقتصادی صحیح در صنعت هوانوردی کشور، با چالش‌های بزرگی در همه بخش‌های این صنعت اعم از خدمات مسافری، بهره‌وری ناوگان، مباحث فنی، بخش‌های بازرگانی ایرلاین‌ها و... مواجه بودیم و همه این بخش‌ها دچار بحران بودند.

رییس سازمان هواپیمایی کشور بیان کرد: مشکلات صنعت هوایی موجب شده بود، شرکت‌های هواپیمایی نتوانند براساس اصول بازرگانی به فعالیت‌های خود ادامه دهند که این موضوع روند عادی فعالیت آنها را تحت تاثیر قرار داده بود و شاهد تاخیرهای متعدد در پروازها بودیم.

شکایت آنلاین از ایرلاین‌ها

عابدزاده درباره وجود شکایت‌هایی مبنی بر عدم رعایت آیین‌نامه حقوق مسافران از سوی برخی ایرلاین‌ها که تاخیرات پروازی متعددی دارند، بیان کرد: این آیین‌نامه برای نخستین بار در دولت یازدهم تهیه و اعمال شد و همه تلاش سازمان برای شفاف‌سازی قوانین و حقوق مردم است و مردم نیز روزبه‌روز بیشتر با حقوق خود آشنا می‌شوند.

وی گفت: خطوط هوایی به مرور رعایت حقوق مردم و مسافران را بیشتر در دستور کار خود قرار می‌دهند که نتیجه آن کاسته شدن تعداد شکایات مردمی از ایرلاین‌هاست.

به گفته رییس سازمان هواپیمایی کشوری، آیین‌نامه حقوق مسافر در حال اجراست و سازوکار جدیدی هم در سایت سازمان هواپیمایی ایجاد شده که مردم می‌توانند به صورت آنلاین از ایرلاین‌ها به این سازمان شکایت کنند و اگر ایرلاین‌ها آیین‌نامه را اجرا نکنند، به آنها اخطار می‌دهیم.

مزیت‌های تاسیس ایرلاین‌های جدید

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی در گفت‌وگو با «تعادل» تاسیس شرکت‌های هواپیمایی جدید را در جهت بهبود صنعت هوایی دانست و گفت: هم‌اکنون ۱۰ ایرلاین از سازمان هواپیمایی کشور موافقت اصولی دریافت کرده‌اند و در صورت فراهم آمدن شرایط لازم می‌توانند ایرلاین تاسیس کنند.

مقصود اسعدی‌سامانی افزود: تاسیس ایرلاین‌های جدید اقدامی مثبت است، زیرا موجب ورود سرمایه‌های جدید به صنعت هوایی کشور می‌شود.

وی ادامه داد: درحال حاضر به دلیل مشکل کمبود ناوگان، آغاز به کار ایرلاین‌های جدید می‌تواند به بهبود صنعت هوایی و ارتقای خدمات‌رسانی به مسافران کمک کند.

به گفته این فعال صنعت هوایی، در صورت آغاز به کار ۱۰ ایرلاین جدید، فعالیت‌ها و خدمات‌رسانی ایرلاین‌ها رقابتی می‌شود.

اسعدی اضافه کرد: تعداد ایرلاین‌های کشورهایی که در صنعت هوایی حرفی برای گفتن دارند، بیشتر از ایران است به عنوان نمونه کشور ترکیه بیش از ۳۰ ایرلاین فعال است.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی درباره شرایط کنونی ایرلاین‌های داخلی افزود: هم‌اکنون ۱۶ ایرلاین فعال در کشور فعالیت می‌کنند که در صورت تاسیس این ۱۰ ایرلاین، ۲۶ خط هوایی به مسافران سرویس‌دهی می‌کنند.

اسعدی‌سامانی اظهار کرد: هر ایرلاین باید حداقل ۳۵۰میلیارد تومان سرمایه و ۵ فروند هواپیمای ملکی داشته باشد تا مجوز تاسیس ایرلاین را دریافت کند.

بر اساس قوانین، یک شرکت هواپیمایی برای تاسیس نیاز به تامین سرمایه لازم (حداقل ۳۵۰میلیارد تومان)، ۵ فروند هواپیما و الزام‌های مربوط به ساختار شرکت و تدوین نظام‌نامه دارد.

۴ راهکار خانه‌دار شدن اقشار میان‌درآمد

وزارت راه و شهرسازی برای ایجاد رونق و توسعه بلندمدت مسکن اقشار میان‌درآمد و بالاتر ۴ راهکار توسعه بازار رهن و انتشار اوراق رهنی، استفاده از شرکت‌های لیزینگ، راه‌اندازی صندوق پس‌انداز یکم و توسعه بازار پیش‌فروش مسکن را طراحی، سیاست‌گذاری و به اجرا درآورد.

به گزارش ایسنا، انتظار می‌رود با تداوم این برنامه‌ها در دولت دوازدهم و اصلاح برخی از آنها به درخواست‌های مسکنی اقشار میان‌درآمد و بالاتر پاسخ داده شود.

مجموعه وزارت راه و شهرسازی در بخش معاونت مسکن و ساختمان طی سال‌های دولت یازدهم با اتخاذ تدابیری در جهت تامین مسکن اقشار میان‌درآمد همچنین کم‌درآمد، مجموعه اقداماتی را انجام داد. در زمینه تامین مسکن اقشار میان‌درآمد و بالاتر، وزارت راه و شهرسازی در ۴محور، سیاست‌های خود را پایه‌گذاری کرد و به انجام رساند. توسعه بازار رهن و انتشار اوراق رهنی، استفاده از شرکت‌های لیزینگ، راه‌اندازی صندوق پس‌انداز یکم و توسعه بازار پیش‌فروش مسکن ۴راهکار ایجاد رونق و توسعه بلندمدت مسکن اقشار میان‌درآمد و بالاتر بود.

نخستین گام وزارت راه و شهرسازی در تامین مسکن اقشار میان‌درآمد و بالا، توسعه بازار رهن و انتشار اوراق رهنی بود. توسعه بازار رهن و انتشار اوراق رهنی منجر به افزایش قدرت پرداخت تسهیلات بلندمدت توسط بانک‌ها در بازار مسکن می‌شود. در نخستین مرحله نیز مبلغ ۳۰۰میلیارد ریال اوراق رهنی در سال ۹۵ منتشر شد و انتشار ۷۰۰۰میلیارد اوراق رهنی جدید نیز در دست اقدام است. استفاده از شرکت‌های لیزینگ در بخش مسکن برای تامین منابع مالی با استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی، دومین راهکار بود که در همین رابطه نیز دستورالعمل جدید تاسیس شرکت‌های لیزینگ در ۱۴دی ماه سال ۹۵ به تصویب شورای پول و اعتبار رسید.

براساس اعلام نظر کارشناسان و مسوولان، بالا بودن نرخ سود بانکی، استفاده از اوراق رهنی و رونق شرکت‌های لیزینگ را تا حدودی با اخلال مواجه کرد. توسعه استفاده از سیستم‌های مبتنی بر پس‌انداز برای پرداخت تسهیلات ارزان‌قیمت در بخش مسکن سومین راهکار وزارت راه و شهرسازی در بخش مسکن بود. در این رابطه نیز در خرداد ماه سال ۹۴ صندوق پس‌انداز یکم با استفاده از منابع اقساط بازگشتی مسکن مهر و پس‌انداز خانوارهای متقاضی مسکن برای پرداخت تسهیلات ارزان قیمت به خانوارهای فاقد مسکن راه‌اندازی شد. تکیه بر پس‌انداز خانوارها یکی از سیاست‌های اصلی بوده که وزارت راه و شهرسازی همواره بر آن تاکید داشته است. بر این اساس تا تاریخ ۹۵/۱۲/۲۹ بالغ بر ۱۶۰هزار فقره حساب سپرده توسط خانوار متقاضی در این صندوق افتتاح شد. معاونت مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی جهت تقویت این صندوق تلاش دارد تا طول دوره بازپرداخت تسهیلات صندوق پس‌انداز یکم را افزایش یا طول دوره سپرده‌گذاری در این صندوق را کاهش دهد.

در همین رابطه عباس آخوندی، وزیر راه و شهرسازی پیش‌تر، سیاست‌های بخش مسکن را تشریح کرده و گفته بود: سیاست ما در حوزه مسکن اینگونه است که باید خانه‌سازی برای متقاضیان واقعی انجام شود به این معنا متقاضیان واقعی با افزایش قدرت خرید و راهکار پس‌انداز وارد بازار می‌شوند. به همین دلیل به جای آنکه دولت مداخله عجیب و غریب کند، قدرت خرید مردم را افزایش می‌دهد تا عرضه و تقاضا در جهت موثر پیش رود.

وی افزود: سال ۹۵ حدود ۱۳۳هزار خانوار جوان توانستند برای سکونت خود تسهیلات بگیرند که این میزان نسبت به سال ۹۵ با مبلغ ۶۷۰۰ میلیارد تومان رشد ۴۷درصدی داشت.

آخوندی گفت: ما در برنامه مسکن اعلام کردیم، متقاضیان واقعی مسکن باید پس‌انداز کنند و ظرف دو سال از پس‌انداز قدرت خرید مردم از یک به ۵ افزایش یافت. همچنین رشد معاملات مسکن در سال ۹۵ در خانه‌های ۷۰ تا ۸۰ متری بوده که این آمار نشان‌دهنده نیاز واقعی و رونق مسکن و نه بازار سوداگری است.(جزییات بیشتر را اینجا بخوانید)

حامد مظاهریان، معاون مسکن و ساختمان نیز در این رابطه اظهارنظر کرده و سیاست‌های مسکنی دولت یازدهم را برای اقشار میان‌درآمد بر مبنای پس‌انداز برشمرد. تقویت صندوق پس‌انداز مسکن یکم تا پایان سال ۹۵ بدین شرح بوده است: تعداد حساب‌های افتتاحی در بانک مسکن ۱۵۴هزار فقره و تعداد تسهیلات اعطایی به متقاضیان مسکن نیز ۷هزار و ۳۵فقره بوده که بر این مبنا نیز مبلغ کل سپرده‌گذاری ۳۳,۷میلیارد ریال و برای تسهیلات اعطایی ۴,۳هزارمیلیارد ریال بوده است.

همچنین کاهش نرخ سود بانکی در صندوق پس‌انداز یکم از ۱۴درصد به ۸ درصد در بافت‌های ناکارآمد شهری و ۹,۵درصد در سایر مناطق مجموعه اقداماتی بود که به ثمر نشست و نتیجه داد.

براساس این گزارش، چهارمین راهکار نیز توسعه بازار پیش‌فروش مسکن بود. آیین‌نامه اجرایی قانون پیش‌فروش مسکن در سال ۱۳۹۳ تدوین شد و جهت کمک به اجرای این قانون، دستورالعمل استفاده از حساب‌های امانی نیز در سال ۹۵ تدوین شد. با این حال به دلیل پارەیی از مشکلات در قانون پیش‌فروش مسکن، تاکنون بازار پیش‌فروش در قالب آیین‌نامه و دستورالعمل مذکور عملکردی نداشته است و در همین رابطه نیز اصلاح قانون پیش‌فروش ساختمان براساس گفته علی چگنی، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن در دستورکار است.

در شهر

۹۰ درصد احکام قلع و قمع ماده ۱۰۰ اجرا نمی‌شود

مجتبی شاکری، رییس کمیته فرهنگی شورای شهر تهران موضوع اجرای آرای کمیسیون ماده ۱۰۰ در شهر تهران را روضه غمناک خواند.

شاکری با بیان اینکه یک نانوایی در منطقه ۴ در یک آپارتمان مسکونی مشغول فعالیت است، گفت: یک فرد متخلف آپارتمان خود را تبدیل به نانوایی کرده و دودکش تنور خود را نیز از پاسیو عبور داده است که این مساله باعث اعتراض شدید اهالی ساختمان شده و این درحالی است که این تغییر کاربری غیرقانونی است.

وی گفت: با وجود تذکری که قبلا در این رابطه مطرح کرده‌ام اما متاسفانه شهرداری منطقه از اجرای طرح قلع و قمع خودداری می‌کند و تنها یک نیوجرسی بر آنجا گذاشته که نه تنها برای نانوایی مشکلی ایجاد نکرده بلکه به پیشخوان نانوایی متخلف نیز تبدیل شده است. عضو شورای شهر تهران با بیان اینکه مطابق آمارهای موجود ۹۰درصد احکام قلع و قمع ماده ۱۰۰ اجرا نمی‌شود، ادامه داد: هنگامی که ماده ۱۰۰ رای به حکم قلع و قمع می‌دهد، مالک می‌تواند با اعتراض به این رأی، پرونده را به پروسه تجدید نظر بکشاند و حین بررسی ساخت وساز را به اتمام رسانده و واحدها را بفروشد و با ایجاد حقوق مکتسبه، فرآیند را تغییر دهد.

به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، وی با بیان اینکه پس از تکمیل ساخت وساز و ایجاد حقوق مکتسبه قوه قضاییه حکم قلع و قمع را اجرا نمی‌کند و تنها جریمه‌یی برای مالک متخلف تعیین می‌کنند، تصریح کرد: حتی شهرداری نیز برای آنکه پرونده را ببندد، موضوع را به کمیته توافقات می‌کشاند تا هم مالک به پایان کار برسد و هم شهرداری به پول جریمه برسد و در این میان تخلف انجام شده همچنان پابرجاست.

شاکری با بیان اینکه قوه قضاییه، سازمان نظام فنی- مهندسی و شهرداری تهران باید با اتخاذ تدابیر مشترکی راه را برای متخلفان ببندند، گفت: اما شاهد هستیم که هیچ اتفاقی نمی‌افتد و این مساله روضه غمناک کمیسیون ماده ۱۰۰و آراء قلع و قمع است که چاره‌یی برای آن اندیشیده نمی‌شود.

افزایش نرخ کرایه‌های حمل‌ونقل عمومی از این هفته

اقبال شاکری، رییس کمیته عمران شورای شهر تهران اعلام کرد: مسوولان مترو، اتوبوس و تاکسی می‌توانند از هفته جاری نرخ کرایه حمل ونقل عمومی را افزایش دهند.

به گزارش ایسنا، شاکری درخصوص آخرین وضعیت افزایش نرخ کرایه وسایل حمل‌ونقل عمومی با بیان اینکه سرانجام هیات حل اختلاف وزارت کشور افزایش نرخ کرایه‌های حمل‌ونقل عمومی در سال ۹۶ را به شورای شهر ابلاغ کرد، گفت: هیات حل اختلاف اعلام کرده که پس از بررسی‌های متعدد با افزایش ۱۰درصدی نرخ کرایه تاکسی و میانگین افزایش ۱۵درصدی بلیت اتوبوس و مترو در سال ۹۶ موافقت کرده است. وی با بیان اینکه متاسفانه شاهد تعلل در زمینه ابلاغ این مصوبه بودیم به گونه‌یی که هیات حل اختلاف در اردیبهشت ماه این تصمیم را گرفته اما در انتهای خرداد ماه ابلاغیه را به شورا و فرمانداری ارسال کردند در مورد زمان افزایش نرخ گفت: جدول افزایش نرخ کرایه مترو براساس پیمایش در جلسات شورای شهر بررسی و تصویب شده و بر همین اساس در پی موافقت شورای حل اختلاف با افزایش حدود ۱۵درصدی بلیت مترو، این شرکت می‌تواند در هفته جاری با فراهم کردن شرایط و اطلاع‌رسانی مناسب نسبت به افزایش نرخ بلیت اقدام کند.

پروانه کار تاکسی پیکان لغو شد

ابوالفضل قناعتی، عضو هیات رییسه شورای شهر تهران از عدم تمدید پروانه کار تاکسی‌های پیکان از تیر ماه امسال خبر داد.

به گزارش مهر، قناعتی با بیان اینکه روند نوسازی تاکسی‌های شهر تهران طبق برنامه در حال انجام است، گفت: فرآیند نوسازی تاکسی‌ها طبق برنامه‌ریزی انجام شده تا سال ۹۵ بر اساس سهمیه ۹۰هزار خودرویی که دولت تعیین کرده بود، در دستور کار قرار گرفت. در این زمینه سهم تهران، نوسازی ۲۰ هزار تاکسی بود که در سال ۹۵ نزدیک به ۱۰ هزار تاکسی نوسازی شد.

وی ادامه داد: حدود ۱۰هزار تاکسی فرسوده در تهران شرایط تبدیل و نوسازی دارند که دولت باید شرایط وام و اسقاط خودرو و تسهیلات نوسازی تاکسی در سال ۹۶ را نیز فراهم کند.

قناعتی با بیان اینکه تاکسی‌هایی که بالای ۱۰ سال سن دارند، باید تعویض و نوسازی شوند، گفت: تاکسی‌های فرسوده یکی از عوامل آلودگی هوا هستند و دولت باید تسهیلات لازم برای تبدیل تاکسی‌های فرسوده را فراهم کند که در حال حاضر هنوز اقدامی برای نوسازی تاکسی در سال ۹۶ صورت نگرفته است.

عضو شورای شهر تهران با بیان اینکه تاکسی‌های تولید ۸۶ باید در فرآیند نوسازی قرار بگیرند، تصریح کرد: برخی رانندگان تاکسی که خودرو تولید ۸۶ دارند، نگران عدم تمدید پروانه کار تاکسی خود هستند که تاکید می‌شود تا زمانی که زمینه نوسازی این تاکسی‌ها فراهم نشده، پروانه کار آنها تمدید می‌شود.

وی تاکید کرد: نامه‌نگاری‌های لازم برای آنکه این تاکسی‌ها بتوانند در سامانه نوسازی ثبت‌نام کنند، انجام شده و در آینده امکان ثبت‌نام آنها برای نوسازی فراهم می‌شود اما تا آن زمان پروانه کار تمام این تاکسی‌ها جز تاکسی‌های پیکان تمدید می‌شود.

قناعتی با بیان اینکه شرایط تردد تاکسی پیکان مناسب شهر تهران نیست، گفت: تاکسی پیکان سالیان سال است که باید از ناوگان تاکسی خارج شود، در حال حاضر نیز شرایط لازم برای این کار فراهم شده؛ به‌طوری که ۴میلیون تومان وام بدون بهره از سوی سازمان تاکسیرانی به رانندگان آنها ارائه می‌شود، ۲۰ میلیون تسهیلات وام با بهره ۱۶ درصد از سوی دولت به آنها تعلق می‌گیرد و ۵میلیون تومان نیز سهم اسقاط می‌شود که در مجموع حدود ۲۹ میلیون تومان برای نوسازی تاکسی‌های پیکان فراهم شده و امکان نوسازی با آورده ۲میلیون تومانی از سوی راننده فراهم شده است. عضو هیات رییسه شورای شهر تهران با تاکید بر اینکه اظهارات مطرح شده در خصوص عدم تمدید برنامه کار تاکسیدارانی که مدل تاکسی آنها سال ۸۶ است، گفت: تاکسی‌های مدل ۸۶ پروانه‌شان تمدید می‌شود و این موضوعات صحت ندارد و تاکسیرانان نگران این موضوع نباشند؛ اما از هم‌اکنون باید آماده باشند تا به محض اینکه دولت شرایط نوسازی را فراهم کرد، آن را انجام دهد.

آگهی تغییرات صندوق سرمایه گذاری درآمد ثابت سرآمد

آگهی تغییرات صندوق سرمایه گذاری درآمد ثابت سرآمد به شماره ثبت ۴۱۱۳۱ و شناسه ملی ۱۴۰۰۶۶۳۴۷۳۶ به استناد صورتجلسه مجمع مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۳۰ و مجوز شماره ۱۲۲/۲۲۲۰۵ مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۱ سازمان بورس و اوراق بهادار تصمیمات ذیل در رابطه با مفاد بند ۳-۱ و ۴ امیدنامه اتخاذ شد.

دوره پرداخت سود ماهانه از پایان هر ماه به بیست و پنجم هر ماه تغییر یافت. نرخ بازدهی پیش بینی شده سالانه در پایان هر دوره پرداخت نقدی ، ابطال تمام یا بخشی از واحدهای سرمایه گذاری سرمایه گذار و یا تصفیه صندوق در هنگام انحلال، مشمول سرمایه گذارانی می شود که از تاریخ سرمایه گذاری آنها در صندوق حداقل ۴۵ روز گذشته باشد.

سخن نخست

موتور محرک دوران طلایی اقتصاد در دهه ۴۰

محمدرضا فرهادی‌پور
تحلیلگر اقتصاد

این روزها، روز انتخاب وزیران و شهرداران است. از یک طرف برای هر سمت یا پستی فقط اسامی مدیرانی شنیده می‌شود که عموما بالای ۶۰ یا ۶۵ سال دارند. برای بسیاری از شهرداران هم همین‌طور. گویی قحط‌المدیر است. متاسفانه در دوران ۸ ساله دولت اصلاحات نیز اصلاح‌طلبان ریسک انتخاب مدیران جوان را نپذیرفتند و در این زمینه کم گذاشتند. اما مهم‌تر از آن، این است که حالا یک تضاد جدی وجود دارد؛ این مدیران ۶۰ ساله که عمدتا محل رجوع سیاستمداران و دولتیان هستند، از معرفی جوانانی که از قضا تجربه کمی هم ندارند، می‌ترسند و همه چیز را برای خودشان می‌خواهند. پدیده بازنشستگی مدیران دولتی-سیاسی در ایران بسیار غریب است. اسم یک مدیر ۶۶ ساله را این روزها برای وزارت، میراث فرهنگی، شهرداری تهران و شهرداری مشهد می‌شنویم و جالب اینکه خودش می‌گوید سلامت جسم ندارم. کم نیستند مدیران جوان توسعه‌گرایی که تجربه مدیریت میانی هم دارند و می‌توانند به دولت کمک کنند، اما همان مسن‌ترهای ۶۰ سال به بالا از حضور ایشان هراس دارند. مدیران جوان داخلی هم هرقدر خوب کار کرده باشند و بکنند، اصلا دیده نمی‌شوند. ناگهان می‌بینید مدیری از آسمان می‌افتد بدون اینکه تجربه مدیریت میانی داشته باشد، مدیریت ارشد می‌گیرد و این جوانان باید جورش را بکشند. شایسته‌سالاری در دستور کار دولت‌های ما نبوده و ظاهرا هم قرار نیست که در دستور کار قرار گیرد. مدیر میانی اگر برمبنای شایستگی انتخاب شود، مدیر ارشدی که شایستگی چندانی ندارد و صرفا بر مبنای مناسبات سیاسی انتخاب شده، چه کند؟ گرفتار می‌شود. از این رو، بی‌شایستگی مدیریتی مدام خود را در جامعه و اقتصاد ایران بازتولید می‌کند و روز موعود مثل حالا که فرا می‌رسد، می‌بینید که آدم کارکشته نیست یا اگر هم هست، آنها را در جایگاهی که شایستگی دارند، نمی‌بینید. عالیخانی با ۳۴ سال وزیر اقتصاد شد. محمد یگانه در جوانی معاون بانک مرکزی شد. نیازمند در جوانی مدیریت می‌کرد که تصورش هم امروز سخت است. شهرستانی با ۳۹ سال در شهرداری مشهد کارهایی کرد که هنوز از ذهن مردم این دیار پاک نشده و نمی‌شود. این مدیران جوان بودند که در دهه موفق ۱۳۴۰ شمسی – سال‌های طلایی اقتصاد- را در ایران رقم زدند. همگی سابقه کار در بانک جهانی، تحصیل داخلی خوب و تجربه کار با آدم‌های خبرویی مثل مک نامارای توسعه‌گرا را داشتند. آقای روحانی و سایر رهبران اصلاحات اگر به مطالبه نسل جوان در مشاغل خوب و مهم و اثرگذار توجه نکنند و فقط آنان را در جایی مثل شورای شهر به‌کار بگیرند که بعد از رای دادن به شهردار، دیگر خاصیتی ندارند، باید بدانند که این انرژی اجتماعی هدر می‌رود و از این حالت مفید به چیزی مضر و بی‌فایده تبدیل می‌شود که بازگرداندن آن به مسیر درست اصلا آسان نیست. فرار مغزها شاهدی است بر این مدعا.

ایرانشهر

تکلیف پروازهای نجف امروز مشخص می‌شود

مدیر روابط عمومی سازمان هواپیمایی کشوری استمرار پرواز ایرلاین‌های ایرانی به نجف را منوط به برگزاری جلسه مشترک مسوولان ایرانی و عراقی در روز شنبه دانست.

رضا جعفرزاده در گفت‌وگو با تسنیم، با بیان اینکه در جلسه یاد شده مسوولان سازمان هواپیمایی کشوری، مدیران ایرلاین‌های داخلی و مسوولان فرودگاه نجف حضور دارند، افزود: در صورتی که طرف عراقی در درخواست‌های خود مبنی بر اخذ عوارض فرودگاهی بالا تجدیدنظر کنند، درباره استمرار پرواز ایرلاین‌های ایرانی به نجف تصمیم‌گیری خواهد شد.

وی تصریح کرد: تصمیم ایرلاین‌های ایرانی مبنی بر قطع پروازها از ۱۰ تیرماه به مقصد نجف ناشی از افزایش بی‌رویه عوارض گمرکی و هزینه‌های هندلینگ فرودگاه مذکور بوده که این موضوع توسط سازمان هواپیمایی کشوری در دست پیگیری است.

BRT به جاده مخصوص می‌رود

مدیرکل دفتر ارزیابی اقتصادی و مدیریت بهره‌وری وزارت راه و شهرسازی از انتخاب جاده مخصوص تهران-کرج به‌عنوان محل راه‌اندازی سامانه اتوبوس‌های تندرو BRT حومه‌یی خبر داد. به گزارش تسنیم، سید محمدمهدی میرزایی با اشاره به مطالعات انجام شده روی طرح راه‌اندازی BRT حومه‌یی در حد فاصل دو کلان‌شهر تهران و کرج اظهار کرد: BRT تا این لحظه فقط در حمل‌ونقل درون‌شهری به چشم می‌خورد که نمونه بارز آن سامانه اتوبوس تندرو کلان‌شهر تهران در قالب ۱۰ خط می‌شود. باتوجه به خروجی موفقیت‌آمیز سامانه اتوبوس‌های تندرو در کلان‌شهرها، این سامانه قابلیت ارائه سرویس در خارج شهرها را نیز می‌تواند داشته باشد.

مدیرکل دفتر ارزیابی اقتصادی و مدیریت بهره‌وری وزارت راه و شهرسازی با اشاره به چگونگی طرح موضوع در معاونت حمل‌ونقل گفت: با مشاهده عملکرد مثبت BRT حومه‌یی در شهر استانبول ترکیه به طول ۵۲ کیلومتر و شهر بوگوتا در کلمبیا به طول ۱۱۳ کیلومتر و همچنین عدم توانایی سامانه‌های حمل‌ونقلی موجود حدفاصل دو کلان‌شهر تهران و کرج برای ارائه این طرح مزید بر علت شد.

روی خط خبر

سهم چابهار از صادرات

ایرنا| دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در حاشیه بازدید از کارخانه فولاد مکران گفت: فولاد مکران چابهار در جنوب سیستان و بلوچستان سالانه ظرفیت تولید ۱٫۶میلیون تن فولاد را دارد و سهم مهمی در توسعه و اشتغال این منطقه محروم داشته است. اکبر ترکان افزود: چابهار ظرفیت‌های ترانزیتی و صادراتی مناسبی برای محصول فولاد دارد و می‌توان با راه‌اندازی فولاد تحولات خوبی را در این منطقه ایجاد کرد. به گفته او، مناطق آزاد کشور و به ویژه منطقه آزاد تجاری صنعتی چابهار موفقیت خوبی در زمینه رشد صادرات داشته است، به‌طوری که در سه ماه نخست سال جاری صادرات چابهار ۲٫۵ برابر مدت مشابه سال قبل بوده است. وی توجه لازم به تولید محصولات صادرات محور در منطقه آزاد چابهار را خواستار شد و افزود: متصل بودن چابهار به آب‌های اقیانوسی ظرفیت خوبی را برای توسعه تجارت و ترانزیت ایجاد کرده است. وی گفت: کارخانه فولاد مکران به زودی با تولید آهن اسفنجی آغاز به کار خواهد کرد. ترکان با بیان اینکه در چابهار تولید ۱۰ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری شده است، تصریح کرد: اقدامات لازم برای تکمیل کارخانه فولاد مکران با مشارکت شرکت پوسکوی کره جنوبی در حال انجام است. بر اساس این گزارش، اسفند ماه سال ۱۳۹۴ قرارداد با شرکت پوسکوی کره‌جنوبی منعقد شد و عملیات اجرایی آن از تابستان سال گذشته پس از تخصیص زمین توسط منطقه آزاد و اخذ مجوزهای لازم از سازمان محیط زیست آغاز شد.

بازگشت رونق تولید به معادن

ایسنا| در پی مصوبه هیات دولت مبنی بر بخشش جرایم دیرکرد حقوق دولتی معادن تا سال ۱۳۹۵ رییس سازمان نظام مهندسی معدن ایران این اقدام را باعث بازگشت بسیاری از معادن به حوزه تولید و اشتغال دانست. نادعلی اسماعیلی‌دهج با بیان اینکه هزینه‌های پیرامونی واحدهای معدنی باعث بروز مشکلات اقتصادی شده است، گفت: شاهد هستیم که بسیاری از معادن به دلیل افزایش و انباشت هزینه‌هایی مانند حقوق دولتی و جریمه دیرکرد آن، از دور تولید خارج و بسیاری از معدنچیان از کار بیکار شده‌اند. رییس سازمان نظام مهندسی معادن ایران گفت: این مصوبه می‌تواند خیلی از معادن را به چرخه کار برگرداند و باعث افزایش اشتغال معدنی شود و می‌توان آن را در راستای اقتصاد مقاومتی و طرح رونق کسب و کار توصیف کرد.

افزایش مراودات تجاری پکن - مسکو

مهر| معاون وزیر بازرگانی چین گفت: وزارت بازرگانی چین امیدوار است، حجم معاملات تجاری این کشور با روسیه امسال از ۸۰میلیارد دلار فراتر رود. به گزارش اسپوتنیک، «وانگ شؤون» در نشست مطبوعاتی که به سفر پیش‌روی رییس‌جمهور چین به مسکو اختصاص داشت، اظهار کرد: ما انتظار داریم امسال تبادلات تجاری بین چین و روسیه از ۸۰ میلیارد دلار بیشتر شود. مبادلات تجاری روسیه - چین بین ژانویه و مه ۲۰۱۷ معادل ۲۶٫۱درصد رشد داشت و به ۳۲٫۳۹میلیارد دلار رسید. در سال ۲۰۱۶ حجم تجارت این دو کشور ۶۹٫۹ میلیارد دلار بودکه ۲٫۲درصد نسبت به سال قبل خود بیشتر شده بود. در مذاکرات پیش‌روی «شی‌جین‌پینگ» رییس‌جمهور با «ولادیمیر پوتین» رییس‌جمهور روسیه که طبق برنامه قرار است در سفر ۲ روزه رییس‌جمهور چین به مسکو در ۳ جولای انجام شود، تجارت یکی از موضوعات کلیدی خواهد بود. «لی هویلای» معاون وزیر خارجه چین گفت که این کشورها علاوه بر توافقات میان دولتی، دو بیانیه رسمی مشترک هم منتشر خواهند کرد که روابط و مواضع دوجانبه آنها را در مورد مسائل بین‌الملل مشخص خواهد کرد.

ایجاد ۳۶ هزار واحد تولیدی در ۹۶

مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با اشاره به تداوم اجرای طرح رونق اعلام کرد: براساس برنامه سال ۱۳۹۶ در حوزه صنعت و معدن بیش از ۳۶هزار واحد صنعتی و معدنی در کشور با اختصاص تسهیلات بانکی، تجهیز، فعال یا راه‌اندازی می‌شود.

به گزارش سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، علی یزدانی ضمن بازدید از ۷شهرک و ناحیه صنعتی در غرب استان اصفهان از اهتمام جدی دولت در رفع موانع تولید و ایجاد رونق اقتصادی و حمایت از تولید و اشتغال خبر داد و گفت: امسال نیز ۳۰هزارمیلیارد تومان تسهیلات با نرخ مصوب شورای پول و اعتبار از محل منابع داخلی بانک‌ها برای ۱۰هزار واحد زیر ظرفیت و راکد، ۶ هزار طرح تولیدی با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد و نوسازی ۵ هزار واحد صنعتی و دو هزار واحد معدنی در نظر گرفته شده و طرح‌ها و واحدهای صنعتی و معدنی متقاضی تامین منابع مالی می‌توانند از طریق ثبت‌نام در سایت بهین‌یاب اقدام کنند. وی بیان کرد: تاکنون ۱۹۰۰طرح و واحد صنعتی در کشور در سامانه «بهین‌یاب» ثبت‌نام کرده‌اند که ۶۰ درصد از آنها واحدهای اقتصادی مستقر در شهرک‌های صنعتی است. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به بروکراسی اداری و طولانی شدن عملیات اخذ مجوز تصریح کرد: دولت یازدهم اجرای قوانین را تسهیل کرده و در صورت تکمیل مدارک متقاضیان دریافت زمین و اخذ مجوز، واگذاری و ارائه مجوز در مدت ۲روز انجام می‌شود. یزدانی با اشاره به حمایت از صنعتگران گفت: هزینه واگذاری زمین در شهرک‌های صنعتی رایگان است و هزینه‌یی هم که دریافت می‌شود بابت حق انتفاع است و تخفیف حق انتفاع به شرکت‌های دانش بنیان، نخبگان، طرح‌های اقتصادی و تجاری بزرگ و سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه یافته،اختصاص می‌یابد.

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با «تعادل» تشریح کرد

۳ماموریت صنعتی در سال ۹۶

تعادل|سمیه‌سایش|

متولیان صنعتی، به منظور رونق تولید، نقشه راهی برای بخش صنعت و تولید در سال ۱۳۹۶ ترسیم کردند، تا از این طریق تکالیف محول شده از سوی دولتمردان به سرانجام برسد. حال از آنجایی که بخش صنعت، می‌تواند بازیگر اصلی رشد اقتصادی وایجاد اشتغال در سال جاری باشد، باید گام‌های محکم‌تری در این راستا، برداشته شود. اما اینکه برنامه و استراتژی مدیران صنعتی کشور در سال جاری به چه شکل خواهد بود و اینکه صنعت ایران با وجود رکودی که بر آن حاکم است، به کدام سمت و سو خواهد رفت، پرسش مهمی است که برای پاسخگویی به آن به سراغ معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت رفتیم. در همین رابطه، محسن صالحی‌نیا در گفت وگو با «تعادل» ضمن تشریح برنامه‌های وزارت صنعت در سال جاری از سه ماموریت اصلی رونمایی کرد. «تزریق منابع به واحدهای صنعتی کوچک و متوسط، نوسازی و بازسازی واحدهای صنعتی و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام صنعتی» از جمله تکالیفی است که متولیان صنعتی ملزم به اجرای آنها هستند. این مقام دولتی در عین حال، براین باور بود، اهداف صنعتی در صورتی محقق خواهد شد که شاخص‌هایی چون نوسازی، بهبود و اصلاح ساختارهای تولید در واحدهای صنعتی، بهبود فضای رقابتی برای توسعه و افزایش تولید به منظور تامین نیاز داخلی و توسعه صادرات مورد توجه قرار گیرد. از سوی دیگر، به منظور رونق تولید، نیز شاهد تزریق پول جدید به واحدهای تولیدی نیمه‌فعال و مشکل‌دار خواهیم بود. به طوری که به گفته صالحی‌نیا، در سال ۹۶، معادل ۳۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی در قالب طرح رونق به واحدهای تولیدی اختصاص یافته است و همچنین قرار است تا پایان سال ۲۰۰ هزار میلیارد تومان دیگر از منابع بانکی به سمت تولید هدایت شود. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید:

با توجه به اینکه از بخش صنعت و معدن به عنوان بخش‌های پیشران اقتصادی نام برده می‌شود که سهم بسزایی هم در افزایش تولید و ایجاد اشتغال دارند، اما آمارهای اعلام شده از منابع رسمی سهم صنعت در رشد اقتصادی ناچیز گزارش شده است. این امر نشان از عملکرد ضعیف در بخش صنعت با وجود تمام حمایت‌های پولی و مالی طی چند سال اخیر دارد. در چنین شرایطی برنامه متولیان صنعتی برای رونق بخش تولید در سال ۹۶ چیست؟

یکی از برنامه‌هایی که در ادامه بحث رونق واحدهای کوچک و متوسط و طبق دستورالعمل فرماندهی ستاد اقتصاد مقاومتی در دستور کار مسوولان وزارت صنعت قرار گرفته است، تزریق تسهیلات ۱۰هزار میلیارد تومانی به واحدهای کوچک و متوسط صنعتی است. همچنین با تصویب دولت در سال جاری، ۳۰۰ هزار میلیارد ریال در قالب تسهیلات به واحدهای نیمه فعال و غیر فعال در سطح کشور اختصاص می‌یابد که از این مقدار ۱۰۰هزار میلیارد ریال برای تامین ۵هزار دستگاه در جهت نوسازی تجهیزات صنعتی کارخانه‌های کشور در نظر گرفته شده است. همچنین ۱۰۰هزار میلیارد ریال از این میزان تکمیل ۶ هزار واحد صنعتی نیمه تمام با پیشرفت فیزیکی ۶۰درصد و ۱۰۰هزار میلیارد ریال در جهت پرداخت تسهیلات ارزش افزوده تخصیص یافت. از سوی دیگر، یک سامانه جامعی برای ثبت‌نام متقاضیان دریافت این تسهیلات طراحی و راه‌اندازی شده است. البته در قالب تسهیلات رفع موانع تولید، ۱۷هزار میلیارد تومان به ۲۵هزار واحد تولیدی اختصاص یافته است که از این میزان ۱۳هزار میلیارد تومان به ۱۵هزار واحد صنعتی پرداخت شده است. در عین حال، با توجه به اینکه نوسازی واحدهای صنعتی یک الزام است و با نوسازی واحدهای صنعتی رشد و توسعه صادرات و بازار کالاها رونق چشمگیری خواهد گرفت، یک برنامه برای نوسازی واحدهای صنعتی نیز ارائه شده است. بنابراین اگر بخواهیم اقدامات سال ۹۶ در حوزه رونق صنعت را دسته‌بندی کنیم، باید بگویم که وزارت صنعت، معدن و تجارت سه محور اساسی را مدنظر قرار داده که شامل «تزریق منابع به واحدهای صنعتی کوچک و متوسط، نوسازی و بازسازی واحدهای صنعتی و تکمیل طرح‌های نیمه تمام صنعتی» است. از سوی دیگر، قرار است امسال حدود ۶ هزار طرح نیمه تمام صنعتی را که از پیشرفت بالای ۶۰درصد برخوردار هستند را به مرحله تکمیل و بهره‌برداری برسانیم.

کدام صنایع در اولویت دریافت تسهیلات بانکی قرار خواهند گرفت، آیا برنامه مشخصی در این زمینه تدوین شده است؟

پرداخت تسهیلات جدید رونق تولید به واحدهای متقاضی از جمله اخبار خوش نیمه ابتدایی سال ۹۶ محسوب می‌شود که براساس مصوبه بانک مرکزی قرار شده تسهیلات جدید ۱۰هزار میلیارد تومانی برای ۱۰هزار واحد تولیدی، صنعتی و معدنی در روند طرح رونق پرداخت شود و اولویت نیز به صاحبان صنایعی باز می‌گردد که قصد دارند واحدهای خود را با تجهیزات نو به‌روزرسانی کنند. در واقع سال گذشته ۱۶هزار میلیارد تومان نیز بر اساس اولویت به واحدهای تولیدی اختصاص یافت. حال در سال جدید نیز قرار است از طریق «سامانه بهین‌یاب»، این میزان تسهیلات در نظر گرفته شده برای کمک به واحدهای متقاضی تخصیص یابد.

در حال حاضر یکی از معضلات بخش تولید، مساله رکود حاکم بر فضای اقتصادی کشور و به ویژه بخش صنعت و تولید کشور است. از این رو، بسیاری از صاحب‌نظران معتقدند اعطای تسهیلات تنها مسکن‌وار است و دردی از بخش تولید را دوا نمی‌کند و حتی به نوعی انحراف‌زاست، تا چه میزان می‌توان امیدوار بود که با تزریق پول رونق را به تولید بازگرداند؟

باید گفت که تلاش ما به عنوان بخشی از نهاد اجرایی و سیاست‌گذار این است که رونق در همه بخش‌های صنعت نمایان شود و در این زمینه نیز برنامه‌های حمایتی زیادی از این بخش در دستور کار قرار گرفته است، اما به هر حال، ارزیابی‌ها از واحدهای تولیدی و برگزاری جلسات با صاحبان صنایع این سینگال به ما داده می‌شود که بخش عظیمی از مشکلات بخش صنعت، مشکل نقدینگی است. حال این سوال مطرح می‌شود می‌توان در پاسخ به این نوع نیازمندی صنایع هیچ اقدامی انجام نداد؟ اینکه مشکل صنعت و اقتصاد تنها با تزریق نقدینگی حل نمی‌شود، موضوعی که همه نسبت به آن اتفاق نظر داریم اما باید شرایط کنونی اقتصاد و شرایطی تحریمی که صنعت ما چندین سال با آن نیز گریبانگیر بود را نیز در نظر گرفت.

یعنی به گفته شما، تزریق پول به صنعت می‌تواند منجر به خروج این بخش از رکود افزایش قدرت رقابت‌پذیری صنایع در کشور شود؟

این تسهیلات تنها بخشی از منابعی است که بانک مرکزی برای ایجاد طرح رونق تولید در نظر گرفته است، چراکه متولیان صنعتی غیر از منابع مالی، صنایع کشور را از طرق دیگر نیز مورد حمایت قرار خواهند داد. سایر اقدامات بانک‌ها برای تسهیلات‌دهی به صنعت در سال جاری باقی مانده است و به عنوان مثال در سال جاری کمک بانک‌ها در قالب طرح رونق و نوسازی واحدهای تولیدی، تنها به اعطای ۳۰ هزار میلیارد تومان معطوف نمی‌شود؛ چراکه قرار است تا پایان سال از طریق منابع بانکی نیز ۲۰۰هزار میلیارد تومان دیگر به بخش تولید نیز تزریق شود. از این‌رو، با وجود چنین امتیازاتی افزایش صادرات به کشورهای همجوار صورت می‌گیرد و بنگاه‌ها نیز باید به سمت متنوع‌سازی و رقابت‌پذیری کالاهای خود قدم بردارند.

از سوی دیگر، معاون اول رییس‌جمهور در سال جاری ۵۰ تکلیف ملی را به بخش صنعت ابلاغ کردند، برنامه وزارتخانه برای پیشبرد این تکالیف صنعتی به چه شکل خواهد بود؟

این تکالیف به معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت ابلاغ شده است. سال گذشته این طرح‌ها برای راه‌اندازی ۳۷ طرح بود و امسال نیز ۵۰ طرح شاخص را در بر دارد که شامل راه‌اندازی ۶هزار بخش صنعتی و تولیدی با پیشرفت بالای ۶۰ درصد است. در این زمینه، معاونت امور صنعتی وزارت صنعت مکلف به اجرای ۷ برنامه کلی است که نخستین پروژه به «اجرای برنامه فروش اعتباری کالاهای مصرفی بادوام» باز می‌گردد.

برنامه دوم محول شده، «بازسازی و نوسازی واحدهای تولیدی صنعتی و معدنی با هدف ارتقای بهره‌وری انرژی، کاهش شدت مصرف، افزایش رقابت‌پذیری، توسعه صادرات و انتقال تکنولوژی» است. همچنین «انتقال دانش فنی به ازای خریدهای خارجی تجهیزات صنایع ریلی» نیز سومین تکلیف صنعتی محول شده است. «حمایت از بسته‌بندی محصولات صادراتی و توسعه بنگاه‌های بخش خصوصی در این صنعت» به عنوان تکلیف چهارم و پنجمین تکلیف محول شده نیز «حمایت از بسته‌بندی محصولات صادراتی و توسعه بنگاه‌های بخش خصوصی» است که در راستای توسعه صادرات غیرنفتی و مدیریت هدفمند واردات است. از دیگر تکالیف محول شده در این زمینه، «برنامه اجرایی تامین نهاده کود کشاورزی از طریق واحدهای پتروشیمی در قالب بسته ارتقای توان تولید ملی»، است. در نهایت هفتمین تکلیف محول شده، «برنامه تنوع بخشی به مبادی واردات با تاکید بر کالاهای واسطه‌یی و سرمایه‌یی صنعتی و معدنی و تشویق واردکنندگان کالاهای سرمایه‌یی به واردات کالاهای دارای برندهای معتبر جهانی» است.

ازجمله ایراداتی که همواره به عملکرد وزارت صنعت در این چند سال وارد شده، این بوده که بخش خصوصی جایگاه چندانی در پروژه‌های تولیدی و صنعتی کشور نداشته و به نوعی توان بخش مورد غفلت واقع شده، آیا برنامه‌یی برای حضور بیشتر بخش خصوصی در طرح رونق تولید در دستور کار وزارتخانه قرار خواهد گرفت؟

زمانی که می‌گوییم رشد بخش صنعت، ۶٫۹درصد رشد داشته، یعنی این میزان رشد در بخش کلان کشور رخ داده که بخش خصوصی را هم شامل می‌شود. به عبارتی دیگر، زمانی که رشد اتفاق می‌افتد، معنای آن این است که بخش خصوصی نیز مشارکت داشته است. ما همیشه از حضور بخش خصوصی در انجام پروژه‌ها و طرح‌ها استقبال می‌کنیم و این‌طور نبوده که این بخش مورد غلفت قرار گیرد. به‌طوری که خیلی از طرح‌های حمایتی وزارتخانه برای تقویت بخش خصوصی بوده است.

البته در این بین طیف بسیاری از فعالان صنعتی و کارشناسان بارها اعلام کرده‌اند، برای توسعه صنعتی کشور نیازمند فناوری‌های به‌روز دنیا هستیم؛ وزارت صنعت، معدن و تجارت برای ارتقای تجهیزات و فناوری‌های بخش صنعت چه تدابیری را اخذ کرده است؟

بحث فناوری در تولیدات صنعتی موضوعی اجتناب‌ناپذیر است، در این باره باید به دو دیدگاه اشاره کرد. براساس دیدگاه نخست، این خود بنگاه‌ها هستند که باید فعالیت‌شان در حوزه تحقیق و پژوهش، توسعه ساختار تولید اعم از افزایش بهره‌وری، نیروی انسانی و تجهیزات، ارتقا بدهند. اما براساس دیدگاه دوم، ما به‌عنوان بخش سیاست‌گذار و تصمیم‌ساز، برای رقابت‌پذیری صنایع کشور یکسری گام‌های حمایتی برای نوسازی و تجهیز واحدهای تولیدی ازجمله پرداخت تسهیلات برای نوسازی ۵ هزار واحد صنعتی برداشته‌ایم. به‌طور کل می‌توان گفت با ترکیب این دو دیدگاه می‌توان امیدوار بود که بخش صنعت کشور توسعه یابد.

با این اوصاف می‌توان چشم‌انداز روشنی را برای بخش صنعت کشور در سال جاری و سال‌های آتی متصور بود؟

سال گذشته از سوی دستگاه‌های مختلف آماری منتشر شد که نشان از رشد بالای ۶درصد در بخش صنعت داشت. همچنین در بخش تولید کالاهای غیرنفتی، ما شاهد رشد برخی صنایع هستیم. اما کماکان در بخش صنعت ساختمان رشد و رونقی را مشاهده نکرده‌ایم. از این‌رو رشد بخش صنعت ساختمان نیاز به تدابیر و برنامه‌های اصولی دارد تا بتوانیم تحرک این صنعت و ۱۲۰ صنعت وابسته دیگر به آن را شاهد باشیم. در مجموع چشم‌انداز روشنی را برای بخش صنعت متصور هستیم؛ به‌طوری که آمارها نیز گواه رونق تولید و تحریک تقاضاهستند.

حال باتوجه به اینکه به پایان دولت یازدهم نزدیک می‌شویم، احتمال تغییر در کابینه دولت آتی وجود دارد، چنانچه با تغییراتی در سکانداری وزارت صنعت روبه‌رو شویم؛ آیا تکالیف و طرح‌های محول شده از ضمانت اجرایی برخوردار خواهند بود؟

این تکلیف وزارت صنعت، معدن و تجارت است نه تکلیف وزیر. وزارتخانه یک ساختار تشکیلاتی دارد که در هر مقطعی یک وزیری وجود دارد و آن وزیر نیز مکلف به پیشبرد امور است.

یکی از تصمیماتی که دولت دوازدهم درصدد اجرایی کردن آن است، جداسازی وزارت بازرگانی از صنعت و معدن است؛ اگرچه این طرح مخالفان و موافقان زیادی دارد، اما گویا دولت عزم خود را برای این مهم جزم کرده است. حتی گزینه‌هایی نیز برای سکانداری وزارت بازرگانی مطرح شده است؛ آیا این طرح در مدل اقتصادی کنونی ایران، برای رونق‌بخشی به دو بخش صنعت و تجارت مشکل‌گشا خواهد بود؟

جدایی وزارت صنعت از بازرگانی موضوعی است که در دولت یازدهم مطرح شد، از این‌رو، در این زمینه باید نظر وزیر را جویا شد. البته باتوجه به اینکه چندی پیش لایحه تفکیک این وزارتخانه به مجلس شورای اسلامی رفته است، باید دید نظر پاستورنشینان در این زمینه چه خواهد بود. آیا به دولت برای انجام چنین کاری چراغ سبز نشان می‌دهند یا خیر.

به‌عنوان فردی که در بدنه صنعت کشور مشغول به فعالیت هستید، موافق اجرای این طرح هستید یا مخالف؟

نظر خاصی در این باره ندارم. باید دید که اجرا یا عدم اجرای این طرح چه می‌شود. همان‌طور که گفتم باید منتظر اعلام نظر بهارستان‌نشینان بود.

یکی دیگر از مباحثی که طی یکی، دو هفته اخیر مطرح شد، بحث اعلام قیمت خودروها بود که با تاخیر در حال انجام است البته رییس شورای رقابت در تازه‌ترین اظهارات خود یکی از علت‌های تعلل در زمینه اعلام قیمت خودروها را تعلل وزارت صنعت در ارائه اطلاعات عنوان کرد، آیا کوتاهی از سمت وزارت صنعت بوده است؟

اینکه توپ را به زمین وزارت صنعت بیندازند، درست نیست. شورای رقابت یک گروه کاری برای تعیین قیمت دارد و شرکت‌های تولیدی هم براساس فرمول خاصی، تولیدات‌شان را قیمت‌گذاری می‌کنند که به‌صورت مکتوب به شورای رقابت ارائه می‌دهند. از این رو، نیازی نبوده که اطلاعاتی از سوی وزارت صنعت به شورای رقابت فرستاده شود؛ چراکه وزارت صنعت، معدن و تجارت دستگاه سیاست‌گذار است و این شرکت‌های خودروسازی هستند که اگر مشمول قاعده قیمت‌گذاری شوند، باید پیشنهادات خود را به وزارت صنعت ارائه دهند. از منظر دیگر، باید این موضوع را یادآوری کرد که خودرو در قاعده انحصار نمی‌گنجد و بارها در شورای اقتصاد این بحث مطرح شده، اما نتوانستیم آن را در شورا به تصویب برسانیم. البته ما در برخی موارد به عنوان بخش اجرایی، نظرات خود را به شورای اقتصاد و دیگر شوراهای دولتی مطرح می‌کنیم، چنانچه پذیرفته شود، مصوب خواهد شد. اما حرف ما این است که تولید خودرو، انحصاری نیست. اگر شورای اقتصاد مصوب کند که خودرو از انحصار خارج شده، دستور قیمت‌گذاری خودرو نیز از شورای رقابت خارج می‌شود. بر این اساس، قیمت‌گذاری خودرو هم مثل دیگر کالاها، از طریق مکانیسم عرضه و تقاضا تعیین می‌شود. در پاسخ به پرسش شما هم تاکید می‌کنم که ما به‌عنوان متولی صنعت، درخواستی برای قیمت‌گذاری خودرو به شورای رقابت نداریم.

وزیر صنعت، معدن و تجارت خبر داد

تسهیلات جدید به تجار

تعادل|

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به تسهیلات درنظر گرفته شده برای صادرکنندگان کشور گفت: امسال ۲۲۰۰ میلیارد تومان تسهیلات برای صادرکنندگان‌ها درنظر گرفته شد و ۱۱۰۰میلیارد تومان تسهیلات برای صادرکنندگان‌ها از سال گذشته نیز باقی مانده که در مجموع امسال ۳۳۰۰ میلیارد تومان تسهیلات برای این بخش درنظر گرفته شده است. محمدرضا نعمت‌زاده در مراسم افتتاح شرکت بسته‌بندی در صومعه‌سرای گیلان که با حضور معاون اول رییس‌جمهور برگزار شد، اظهار کرد: صنایع تبدیلی مرتبط با کشاورزی از جمله بسته‌بندی جزو اولویت‌های حمایتی وزارت صنعت، معدن و تجارت است و البته ظرفیت این واحد صنعتی کمتر از نیاز کشور است اما با تامین سرمایه در گردش، این واحد صنعتی می‌توان کار تولید را انجام داد. وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه همه طرح‌های با پیشرفت کار بالای ۶۰درصد باید با تلاش و برنامه‌ریزی ملی و استانی تکمیل شود، گفت: گیلان امتیازهای ویژه‌یی دارد؛ داشتن مرز دریایی و زمینی با چند همسایه شمالی که باید از این ظرفیت برای صادرات محصولات ایرانی استفاده شود. نعمت‌زاده اظهار کرد که حمایت از تولید داخلی از اهم برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت است و بنابراین برای پیشبرد برنامه‌های توسعه‌یی و رشد بخش تولید باید اقدام‌های دوجانبه‌یی را برای حمایت از این بخش کلید بزنیم. از سوی دیگر، وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین در حاشیه نمایشگاه بین‌المللی کاشی، سرامیک و چینی بهداشتی گفت: میزان تولید کاشی و سرامیک در کشور حدود ۴۰۰میلیون مترمربع است و باید اشاره کرد که ظرفیت تولید این محصول به ۷۰۰میلیون مترمربع رسیده که نشانگر رشد این صنعت است. وی افزود: در صنعت کاشی و سرامیک باید در زمینه کیفیت و بازاریابی خارجی اقدامات موثری انجام گیرد و در این راستا نیز وزارتخانه برای تحقق این موضوع از تولیدکنندگان و کارشناسان حمایت می‌کند.

نعمت‌زاده همچنین با اشاره به رکود و ناامنی کشورهای منطقه در سال گذشته اظهار کرد: سال گذشته حدود ۳۵۰ میلیون دلار صادرات کاشی و سرامیک داشتیم اما به‌راحتی می‌توان این میزان را به دوبرابر افزایش داد و با صحبت‌های انجام شده باید یک هدف‌گذاری یک‌میلیارد دلاری در این زمینه داشته باشیم. وی تاکیدکرد: به‌دلیل کیفیت، ظرافت و زیبایی کاشی‌های تولید داخل، این محصولات قابلیت صادرات به کشورهای اروپای غربی و دیگر کشورها را دارند و بیش از ۲۰ کشور برای بازار هدف صادرات درنظر گرفته شده است. وی در بخش دیگری از سخنان خود درباره حاشیه‌های پیش آمده برای پیش‌فروش خودرو پژو ۲۰۰۸ نیز گفت: براساس آنچه اعلام کردند و بنده مطلع هستم، ۶۰ میلیون تومان برای پیش‌فروش آن دریافت می‌کنند؛ چراکه این خودرو برای نخستین‌بار است که در بازار عرضه می‌شود. وی اظهار کرد: با افزایش تولید قیمت هم متعادل‌تر می‌شود و طبیعی است که در یک سال اول تولید از نقطه صفر رو به افزایش می‌رود و در نیمه دوم سال تولید دو برابر نیمه اول می‌شود و قطعا این افزایش تولید بر نحوه قیمت‌ها تاثیر می‌گذارد. به گفته نعمت‌زاده، پژو ۲۰۰۸ خودرو پیشرفته‌یی با گیربکس اتومات است و نمی‌توان آن را با ماشین‌هایی با کیفیت پایین مقایسه کرد. این ادعا که می‌گویند قیمت این خودرو ۵۰درصد کاهش می‌یابد، درست نیست و هیچ قانون حمایتی هم از این نظر وجود ندارد. رییس اداره صنعت، معدن و تجارت سبزوار هم در مراسم افتتاح شرکت بسته‌بندی در صومعه‌سرای گیلان گفت: امسال با همکاری بانک صنعت و معدن ۳۵میلیارد ریال در قالب تسهیلات برای تکمیل طرح به سرمایه‌گذار پرداخت می‌شود که زمینه لازم برای اتمام طرح را فراهم می‌کند. علی امیدبخش با بیان اینکه این کارخانه در زمینه تولید بتن‌های سبک و ملات خشک فعال است، گفت: با بهره‌برداری از این طرح زمینه برای اشتغال ۱۰۰ نفر به صورت مستقیم و ۲۰۰ نفر به صورت غیرمستقیم فراهم می‌شود. نماینده سبزوار در مجلس شورای اسلامی نیز با اشاره به اینکه زمینه برای حضور سرمایه‌گذاران مختلف در این شهرستان فراهم شده است، گفت: هم‌اکنون ۱۰طرح صنعتی بزرگ نیمه‌تمام صنعتی در این منطقه در حال ساخت است که با تکمیل آنها زمینه برای اشتغال یک‌هزار نفر در شهرستان فراهم می‌شود. رمضانعلی سبحانی‌فر افزود: مجوزهای زیادی برای ایجاد صنایع در شهرستان از وزارت صنعت، معدن و تجارت اخذ شده که سرمایه‌گذاران می‌توانند در هر زمینه که علاقه‌مند باشند در این منطقه سرمایه‌گذاری کنند.

مفقودی

برگ سبز یک دستگاه وسیله نقلیه وانت نیسان دوکابین به شماره انتظامی ۴۴۱ الف ۱۱ ایران ۶۲ مدل ۱۳۸۵- رنگ سفید- شماره شاسی ۳۱۰۲۵۸- شماره موتور y ۲۴۸۸۲۴۵۸ ka متعلق به اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان مازندران- ساری مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد. م الف ۵۵۸۹۹

مفقودی

برگ سبز یک دستگاه وسیله نقلیه وانت نیسان دوکابین به شماره انتظامی ۴۵۵ الف ۱۱ ایران ۶۲ مدل ۱۳۸۵- رنگ سفید- شماره شاسی ۲۲۵۱۲۸۶۱ pcbglud - شماره موتور y ۲۴۸۸۸۰۹۱ ka متعلق به اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان مازندران- ساری مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد. م الف ۵۵۸۹۹

مفقودی

کارت شناسایی و برگ سبز یک دستگاه وسیله نقلیه وانت نیسان دوکابین به شماره انتظامی ۶۱۵ الف ۱۱ ایران ۶۲ مدل ۱۳۸۳- رنگ سفید- شماره شاسی ۲۲۲۰۸۶۵۴ pcbglud - شماره موتور y ۲۴۸۹۳۹۸۷ ka متعلق به اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان مازندران- ساری مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد. م الف ۵۵۸۹۹

مفقودی

سند فروش کمپانی یک دستگاه وسیله نقلیه پیکان سواری به شماره انتظامی ۸۶۳ الف ۱۴ ایران ۶۲ مدل ۱۳۸۷- رنگ سفید- شماره شاسی ۷۸۴۸۲۲۸۲- شماره موتور ۱۱۱۲۷۸۷۷۴۰۲ متعلق به اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان مازندران- ساری مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد. م الف ۵۵۸۹۹

چه موانعی پیش‌روی عرضه اولیه سهام آرامکو قرار دارد؟

واکنش نیویورک و لندن در برابر عرضه سهام آرامکو

شکایت قربانیان ۱۱ سپتامبر، شرکت ملی نفت عربستان را به دردسر انداخت

گروه انرژی| حمید مظفر|

«بزرگ‌ترین عرضه اولیه سهام در تاریخ» توصیف اغواگری از تصمیم عربستان‌سعودی برای فروش بخش کوچکی از سهام شرکت ملی نفت این کشور است. تصمیمی که نخستین و مهم‌ترین گام برای کاهش وابستگی اقتصاد این کشور به درآمدهای نفتی در چارچوب سند «چشم‌انداز ۲۰۳۰سعودی» شناخته می‌شود. صحبت از عرضه شرکت نفت «آرامکو» است که در میان اعراب به نگین پادشاهی سعودی‌ها شهره است.

مقامات عربستان ماه‌هاست، تبلیغات سنگینی را در رابطه با این عرضه که قرار است اوایل سال آینده میلادی انجام شود به راه انداخته‌اند تا سرمایه‌گذاران را برای خرید سهام آرامکو مشتاق کنند. در عرصه عمل نیز اقداماتی نظیر کاهش مالیات این شرکت انجام شده تا همه‌چیز برای یک سرمایه‌گذاری بین‌المللی عظیم فراهم باشد. اما همه‌چیز به خوبی آنچه از تریبون‌های سعودی اعلام می‌شود، نیست. عربستان دچار سردرگمی شدیدی در رابطه با انتخاب بورس بین‌المللی مورد نظر برای انجام این فرآیند است. بدون شک گزینه‌های اصلی برای عرضه اولیه سهام آرامکو، بورس نیویورک (NYMEX) و بورس لندن (ICE) به شمار می‌روند، اما سعودی‌ها در هریک از این دو بازار با موانع جدی روبه‌رو شده‌اند. در امریکا، حمایت‌های عربستان‌سعودی از گروه‌های اسلام‌گرای افراطی، در بزنگاه عرضه سهام آرامکو گریبان این کشور را گرفته است و شکایت خانواده‌های قربانیان حادثه تروریستی ۱۱سپتامبر، تقریبا عرضه سهام شرکت ملی نفت عربستان در نیویورک را منتفی کرده است.

در لندن اوضاع مساعدتر است و گویا قرار است به مناسبت عرضه سهام آرامکو و تسهیل در این فرآیند، تغییراتی در قوانین بورس ICE صورت بگیرد. اما انتشار این اخبار با واکنش‌های شدید کارشناسان اقتصادی و شرکت‌های سرمایه‌گذاری بریتانیایی مواجه شده و آنها اعلام کرده‌اند که با اعطای هرگونه فرصت ویژه به سعودی‌ها شدیدا مقابله خواهند کرد.

چنین استقبال سردی کار را برای دولت عربستان‌سعودی دشوار کرده و سرعت پیشرفت آماده‌سازی عرضه اولیه سهام آرامکو را به صورت قابل توجهی پایین آورده است. این در حالی است که عربستان حساب ویژه‌یی روی درآمد حاصل از فروش بخشی از سهام آرامکو برای رفع نیازهای مالی خود باز کرده است. گزارش «تعادل» در این زمینه را در ادامه می‌خوانید.

■■■

بسیاری توافق کاهش تولید اوپک را زیر تیغ می‌بینند. تمام دستاوردهایی که توافق نفتی اوپک در اواخر سال ۲۰۱۶ به ارمغان آورده بود ذره‌ذره در حال محو شدن است. قیمت جهانی نفت‌خام پیش از برگزاری نشست اوپک روند نزولی خود را در پیش گرفته بود و سعودی‌ها این فرصت را داشتند که جهت حرکت قیمت‌ها را با تشدید شیب کاهش تولید تغییر دهند.

اما با وجود انتظار بازار برای تشدید محدودیت‌های عرضه توسط اعضای اوپک، این کارتل و بخصوص عربستان‌سعودی در نشست ماه مه خود تصمیم به تمدید توافق قبلی گرفتند و سورپرایز دندان‌گیری به بازار ارائه نکردند. تنها غافلگیری اوپک برای بازار، طول مدت تمدید توافق بود که سه ماه بیشتر از آن چیزی بود که انتظار می‌رفت. تا بدین‌جای کار اوپکی‌ها پایبندی شایانی به تعهدات خود داشته‌اند و سردمدار این پایبندی، عربستان‌سعودی است.

به گزارش «تعادل» و به نقل از اویل‌پرایس، در ماه‌های مه و آوریل، صادرات نفت‌خام عربستان‌سعودی با کاهش مواجه شد. اما داده‌های جدید منتشر شده توسط پایگاه کلیپردیتا، حاکی از این است که این روند در ماه ژوئن می‌تواند برعکس شده و سعودی‌ها آماده افزایش صادرات خود هستند. تصمیمی که نیاز عربستان به درآمدهای بیشتر نفتی را تداعی می‌کند.

در کنار موضوع افزایش عرضه و صادرات نفت‌خام، خاندان سلطنتی سعودی و خصوصا ولیعهد تازه منصوب، محمد بن سلمان به نفت حداقل ۶۰دلاری نیاز دارند. چنین قیمتی به علاوه بیش از درآمد جاری این کشور در عرضه عمومی سهام آرامکو در سال ۲۰۱۸ اهمیت دارد تا جذابیت این شرکت برای سرمایه‌گذاران افزایش یابد. اما اکنون قیمت هر بشکه نفت برنت حدود ۴۷دلار است و آرامکو برای رقابت در بازار مجبور به ارائه تخفیف‌های قیمتی است.

براساس گزارشی که روز گذشته پلاتس منتشر کرد، انتظار می‌رود که آرامکو قیمت رسمی فروش (OSP) خود برای ماه آگوست در بورس عمان-دوبی را بین ۱۰ تا ۳۰سنت نسبت به فروش در ماه جولای کاهش دهد. در صورت تحقق چنین موضوعی شرایط کانتانگو در بازار بورس عمان-دوبی به صورت قابل توجهی گسترش می‌یابد. یعنی در حال حاضر قیمت قراردادهای فیزیکی از قیمت قراردادهای آتی کمتر است.

به‌طور کلی ساختار و شرایط بازار نفت عمان-دوبی فاکتوری اساسی در تعیین قیمت رسمی فروش عربستان‌سعودی دارد.

دست‌اندازهای عرضه سهام آرامکو

در حالی که قیمت نفت، به داستانی غم‌انگیز برای سعودی‌ها تبدیل شده است، فرآیند عرضه عمومی سهام آرامکو نیز برخلاف آنچه تصور می‌شد، به آهستگی به پیش می‌رود. برنامه‌ریزان مالی در ریاض، در حال آماده‌سازی ملزومات بزرگ‌ترین عرضه عمومی سهام در تاریخ بازارهای مالی هم در ساختار آرامکو و هم در بازارهای جهانی هستند.

قرار بود که این تیم تا پایان ماه رمضان تصمیم‌گیری خود در رابطه با محل لیستینگ و انتخاب بورس بین‌المللی برای انجام این کار را به سرانجام برساند. به گزارش «تعادل» در فرآیند لیستینگ شرکت‌هایی که قصد عرضه عمومی سهام خود برای نخستین‌بار در یک بورس را دارند اما حایز برخی شرایط مورد نیاز آن بازار از جمله شفافیت صورت‌های مالی نیستند، برای مدتی در لیست مانیتورینگ قرار می‌گیرند و تنها مجاز به انجام معاملات محدود به صورت توافقی و نه عمومی خواهند بود. این فرآیند خود شامل مراحل مختلفی از جمله لیستینگ اولیه (Premium)، لیستینگ ثانویه (Secondary) و غیره می‌شود.

اما با گذشت چند روز از عید فطر، برنده هنوز مشخص نشده است. این موضوع می‌تواند حاکی از اختلاف بن‌سلمان با تیم مالی آرامکو بر سر انتخاب بازار بورس لندن یا نیویورک باشد.

نکته غیرقابل انکار این است که بورس دیگری غیر از بورس لندن و نیویورک شانسی برای انتخاب شدن ندارد. در این میان به نظر می‌رسد که بریتانیا قصد نادیده گرفتن یا تغییر برخی قوانین لیستینگ خود را دارد تا بدین‌ترتیب شرکت ملی نفت عربستان را ترغیب به انتخاب بازار بورس لندن کند. صندوق‌های پوشش ریسک بریتانیا نسبت به آسان‌گیری‌های احتمالی در رابطه با لیستینگ آرامکو اعتراض شدیدی کرده و قویا به آن تاخته‌اند. به عنوان مثال یکی از کارشناسان و مدیران دارایی در بورس لندن در بیانیه‌یی نسبت به تغییر قوانین مربوط به عرضه عمومی اولیه سهام در بورس لندن هشدار داده و عنوان کرده که تصمیم‌گیران باید ابتدا سلیقه ریاض را بچشند و بعد به این مساله فکر کنند.

اشلی همیلتون الکستون، مدیر شرکت رویال است. منیجر لندن RLAM اظهار کرده است:«هر گونه تلاش برای نادیده گرفتن قوانین لیستینگ برای تسهیل عرضه عمومی اولیه سهام آرامکو، اقدامی به شدت نامناسب است و به صورت وقیحانه‌یی اصول حاکم بر قوانین لیستینگ بریتانیا را زیر پا می‌گذارد. قرار گرفتن نام یک شرکت در لیستینگ تنها در صورت قرار گرفتن کل سهام آن مفید است. تلاش برای لیست کردن تنها ۵ درصد از کل سهام یک شرکت، تقابلی با تمام آن چیزی است که تاکنون پذیرفته شده است».

بخش آخر بیانیه همیلتون به این موضوع اشاره می‌کند که براساس قوانین و ملزومات فعلی، شرکت‌هایی که در لیستینگ اولیه قرار می‌گیرند باید حداقل ۲۵درصد از سهام خود را عرضه کنند. این بیانیه در واکنش به انتشار اخباری است که از تلاش مدرسه اقتصادی لندن(LSE) و سازمان Financial Conduct Authority (FCA) در جهت تغییر قوانین لیستینگ حکایت می‌کنند. این تغییرات می‌تواند آرامکو را به جای لیستینگ ثانویه در لیستینگ اولیه قرار دهد. همیلتون گفته است که شرکت تحت مدیریتش سنگین‌ترین لابی‌ها را در راستای مقابله با هر گونه برخورد استثنایی با این شرکت عربستانی را انجام خواهد داد.

مشابه چنین هشداری را پیش از شرکت RLAM جان گپر از دبیران روزنامه فایننشال‌تایمز داده بود. گپر در یادداشتی عنوان کرده بود:«هدف از قوانین لیستینگ این است تا جایی که امکان دارد، شرکت‌های مختلف را جذب کنیم درحالی که از اعتماد نسبت به آنها مطمئن باشیم».

در ایالات‌متحده نیز اوضاع چندان بر وفق عربستان‌سعودی نیست. هرچند بازار بورس نیویورک، ریاض را به عمیق‌ترین نقطه برای دسترسی به منابع بین‌المللی متصل می‌کند اما سعودی‌ها در امریکا درگیر پرونده‌یی هستند که به سنگی پیش روی این هدف تبدیل شده است. درحال حاضر اقامه دعوایی علیه دولت عربستان‌سعودی براساس برنامه مقابله با دولت‌های حامی تروریسم در جریان است که می‌تواند آرامکو و نقد شوندگی دارایی‌های آن را به خطر بیندازد. در ماه مارس امسال خانواده ۸۵۰ قربانی حادثه تروریستی ۱۱سپتامبر، شکایتی را علیه دولت عربستان‌سعودی به علت حمایت از گروه‌های تروریستی به جریان انداختند.

در اوایل ماه جاری یکی از مشاوران حقوقی دولت ریاض به فایننشال‌تایمز گفته بود که با توجه به شکایت‌های صورت گرفته در رابطه با پرونده حملات ۱۱سپتامبر، لیستینگ آرامکو در بورس نیویورک همراه با ریسک قابل توجهی در زمینه مسائل قضایی است.

بنابراین آنچه منطقی به نظر می‌رسد، انتخاب بورس لندن برای عرضه اولیه سهام است. اما ممکن است فاکتور سیاست، تمام معادلات مالی و اقتصادی را به هم بزند و عربستان‌سعودی برای نزدیکی بیشتر به دولت ترامپ و جلب حمایت‌های وی در منطقه، بورس نیویورک را با وجود ریسک‌های بالاتر انتخاب کند.

> **اویل پرایس می‌نویسد شکی در این نیست که درحال حاضر عربستان‌سعودی بیش از هر چیزی به جریان نقدی نیاز دارد. دولت سعودی انتظار دارد که از عرضه اولیه عمومی سهام خود چیزی بین ۱۰۰تا ۴۰۰میلیارد دلار درآمد داشته باشد. عرضه‌یی که اقتصاد عربستان را به قرن بیست‌ویکم وارد کرده و گام نخست برای رهایی این کشور از وابستگی به نفت تا سال ۲۰۳۰ به شمار خواهد رفت. وضعیت عربستان به هیچ‌وجه ایده‌آل نیست و در صورت شکست عرضه عمومی اولیه سهام آرامکو و عدم رغبت سرمایه‌گذاران برای خرید ۵ درصد از سهام این شرکت، این کشور چیزهای زیادی برای از دست دادن خواهد داشت**

زمان برای عربستان به سرعت می‌گذرد

اویل پرایس می‌نویسد شکی در این نیست که درحال حاضر عربستان‌سعودی بیش از هر چیزی به جریان نقدی نیاز دارد. دولت سعودی انتظار دارد که از عرضه اولیه عمومی سهام خود چیزی بین ۱۰۰تا ۴۰۰میلیارد دلار درآمد داشته باشد. عرضه‌یی که اقتصاد عربستان را به قرن بیست‌ویکم وارد کرده و گام نخست برای رهایی این کشور از وابستگی به نفت تا سال ۲۰۳۰ به شمار خواهد رفت. وضعیت عربستان به هیچ‌وجه ایده‌آل نیست و در صورت شکست عرضه عمومی اولیه سهام آرامکو و عدم رغبت سرمایه‌گذاران برای خرید ۵ درصد از سهام این شرکت، این کشور چیزهای زیادی برای از دست دادن خواهد داشت.

برخی از کارشناسان اعتقاد دارند که تا سال ۲۰۳۰ قیمت نفت به اوج خود خواهد رسید. این بدین معنی است که سهامداران آرامکو باید ۱۲سال به انتظار بنشینند تا از سرمایه‌گذاری خود پیش از آنکه بخش زیادی یا حتی تمام ارزش خود را از دست بدهد، سودی به جیب بزنند. چنین پیش‌بینی با این فرض صورت می‌گیرد که فرآیند لیستینگ آرامکو براساس آنچه وعده داده شده است در اوایل سال آتی به نتیجه برسد.

ریاض فعلا باید نقطه مبدأیی برای عرضه عمومی آرامکو انتخاب کند و سرنوشت مابقی ماجرا فعلا روشن نیست. هنوز کسی نمی‌داند که سعودی‌ها تا چه میزان توانسته‌اند به نهایی‌سازی ارزیابی و تصمیم‌گیری در رابطه با اینکه کدام بخش از دارایی‌های آرامکو در عرضه عمومی اولیه سهام این شرکت قرار بگیرد، نزدیک شوند.

هرگونه تصمیم‌گیری اشتباه در رابطه با عوامل مذکور می‌تواند تبعات سنگینی برای سرمایه‌گذاران و صندوق‌های پوشش ریسک به همراه داشته باشد. سرمایه‌گذارانی که در نامساعدترین شرایط خود پس از سقوط قیمت نفت در سال ۲۰۱۴ قرار دارند.

اما در هر صورت، زمان به سرعت برای عربستان‌سعودی برای ایجاد یک تغییر بنیادین در بازار نفت درحال سپری شدن است. تغییری که منجر به دستیابی به هدفی می‌شود که از اهمیت بالایی برای سعودی‌ها برخوردار است و در عین حال واقف به دشوار بودن آن نیز هستند.

با افزایش بهای نفت خام در معاملات روز پنج‌شنبه و جمعه رقم خورد

بزرگ‌ترین جهش طلای سیاه در ۶ ماه اخیر

گروه انرژی|

بهای نفت خام در حال ثبت بزرگ‌ترین جهش در ۶ ماه اخیر است. معاملات روز پنج‌شنبه و جمعه توانست ششمین و هفتمین افزایش متوالی در بهای طلای سیاه را به ثبت برساند.

بهای نفت خام برنت در معاملات روز گذشته به ۴۷دلار و ۷۱سنت رسید، دبلیو تی‌ای نیز توانست به ۴۵ دلار و ۳۰ سنت در هر بشکه برسد. این رویکرد پس از مدت‌های طولانی رخوت و افسردگی حاکم بر بازار نفت، این پرسش را ایجاد کرده است که آیا فضای بازار تغییر کرده و به نوعی طلای سیاه در حال واکنش نشان دادن به طرح کاهش تولید نفت خام اوپک است؟

تحلیلگران و رسانه‌های غربی چندان با این جملات موافق نیستند. آنها بر این باور هستند که بیش از هر چیز همزمانی کاهش تولید نفت خام امریکا که موقتی و به واسطه توفان بوده است، فرصت‌طلبی صندوق‌های پوشش ریسک موجب این وضعیت شده و هنوز نمی‌توان با قطعیت گفت که بازار دیگر «خرسی» نیست. مشروح این گزارش را در ادامه می‌خوانید.

روز جمعه روزی سبز برای نفت خام بود. پس از اینکه یک روز قبل بهای نفت خام، با افزایش قابل توجه روبه‌رو شده بود، ادامه این روند سبب شد که بسیاری نگاهی جدی‌تر به رویکرد طلای سیاه در این روزها داشته باشند.

به گزارش رویترز بهای نفت خام روز پنج‌شنبه با افزایش روبه‌رو شده و ششمین جلسه افزایشی متوالی را رقم زد. این اتفاق پس از کاهش در تولید نفت خام ایالات متحده رخ داد که موجب کاهش نگرانی‌ها پیرامون مازاد عرضه موجود در نفت خام شد.

بهای نفت خام معاملاتی امریکا در معاملات اواخر صبح روز پنج‌شنبه با ۱۹ سنت افزایش به ۴۴ دلار و ۹۳ سنت رسید. نفت خام برنت نیز پس از آنکه توانست با رسیدن به قیمت ۴۸ دلار و۳ سنت به بالاترین بها در دو هفته گذشته دست پیدا کند با بهای ۴۷ دلار و ۴۲ سنت پایان یافت. دبلیو تی‌ای نیز در ابتدای روز پنج‌شنبه توانست به رکورد ۴۵ دلار و ۴۵ سنت دست پیدا کند که بالاترین رقم در ۲ هفته اخیر به حساب می‌آمد. اما پس از آنکه سوسیته ژنرال شرکت خدمات مالی و بانکداری فرانسوی به عنوان سومین بانک سرمایه‌گذار چشم‌انداز بهای نفت خام خود را کاهش داد، بازار نفت خام از قیمت‌های بالا عقب‌نشینی کرد.

بهای نفت خام در هفته گذشته به کمترین میزان در ۱۰ ماه اخیر خود رسید اما در ادامه با ۵ درصد بهبود روبه‌رو شد.

هانس ون کیلف، اقتصاددان ارشد انرژی در «ای بی‌ان آمرو» می‌گوید: «من اعتقاد دارم که صندوق‌های پوشش ریسک در این مدت، فرصت‌های خرید خوبی را دیدند، کاهش تولید نفت خام امریکا نیز مانند ماشه‌یی برای شلیک از سوی این صندوق‌ها حرکت کرد.»

تحلیلگران اعتقاد دارند که هنوز نمی‌توان مطمئن بود که فضای خرسی (حالت نزولی بازار) حاکم بر بازار نفت خام ضعیف شده یا کاهش یافته است. تکیه آنها به حجم بیش از اندازه معمول ذخایر نفت خام و بنزین در ایالات متحده است.

تحلیلگران کردیت سوییس در این باره می‌نویسند: «این مساله که ممکن است موج فروش نفت خام فروکش کرده باشد احساس می‌شود، اگرچه موج اخیر بهبود بهای نفت خام، بیشتر از اینکه از تغییر در مسائل فاندامنتال (عرضه-تقاضایی) بازار نفت حاکی باشد، خریدی تکنیکال و فنی را نمایانگر است.»

در هفته‌های اخیر، صندوق‌های پوشش ریسک اقدام به کاهش موقعیت‌های خرید خود کرده‌اند که شرط روی قیمت‌های بالاتر در آینده را کاهش داده است. این در حالی است که کارگزارانی همچون گلدمن ساکس و سوسیته ژنرال، چشم‌انداز خود برای بهای نفت خام در سال ۲۰۱۷ را کاهش داده‌اند.

سوسیته ژنرال در گزارشی که روز پنج‌شنبه منتشر شد، برآورد کرد که بهای نفت خام امریکا در سه‌ماهه سوم سال جاری میلادی به‌طور متوسط در هر بشکه ۴۷ دلار و ۵۰ سنت باشد. این پیش‌بینی فاصله‌یی قابل توجه با برآورد قبلی این بانک داشت که نفتی ۵۵ دلار در هر بشکه را برای امریکا پیش‌بینی کرده بود.

تولید نفت ایالات متحده در هفته گذشته به ۱۰۰ هزار بشکه در روز سقوط کرد و به ۹٫۳میلیون بشکه در روز رسید. این شدیدترین کاهش از ماه جولای ۲۰۱۶ تاکنون به شمار می‌رود. اما تحلیلگران بر این باور هستند که کاهش تولید نفت خام امریکا در هفته گذشته مربوط به عوامل موقتی مانند توفان گرمسیری سیندی در خلیج مکزیک و کارهای تعمیراتی در آلاسکا بوده که احتمالا در هفته‌های آینده برطرف خواهد شد.

اداره اطلاعات انرژی امریکا روز چهارشنبه اعلام کرد: ذخایر نفت این کشور هفته گذشته ۱۱۸هزار بشکه افزایش پیدا کرده است.

در حالی که تولید هفتگی ۱۰۰هزار بشکه در روز کاهش یافته و به ۹٫۳ میلیون بشکه در روز رسیده که بزرگ‌ترین کاهش تولید هفتگی از جولای سال ۲۰۱۶ به این طرف بوده است.

همچنین طبق گزارش این سازمان، ذخایر بنزین امریکا در هفته گذشته ۸۹۴ هزار بشکه کاهش داشت که این امر به حمایت از قیمت‌ها کمک کرد. کاهش ذخایر بنزین نشان می‌دهد که تقاضا پس از شروع ضعیف در آغاز فصل رانندگی تابستانی امریکا در حال بهبود است.

رویترز در ادامه می‌نویسد: «عرضه جهانی نفت خام با وجود کاهش روزانه یک میلیون و ۸۰۰هزار بشکه‌یی از سوی اوپک و دیگر تولیدکنندگان همچنان بیش از اندازه نیاز است.»

اوپک و متحدانش در تلاش برای کاهش تولید مازاد نفت خام در ماه مه به توافقی برای «تمدید طرح کاهش تولید نفت خام» تا ماه مارس ۲۰۱۸ دست پیدا کردند. این سازمان، نیجریه و لیبی را به دلیل مشکلات داخلی از این طرح مستثنا کردند.

تونی اسکات، تحلیلگر BTU در دنور می‌گوید: «فشارها بر اوپک با حفظ ثبات در لیبی و نیجریه افزایش خواهد یافت.»

در دو سال گذشته وضعیت لیبی چندین بار بهبود یافته اما دوباره فضای خشونت حاکم شده است. طبق اطلاعاتی که یک منبع آگاه در اختیار رویترز قرار داده است، تولید نفت خام لیبی اکنون نزدیک به یک‌میلیون بشکه در روز می‌رسد.

از سوی دیگر شرکت روال دات شل نیز روز چهارشنبه وضعیت فورس ماژور روی خط لوله صادراتی نفت خام لیبی را پس از تعمیر این خط لوله برداشت.

ایان تیلور، مدیر شرکت بازرگانی نفت ویتول در گفت‌وگو با رویترز پیش‌بینی کرد؛ برنت در محدوده ۴۰ تا ۵۵ دلار در هر بشکه تا سه ماهه آینده معامله خواهد شد زیرا تولید بالاتر امریکا، روند تعادل مجدد بازار را آهسته می‌کند.

روی خط نیرو

آخرین وضعیت سدهای کشور

ایسنا|معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا گفت: ۱۷۰سد بزرگ در کشور وجود دارد که از نظر تعداد ۱۱۰سد بیش از ۵۰ درصد پرآب هستند و از نظر حجمی نیز ۷۸ سد بیش از ۵۰ درصد آب دارند. رحیم میدانی با بیان اینکه در حال حاضر میزان مصرف آب کل کشور ۸۰میلیارد مترمکعب تخمین زده شده است، اظهار کرد: اگر میزان دما افزایش یابد، قطعا این عدد پاسخگو نخواهد بود. علاوه بر این باید به این مساله نیز توجه کرد که جمعیت کشور رو به افزایش است. لذا در این شرایط باید به بهره‌وری آب توجه ویژه‌یی شود. وی با اشاره به وضعیت بارندگی‌ها در کشور عنوان کرد: در مجموع ۲۳۳ میلیمتر بارندگی داشته‌ایم که در مقایسه با درازمدت ۲درصد کاهش یافته اما ورودی سدها با ۱۴ درصد کاهش روبه‌رو شده است. معاون وزیر نیرو ادامه داد: براساس آخرین آمار ۳۴٫۶ میلیارد مترمکعب آب وارد سدهای کشور شده و این درحالی است که سال قبل ۴۰.۴میلیارد مترمکعب میزان ورودی آب به مخازن سدهای کشور بوده است. با این وجود با مدیریت مخزن که صورت گرفت در حال حاضر ذخیره پشت سدها مانند سال قبل است و تنها ۲درصد تفاوت را نشان می‌دهد. وی با بیان اینکه در برخی استان‌ها وضعیت بارش‌ها خوب نیست، تاکید کرد: در استان خوزستان نسبت به میانگین ۴۲درصد، کهگیلویه و بویراحمد ۳۲ درصد، کرمانشاه ۱۶درصد، ایلام ۱۸درصد و آذربایجان غربی ۱۷درصد وضعیت بارش‌ها منفی بوده است. اما به‌طورکلی وضعیت بارش‌ها در کل کشور خوب ارزیابی می‌شود. میدانی با اشاره به پیش‌بینی هواشناسی برای تغییر دما گفت: براساس آخرین پیش‌بینی که در شورای عالی آب نیز مطرح شد از تیرماه تا شهریورماه در مناطق مختلف کشور شاهد نیم تا یک درجه سانتیگراد افزایش دما خواهیم بود که این مساله می‌تواند میزان مصرف آب را نیز تحت‌الشعاع خود قرار دهد. به گفته وی تاکنون ۱٫۳میلیارد مترمکعب آب شرب در سدها توزیع شده و پیش‌بینی می‌شود که تا آخر سال به ۶٫۳ میلیارد مترمکعب برسد.

تداوم یک دهه بارش نامناسب

ایرنا|مشاور وزیر نیرو و مدیرعامل شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران گفت: امسال برای دهمین سال متوالی شرایط بارندگی کشور مناسب نیست. محمد حاج‌رسولیها مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران و مشاور وزیر نیرو روز پنج‌شنبه در جریان بازدید از عملیات اجرایی سد احمد بیگلوی مشگین‌شهر افزود: در سال آبی جاری ۲۲۳میلیمتر بارندگی در کشور روی داده که نسبت به متوسط سال گذشته و متوسط درازمدت پایین‌تر است. وی بیان کرد: با وجود وقوع سیلاب‌های متعدد در مناطق مختلف هم‌اکنون ورودی تمام سدهای کشور عدد قابل توجهی نیست. وی با بیان اینکه یکسان نبودن بارندگی در استان‌های مختلف ایران از مشکلات اصلی تامین منابع آبی در کشور است، افزود: هم‌اکنون وضعیت استان‌های مرکزی از دیگر مناطق کشور بحرانی‌تر است. وی تشریح کرد: اولویت بهره‌برداری از منابع آبی و سدهای موجود با مصرف آب شرب است و شهروندان با صرفه‌جویی در مصرف آب باید یاریگر مسوولان باشند. وی به کشاورزان و باغداران نیز توصیه کرد با رعایت الگوی کشت و استفاده از روش‌های نوین آبیاری در کاهش مصرف آب تاثیرگذار باشند. بحران آب از چندین سال پیش در استان‌های مختلف کشور خودنمایی می‌کند و در استان اردبیل نیز وضعیت به سمت نامطلوب حرکت می‌کند. از اوایل دهه پنجاه دشت اردبیل جزو دشت‌های ممنوعه اعلام شده است.

نقل‌قول

پروژه‌های بزرگ صنعت نفت رو به پایان است

ایرنا|مدیرعامل تاپیکو (سرمایه‌گذاری نفت و گاز تامین از زیرمجموعه‌های سازمان تامین اجتماعی) و قائم‌مقام سابق شرکت ملی صنایع پتروشیمی با بیان اینکه بدون جذب سرمایه‌گذاری خارجی، امکان اجرای پروژه‌های بزرگ در کشور به سادگی امکان‌پذیر نیست، افزود: پروژه‌های بزرگ صنعت نفت مانند فازهای پارس جنوبی در حال پایان یافتن هستند. محمدحسن پیوندی با بیان اینکه جذب سرمایه‌گذاری و اجرای پروژه‌های جدید برای رفع بیکاری در کشور ضروری است، گفت: تعداد زیادی شرکت در بخش ساخت، مهندسی و پیمانکاری فعالیت دارند که اگر سرمایه‌گذاری‌های خارجی برای اجرای پروژه‌های جدید جذب نشود، این ظرفیت‌ها بدون استفاده خواهند ماند و بیکاری افزایش می‌یابد. «محمدحسن پیوندی» درباره ضرورت توسعه صنعت نفت و پتروشیمی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی بیان داشت: ما باید زمینه‌ها و بسترهای جذب منابع مالی خارجی و فاینانس را به کشور تسهیل کنیم. قائم‌مقام سابق شرکت ملی صنایع پتروشیمی با تاکید بر لزوم توجه به رفع معضل بیکاری ادامه داد: از جمله اهداف اصلی در کشور باید رفع بیکاری باشد، برای ایجاد اشتغال باید پروژه‌های عمرانی و صنعتی اجرا شود. پیوندی یادآور شد: در زمان تحریم، تمایل زیادی به خودکفایی در کشور وجود داشت، بر این اساس، ساخت داخل توسعه یافت و بخش مهندسی قوی در کشور شکل گرفت تا نیازهای مختلف در کشور از جمله فازهای پارس جنوبی تامین شود. مدیرعامل تاپیکو گفت: بنابراین اکنون تعداد زیادی شرکت در بخش ساخت، مهندسی و پیمانکاری داریم که اگر سرمایه‌گذاری‌های جدید برای اجرای پروژه‌های جدید جذب نشود، این ظرفیت‌ها بدون استفاده خواهند ماند و بیکاری توسعه می‌یابد. وی تاکید کرد: باید زمینه جذب سرمایه‌گذاری خارجی، فراهم شود تا با جذب منابع مالی جدید، پروژه‌ها آغاز به کار کنند و تولید و اشتغال در کشور رونق بگیرد. معاون سابق مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با بیان اینکه بدون برداشتن موانع، جذب سرمایه‌گذاری خارجی امکان‌پذیر نیست، گفت: در سال‌های آینده تقاضا برای اشتغال در کشور افزایش می‌یابد، بر این اساس راه جذب سرمایه‌گذاری خارجی و پروژه‌های جدید باید هموارتر شود. پیش از این بیژن زنگنه وزیر نفت از احتمال امضای نخستین قرارداد جدید نفتی تا پایان کار دولت یازدهم خبر داده و گفته بود: از شرکت‌های بین‌المللی و صاحب فناوری درخواست کرده‌ایم پیشنهادات خود را درباره توسعه میدان‌های نفتی ارائه کنند.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

شنبه ۱۰ تیر ۱۳۹۶ | ۶ شوال ۱۴۳۸ | شماره ۸۵۷ | Sat. July 1. 2017

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان- خیابان کوثر دوم- بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: روزتاب - توزیع: نشر گستر امروز -تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۳:۰۸ | اذان مغرب: ۲۰:۴۵ | اذان صبح فردا: ۰۴:۰۷

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

مسجد «النوری» در موصل پس از آزادسازی

عکس: ایرنا

چهره روز

نخستین مدال جهانی بانوان تکواندوکار ایران

کیمیا علیزاده با شکست ۱۹-۹ در دیدار پایانی برابر نماینده ساحل عاج ضمن کسب عنوان نایب قهرمانی، نخستین بانوی ایرانی شد که مدال نقره جهان را کسب می‌کند.

به گزارش ایسنا، بیست‌وسومین دوره مسابقات قهرمانی جهان ۲۰۱۷ با حضور ۹۷۳ تکواندوکار از ۱۸۳ کشور از سوم تیرماه در سالن «تی‌وان‌آرنا» موجو آغاز و روز گذشته (جمعه) به پایان رسید. در روز پایانی این مسابقات، کیمیا علیزاده در دیدار پایانی برای کسب نخستین مدال طلای تاریخ تکواندوی بانوان ایران در مسابقات جهانی در حالی که به نظر می‌رسید با مصدومیت روبه‌رو شده است رودرروی روس گباگبی از ساحل عاج قرار گرفت و با نتیجه ۱۹-۹ شکست خورد و به عنوان نایب قهرمانی دست یافت.

در پایان این رقابت‌ها تیم ملی تکواندو بانوان ایران با تک مدال نقره کیمیا علیزاده به مقام نهم جهان رسید.

نگاهی به تعداد درخواست‌های پناهندگی جدید به کشورهای عضو (OECD)

آلمان؛ خانه اول پناهجویان

آمارنامه

گروه گوناگون|

براساس آخرین گزارش سازمان همکاری و توسعه اقتصادی که به‌تازگی منتشر شده، در میان کشورهای عضو (OECD)، آلمان بیشترین درخواست پناهندگی در سال گذشته را داشته است. باتوجه به حمایت‌های دولت آلمان از پناهندگی، جای تعجب نیست که این کشور بهترین میزبان برای مهاجران باشد. طبق اخبار به دست آمده، در روزهای گذشته، آنگلا مرکل صدراعظم آلمان، از تصمیم کمیسیون اروپایی برای اعمال تحریم علیه کشورهایی که قوانین تقسیم پناهندگان را نقض کرده‌اند، حمایت کرده است.

چندین دهه است که آلمان، به مقصدی برای مهاجران تبدیل شده و در حال حاضر بخش قابل‌توجهی از جمعیت آلمان را مهاجران و فرزندان آنها تشکیل می‌دهند. باتوجه به بحران‌های اخیر در خاورمیانه، بیشترین جمعیت پناهجویان به آلمان را مردم سوریه، افغانستان و عراق تشکیل می‌دهند. براساس آمار به دست آمده، در سال ۲۰۱۶، نزدیک به ۷۲۲ هزار و ۳۶۰ درخواست پناهندگی جدید به آلمان ثبت شده است. علاوه بر حمایت دولت آلمان از پناهندگی، بسیاری از گزارش‌ها خبر از استقبال شهروندان آلمانی از پناهجویان می‌دهند. طبق اخبار رسیده، بسیاری از آلمانی‌ها همزمان با ورود پناهندگان افغان، عراقی و سوری با ایجاد مراکز تدارکاتی، اقدام به اهدای مواد غذایی و دارویی به آنها کرده‌اند. تعداد درخواست‌های پناهندگی به آلمان، این کشور را در میان اعضای (OECD) با اختلاف بسیاری در رتبه اول میزبانی از پناهجویان قرار داده است.

براساس آمار منتشر شده از پناهندگی در سال ۲۰۱۶، امریکا دومین مقصد پناهجویان بوده است. در این سال، نزدیک به ۲۶۲ هزار درخواست پناهندگی جدید به این کشور، ثبت شده است. این گزارش در حالی منتشر شده که در اوایل سال ۲۰۱۷، مشاور کاخ سفید از امضای نسخه جدید و بازبینی شده طرح محدودیت مهاجرتی به امریکا توسط رییس‌جمهوری این کشور خبر داد. طبق این فرمان، محدودیت‌هایی برای ورود شهروندان ۶ کشور به امریکا اعمال و ورود پناهندگان سوری تا اطلاع ثانوی محدود شد. هرچند که تایید این تصمیم با مخالفت‌های بسیاری همراه بوده و هنوز به‌طور کامل اجرایی نشده، اما ممکن است ورود پناهجویان به امریکا در سال‌های آینده با چالش‌های بسیاری روبه‌رو باشد.

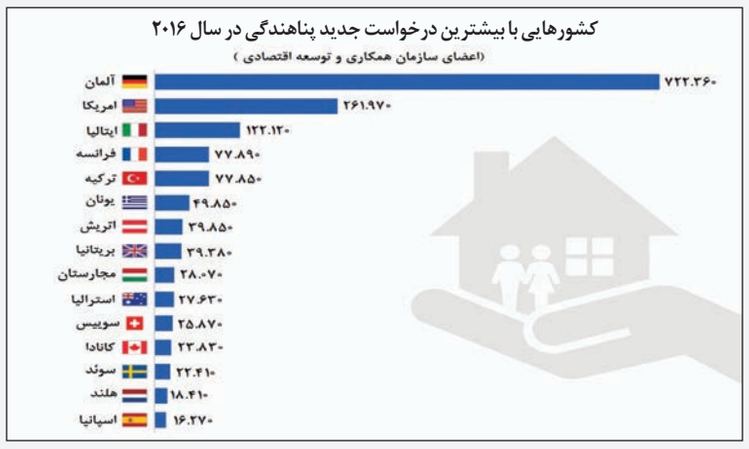

در میان کشورهای سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، ایتالیا سومین کشوری است که بیشترین جمعیت پناهجویان را دارد. طبق آمار به دست آمده، در سال ۲۰۱۶، ایتالیا نزدیک به ۱۲۲ هزار و ۱۲۰ درخواست پناهندگی جدید داشته است. همچنین اخبار منتشر شده از افزایش ورود مهاجران به ایتالیا در سال ۲۰۱۷ خبر داده‌اند. طبق گزارش وزارت کشور ایتالیا، از آغاز امسال، ۵۰ هزار و ۴۱ مهاجر به سواحل ایتالیا وارد شده‌اند که این رقم، افزایشی ۴۵ درصدی را در مقایسه با دوره مشابه در سال گذشته نشان می‌دهد. درخواست‌های پناهندگی به ایتالیا در حالی ثبت شده که شمار ایتالیایی‌هایی که به امید بهبود شرایط زندگی کشور خود را ترک می‌کنند، نیز رو به افزایش است.

فرانسه و ترکیه از دیگر کشورهایی هستند که با ثبت حدود ۷۸ هزار درخواست پناهندگی جدید در سال ۲۰۱۶، رتبه چهارم و پنجم را در میان کشورهای عضو (OECD) به خود اختصاص داده‌اند.

در ماه‌های گذشته، گزارش‌های بسیاری از افزایش ورود مهاجران به یونان منتشر شده است. بیشتر این جمعیت مهاجرانی هستند که از ترکیه با قایق به جزایر یونان واقع در شرق دریای اژه می‌آیند. علاوه بر این مهاجران که به‌صورت غیرقانونی به خاک یونان وارد می‌شوند، در سال گذشته میلادی نزدیک به ۵۰هزار درخواست پناهندگی جدید به این کشور ثبت شده است.

اتریش و بریتانیا نیز با ثبت حدود ۴۰ هزار درخواست پناهندگی جدید، رتبه‌های هفتم و هشتم را در میزبانی از پناهجویان به خود اختصاص داده‌اند. هرچند که باوجود خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا، مهاجران در این کشور با آینده مبهمی روبه‌رو هستند.

طبق آخرین آمار منتشر شده، در سال ۲۰۱۶، نزدیک به ۲۸ هزار درخواست پناهندگی جدید به مجارستان ثبت شده که این تعداد در استرالیا ۲۷ هزار و ۶۳۰، در سوییس حدود ۲۶ هزار و در کانادا نزدیک به ۲۴هزار درخواست گزارش شده است.

در میان کشورهای عضو (OECD)، سوئد، هلند و اسپانیا کمترین درخواست‌های پناهندگی را در سال ۲۰۱۶ ثبت کرده‌اند. از آنجا که کشورهای اروپایی در سال‌های اخیر با بزرگ‌ترین بحران مهاجرت مواجه شده‌اند، طرح‌های مختلفی برای کنترل این اوضاع ارائه شده؛ طرح‌هایی که تاکنون چندان چاره‌ساز نبوده‌اند. در این میان، بحران‌های مختلف در کشورهای خاورمیانه نیز زمینه‌سازی برای افزایش آمار پناهجویان به کشورهای اروپایی شده است. کمیسیون اروپا در جدیدترین گزارش، وضعیت کنونی را وخیم‌ترین بحران مهاجرت به اروپا از جنگ دوم جهانی تاکنون دانسته است.

کیوسک

رهایی از سایه داعش

واشنگتن تایمز:

این روزنامه در صفحه اول خود با انتشار عکسی از درگیری‌ها در شهر موصل، به گزارش آزادی این شهر از اشغال داعش پرداخته است. طبق این گزارش عراق اعلام کرده: «رهایی از داعش نزدیک است.» با سقوط آخرین پایگاه داعش در عراق، مردم استان موصل، به‌مناسبت آزادی این شهر از دست تروریست‌ها، در خیابان‌های شهر جشن گرفته‌اند. به گفته بسیاری از تحلیلگران، گروه تروریستی داعش، پس از شکست‌های پی در پی در سوریه و عراق، نفس‌های آخر را می‌کشد. ارتش عراق در روز پنج‌شنبه، خبر داد که سربازان عراقی، توانسته‌اند با ورود به محوطه مسجد نوری، آخرین پایگاه داعش در موصل را نیز به دست آورند. برخی گزارش‌ها حاکی از ادامه درگیری در این بخش موصل است که در این خصوص مسوولان کشور عراق اعلام کرده‌اند که نیروهای این کشور تا دستگیری و از بین بردن آخرین عضو داعش به جنگ ادامه خواهند داد.

فایننشیال تایمز:

این روزنامه، گزارش اول خود را به سفر رییس‌جمهوری چین به هنگ‌کنگ اختصاص داده است. طبق این گزارش، رییس‌جمهوری چین، روز پنج‌شنبه برای نخستین‌بار به هنگ‌کنگ سفر کرد تا در مراسم بیستمین سالگرد استقلال هنگ‌کنگ از بریتانیا و پیوستن این کشور به چین، شرکت کند. هنگ‌کنگ در سال ۱۹۹۷ از استعمار بریتانیا خارج شد و باتوجه به پیوستن به چین، منطقه‌یی خودمختار ماند. هنگ‌کنگ در حال حاضر از مهم‌ترین بازارهای تجاری آسیایی در جهان است. فایننشیال تایمز، در این گزارش از اعتراض خیابانی مردم حامی دموکراسی پیش از حضور شی جین‌پینگ رییس‌جمهوری چین گفته است. معترضان خواستار برقراری دموکراسی و استقلال کامل هنگ‌کنگ از چین هستند. پس از جنبش اشغال و حمایت از دموکراسی در سال ۲۰۱۴ میلادی و شورش‌هایی که علیه مسوولان این منطقه و چین رخ داد پکن دیگر نمی‌خواهد شاهد بی‌ثباتی در هنگ‌کنگ باشد.

وال‌استریت ژورنال:

این روزنامه در صفحه اول خود به اجرایی شدن فرمان مهاجرتی ترامپ پرداخته است. پیش از این، در روز دوشنبه، دیوان عالی امریکا با تقاضای وکلای دولت ترامپ، به بررسی پرونده فرمان مهاجرتی رییس‌جمهوری امریکا پرداخت. ترامپ در نخستین ماه‌های ریاست‌جمهوری خود، فرمانی را امضا کرد که طبق آن، ورود اتباع ۶ کشور به امریکا ممنوع اعلام شد. این فرمان در چند دادگاه مورد اعتراض قرار گرفت و اجرای آن متوقف شد. با تصمیم دیوان عالی، قرار شد تا زمان رسیدگی این دیوان به پرونده -حدود ۴ ماه دیگر- اجرای بخش‌هایی از حکم مهاجرتی ترامپ، آغاز شود. طبق گزارش این روزنامه، اجرای فرمان مهاجرتی ترامپ، شامگاه پنج‌شنبه به وقت واشنگتن آغاز شد. طبق این فرمان ورود شهروندان این کشورها تا نود روز ممنوع است. البته دادگاه عالی امریکا در مواردی هم استثنا قائل شده است.

بازار هنر

هنرمند ایرانی نماینده خاورمیانه در حراجی لندن

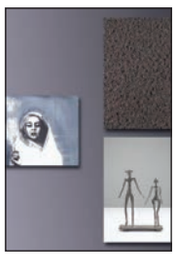

حراج فیلیپس لندن در حالی برگزار می‌شود که فقط یک اثر از کشورهای خاورمیانه در آن حضور دارد.

به گزارش ایسنا و براساس خبر رسیده، این اثر متعلق به افشین پیرهاشمی است که با تکنیک رنگ روغن روی بوم و در ابعاد ۱۱۹ در ۸۹ سانتی‌متر در سال ۲۰۰۷ خلق شده است. این نقاشی پیرهاشمی ۱۵ تا ۲۰ هزار پوند برآورد قیمت شده است.

در میان نقاشان بنامی که آثاری از آنها در این حراجی فیلیپس حضور دارد، می‌توان به جوزف بویز، گرهارد ریشتر، اندی وارهول، دیمن هرست، ویکتور وازارلی، دیه‌گو جیاکومتی، آرمان، فرانتز کلاین، لوسی اسمیت، سیدنی شرمن، تریسی امین، سارا لوکاس و الکساندر کالدر اشاره کرد. افشین پیرهاشمی متولد ۱۳۵۳ است که در پنجاه و ششمین بی‌ینال نقاشی تهران برنده شد و سپس جایزه برتر در دومین بی‌ینال بین‌المللی پکن را در سال ۲۰۰۴ کسب کرد. او موفقیت‌هایی را هم در حراج‌های بین‌المللی از جمله کریستیز خاورمیانه به دست آورده است؛ از جمله خلق دو رکورد نیم میلیون دلاری در حالی که همچنان زیر ۴۰سال سن داشت. اکتبر دو سال پیش، نشریه هافینگتون‌پست امریکا، پیرهاشمی را در زمره ۶هنرمندی انتخاب کرد که در منطقه خاورمیانه الهام‌بخش هستند. این مجله به سبب سه‌بار حضور پیاپی پیرهاشمی در فهرست ۵۰۰هنرمند برتر جهان و نیز آمارهای فروش دو موسسه «آرت‌پرایس» و «فیاک» مستقر در پاریس چنین عنوانی را به او داد. در حراج فیلیپس پیش‌رو که آخرین روز ماه ژوئن برگزار می‌شود برخی برآورد قیمت‌های آثار هنری عبارتند از: اثر تونی کراگ با قیمت پایه ۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار پوند، آثار ویکتور وازارلی و گرهارد ریشتر هریک با قیمت پایه ۱۲۰ تا ۱۸۰ هزار پوند، دو اثر از دیمن هرست ۱۵۰ تا ۲۰۰ و ۸۰ تا ۱۲۰ هزار پوند، اثر جف الرود با قیمت ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار پوند و در میان آثار ارزان‌تر و البته کوچک‌تر، آثار الکساندر کالدر و آرمان هریک ۲۵ تا ۳۵ هزار پوند روی میز حراجی می‌روند. شاید نزدیک به یک دهه است که افشین پیرهاشمی نمایش انفرادی در تهران نداشته و فقط گاهی تک آثاری از او مربوط به دهه ۷۰ خورشیدی توسط مجموعه‌داران در نمایشگاه گروهی به نمایش درآمده است. او چند سالی است با گالری بین‌المللی «ایام» که در سال ۲۰۰۶ با هدف معرفی مفاخر هنری خاورمیانه تاسیس شد، قرارداد بسته است. این گالری در سال ۲۰۱۴ در لندن و در سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۷ در دوبی، نمایش‌های انفرادی از پیرهاشمی ارائه کرد.

دعوت اسکار از ۹ هنرمند ایرانی برای عضویت

۹سینماگر ایرانی برای عضویت در آکادمی علوم و هنرهای سینمایی اسکار دعوت شدند.

هالیوود ریپورتر گزارش داده است که آکادمی علوم و هنرهای سینمایی اسکار از ۷۷۴ چهره جدید دعوت کرده تا تعداد اعضای خود را به ۷ هزار نفر برساند.

در این فهرست نام رخشان بنی‌اعتماد کارگردان و فیلمنامه‌نویس ایرانی در فهرست دعوت‌شدگان در شاخه نویسندگی قرار دارد. لیلا حاتمی، گلشیفته فراهانی، نازنین بنیادی، محمد رسول اف، هایده صفی‌یاری، محمدرضا دلپاک، بهمن قبادی، محسن موسوی و هنگامه پناهی نیز دیگر چهره‌های ایرانی هستند که امسال برای عضویت در آکادمی اسکار دعوت شده‌اند. به گزارش ایلنا، از دیگر چهره‌های سرشناس شاخه بازیگری دعوت‌شده برای عضویت در آکادمی اسکار در سال ۲۰۱۷ می‌توان به آمیتا باچان، مونیکا بلوچی، آرون تیلور جانسن، کریستین استوارت، آماندا سیفورد، آدام درایور و... اشاره کرد. همچنین سال گذشته عباس کیارستمی چند روز پیش از درگذشتش یکی از دعوت‌شدگان بود؛ رسول‌اف امسال با فیلم جدیدش «لرد» جایزه بخش نوعی نگاه جشنواره کن را کسب کرد. فاتح آکین، آمات اسکالانته، تام فورد، گرث دیویس و کیم کی-دوک از جمله دیگر چهره‌های دعوت‌شده برای شاخه کارگردانی هستند. صفی‌یاری نیز تدوینگر دو فیلم برنده اسکار «جدایی» و «فروشنده» اصغر فرهادی است. دلپاک صدابردار فیلم‌های برنده اسکار فرهادی نیز عضو جدید آکادمی اسکار در شاخه صدا خواهد بود و در شاخه مدیران اجرایی دعوت شده برای آکادمی اسکار نام هنگامه پناهی دیده می‌شود. همچنین نام محسن موسوی سینماگر فعال هالیوودی که مسوولیت جلوه‌های ویژه فیلم‌هایی چون «روز استقلال: رستاخیز» و «مرد عنکبوتی شگفت‌انگیز» را در کارنامه دارد در میان اعضای جدید دعوت شده در شاخه جلوه‌های ویژه دیده می‌شود. ۷۷۴ عضو جدید دعوت شده برای عضویت در آکادمی اسکار از ۵۴ کشور جهان هستند و امسال ۳۹ درصد از دعوت‌شدگان را زنان تشکیل می‌دهند. از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ شمار اعضای زن آکادمی با ۳۵۹ درصد رشد روبه‌رو بوده است. امسال دعوت‌شدگان زن ۷شاخه از آکادمی اسکار از دعوت‌شدگان مرد در آن شاخه بیشتر هستند. تعداد اعضای رنگین‌پوست آکادمی نیز در دو سال اخیر ۳۳۱ درصد رشد داشته و در میان دعوت‌شدگان امسال ۳۰ درصد از افراد غیرسفیدپوست هستند.

استقبال از تابستان در تالار وحدت

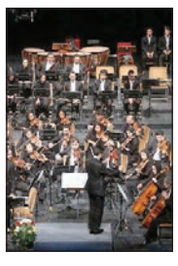

تالار وحدت و تالار رودکی با پایان یافتن ماه رمضان، در تیرماه میزبان برنامه‌های موسیقایی‌مختلفی هستند.

به گزارش ایسنا، تالار وحدت تهران هشتم و نهم تیرماه میزبان ارکستر مجلسی ایران به رهبری منوچهر صهبایی خواهد بود. دهم تیرماه نیز ارکستر سرژیک میرزاییان در همین ساعت در تالار وحدت خواهد نواخت.

دوشنبه دوازدهم تیرماه ارکستر آیسو در این تالار برای «پرویز تناولی و شیرهای ایرانی» می‌نوازد. این برنامه ۱۴ تیرماه نیز به همین منوال تکرار خواهد شد. اردوان کامکار، نوازنده سنتور ۱۵ تیر ساعت ۲۱:۳۰ برای علاقه‌مندان خود در تالار وحدت کنسرت خواهد داد. یک‌شنبه هجدهم تیرماه نیز در همین ساعت جشنواره شعر و موسیقی مازندران در این تالار برگزار می‌شود. گروه موسیقی «دنگ شو» نیز بیستم و بیست‌وسوم تیرماه در این سالن به استقبال مخاطبان خود خواهد رفت. همچنین گروه آوازی تهران به سرپرستی میلاد عمرانلو قصد دارد ۲۱ و ۲۲ تیرماه در تالار وحدت تهران برنامه‌یی را روی صحنه ببرد. برنامه موسیقی ویژه بانوان این تالار نیز متعلق به گروه «آتلا» است که جمعه ۲۳ تیرماه روی صحنه می‌رود.

موسیقی نمایش «زنمرد» با همکاری ارکستر ملی ایران ۲۵ و ۲۶ تیر در این تالار برگزار خواهد شد.

کنسرت «زاگرسیان ایران زمین» ۳۰ تیر و کنسرت گروه «آوای طبری» ۳۱ تیرماه آخرین برنامه‌های تالار وحدت تهران در نخستین ماه تابستان خواهند بود. تمام برنامه‌های تالار وحدت جز گروه «آتلا» ساعت ۲۱:۳۰ آغاز می‌شوند. آتلا ساعت ۱۴ کنسرت خود را آغاز خواهد کرد. تالار رودکی نیز ۹ تیرماه میزبان گروه کر «شباهنگ» به سرپرستی احمد عزیز خواهد بود. کنسرت هنرستان موسیقی پسران نیز ۱۴ تیر در این تالار برگزار خواهد شد. گروه «نقش» به سرپرستی امیر شریفی ۱۵ تیرماه در تالار رودکی روی صحنه خواهد رفت. گروه موسیقی «ژاو» نیز بیست‌ودوم تیر به سرپرستی سیاوش کامکار برای مخاطبان خود اجرا خواهد کرد. کنسرت «همهمه کاشی‌ها» به سرپرستی پیمان خازنی بیست‌وسوم تیرماه اجرای خود را در این تالار پشت سر خواهد گذاشت. گروه «چند شب» به سرپرستی پویان بیگلر قصد دارد چهار شب مهمان تالار رودکی باشد و از ۲۴ تا ۲۷ تیر رپرتوار خود را اجرا کند. «ذهن زیبا» نام کنسرتی است که قرار است، مهیار علیزاده آن را سرپرستی کند و ۳۰ تیر در این تالار روی صحنه خواهد رفت. تمام اجراهای تالار رودکی ساعت ۲۱ برگزار خواهند شد.

ایستگاه

سرطان‌ماهی

استفاده از یک نوع ماهی به عنوان وعده غذایی در تایلند که به عنوان بخشی از فرهنگ این منطقه در آمده است سالانه هزاران شهروند این کشور جنوب شرق آسیا را به سرطان مبتلا می‌کند.

به گزارش ایرنا، اهالی مناطق روستایی شمال شرق تایلند از نوعی ماهی به نام «کوی‌پلا» به صورت کوبیده شده در وعده‌های غذایی خود استفاده می‌کنند که به گفته یک پزشک تایلندی عامل اصلی ابتلا به سرطان کبد است.

از آنجایی که پخته شدن این ماهی به آن طعم شوری می‌دهد، ساکنان این بخش از تایلند آن را به صورت خام استفاده می‌کنند.

این غذا که سریع آماده می‌شود، ارزان و خوشمزه است و در بین مردم بخش‌هایی از تایلند محبوبیت خاص دارد، اما باعث ابتلا افراد به سرطان کبد و مرگ بیش از ۲۰هزار نفر در سال می‌شود. چند نسل از اهالی منطقه «ایسان» در شمال تایلند که یک منطقه فقیر محسوب می‌شود، از ماهی «کوی‌پلا» به عنوان شام استفاده می‌کردند و اکنون بالاترین میزان ابتلا به سرطان مجرای صفراوی را در جهان به خود اختصاص داده‌اند. یکی از دلایل اصلی این سرطان یک نوع کرم انگلی است که در منطقه «مکونگ» تایلند و همچنین در بسیاری از ماهی‌های رودخانه‌یی وجود دارد. این کرم‌ها پس از ورود به بدن به تدریج مجرای صفراوی را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند و با متورم شدن خود باعث شکل‌گیری سرطان می‌شوند.

به گفته پزشکان تایلندی، از آنجایی که این بیماری پس از پیدا شدن علائم باعث مرگ سریع بسیاری از افراد می‌شود، هیچ فردی از ابتلای خود به آن آگاهی پیدا نمی‌کند. آنها معتقدند که مقابله با این مشکل برای مردمی که عادات غذایی به بخشی از فرهنگ آنها تبدیل شده کار مشکلی است و به سادگی نمی‌توان بر این مشکل غلبه کرد. از این‌رو نیاز است ضمن تلاش برای تشخیص اولیه ابتلا به این سرطان در افراد بزرگسال، برنامه‌های آموزشی مقابله با آن را در مدارس منطقه تقویت کرد.

میراث‌نامه

تلاش برای بازگرداندن الواح هخامنشی از امریکا

معاون حقوقی سازمان میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری گفت: اموال تاریخی و فرهنگی از اجرای احکام مربوط به توقیف اموال مستثنی هستند و تلاش سازمان میراث‌فرهنگی و معاونت حقوقی نهاد ریاست‌جمهوری برای بازگرداندن اشیای تاریخی کشورمان از امریکا ادامه دارد.

به گزارش تسنیم، میرهادی قره‌سید رومیانی در واکنش به خبر برگزاری جلسه بررسی مصادره اشیای تاریخی در دادگاه عالی ایالات متحده امریکا اظهار داشت: ما دو پرونده حقوقی در ایالات متحده امریکا داشتیم، یکی از این پرونده‌ها که با تدبیر حقوقدانان کشورمان و در دولت تدبیر و امید به ثمر نشست مربوط به اشیای چغامیش بود که خوشبختانه به کشورمان بازگردانده شد.

قره‌سید رومیانی ادامه داد: پرونده مربوط به پرداخت خسارت‌های دادرسی و حق‌الوکاله پرونده اشیای چغامیش هم از طرف ایران تنظیم و به دادگاه لاهه ارجاع داده شده است. معاون حقوقی، مجلس و استان‌ها سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری تصریح کرد: پرونده مهمی که از اولویت‌های سازمان میراث فرهنگی است، مربوط به الواح هخامنشی است حدود ۶۰ سال پیش برای بررسی و مطالعه به‌صورت امانی به موسسه شرق‌شناسی شیکاگو ارسال شده است.

قره‌سید رومیانی ادامه داد: این پرونده با اعلام شکایت بازماندگان و اقوام ۵ تبعه امریکایی که در انفجاری در فلسطین اشغالی کشته شدند به جریان افتاد، این افراد مدعی دخالت داشتن جمهوری اسلامی ایران در این انفجار هستند و خواستار توقیف اموال تاریخی (الواح هخامنشی) ایران در ایالات متحده امریکا شدند. معاون حقوقی، مجلس و استان‌های سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری با اشاره به اینکه مدعیان این پرونده، دوباره به رأی صادره اعتراض کردند، گفت: سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری و هم دولت امریکا براین موضوع که اموال تاریخی و فرهنگی از اجرای حکم توقیف اموال مستثناست، صحه گذاشتند. قره‌سید رومیانی تاکید کرد: اموال فرهنگی و تاریخی مصونیت قضایی و اجرایی از لحاظ اجرای احکام دارند.

کافه خبر

هنر

- فیلم سینمایی «اکسیدان» به کارگردانی حامد محمدی و تهیه‌کنندگی منوچهر محمدی در ۹ روز میلیاردی شد|ایلنا|
- نسخه نمایش خانگی فیلم سینمایی «ماجرای نیمروز» اثر محمدحسین مهدویان به تهیه‌کنندگی سیدمحمود رضوی ۱۳ تیر ماه توسط موسسه هنرهای تصویری سوره وارد بازار می‌شود|فارس|
- رمان نوجوانانه «من و داداش رباتم» نوشته جیمز پترسون و کریس گرابنستاین با ترجمه میترا امیری راهی بازار شد|ایسنا|
- کتاب «مایکوهای عاشقانه» اثر الن کامینگز با ترجمه رضی هیرمندی توسط نشر چشمه منتشر و راهی بازار نشر شد|مهر|
- انجمن خوشنویسان ایران به زودی سایت فروش آثار فاخر را راه‌اندازی می‌کند|مهر|
- شورای سینمای اروپا برای تولید ۲۷ فیلم از جمله فیلم جدید اصغر فرهادی فیلمساز ایرانی بودجه‌یی اختصاص داده است|مهر|
- کمال بهروزکیا از انتشار دو رمان کودکانه از تازه‌های تالیف و ترجمه خود با نام‌های «وقتی که حیوانات باسواد می‌شوند» و «دخترک پشت دیوار» خبر داد|ایسنا|
- سریال «در میان خاکستر» به تهیه‌کنندگی مهدی همایونفر و نویسندگی و کارگردانی سجاد امیریزدانی در ۲۲ قسمت ۴۰ دقیقه‌یی تولید و آماده پخش شده است |آنا|

جامعه

- سخنگوی سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهر تهران از مصدومیت دو نفر در پی وقوع انفجار در یک ساختمان ۳ طبقه مسکونی در منطقه خاوران خبر داد|ایسنا|
- فرمانده انتظامی استان البرز از کشف ۱۰۲ کیلوگرم مواد مخدر از نوع تریاک در شهرستان فردیس و دستگیری یک نفر خبر داد|مهر|
- دومین بوستان ویژه معلولان و توان‌یابان از سوی شهرداری منطقه ۳ در بوستان ارغوان احداث شد|مهر|
- دادستان عمومی و انقلاب جزیره کیش از کشف ۱۱ کیلوگرم هروئین که به طرز ماهرانه‌یی در قوطی‌های کنسرو جاسازی شده بودند، خبر داد |ایسکانیوز|
- رییس کلانتری ۱۰۱ تجریش، از دستگیری دو برادر سارق و اعتراف به ۵۰ فقره سرقت قطعات خودرو در شمیرانات خبر داد|فارس|
- مدیرکل پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی ضمن اشاره به وزش باد شدید همراه با گرد و غبار در برخی مناطق کشور از ادامه‌دار بودن گرمای هوا در اهواز خبر داد|آنا|
- در پی یک درگیری در روستا «سرمزده» از توابع استان خراسان رضوی، یک نیروی پلیس به شهادت رسید|میزان|
- پسر بچه‌یی ۲ونیم ساله در قشم به دلیل گرمای شدید هوا جان خود را از دست داد|میزان|

جهان

- «الیور آساياس» کارگردان و فیلمنامه‌نویس فرانسوی در راس هیات داوران جشنواره فیلم لوکارنو قرار گرفت|ایسنا|
- فیلم «لک‌لک کاکلی» ساخته «یوان شانگ» از چین جایزه «گئورگ طلایی» بهترین فیلم را از سی‌ونهمین جشنواره فیلم مسکو از آن خود کرد|ایسنا|
- نیروهای امنیتی و پلیس برزیل طی یک عملیات گسترده در حومه «ریودوژانیرو» از شهرهای بزرگ این کشور، حدود ۲۰۰ فرد مظنون را دستگیر و یک باند تبهکار سازمان‌یافته را نیز منهدم کردند|ایسنا|
- پیش‌تولید جدیدترین نسخه از فیلم هیجان‌انگیز «مردان ایکس» با نام «تاریکی ققنوس» با کارگردانی «سیمون کینبرگ» آغاز شد|میزان|
- باستان شناسان، ۵هزار قطعه فسیل دایناسور را در یک دیوار فسیلی در جنوب غربی چین، کشف کردند|تسنیم|
- نمایشگاهی از آثار هنرمند بریتانیایی، دیوید هاکنی، در موزه ژرژ پمپیدو پاریس به نمایش درآمده است. این نمایشگاه از ۲۱ ژوئن آغاز شده و تا ۲۳ اکتبر ادامه دارد|هنر آنلاین|
- جشنواره فیلم آستین از کنت لونرگان کارگردان و فیلمنامه‌نویس امریکایی و سازنده فیلم «منچستر کنار دریا» تجلیل می‌کند، این جشنواره هر سال از ۲۶ تا ۲۹ اکتبر برگزار می‌شود|مهر|